



**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.  
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:  
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.  
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

**Petrus <de Hieremia>**

**[Augsburg], 1514**

**VD16 P 1883**

xxvj. sermonum de Fide.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

Sequuntur Sermones Petri Hieremie De fide: una cum theologicis in cuiuscumque sermonis initio questionibus nuperri-me additis.

De necessitate fidei Sermo .I.



Fides tua

re saluū fecit. Lu. viij. et Lu. xviij. Dicit Fides tua te saluū fecit: in genere masculi no: cape qd vis. s. me l. e dicere saluū: fm q legit in euāgelio qnāgesime. In q dñi ea incipe pdicare. Verba posita s. kaliter sunt dicra p saluatozē Marie magdalene Symonab pū adaptari cuilibet aie chrii stiane de h seculo migrāri: cui saluator dicit: fides tua te. Pro sermōnis fundamēto in q agit d. de oris theologicis qō. Quis est q an chrii aduentū fuerit fides necessaria de his q mō credi? Arguit q nō. Ad pfectū obedientiā sufficit implere q pceptū: cū pmpitudine implendi alia si pceptū. Igit ad pfectū fidē sufficit credere qd explicat credēdū cū voluntate credēdi alia si explicarent sibi. Sed an chrii aduentū nō fuerit tot credibilia reuelata: qe mō sunt a nob credita. nō em fuerūt ruc sacra reuelata noue legi: instituta: nec pūc fuerūt reuelata mltā cōtenta in nouo testamēto q non pūcebant in veteri testō. igitur rē. In o postū. Pro oi statu fuit necessa: rā dōi diligere oia diligibilia ex charitatē: qe: qd cuilibet necessariū fuit charitatē habere: charitas in q cūq gradu ad oia diligibilia se extēdit. Igit p oi statu necessa rā fuit fides respectu oim credibilium: qd charitas nō pūct sine fide. sequit. Et qstio manet p veras pte dubia vor. Ad qstio onē rōndū est fm Sco. sup. iij. scn. dist. xviij. q. ad actū fidei duo concurrūt ne-

cessario. Primū dicitur habitus inclinās de q minate i ver. Secūdū: dicunt credibilia aliq modo pntia: credibilia nō ad sunt presentia in habitu: ideo requirit doctor qui aliquo modo ipa explicet. s. deus: vt aliq ali. Quilibet igit tenet ad tot credenda ex habitu: quot credibilia sunt sibi explicata ab alijs sciētib. Et qd null? i veteri lege habuit tot sibi explicata quot habem? i lege noua: ideo null? tenebat ad tot explicite credenda. Esti aliq habuerit sibi tot reuelata vt forte Abrahā: tenebat illa credere: r alijs credēda explicare p captū mētis sue: r p statu illo. ideo sequit q qntuz ad actū fidei: qui dicitur habitus inclinās in veteri ante chrii aduentū fuit fides necessaria de his q mō credim. quod patet p rōnez Scoti vbi s. quia sicut aia nō est accepta deo: nisi omes r pfectat per charitatē q ad voluntatē: sic nō acceptat a deo: nisi pfectatur habitu supnaturali q ad intellectum sez p fidem. Et sicut necessariū fuit omnibz ante chrii aduentū habere charitatē: sic et habere fidem. Et ad argumentū dicit q est simile: qd fides est in intellectu subiectue Ideo fidem habeamus: vt dicat nobis h quod habet iuxta vba passimpra: Fides tua te. Predicatur igit de articulis fidei: qdam de fide p mōrdia ponā p nostra instructione r pparatione materie articuloz clarius intelligende. Et de quolibet istoz fieri poterit vnus sermo: put domū nus gratiam dederit. Primo qdem de fidei necessitate. Secundo de fidei quiditate. Tertio de fidei veritate. Quarto de fidei pfectibilitate. Quinto de fidei utilitate. Hodie aut sufficit predicare de pmo puncto: videlicet de fidei necessitate. et erit materia aliquiter speculativa. Pro huius materie declaratione est norandū: q vera zelusio est in sancta theologia: q fides est necessaria ad salutē humanā. Nec aut cōclusio pbat ratione: aut oītare: r extēplo. r ponet in fine sermonis. Pro rōnis aut in intellectu est norandū q in orant via r in oī opatione est pmo necessaria cognitio sui ipsius opationis vel vie. Et huius ratio est: quia finis ē causa causaz que mouet agē rē: r pncipiū opationū nostrarū. Licet em

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN

finis sit ultimus in executione: in est primus  
 in intentione: et mouet agente. Sicut enim se  
 hinc principia in demonstrabilia in speculabi  
 lib: sic habet se finis in opabilib: Pone ex  
 plū. Si dicitis famulo tuo vel seruo: Ambu  
 la. statim quāt: quo: Sic si tu motus fueris  
 ad ambulādū: statim auctō ambulare incipi  
 as: p̄cipis finē q̄ vadās. et sic est in q̄cū  
 opatiōe. Da exemplū de illo qui fabricat  
 domū: q̄ intēdit finē habitādū vel viden  
 dū. Sic de scribente libꝛ. sic de muliere fi  
 lante vel terente. sic de medico medicante  
 sez ad finē sanitatis. sic de legista ꝛc. Nec  
 ad rem p̄tinet: siue sit malus: siue sit bon  
 finis. Nā q̄licūq; sit finis: p̄ mouet agen  
 tē. Dō ad p̄positū. Nos oēs in hoc mō  
 sum⁹ viatores: nō em̄ hēm⁹ h̄c iuitatē ma  
 nentē sed futurā inq̄rim⁹: Heb. vi. Finis  
 autē ad quē ordinati sum⁹ ⁊ tendere debem⁹  
 mus: est de⁹. nō autē diuitie: nec honores  
 nec voluptates ⁊ h̄mōi. Sicut em̄ ip̄e de  
 us est cā efficiēs oim̄ p̄ potentia suā: ⁊ exē  
 plaris p̄ suā sapiām: sic est ⁊ finalis p̄ suā  
 bonitatē. Apoc. i. Ego sū alpha ⁊ ω: p̄nci  
 piū ⁊ finis. Nā sicut dicit magi sen. i. h̄. di. j.  
 Ad hūc finē creat⁹ est hō vt cognoscat de  
 um: ⁊ q̄tēdo diligat: diligēdo possideat.  
 possidendo fruatur. In cognitiōe dei conti  
 nitur p̄fectissime hūana britudo: q̄ est finis  
 n̄r. Itē Aug. xix. de ciuit. dei. c. xx. Nō est  
 vera sapia q̄ intentionem suā in his q̄ p̄u  
 denter discernit: gerit fortiter: cohibet tē  
 peranter: iusteq; distribuit: nō ad illū dū  
 rigit finē: vbi de⁹ erit oia in oib: eternita  
 te certa atq; pace p̄fecta. Hec ille. Et idō  
 ad ip̄m redere debem⁹ cū toto intellectu:  
 cū toto affectu: cū tot⁹ virtib⁹ corpis. Ps.  
 Accedite ad eū ⁊ illuminamini: ⁊ facies ve  
 stre nō confundent. Et sic de⁹ incarnatus  
 nos ad ip̄m inuitat dicens. Venite ad me  
 oēs q̄ laborat⁹ ⁊ onerati est⁹. Mat. xi. Eū  
 q̄ de⁹ sit finis n̄r: sequit q̄ nos debem⁹ ip̄m  
 scire ⁊ cognoscere. Vide in. iij. ⁊ gen. c. xv.  
 vbi agit q̄ intelligere deū est finis ois in  
 relectualis substantie. Itē in. j. ⁊ gen. c. v  
 vbi dicit q̄ p̄bs in. x. reb. rephēdit Simoni  
 de quēda q̄ p̄madēbat hoib⁹ vt p̄mittere  
 rent diuinā cognitiōem ⁊ hūanis reb⁹ in  
 genitiū applicaret. Oport⁹ inq̄ebat hūana  
 sapē hoiem: ⁊ mortalia mortale. Un̄ p̄bs  
 rephēdes eū dicit. Nō se dicit ad immortalia et

diuina trahere quā p̄t. Et q̄nto p̄fect⁹  
 cognoscam⁹ ip̄m deū: tāto felicitior ⁊ be  
 atiores sumus. q̄ vltima ⁊ p̄fecta britudo  
 homis in dei cognitiōe consistit. iuxta illud  
 Joā. xvij. Hec est autē vita eterna: vt cog  
 scant te solū vep̄ deū ⁊ quē misisti J̄sum  
 ch̄m. Itē ecclia. De⁹ que nosse viuere ꝛc.  
 Itē ps. Glacare ⁊ videre qm̄ ego sum dei  
 us ꝛc. Nota Glacate p̄ p̄tlatōez: ⁊ vide  
 re p̄ cognitiōem. Et ex h̄ in seif q̄ necessa  
 ria est homi cognitiō de diuis. nullū autē  
 est ita p̄ueniēs ⁊ sufficiens mediū ad h̄c  
 dū cognitiōem de diuis in hac vita sicut  
 fides. Pro cui⁹ etiā clarior intellectus deb  
 bem⁹ notare: q̄ sicut rāgit b. Tho. in. iij.  
 ⁊ gen. in p̄oemio. Hō de diuis triplicem  
 cognitiōem h̄c p̄t. Prima ē cognitiō na  
 ture. et hec h̄c p̄ cognitiōem naturalē. Se  
 cūda ḡtē: et hec h̄c p̄ reuelatiōem diuinā.  
 Tertia ḡtē: et hec h̄c p̄ reuelatiōem sup̄naturalē.  
 Prima est bona. secūda melior. tertia opti  
 ma. Prima ē cognitiō de diuis h̄c ab h̄o  
 mine naturalē p̄ creaturā. Nā sic p̄ sentis  
 ⁊ motū m̄broy corpis cognoscim⁹: atq; esse  
 in corpe hois: vt dicit Ph̄s. j. de aia. Itē  
 su nō p̄cipiat: vt pote cū sit ip̄e. Sic ⁊ p̄ mo  
 tū in di cognoscit q̄ sit de⁹. H̄c ḡtē gra  
 uidēs celos motū elemētōꝝ: siue loquar  
 mur de motu locali: siue de motu genera  
 tionis ⁊ corptionis. Et hoc motū ḡtē  
 q̄ sit de⁹ naturalē. Itē modo cōtēnerunt  
 p̄bi naturalē deū esse. Un̄ Virgil⁹ in. vi  
 Enēid. carēs q̄de fide: sed lumie natural  
 rōnis illustrat⁹: sic inq̄r. Principio celū et  
 terrā caposq; liquēs: Lucentēq; globos  
 lune titantēq; astra Spūs ir⁹ alit. rotas  
 infusa p̄ artus. Dens agitat molē: et ma  
 gno se corpore miscet. Pater q̄ ex er motu  
 m̄di ce ḡtē de⁹ naturalē cognitiōem. H̄c  
 etiā ap̄s attestat Rom. j. Inuisibilia em̄  
 dei: a creatura m̄di p̄ ea q̄ facta sunt. in  
 lecta sp̄ciant: sempitēna q̄z virt⁹ ei⁹ ⁊ di  
 uinitas. Nota Inuisibilia dei. Latē hūana  
 p̄sonis diuis. i. p̄tēna: sapia: bonitas. Po  
 tētia autē dei cognoscit p̄ magnitudinē em̄ p̄  
 turaz. Sap. xij. A magnitudine em̄ p̄  
 ciet ⁊ creature: cognoscit p̄tēna creaturē.  
 rū videri. Sapia: in o: die vato creaturē.  
 in cursu stellarū ⁊ solis ⁊ lune ⁊ in elemētis  
 ⁊ in muratiōe tēpōꝝ ꝛc. Bonitas eius ⁊

creaturæ creaturæ. Vide d' hoc clari  
 post festu Trinitat' ser. xvij. pre. f. Hora  
 etiã q' creatura mdi. i. ab boie: q' partici  
 pat cu' oi creatura. s. cu' creaturis hñtib' fo  
 lu esse: z etiã cu' hñtib' viuere: z cu' hñtib'  
 sentire: z etiã cu' hñtib' intelligere. s. cu' an  
 gelis. Ido vocat hō creatura mdi. Dat.  
 vi. Predicare euāgelii oi creaturæ. Ho. i.  
 homi. Pater g' pma cogitio de diuinis.  
 Sed q' intellect' n'r nō pōt naturalr inue  
 stigare oia q' sunt necessario cogitēda d' di  
 uinis: q' sunt trāscēdētia hñā ratiōez:  
 ideo est necessaria scda cogitio q' hñ p' fi  
 di. N' hñz in rez natura n' hñ sit cogitēbi  
 lius z manifest' deo: n' ppter modicitatē  
 intellect' n'r nō possum' p'ringere ad ple  
 nā cogitōnem diuinor: q'ntū p'ner ad  
 necessitatē salut' n're. Propter qd d'r p' h' i  
 q. Hera. q' sicut se habet ocul' noctue ad  
 solē: sic intellectus noster ad ea q' sunt ma  
 ximū in natura. Declara similitudinē  
 de oculo noctue ad solē. Et ideo ē scda  
 cogitio q' habet p' fides. P' quā hō cogno  
 scit aliq' de diuinis: q' hñā rōne inuesti  
 gari nō pōt: z h' ex reuelatōe dei facta per  
 sc'pturā z reuelata interi' p' inspiratiōē z  
 p' grām, iuxta illud Joā. x. Hec autē sc'ptu  
 ræ sūt q' credatis: et vt credēs vitā habe  
 atis in noie ei'. Jte. j. Loz. h. Ocul' non  
 videt: nec aur' audiuit: nec i' cor' hois ascē  
 dit: q' p' aut' de' diligentib' se. Nobis autē  
 reuelatur de' p' spūm suū. Et hec cogitio  
 est melior q' pma: vt infra patebit. Terc  
 tia autē cogitio de diuinis est optima: q' n'  
 aia separa videt i' patria deū sicuti ē: cla  
 re z limpide. De q' visione loquit apls. j.  
 Loz. xii. Et pte em' nūc cognoscim' z ex  
 parte p'phetam'. Et idem' nūc p' peculum  
 in enigmate: tunc autē facie ad facie. Con  
 cordat Joānes. j. Jo. ij. Videbim' eum  
 sicuti ē. Ps. Sicut audiuim' sic vidim' in  
 ciuitate domi s'curū zc. De oib' his tribus  
 cogitōib' hñ auctoritas Job. xxvj. Ecce  
 hoc ex pte dicta sunt v'iaz ei'. Uiaz. i. cre  
 aturæ: hoc q' ad pma. Et cū v'iaz paruat  
 filli sermonū ei' audierim': q' ad scdā.  
 Sermonū ei' eccē fides q' p' sermōes dei  
 reuelat' hñ. Hora Audierim': q' fides ex  
 auditu: audit' autē p' s'bdū e' hñ. Ro. x. Nul  
 lo em' sensu percipim' ea q' sūt fidei: nisi p'  
 auditū. Et p'actice. Quis poterit toni

trū magnitudis ei' intueri: q' ad certitay.  
 Quis poterit zc. q' d' null' in hac vita  
 morali: vt infra sequit. Sic igit de diuis  
 triplicē cogitōem hñe possum'. Dō ter  
 tia cogitio q' ē clarissima in hac vita hñ  
 nō pōt: iuxta illud Leo. xxvj. Nō me videt  
 bit hō z viuet. Et itellige nisi ex p'ilegio  
 sic Paulo fuit cōcessū. Prima autē cogitō  
 nō sufficit ad salutē: eoq' si plene instrū  
 it nos ad salutē de diuis: vt infra patebit.  
 Et tō est necessaria scda cogitio fidei q' ē  
 mēdia: q' p' eā p'la cogitōem de diuis q' p'  
 pma: licz min' q' p' tertiam. Et sic patz ra  
 tio: quare est necessaria fides in hac vita.  
 Auctoritas Heb. ij. Sine fide impossibi  
 le est placere deo. Credere em' oportz acce  
 dentē ad deum qz est: z q' inq'rentib' se re  
 mūeratoz sit. Et q' vt dixi: cogitio finis  
 est pma in intellectu: z finis est p'm' in int'  
 rentione: Jō fides ē pma inf' ceteras p'ru  
 tes: vt infra dicit ser. p'rio. pre. ij. Sed adh  
 buc vt clari' cogit' q're pma cogitio d'  
 diuinis q' naturalr rōne habet nō sufficit  
 homi ad salutē: sed fuerit necessaria cogitō  
 tio fidei: est norandū q' p' q'nc rōnes.  
 Prima: quia cogitio fidei cogitōne  
 naturali est certior.  
 Secunda: quia est citior.  
 Tercia: quia est cōmuniō.  
 Quarta: quia est latior: siue amplior.  
 Quinta: quia est vtilior.  
 Prima cogitio fidei ē certior. Rō. q' a  
 naturalis ratio ē multū deficiēs a cogitō  
 tione diuinor. Et signū est: qz p'bi de rebz  
 diuinis naturalr inuestigatiōe p'curau  
 tes: in mltz errauerūt: nec sibi p'p'is cōsente  
 runt. Uñ q'dā dixerūt oia a causa eē facta  
 sic Democrit'. Quidā dixerūt solē v' ali'  
 qd hñdī eē deū. Quidā dixerunt p'les de  
 os esse. Vide de hoc post finem sermonis  
 hui'. q' sup' h' d'r Aug. Et qd m'p'z: cū etiã  
 in rebz sensibilibz que sensu p'ceptum' nō  
 pōt ratio humana p'ringere ad p'fectam  
 cogitōem eaz. Hoc etiã patet in oi scē  
 tia in qua manifestū est q' multe p'ie optō  
 niones doctoz inueniunt. Sicut patet in  
 iure civili z canonico z medicina zc. Nō  
 autē diuersum est z contrariū: certum esse  
 non potest. Unde homo pōt falli z etiã  
 fallere aliū: etiã si ipse non fallat. sed deus  
 nec falli potest: nec fallere: qz veritas est.



Igitur cum ratio humana non potest pringere  
 ad perfectam cognitionem rerum creaturarum sensu  
 bilium: quanto magis in rebus divinis quod nul  
 lo sensu percipi possunt. Et igitur esset apud  
 homines indubitata et certa cognitio de deo:  
 oportuit quod divina eis per modum fidei trade  
 rentur: quasi a deo dicta quod metiri non potest quam  
 quidem cognitionem habere non potest nisi per  
 modum dicentis a deo. iuxta illud Iosue vii.  
 Quis qui audit a patre et didicit: venit ad  
 me. Unde certior est cognitio que habet per  
 fidem quam habet per sciam. Et parte etiam certitudo  
 dicitur: quod fides innititur veritati divine: que  
 est et obiectum. Scientia autem innititur rationi  
 humane: ut no. b. Theo. ii. q. iij. ar. vlt.  
 In Epistola. Non amplius ambuletis: sed  
 et gentes ambulat in vanitate sensus sui:  
 tenebris obscuratum habentes intellectus.  
 Tres Esai. lxxij. Ponam uniuersos filios tuos  
 doctos a domino. Unde infra ser. v. par. iij.  
 Nec obstat quod visus est certior quam auditus.  
 quod certior: aure arbiter est oculus. sed fides  
 est et auditus: ut dicitur Ro. x. In scia autem et in  
 intellectu et sapia includitur quidam intellectu  
 alis visus. ex quo videtur quod sit certior cognitio  
 scie quam fidei. Rn. fm b. Theo. art. vbi s. ad  
 secundum: quod ceteris paribus visio est certior au  
 ditu. sed si ille a quo auditus multum excedat  
 visum videntis: sic certior est auditus  
 quam visus. sicut aliquis parue scientie magis  
 certificat de eo quod audit de aliquo scientis  
 eo: quam de eo quod sibi secundum suam rationem videtur  
 Et multo magis homo certior est de eo quod au  
 dit a deo: qui falli non potest: quam de eo quod vi  
 det propria ratione: que falli potest. Secun  
 da cognitio fidei certior est quam cognitio sci  
 entie. Scientia enim ad quas pertinet probare  
 deum esse et esse unum: et alia homini de deo si  
 potentissimum: sapientissimum et ceteris vltis homi  
 bus addiscenda proponit: suppositis multum ali  
 is scientiis: et non nisi post magnam temporis. In  
 metaphysica que circa divina placet in fine phie  
 pres vltima remanet addiscenda. Quod etiam  
 patet in cognitione rerum sensibilium ad quam  
 homo non potest pringere: nisi post longum studium  
 Unde homines per multos annos in studiis  
 manent antequam possint addiscere perfecte sci  
 entiam illam. In deo quidam philosophus dicit quod stetit  
 triginta annis in deserto ut cognosceret na  
 turam apis. Quanto igitur multo magis post  
 multum tempus vacabit ad cognitionem natura

lem diuinorum. Et hoc valde damnosum est  
 homini que ad opera meritoria: que sine dei cogni  
 tione non plunt. Unde super illud Ro. x. lxxij.  
 Omne quod non est ex fide: peccatum est: sicut  
 glo. Aug. Ebi deest cognitio veritatis et  
 ne: falsa est virtus: etiam in optimis mori  
 bus. Et igitur homo cognoscat deum: sicut nec  
 cessarium est deum et diuina per fidem cognosce  
 rer: que statim homo percipere potest: postquam  
 visum rationis puenierit. Tertia cognitio  
 fidei est communior. multi enim in studio scie  
 ptificere non possunt propter multa impedimenta.  
 Huius Theo. in primo q. ge. c. lxxij. ponit tres  
 causas quibus plurimum impediunt a fruendo  
 studiose inquisitionis que est inuenio veritatis.  
 Quidam siquidem impediunt propter com  
 plexionis indispositionem: ex qua multi natu  
 raliter sunt indispositi ad studendum. Quod  
 nullo studio ad hoc pringere possunt: ut in  
 multo gradu humane cognitionis attingerent  
 que in cognoscendo deum consistit. Quidam  
 vero impediuntur necessitate rei familiaris.  
 Oportet enim esse infirmos alios que tempore  
 bus administrandis insistant: que tantum tempus  
 in otio: contemplatione cognitionis non possunt  
 sent expendere: ut ad summum fastidium  
 mane inquisitionis pringerent. si dei cogni  
 tionem. Quidam autem impediunt pigritia et  
 Inhi igitur tales omnino a dei cognitione fraudan  
 rent: et consequenter a felicitate perfecta. Su  
 it igitur necessarium ut diuina per modum fidei cre  
 denda proponerentur: cuius cognitio communis est  
 omnibus hominibus: ut sic omnis caro saluari possit  
 Quia sicut dicit apostolus 1. cor. xij. In christo non  
 est masculus et femina: gentilis et iudeus: cir  
 cuncisio et spucium: barbarus et scythia: ser  
 uus et liber. sed omnia et in omnibus christi.  
 Rom. i. Non enim erubescit euangelium: vir  
 tus enim dei est in salutem omni credenti. In  
 deo primum et greco. Quarta cognitio fidei  
 dei est latior siue amplior: quia ad plura cre  
 tendit quam cognitio que habet per rationem na  
 turalem. Nam per rationem naturalem non possunt  
 minus cognoscere de deo: nisi quod est deus et quod  
 sit vnus: et quod sit omnipotens: iustus et cetera.  
 vide de hoc practice in festo Epiphaniie  
 sermone magistri Vincentij que incipit. Am  
 labunt gentes in lumine tuo. pre. q. Quod  
 trin in pronomine non potest ratione naturali com  
 phendi. Item mysterium incarnationis: nec p  
 sionis: nec alij articuli fidei. que omnes cognoscunt

scimus p fides. Et ideo amplior est r ma/ lor. In ap. l. loquimur dei sapiam in my/ sterio q abscondita est qua nemo pncipu/ bus/ seculi cognouit. Pncipiu. Glo. i. phi/ losophoy. Et infra. Nobis aut reuelauit/ de p spum suum. i. loz. ij. Ideo maiorē/ cognitiōem de diuis habet bodie vna ve/ tula: q olim maximi phi: Plato: Aristo. / z ceteri. In dī Ecclī. ij. Plurima em sup/ sensum hominis ostensa sunt tibi. Et h etia/ vult b. Tho. ij. q. ij. ar. ij. ad tertiu. Grez/ La. ij. Repleta est terra sciētia dñi sic aq/ maris operentis. Quinta cognitio fi/ dei q vltior. Na assentire bis ad qz pgn/ rone manducat hō p rōnem hūana/ nul/ lus meriti est. Gerbi gra. Credere q sol/ moueat. vl q hō sit mortalis z hñōi: que/ humano semiu z rōne cognoscunt. Grego. / fides non habet meritū: cui humana ra/ tio pder experimentus. Sed assentire bis q/ humana rōne cōprehēdi n pnt: sed ex diui/ na reuelatiōe cognoscunt: est maximi me/ riti/ duplia rōne. Primo rōne reuerētie/ quā exhibet hō deo: quia credit/ z etia/ ea/ que nō capit. Nam qñ aliqs credit simpli/ ter hō alicu/ de his q als ignorat: facit si/ bi honorē. qa facto videt assentire ipm eē/ hoīem fidedigni. Sic z in pposito debet/ homo dicere. Dñe ego credo patri meo et/ matri. d. cētib se esse parētes meos. q mul/ to magis dñe ego credam tibi q reuelasti/ nobis ea q sunt fidei. Als multū offendit/ deus ab illis q nolunt credere verbis ei/ sine cautione rationū: quā qruunt gētiles. / vel cautione signoz quā querunt iudei. i. / loz. i. Iudei signa petunt: z greci sapiē/ tiam qruunt. Quantū aut de hoc dñs offen/ dat. ostēdit Matt. xij. Generatio mala z / adultera signū querit zc. Et eiusdē. xvij. / Generatio incredula z puerla vqz quo/ parat vos: Nota exemplū de Hypocra/ te z Phthagoza: q indixerūt hanc legē di/ scipulis suis: vt non auderēt in sententijs / suis interrogare ppter qd: sed eis p ratioē / esser dicent/ auctoritas. Quanto mag/ au/ toritas diua p rōne hñda est. Secdo rō/ ne hūilitat/ qz hūilitat hō intellectū suum/ ad credendū ea q intellectū nō pōr peipe: / dicendo. Dñe licz nō possum cōprehēdere / quā modo fieri possit: vt in ramparua ho/ stia sit rānu corp/ ebi. vl q mater vestra

remansit ego post partū. z sic de alijs. ra/ men q: tra vos vicijs volo ista credere: qa/ maior est porentia via q intellect/ seu in/ telligentia mea. Ideo meret multū hō p/ pter h. Presumptuosissimi em eēt: vt hō/ nolit credere/ nisi qd intellect/ capit. No/ ta exemplū de b. Augustino q vidit pnez/ in litore maris q volebat ponere torū ma/ re in parua fouea/ quā in litore marz fece/ rar. Magna q hūilitas reqrit et ostendit/ in credendo magistro: iuxta illud ps. Cre/ di ppter. qd locutus sum: ego aut humi/ latus suz nimis. Et ex hoc habet meritū. / In dī Heb. xj. Sancti p fidē vicerūt re/ gna: adepti sunt repromissioes. Qd n est/ nisi credendo moueret hō. Vide. ij. q. ij. / ar. it. Gre Joan. x. Hec aut scripta iunt vt/ credatis: quia Iesus est chris filii/ detier vt/ credentes vitā habeatis in noie ipsi. Ad/ taliter q credendū A plus exhortat nos. i / loz. x. In captiuitatē redigētes oēm hu/ manū intellectū: in obsequiū chri. Et sic pa/ ter q fides est nob necessaria. Et rēpla etiā/ patent multa: sicut de phis paganis: qui/ cognouerūt deum naturalī cognitiōe: nō / sunt oēs in inferno dānati. Corā qz iue/ hit ap. l. Ro. i. Qui cū deū cognouissent / nō sicut deū glificauerūt aut gras egerūt / zc. Nota exemplū Aristo. qui post mortē / apparuit euidā scholarī suo q dixit se esse / dānari/ z nihil se agnoscere nec cogita/ re/ nisi penā quā patiebat. Pro euiden/ tia materie que tractat in sermone sequen/ ti: vitz de qlitate fidei: est notandū: q fi/ des multiplic/ sumit. Unde Glo. xxij. q. i. c. / Douer te. sic ait. Multipliciter dī fides. / Quis idē est qd sacramentū baptisim: vt / xlv. dist. de iudeis. Item dī fides castitas / thori. vt. xxvij. q. ij. Lotuges. Quis dī fi/ des securitas siue pactū. i. pmissio. xxij. q. / j. Poli. ibi dī. Fides q pmittit/ etia/ hosti/ lernada est. Gre dī fides cōscientia. vt ibi. / De qd nō est ex fide: pām est. xxvij. q. j. / s. j. Et de pscptōe. c. vlti. Gre dī fides ha/ bitus ment/ bñ pstitute. Gre dī fides cre/ dultitas: fm quā credim/ illud qd non vi/ demus: vt ibi. Fides non hz meritum zc. / vt ibi. Fides em est de re nō visa. de pe. dist. / iij. In domo. Gre dī fides obiectuz fidei / materiale. i. illd qd credit. sic dī. Iesus chri/ stus est fides nra. Quis etia/ fides ponit



pro actu fidei: iuxta illud, Fides autem carbo-  
lica hec est: ut visum deum in trinitate et tri-  
nitatem in unitate veneremur. Item Augustinus, Fi-  
des est credere quod non vides. Item dicitur fides  
equas in actionibus considerata. Insuper, de act.  
§. Actionis. Quaedam sunt bone fides: quod dicitur  
sunt stricti iuris. Item ibi. Bona fides non pa-  
ritur visum deum exigat. Sed hoc potest accipi fi-  
des per secula. Adde, Glo. ordi. in Rubrica  
de summa trinitate et fide carbo-

ad dubium dicitur: quod fides non est proprie virtus,  
quia ait magister sententiarum, ibidem. Fides autem qua  
creditur cum charitate virtus est. Secun-  
da dicitur fides fragilis et ficta: quia, si sine  
charitate et charitate moueri quidem incho-  
at ad bona operanda, sed minime perseverat: mo-  
riturque cito tanquam abortiva. Tale fide illi  
habent de quibus dicitur Luca 24. vii. Ad ipsos creditur  
et in temptationis recedunt, et tunc dicitur  
quod proprie non est fides: quia non est perfecta  
charitas. Tertia dicitur fides probata. In  
charitate et duratione: cuius signum est quod in  
opus exuberat perseveranter. Fides dicitur mag-  
ister sententiarum, ibidem: quod si capiat fides per se  
quod creditur est virtus: quod sit cum charitate. De  
qua loquitur Ambrosius, super epistolam ad Romanos, i.  
Charitas mater est omnium virtutum quae omnes  
informant: sine qua nulla vera virtus est. Si ca-  
piat, per illo quod creditur virtus non est: quia  
non est fundamentum: quod sine dilectione. Et  
est prima qua mediate homo salvatur: iuxta  
verba fides tua etc. Pro hoc? Mater  
rie pleniori intellectu est notanda: quod in fide  
de vera possumus considerare quadruplicem cau-  
sam: scilicet quod potest fides diversimode dicitur  
bi vel diffiniri.

De quidditate fidei  
Sermo II

Fides tua te

salvum fecit, Luca 24. vii. Dicitur est  
super de fidei necessitate. Sequitur  
hodie predicare de fidei quidditate: vices quod est  
fides. Pro evidentiis huius materie nota:  
quod fides multiplex dicitur, ut habet se post finem primi  
sermonis. Salutes ergo Maria. Pro  
fundamento sermonis qui est de fide ordi-  
tur theologicis questio.

Quoniam Graecus fides sit spiritus theologicus  
calis: Arguitur quod non, In peccatis reperit fides  
des et etiam in demonibus, quod ait magister, in sen-  
tentia, xxiiij. Fides ergo quam demones et falsi  
christiani habent: huius mentis est: et in talibus  
non reperit virtus, sequitur. In oppositum: ait ma-  
gister ibidem: fides est virtus qua creduntur quae  
non videntur, et non cardinalis: sequitur quod the-  
ologicis, quod quodammodo manet per vices pre du-  
bia. Ad questionem respondendum est secundum Bernardum,  
in quodam epistola: et secundum magister ibidem: quod triplex est  
fides: scilicet fides caput tripliciter.

Prima dicitur fides mortua.  
Secunda dicitur fides ficta.  
Tertia dicitur fides probata.

Prima dicitur fides mortua: quae sine opere  
rat corde: et vel opere per dilectionem. Ita  
etiam, fides sine operibus mortua est, et haec fi-  
dem mali habent et etiam demones. Item, de  
mones creduntur et per emittunt, quod intellectu  
eorum vincunt ab his quod indicat doctrinam eccle-  
siae esse a deo: licet non convincat per evidentiis  
rei: ut dicitur Thimotheo, ii. q. v. Et dicitur mortua: quia  
sine charitate est, et dicitur fides: quia tales creduntur  
quod non videntur, sed deum esse. Paulus ad Titum, i.  
Constituit se nosse deum: factus autem negant.  
Et de tali fide intelligitur argumentum. Et sic

Prima causa principalis est effectiva.  
Secunda causa formalis praefectiva.  
Tertia causa materialis subiectiva.  
Quarta causa finalis completiva.  
Prima ergo causa etc. et haec est deus: et est  
causa fidei in se duplici ratione. Prima ratio  
sumit ex parte credendorum. Licet enim ea quae sunt  
fidei excedant humanam rationem, non possunt  
ex se invenire nec praeparari ea quae sunt fidei:  
nisi deo revelante: ut dicitur est sermone  
primo. In apostolo, Quod quidem dei sapientiam in  
mysterio: quam nemo principum huius seculi  
cognovit, nobis autem revelavit deus per spiritum  
suum. I. Cor. ii. Item ibidem, Quod oculis non  
vidit: nec auribus audivit: nec in corde hominis  
ascendit: quod praeparavit deus diligentibus se. Nota  
oculus, scilicet per hominem, nec auribus, nec in  
corde hominis ascendit. Item, ex ratione naturali.  
Quia autem quae sunt fidei deus revelavit: quibus  
tamen immediate: sicut sunt revelata apostolis et  
apostolorum, quibusdam mediate a deo intercessoribus  
cariorum fidei: iuxta illud Rom. x. Quod cre-  
dent sine praedicante: et quod praedicabunt missi  
mittantur etc. Sed ratio est ex parte assensus  
hominis ad ea quae sunt fidei. Non enim potest homo assen-





fide/peccatum est: de. **U**bi deest cognitio  
 veritatis: falsa est fides in optimis moribus.  
**U**bi nota qd nulli op<sup>o</sup> facti ab infideli qm  
 cuiusq; bonu/est merituu/nec a chziano  
 no hntē fide vituā. nec p<sup>o</sup> aliq pot ee i eis  
 ppe loqndo. **E**t ppter h apls vocat fides  
 subam rez speradaz. **Q**ue qde suba non  
 sumit hie pte: fm q est gen<sup>o</sup> generalissi/  
 mu ptra alia genera diuisum: sed fm q in  
 qlibet genere inuenit qda similitudo sub  
 stante: pur. s. pmu in qlibet genere pnter i  
 se alia pture: dr esse suba illoz: fm beati  
**Th**o. ij. q. iij. ar. j. ad pmu. **U**bi sic suba  
 est pma in aliq re: vt puz de muro in q no  
 esset dare qntitate/nec grossitie/nec albe/  
 dine: nisi pus esset suba murt. **E**t sic est in  
 qlibet re. **P**ri<sup>o</sup> dico natura r no tpe: sic et  
 fides e pma puz q cognoscim<sup>o</sup> deu: a q/  
 p que r in q speram<sup>o</sup> beatificari. **E**t io dici  
 tur suba rez speradaz. **S**ecdo piderare  
 possum<sup>o</sup> in fide q est solu fundamentu sup  
 q fundat notitia rez eternaliu. **N**a i pta  
 qn ania separa videt deu facie ad faciem/  
 clare inuuet oia in deo: r io no p fide/ sed  
 p apta visione de ill bz notitia: iuxta illud  
 j. **L**oz. xij. **U**idem<sup>o</sup> aut nuc p speculu in  
 enigma. tuc at facie ad facie. sed i pnti vi  
 ra i q facie ad facie deu videre n possum<sup>o</sup>  
 sine diuinit: aut nulla aut modica cogno  
 sitione hie no possum<sup>o</sup> nisi p fide. r io fides  
 dr fundamentu: iuxta illd. j. **L**oz. ij. **F**un  
 damentu nemo pot aliud ponere pter id qd  
 positu est. qd est chris Iesus. **G**lof. i. fides  
 Iesu chri. **S**icut em dom<sup>o</sup> no pot sine fu  
 dameto subsistere: itaq; fundamentu est  
 totu sustentamentu edificij. sic r totu qdqd  
 de rebz diuinitis cognoscim<sup>o</sup> a deo reuelat  
 io: fundat sup fide. **E**t nihil aliud e p qd  
 cognoscim<sup>o</sup> diuin a fm q p illa bnficiamur:  
 nisi fides. **I**o dr: **F**undamentu aliud nemo  
 pot ponere r. **P**ropter h q aplus vocat  
 etia scda rone fides sustentamentu. qz sicut  
 substantia est fundamentu oim qlitatu ac/  
 cidentaliu rei. qz omnia accidentia fundant  
 in subiecto: eo q accidēt esse est inesse id  
 est in subiecto esse: vt puz in pdicabili bz i  
 c. de accidente: a **P**rophiro. ita r fides e fu  
 damentu diuinitaz rez qbz beatificamur:  
 vt dicitur est. **E**cce qre duplici rone aplus  
 vocat fidem substantia. **E**t io valde diligē  
 ter custodire debemus ne pdat fides i no

bis. qz diabolus maxime conat subvertē  
 re fidem hominis: vt totu edificiu spūale  
 tutum corruat: et pteq; nē nulla spes de fu  
 tura vita habeat. quia fide sublata omnis  
 puz corruit r annihilat: sicut fundamē  
 to fracto corruit castru. **S**icut em fides e  
 pncipiū omnis puzis: r ois meritorie ope  
 ratiōis r vite etne: iuxta illd: **I**ust<sup>o</sup> autē  
 meus ex fide viuit. **A**ba. ij. **E**t sic infide  
 litas est pncipiū ois peccati r pdratiōis. **U**bi  
 de qn aliqs recēta fide peccat mortale: qz  
 timet: ne sic credēs damnet. **S**ed si pdat  
 fidem absq; yllō timore libere r letanter  
 peccat: io in omne peccati gen<sup>o</sup> labit. **N**ota  
 exemplū de **I**uliano apostata. **T**ertio  
 piderandū est in fide: q de rone fidei e q  
 homo habeat notitiā firmā. **E**t ppter hoc  
 aplus dr q est argumentū: p effectu argu  
 menti: vt dr beatus **Th**o. vbi s. q. effect<sup>o</sup> est  
 adhesio firma. **E**t ppter h differt fides a  
 scientia/opinione r suspitione r dubitati  
 one. **I**n h em q dr: q est argumentū. i. fir  
 ma adhesio: differt a dubitatione/suspitione  
 r opintōe. **N**a dubitās i neutra parte de  
 clinat: suspiciōs pō in vnā parte mag<sup>o</sup> dei  
 clinat: sicut habet in fine. j. **P**ost. r. vj.  
**E**chi. **E**st tñ triplex. i. violēta: vebemēs:  
 r leuis. **D**e q vide qd legit r notat in ca.  
**C**ū psumactā. de here. li. vj. **E**t in r. inq  
 sicuti. de sen. excō. **O**pinās pō adheret qd  
 de vni parti: tñ cuz formidine alteri: sed  
 actus fidelis q est credere/haber firmā ad  
 hesiōem ad vnā partē: fm bñm **Th**o. ij. q.  
 q. ij. ar. j. **Q**uarto possum<sup>o</sup> piderare:  
 q de rone fidei est q q credunt no appare  
 ant. io dr: **N**o apparentiū. in q differt a sci  
 entia: q est de his q apparēt p rone natu  
 rale: sine de visis/de qbz no pot esse fides  
 nec spes. qz qd videt qd/ qd sperat: **R**om.  
 vij. **N**ec obstat qd dr de **Th**oma: cui dic  
 ois. **Q**uia vidisti me credidisti. **H**ic q n  
 viderūt r crediderūt. **I**o. xj. q. **Th**omas  
 aliū vidit: aliud credidit. **P**roinde em vi  
 dit: r deū credidit. **P**fessus est ore dicens:  
**D**ñs meus r de<sup>o</sup> meus: fm bñm **Th**o. ij. q.  
 q. j. ar. iij. ad pmu. **T**ertia causa e ma  
 terialis subiectiua. nrelligo aut no pē q  
 sed in q fides existit: r h est subiectu fidei.  
**E**t qdem subiectu fidei immediatū est intel  
 lectus q pficit per fidem: sicut volūtas p  
 spem r charitatem. sed mediatu subiectus

fides est creatura credēs. Et fm hō diffinit  
 fides p̄ Dion. c. vii. de diuinis noib: vt  
 refert brūs Tho. ij. q. iij. art. j. fides ē  
 manens credentiū fundamētū: collocans  
 eos in f̄itate: z in ip̄is veritatē. In q̄ qdē  
 diffinitōe est notandū circa illd qd dicit:  
 credentiū Qui sunt credēs: q̄ fidem ha  
 bent. Pro cur? intellectu est notanduz: q̄  
 de rōne cuiuslibet habitus est obiectū for  
 male. Obiectū aut̄ formale fidei includit  
 duo. Prīmū est f̄itas p̄ma siue diuina: fm  
 q̄ manifestat in sc̄pturis sacris z doctria  
 ecclē. Scdm̄ est q̄ f̄itas illa p̄ma sit nō  
 v̄ita: q̄ vt dicitū est sup̄ fides est argumē  
 tū nō apparētū. Quocientūq̄ q̄ aliqd p̄  
 dicitur: duoq̄ deficit: deficit p̄sequer obie  
 ctum formale fidei: z p̄sequer ip̄e habitū  
 fidei. Et id̄ brūs Tho. dr. ij. q. v. art. ij.  
 q̄ si aliqd credit articulos fidei p̄ter vnū:  
 dicit: q̄ de nullo articuloz habz fidē: sed  
 solū op̄inōem. Ratio est: quia omēs art  
 culi fidei habēt vnū fundamētū. I. ineffa  
 bilem f̄itatem diuinā. Qui q̄ non credit  
 vnū articulu fidei: iā nō credit fundamen  
 tū: iō de nullo habet fidem. Da similitu  
 dinē de domo in q̄ essent duodecim came  
 rarū dom? esse fundata sup̄ vnā colūna.  
 Nam colūna illa d̄strupta: nō solū vna ca  
 mera: s̄z tota dom? corruit, z sic oēs came  
 re cadunt. Sic de fundamēto fidei. z in  
 religio de illo qui p̄tinaciter tenent. Naz  
 si quis p̄tinaciter nō teneret: sed putaret  
 aliqd p̄tra aliq̄ articulu fidei: iam non  
 esset hereticus s̄z errans: fm̄ brm̄ Thomā  
 vbi s̄. Perrinacia em̄ facit hereticū. xxiij  
 q. j. Dicit aplūs. Lōcor. Innocē. in c. j. d̄  
 summa trini. z fide cathol. q̄ dicit: q̄ si q̄s  
 falsē opinat aliqd p̄tra illd qd tenet ecclē  
 sia: putat em̄ ecclēiam sic tenere: z suaz op̄i  
 niōem fidei ecclēie supponit: nō est hereti  
 cus: nec peccat. Item si teneret p̄tra def̄i  
 nitatiōem vniuersalis ecclēie. Nā si ali  
 qua ecclēia particularis d̄terminaret ali  
 qd qd esset erroneum z alienū a fide: non  
 p̄turo esse hereticum illū qui teneret cōtra  
 d̄terminatiōem illius ecclēie: quia h̄ v̄i  
 detur p̄tinere ad ecclēiam romanā vel ad  
 papam: sicut z cetera cause maiores. extra  
 de baptisimo. c. Daloz. quia ecclēia vni  
 uersalis errare nō p̄t: iuxta illd: Ego pro  
 te staui Petre vt non deficiat fides tua.

Lu. xxi. Et Ioan. xvi. Cum venerit ille  
 spiritus f̄itatis docebit vos oēm f̄itātē.  
 Eodem mō nō est fides in illis q̄ clare vi  
 dent f̄itatem p̄mā: sicut patz in ch̄io: in q̄  
 nunq̄ fuit fides: etiā cū ess̄z hic mortalis  
 Sic z angeli beati z anie beate nō habēt  
 q̄ ad actum: eo q̄ videant deū facie ad fa  
 ciem. In. j. Lōunt. xij. Cū venerit qd  
 p̄fectū est: euacuabit qd ex parte ē. Erat  
 tamē in angelis fides in p̄ma sui p̄ditōe  
 anteq̄ p̄firmarent in gratia vel laberent  
 in culpam: p̄supposito q̄ angeli fuerāt cre  
 ati in gratia. Et idem dicendū est de hoīe  
 ante p̄tīm q̄ habebat fides: vt ponit brūs  
 Tho. ij. q. v. ar. j. Sic est fides in hoīb  
 viatoribz z etiam d̄natis: licz sit in illis  
 informis fides. Sic etiā est fides i demo  
 nis: iuxta illd Jacobi. ij. Et demōes cre  
 dit z p̄tremiscunt: sed alio mō q̄ in hoī  
 bus fidelibz. quia in hominibz fidelibz f̄i  
 des est voluntaria. Voluntas em̄ mouet  
 intellectū ad assentiēdū his q̄ per affectū  
 ducunt ad bonū. In. Aug. dr q̄ credere ē  
 cum assentiōe cogitare: vt dr brūs Tho  
 mas. ij. q. ij. art. j. sed fides demonū est  
 q̄dam mō coacta. Vidēt em̄ demōes m̄  
 ea manifesta indicia e quibz p̄cipiunt do  
 ctrinam ecclēie esse a deo z p̄sequer eē ve  
 ram. Et iō demones p̄ ora arreptitorum  
 clamabāt ch̄m esse filium dei: iuxta illd  
 Luce. itij. Exibāt aut̄ demonia a multis  
 clamātia z dicētia: quia tu es filius dei.  
 Et increpās nō sinebat ea loqui: quia sc̄  
 ebant ip̄m esse ch̄m. Nota sc̄ebāt. l. cog  
 noscebant p̄ fidem. Vel dicit q̄ illud/ qz sc̄  
 ebant/ ponat materialit: vt sit sensus. non  
 sinebat ea loqui: h̄ v̄ic qz sc̄ebāt ip̄m zē.  
 Percipiūt q̄ demōes doctrinā ecclēie eē  
 a deo: q̄uis ip̄i res ip̄as quas ecclēia do  
 cet nō videant: puta deum esse trinum. vl  
 vnum: vel aliū hm̄ōi: vt ponit brūs Tho  
 mas. ij. q. v. ar. ij. Quarta causa ē f̄i  
 nalis completiua: q̄ est vita eterna: iuxta  
 illud Ioan. ca. vlti. Hec aut̄ scripta sunt  
 vt credatis quia Iesus est filius dei: z vt  
 credentes vitam habeatis in noīe ipsius.  
 per fidem em̄ inchoat in nobis vita eter  
 na. Propter qd vocat aplūs fidem substā  
 tiam rerū sperandarū: vt dicitur est sup̄.  
 quia: s̄ p̄ma inchoatio rerum sperandarū  
 in nobis est per assensum fidei: q̄ virtute



# De fide

ptinet oēs res sperandas. In hēim spera  
mus beatificari: q̄ videbim⁹ apra visōe  
f̄tatem: cui p̄ fidem adherem⁹. fm̄ hoc ḡ  
fides sic diffinit. Fides est habit⁹  
qua inchoat̄ vita eterna in nobis: facies  
intellectū assentire nō apparētib⁹. Hāc dif  
finitōem ponit b̄tus Thomas. ij. q. iij.  
ar. i. In q̄ diffinitōe ponunt̄ tria. i. gen⁹:  
differētia 7 effectus. Gen⁹ dū dicit̄: habi  
tus mentis: q̄ omnis sc̄us est habit⁹. Et  
differētia dū dicit̄: faciens intellectū assenti  
re nō apparētib⁹. Effectum ḡo dū dicit̄:  
Qua inchoat̄ vita eterna in nobis. De q̄  
effectu videbim⁹ infra dñō cedere. Ro  
tandū est autē q̄ in oīb⁹ fidelib⁹ inchoat̄  
nūc vita eterna: 7 post mortē p̄tinuat̄: s̄  
cur dicit̄ legitē de suitate i filijs familias  
ff. de liberis 7 posthu. l. in suis. Nam filij  
incipiūt habere hereditatē viuentib⁹ pa  
rentib⁹: sunt em̄ q̄ dñi 7 cōsequunt̄ eam  
post mortē parentū p̄tinuatōe domini in  
eos. Sic fideles incipiūt hīc p̄ fidē 7 post  
mortē p̄tinuat̄. Propter h̄c dñs Bar.  
v. Beati paupes sp̄i: qm̄ ip̄oz est regnū  
celoz. Nota: est. nō d̄r erit sicut ecōtra re  
probis i q̄b⁹ incipit nūc infern⁹. Dic̄ p̄cti  
ce de sup̄bo ambitioso quō semp̄ est in an  
xietate 7 in pena: q̄ nō habz honores vel  
dignitates q̄s desiderat. Sic d̄ avaro rē.  
Nescit amor nūm̄: q̄ntū ip̄a pecunja cre  
scit. Juuena. Sic d̄ luxurioso rē. n̄ plus  
Nescio qd̄ sit amor: n̄ amorē sentio nodū  
Sed scio si q̄s amat: nescit habere modū.  
Jō d̄r Deut. xxxij. Ignis succensus est in  
furore meo: 7 ardebit vsq̄ ad inferni no  
uissima. A quo liberet nos Iesus christ⁹  
dominus noster Amen

**De veritate fidel christiane:  
sive q̄ sola fides christianoz ē ve  
ra. Sermo. iii.**

## Fides tua te

saluū fecit. Luca. xviij. Sequit̄  
hodie p̄dicare de fidel veritate.  
Vñ multos rōnib⁹ suauis apparebit̄ f̄  
dem ch̄rianā esse solam verā fidē. Nō em̄  
pōt ratio demonstratiua adducta: q̄ tunc s̄  
nō esset fides. Saluet ḡ virgo maria rē.

Pro fundamēto fm̄ōis q̄ est de fide oīs  
theologicalis q̄stio  
**Querit̄:** vtr̄p̄ simplices q̄ in subtilitat  
tib⁹ fidel errāt: nō peccāt mortali. Arguit̄ q̄  
sic. Nullus damnat̄ nisi p̄pter p̄ctm̄ mort  
tale. sed p̄pter errozē in fide: hoies dānan  
tur. Athanasius ait. Nec fides catholica:  
quā rē. Jgit̄. In oppositū ait Scot⁹ in  
ij. dist. xv. Simples nō tenent de neces  
sitate omnia credibilia explicitē 7 distinc  
te credere. igit̄ simplices q̄ in subtilitati  
bus fidel errāt: nō peccāt. q̄ null⁹ peccat  
nisi a gat p̄tra h̄ qd̄ tenet obieruare ex p̄ce  
pto diuio. Et sic qd̄ manet p̄ vtr̄q̄ p̄  
te dubia. **Ad q̄stionē respōdendū ē fm̄**  
**Tho. ij. q. ij. ar. vj. q̄ tales nō peccāt nō p̄**  
**tinaciter 7 puerie doctrine inherēt i p̄n  
culari p̄tra vniuersalis ecclie fidem. Jōo**  
**ad q̄stionē respōdendū est p̄ tres p̄ntio  
nes. Prima:** q̄ aliqui talis errozē porē me  
ritozus: vtr̄puta aliq̄s audit aliq̄ p̄dicantem  
aliquē errozem: 7 simplex credit̄ anio obe  
diēdi fidel: parat̄ tamen corrigi. nam ex  
intētiōe opa iudicant. c. Lum̄ volūtate.  
de sentē. ecclōi. Scda est: q̄ talis erroz ali  
quādo est cum p̄tō veniali: vtr̄puta veru  
la credit̄ trinitatē esse snā feminā. 7 q̄ cre  
dit eccliam sic tenere sic credit: 7 tamen  
nō est heretica: quia p̄ditionaliter credit̄  
si ecclia sic tenet 7 credit. Tercia est: q̄ ta  
lis erroz aliqui est cū peccato mortali. 7 est  
quādo hō scienter credit̄ aliqd̄ qd̄ est con  
tra articulos fidel: vel determinatōem ec  
clesie. 7 h̄ parz ex c. Dānam⁹. in fine. de s̄  
ma trinita. 7 fide cathol. Et hoc modo in  
telligit̄ argumentū. Jō d̄r Bon. in. ij. di  
stinc. xv. 7 vniēt cū eo Ricbar. p̄bides q̄  
credere explicitē 7 distinctē est fidel: p̄p̄  
te. 7 nō est necessariū nisi illis q̄ fidem ne  
cessario alijs habent manifestare: q̄ offic  
um p̄dicandi 7 docendi susceperūt: n̄ b̄  
tenent credere implicitē / si velint saluari  
iuxta verba p̄assumpta: Fides tua rē.  
**Pro** introduciōe ḡ marerie: notandū  
q̄ vera cōclusio est in lauca theologja: s̄  
q̄ tangit b̄tus Thomas. ij. q. iij. ar. vj.  
q̄ impossibile est q̄ sint p̄les fides: s̄ vna  
tū est fides. Et p̄bat. Ratio est ista. Quis  
em̄ fides sit habitus qdam. habitus qd̄es  
vtr̄tinguit fm̄ diuersa obiecta: oportet q̄

Ibi est vnum obiectum vbi sit vnus habitus. Obiectus autem formale fidei est veritas prima siue diuina: sub cuius ratione creduntur diuersi fidei articuli. Quare ei credo christum filium dei: crucifixum: mortuum: et resurrexisse etc. et remissionem peccatorum: et carnis resurrectionem etc. Non ob aliam rationem nisi quia deus revelauit. et sic vna est ratio formalis fidei: quod dicitur obiectum formale: et consequenter sequitur quod vna sit fides specie: licet differat numero in diuersis subiectiue. Sicut vnum lumen solis multos producit radios: et in multis diuersimode recipitur. xx. q. i. Loquitur Petrus ratio. Auctoritas vni dominus: vna fides: vnum baptisma. vnus deus et pater omnium. Ep. iij. Vni dominus quereis a discipulis: Que dicitur homines esse filium hominis: audivit a Petro: Tu es christus filius dei viui. Et respondit Tu es petrus: et super hanc petram edificabo ecclesiam meam. Matth. xvi. Nota: super hanc petram. glo. i. super hanc soliditatem fidei. quia dicit vna in numero singulari. sic vult deus quod ecclesia esset vna: iuxta illud Lactantio. vj. Vna est columna mea: perfecta mea. Ad idem facit. xx. q. i. Loquitur. Vna est mater siue electa genitrici sue. Lactantio. vj. Nota: mater siue. ecclesie triumphantis. Et apparet etiam voluit deus quod sicut est vna fides: ita sit vnus pastor. Et hic fuit primus Petrus: sicut habet Matth. xvj. et Jo. i. Alias oves habeo que non sunt ex hoc ovile: et illas oportet me adducere: et vocem meam audierunt: sicut vnum ovile et vnum pastor. Cum sit vna fides: et videamus diuersas credentium hominum opiniones siue credulitates: quia vna trinitas alteri: oportet quod oves sint falsae prout vna. non saluat quibus in credulitate sua: sicut facta sunt opinantur in dumentis siue saraceni. Quia cum sit vna vera trinitas: ista sola est causa salutis. reliqua autem cum sint falsae non possunt saluare aliquem: quia falsae cum sint male. non autem possunt esse causa salutis: quia Arbor mala non potest facere fructus bonos. Mar. xvj. Fides ergo bona est vna. Sed videtur quod sit ista. Et dico quod hec est fides christi. Et habet octo ramos: et sunt generales. De specialibus autem auctoritatis bus: et rationibus prophetarum alio deo dandi loquimur.

Prima sumitur ex interiori inspiratione

Secunda ex testimonio approbatione  
Tertia ex miraculo parratione  
Quarta ex persecutorum parratione  
Quinta ex aliarum sectarum assertione  
Sexta ex physica institutione  
Septima ex diuturna duracione  
Octava ex malorum parratione

Prima est propria tamen hominibus fidelibus. Primum autem ratio est ex interiori inspiratione. Et hec ratio est non solum illi qui habent fidem formatam per charitatem: quod interiori sentitur in mente quando spiritus sanctus presentatur: quod sentiri quodammodo potest: vnde non potest per quam agnoscitur veritas fidei christiane: sicut in lud. j. Jo. vi. Spiritus est qui testificatur: quoniam christus est veritas. Dicit Petrus. Pone hominem in peccato mortali constitutum: habere quodammodo fidem: sed in forma: iste non poterit sentire dulcedinem illius spiritus sancti: qui confirmet in fide. Et ideo fides sua est agnoscitur et facit ei suaderi verum fidem: aut a diabolo iterum suggerere: iuxta illud Quod secundum viam: hi sunt qui audiunt: deinde venit diabolus: et tollit verbum de corde eorum: ne credentes salui fiant. Luc. vij. aut ab homine exteriori instigare. Sed postquam iste talis homo agit peccata interiori de peccato: iam sentit inspirationem occultam interiori a spiritu sancto: per quam imutat totum hominem ante delectabat homo comedere: nunc delectatur iunare. aut de luxuria: nunc de castitate. aut de caritate vane: nunc de oratione. aut de ride: nunc de plangendo. aut de tripudiando et discurrendo: nunc de audiendo verbum dei. ante de ornatu: nunc de honestate etc. ps. Hec mutatio dextere excelsi. Per quam etiam inspiratio: quem homo qui fuerat peccator confirmatur in fide christi. Et hoc est quod dicitur Jo. xv. Cum venerit paraclitus: quem ego mittam vobis a patre spiritu veritatis qui a patre procedit: ille testimonium perhibebit de me. Tunc videmus quod quanto plus homo elongatur a peccatis: tanto plus confirmatur in fide. Et quanto plus peccat: magis elongatur a fide. Et ratio huius est duplex. Prima est quatuor. Secunda est potestiva.

Prima ratio sumitur ex parte auersionis a deo.

Secunda ex parte auersionis ad creaturam  
Prima ratio potestiva est: quia intellectus humanus non capit ea que sunt fidei per rationem naturalem nisi illuminetur a spiritu sancto: iuxta illud apostolus: Nemo potest discere Dominus Iesus: nisi in spiritu. j. Cor. xij.

Et dicit supra sermone prio. pre. j. Per peccatum aut mortale pedit homo spumicem: iuxta illud. In malivolam animam non introibit sapientia: nec habitabit in corpore subdito peccatis Sap. j. Et sequenter sequitur quod non potest homo homini credere firmiter ea que sunt fidei. quia cessante causa cessat effectus. Hinc est quod dominus dixit Joa. xiiij. Ego rogabo patrem et alium patrem dabit vobis: ut maneat vobiscum in eternum: spiritum veritatis: quem mundus non potest accipere: quia non videt eum: nec scit eum. Vos autem cognoscetis eum: quia apud vos manebit et in vobis erit. **P**er ta. **V**idetur non potest accipere. id est homo mundanus carnalis et mundane vitens. **Q**uia ergo in peccato mortali existens spiritum sanctum non potest accipere: ideo non potest ea que sunt fidei firmiter credere. Et ideo adveniunt persequutione/abnegat fidei. Et ideo apostolus ait. Animalis homo non percipit ea que sunt spiritus dei: stultitia est enim illi. **J**. Cor. iij. **S**ecunda ratio est positiva: quia intellectus humanus que est subiectum fidei: ita obscuratur a concupiscentia peccati mortalis: quod non potest clare cognoscere ea que sunt fidei: iuxta illud Boetij. **A**mbrosio ait: **C**odra nullum fundere potest sidera lumine. **D**a silicet dicitur de illo que ponitur obice lumi solis: puta mure vel tabula vel aliquid homini. **P**s. **S**upercidit ignis et non videtur sole. **E**t quod mixtum etiam circa naturale cognitionem obscuratur intellectus per concupiscentiam: **N**on enim creditur concupiscentie carnali vel cupiditati lucri temporalis vel ambitioni: potest addere perfecte scientiam aliquam que intellectus eius a concupiscentie caligine occupat. **E**t hac ratione multi hodie aut non credunt: aut dubitant: quia intellectus est obscuratus fumo concupiscentie. **E**t hanc rationem assignat apostolus. **R**adix omnium malorum est cupiditas. quae quod appetentes erraverunt a fide. **J**. **T**. **E**t quanto magis crescit concupiscentia: tanto magis elogatur a fide. **U**n Salomone sapientissimum concupiscentia luxurie caligine obsecatur: in illud percipit lapsum est: ut idolis genua curvaret: sicut dicitur. **R**eg. iij. **E**t Julianus apostata concupiscentia regnandi seductus: apostata tavit a fide. **S**ic et Judas concupiscentia avaritie infectus: vendidit christum: ut infra dicitur. **S**ic enim concupiscentia avertit hominem a charitate et spe. nam multi concupiscentia ducti: avertunt se a deo per peccata mortalia: sic et a fide. **U**nde et supra dicitur: **J**udas concupiscentia ductus: vendidit christum: in cuius nomine mortuus suscitatus fuerat. **E**t ex hoc homo fidelis magis proficit in fide. quia ex quo peccatum et concupiscentia diminuit fidem christi: et totaliter tollit: ergo concupiscentia et fides christi sunt contraria: sicut et gratia et ratio. **U**n sunt duo contraria quorum unus est malus: alter est bonus. **S**ed concupiscentia et fides christi sunt contraria: quia unus tollit alium. **S**ed concupiscentia sit mala: sequitur quod fides christi sit bona: et sequitur vera. **U**idem: namque si est in perfidia **D**abumetum et iudeorum. quia homo quanto magis adheret peccatis: tanto magis confirmatur in illa perfidia. **E**t in fide christi e contra. quia quanto magis homo peccat: tanto magis dubitat in fide. **E**t quanto magis a peccato elogatur: tanto magis in fide confirmatur. **P**ater ergo prima ratio. **U**n **S**ecunda ratio est testimonio: non approbatio. **N**ihil enim ratione est difficile ad credendum quod non fiat credibile quam testes fidei digni de illa re phibent testimonium. **D**a exemplum quod posuit s. sermone prio pre. ij. v. ij. ratione testimonij. **D**o ad **P**ollitum. **N**ulla fides est cor testibus vallata: et tanta dignitate et claritate perditur et doctura: sic fides nostra. **N**am ut permittamur christum cuius auctoritas infinita est: **P**rimo fuerit prope de christiana fide phibentes: quod fuerit multi et fidei digni. **U**n **A**ct. x. **H**ic. **S**. **C**hibo quod est principium fidei: nre/oes prope testimonium phibent: remissione peccatorum accipere per nomen eius oes que credunt in eum. **I**tes dominus **J**oan. v. **S**erutamini scripturas in quibus patet ratis vitae eterna habere: et ille sunt que testimonium phibent de me. **E**t non solum hoc est verum de phibentibus fidelibus: sed etiam de gentilibus et infidelibus: quorum quidam illustrati gratia prope: multa de christo phibent: sicut patet de **B**alaam **H**ic. **x**iiij. **C**u dicitur. **O**portet stella ex **J**acob: **P**surget virga de iherusalem: et parietur duces moab. **S**ic et de **S**ibylla ut refert **L**actantius et **A**ug. in ser. de nativitate dicit: quod multa clare de christo phibent. **O**riginaliter autem **H**ic **A**ug. **x**vij. **D**e aut. **S**. **C**. **x**vij. **V**bi ponit. **x**vij. **V**erius sibylla **L**actantius. **J**udicij signum tellus sudore madescet. **E**t celo rex adveniet per secula futurus. **S**ic dicit **A**ug. quod si litteras que sunt in capitibus omnium versuum conecrentes: excepto. **v**. versu **x**. **x**vij. **C**. **x**v. **H**orum trius que sequitur

sunt no legam? sed p eis. y. l. sam tanq̄ i  
cū dē loci ipa sit posita recordemur. Et ex  
p̄m̄m̄ in q̄nc̄ p̄b̄is: J̄esus ch̄s dei fili?  
laturor. J̄c̄ q̄d Plaro senserit de ch̄o z  
q̄d p̄oquerit: vide ifra ser. viij. p̄te. j. Ad  
ide faci q̄d refert br̄s Tho. ij. q. ij. ar.  
vij. ad tertiu arg. vbi sic d̄r. Inuenit in hi  
storis romanoz q̄ tpe Cōstātinī augusti  
z Helene m̄ris ei? inuentū fuit q̄dda sepul  
ch̄z in q̄ iacebat hō aureā lamīnā h̄is in  
pectore: in q̄ seprū erat L̄h̄s nascet ex vir  
gine: z credo i eū. o sol sub Helene z Cō  
stantinī t̄p̄ib̄ iteꝝ me videb̄. Ad ide faci  
q̄d legit̄ in chronica martiniana sub fede  
rico impatore sc̄do. vbi d̄r q̄ tpe regis Fe  
rādi in Tolero ciuitate hispanie: q̄da iude  
us cōmūedo vnā rupē p̄ vinea ampliā  
da: in medio rupis iuenit p̄cauitate vnā:  
nulla penit? diuisione habentē nec sc̄ssu/  
rā: z in p̄cauitate illa reperit vnū libru:  
q̄i solā lignea habentē: q̄ liber tribz lin/  
guis sc̄p̄t? erat: vix hebraice/ grece z lati  
ne. z tantū de ifra habebat q̄ntū vnū psal/  
teriu: z loq̄bat̄ de triplici m̄do ab Adam  
vix ad antich̄m: p̄p̄terates boim̄ cultū  
iūḡ m̄di exp̄m̄edo. P̄ncipiū h̄o tertij m̄/  
di posuit in ch̄o: sic d̄icēs. In tertio m̄/  
do filij dei nascet ex v̄gine Maria: z pro  
salute boim̄ patiet. Q̄d legēs iude? stati  
cū tota domo sua baptizat? ē. Erat etiā i  
libro scriptū q̄ tpe Ferādi regis Castelle  
debebat liber iueniri: z h̄ibi. J̄o ecclia cā  
t̄. Elia: cecinit synagoga meminit: nū  
q̄ in delinit esse ceca. Si nō suis v̄rtibus  
cedat vel gēntibz libylinis p̄sibz hec p̄d̄i/  
eta. P̄z q̄ p̄m̄ū testimoniu p̄phetaz. In  
nulla aut̄ iecta p̄cesserit vaticinia p̄beta  
rā sicut in n̄ra. Vñ p̄f̄dia Habumeri a  
nullo p̄betaz fuit p̄nūciata: q̄n̄ pot? q̄i  
cū ye. z no. testa. documēta fabulosa nar/  
ratōe dep̄uar: v̄z et? legē iruēt. Vñ astu  
ro p̄silio libtos ye. z no. testa. suis sc̄q̄ibz  
nō reliq̄t legēdos: ne p̄ eos salutat? redar  
guet̄ fm̄ b̄m̄ Tho. j. q̄ gēti. c. vj. L̄h̄s  
tū inq̄ntū sc̄to/ b̄n̄ d̄ eo p̄d̄ixit cū dixit. U  
dere ne q̄s vos seducat. Vult em̄ veniet  
in noie meo dicētes: ego ium ch̄s z m̄l/  
tos seducat. Bart̄. xiiij. Tales fuerūt  
Simon mag? z Habumer? z q̄daz ali?  
q̄ d̄icēs se esse m̄strā seduxit aliq̄s iudeos  
Sicutiam secta z p̄f̄idia iudeoz post ch̄i

aduentū nullū habuit p̄betā affirmantē  
eoz sectā esse verā: qz oēs p̄bete z lex v̄s  
q̄ ad Joānē p̄betauerūt. Bart̄. xj. Rō  
colligit̄ ex s̄titudine de rege v̄turo in re/  
gnū: sed postq̄ venit nō op̄ret p̄nūciare.  
Alia s̄titudine ponit B̄reg. in j. moral. d̄  
stell̄ in noctē p̄ueniētibz solē. ¶ Secūdo  
fuit p̄firmata testimonijs ap̄loz: q̄z son?  
in oēm terrā extitit: approbādo testimoniū  
ipoz: z p̄uose ȳnēdo: z miracula facien  
do: vt ifra d̄icet̄ p̄te. p̄tima. ¶ Tertio teꝝ  
monio euāgelistaz: q̄ fuerūt z sc̄p̄erūt  
q̄rtuoz euāgelia q̄i q̄rtuoz instrumēta/ oi  
roboze z fide vallata: cū t̄n̄ de q̄libz re cre  
dat̄ vni instr̄o/ a p̄sona fidedigna p̄sc̄pto.  
¶ Quarto martyribz p̄p̄iū sāguīnē p̄ fid̄  
ch̄i fundētibz: q̄z numer? r̄tus est vt d̄r/  
cat Joānes q̄ vidit turbā magnā quā d̄i  
numerare nemo poterat z c. Apocal. vij.  
¶ Quinto testimonio doctorū oi sc̄ia z  
sapientia p̄d̄itōz. Et nulla secta vnq̄  
habuit tot z tantos doctozes: sicut ch̄istū  
ana fides. ¶ Sexto cōfessorum.  
¶ Septimo p̄ḡinum  
¶ Octauo penitentū  
¶ Nono regū z p̄ncipū m̄di. q̄ fidē exal  
tauerūt/ ecclias z monasteria edificādo:  
z p̄ fide bellādo. sicut fuit Cōstantin? im  
paroz. Justinian? Theodosi? z reliq̄ p̄n  
cipes romani. q̄ cū eēt̄ d̄ni toti? m̄di/ crū  
cis iugo ceruices humilr̄ submiterūt. P̄z  
q̄ p̄itas fidei ch̄iane multoz milū testū  
fide dignissimoz testimonijs approbata.  
cū t̄n̄ diuino z humano iure in ore duoz  
vel trū testūz st̄t oēs p̄bum. Deut. xix. z  
L. de testi. l. iuris iurādi. J̄c̄. ff. eo. l. Vbi  
numer? testū nō addicit̄: ibi duo sufficiūt  
ant. pluris enim locutio duozum nume/  
ro p̄c̄ta est. J̄o d̄r br̄s Bart̄m? in ser.  
de martyribz. Vagni itaq̄ p̄culi res est  
si post p̄betaz oracula: post ap̄loz testiō/  
nia: post martyꝝ vulnera: veteres fide q̄i  
nouellā discutere p̄sumas. z post morien/  
tū iudores ocioiā disputatōe de religiois  
p̄itate cōtendas. Nota similitudinē d̄ du  
cato aureo colato p̄ furnellū ignis: z per  
multoz manus trāfente. Nam q̄n̄ illū re/  
cipis: pois i bursa sine discussiōe an sit au  
re? Sic d̄ fide r̄c̄. ¶ Tertia ratio est m̄  
raculoꝝ p̄tratione. Nulla em̄ secta fuit  
miraculis approbata p̄ter fidē ch̄i. Nā z

saraceni cōfitem q̄ mahumer? dicebat se  
 nō in miraculis sed in potētia armoz esse  
 missum: q̄ signa etiā latronibz & tyrannis  
 cōta sūt. cū tñ nulli debeat credi dicenti se  
 missus esse a deo: nisi aut pphetaz oracu-  
 lis: sicut Joānes baptista: aut signoz cui  
 dētis: sicut Moyses approbet. sicut dicit in  
 c. Lū ex inūcro. extra de hereticis. q̄z yrriū  
 q̄ defuit Zabumero. Et iō magna stul-  
 titia est illoz q̄ illū imitant. Si aut quis  
 quōd traxerit homies ad se: Rūdeo q̄ du-  
 pliciter Primo dādo pcepta carnalia vo-  
 luptati pformia: q̄b hoies ad se traxit: sic  
 & ipse carnalērat. Un nota quōd iacrabar  
 se sic potēte ad cocundū cū mulieribz si-  
 cut quadraginti viri. Prob pudor: & fetoz.  
 Nota etēplū illi? saraceni p̄bi q̄ dixit re-  
 gi q̄ male faciebat adorare Zabumerū:  
 q̄ fuit qdā bestia: ppter qd rex fecit ipsum  
 occidi ex cōsilio suoz. Promisit etiā Za-  
 humer? in p̄mituz carnales voluptates: q̄  
 bestiaz & homibz cōes sunt. documēta etiā  
 vera nō attulit nisi q̄ de facili a q̄libz me-  
 dicriter sapiēte naturali ingenio cogno-  
 sci p̄nt: q̄n pot? vera q̄ docuit fabulis et  
 fallissimis doctrinis immiscuit: sicut pōit  
 brūs Tho. in. j. p̄tra genti. c. vj. Sēdo  
 errat ad se hoies vi armoz: in q̄z potētia  
 dixit se missus: vt sup̄ dixi. Ea etiā nō ali-  
 qui sapiētes i rebz diuinis & humanis ex-  
 ercitati a p̄ncipio crediderūt. sed homies  
 bestiales i d̄serto manēres ois doctrine di-  
 uie p̄t? ignari v̄iqz ad hodiernū diē. q̄ eti-  
 am nūc omi p̄tro hoie destituti sunt. Un-  
 de nec p̄hos habēt nec medicos: nec theo-  
 logos rē. vt audiui. p̄ q̄rū multitudinem  
 alios armozū violētia in suā legē coegit:  
 fm̄ brū Tho. vbi q̄. Lū q̄ nullo miracu-  
 lo secta suā mahumer? cōfirmare nec di-  
 uino oraculo: manifestū est q̄ falsa est se-  
 cta sua. qz nescit diuina iusticia patrocii-  
 nū p̄stare citimibz. Notandū etiā q̄ si ma-  
 humer? vel alij hoies illius secte vel alia  
 r. i miracula fecissent aut fecerūt: fuerunt  
 falsa miracula: vel si vera: tñ ad finē falsis  
 caris ex p̄tute diaboli p̄petrata: sicut erūt  
 illa antichri: de q̄ dicit infra. P̄nt autē si-  
 gna facta p̄ bonos distingui ab his q̄ p̄  
 malos sūt q̄ dicitur. l. i. c. notat brūs Tho.  
 in. ij. sen. di. vii. q. ij. ar. j. & i r̄nōe ad. ij. ar-  
 gu. Primo ex efficacia p̄tutis ogantis: q̄a

signa facta p̄ bonos diuina p̄tute sūt in ill  
 etiā ad q̄ p̄tutis actiua nature se nullo mō  
 exēdit: sicut suscitare mortuos: & hōiō: q̄  
 demōes fm̄ p̄tutē facere nō p̄nt: sed i p̄e-  
 stigijs q̄ durare nō p̄nt. Sēdo ex v̄tū-  
 tate signoz: q̄z signa q̄ p̄ bonos facta sūt:  
 sicut de rebz v̄tūlibz: vt in curatiōibz firmata  
 tū & hōiō. Signa autē p̄ malos facta sunt  
 in rebz nocuis vel vānis: sicut q̄ volār in  
 aere: v̄l reddūt mēbra hōim stupida & hu-  
 iusmōi. Et hāc differētia affigē b̄nūs Pe-  
 trus i itinerario Lemētis. Tertia v̄tū-  
 ferētia est q̄ntū ad finē: qz signa bonoz  
 ordinant ad edificatiōē fidei & bonoz  
 mox: iuxta illud Mat. vlti. Illi autē p̄tē-  
 ceti p̄dicauerūt v̄bqz d̄no copante & fmo.  
 p̄fir. seq̄ntibz signis. Sed signa maloz  
 sūt in manifestū nocumētū fidei & bone-  
 statis. Quarto q̄ntū ad modū: q̄ boni  
 opant miracula p̄ inuocatiōē v̄nūi nobi-  
 mis p̄te & reuerent. sed mali q̄būdā v̄tū-  
 ramētis: sicut q̄ insidūt se caltris & faci-  
 unt turpia. Et ita signa p̄ bonos sc̄ta p̄tē-  
 sūt manifeste d̄scerni ab his q̄ p̄tute d̄no  
 nis sūt. be. Tho. vbi s. Secra etiā iudeo-  
 rū post ch̄i aduentū nullo miraculo p̄fir-  
 mata est. q̄n pot? videm? q̄ iudei cōiter  
 adhibēt studiū artibz magicis & diuinari-  
 onibz: q̄b a diabolo seducti i sua p̄fidia cō-  
 firmant. Semp̄ em̄ sp̄itū s̄c̄to restiterūt: si-  
 cut arguit eos b̄nūs S̄rephan? Act. v̄p.  
 Quē em̄ lex moysaica i suo vigore p̄mane-  
 bar semp̄ apostatābāt ab illa vera lege: &  
 ad idolatriā declinābāt. Nā etiā viuente  
 Moysē vitulū aureū adorauerūt: sicut le-  
 git̄ Ero. xxxij. sic & successiue vsqz ad ch̄i  
 s̄tū p̄uaricabānt: a lege Moysi ad ritū q̄  
 ritū diuerrebāt. Facebāt sibi p̄p̄tūta: &  
 alia legalia postergātes: sicut p̄tē in libro  
 Sacha. Postq̄z at illa lex accepit terminū  
 in ch̄io. Nā finis legis ch̄is est: ad ius-  
 titiā oī credenti. Rom. i. Un̄ ex tunc fuit  
 mortifera lex illa q̄ntū ad c̄riminālia &  
 iudicialia: ita se fixerūt iudei illi legi q̄  
 lā trāsgredi nullo mō volūt: q̄z etiā d̄le-  
 galibz illi? legis pauca obseruēt: sicut ē sub-  
 barū & circūcisio. & abstinentia ab alijs ci-  
 bis. Sola igit̄ fides ch̄i oraculū nō man-  
 nis i maxis p̄firmata ē. sicut p̄tē p̄mo in  
 ch̄io: cui oia elemēta & celestia corp̄a arte  
 stata sūt q̄ ipse fuit p̄tutis & ver? m̄tēllāz

Na terra testata e q ipse fuit ver? messias qn impio suo mortui resurgebat Dar. ix. Luc. vii. Jo. xi. Dare qncp solidu se pbu tr pedibz ei? Aer etiā qn impabat ver? vt cessaret: facta e tranquillitas mag. Dar. vii. Coipa etiā celestia: qn in morte eius obcurat? e sol. Jre qn stella appuit Da gis i ei? natiuitate scitissima: z etiā ange/ li carites gha in excelsis. Jre demōes qn expellebant solo impio chā a corpibz per ipos veras: sicut z i multz alijs zc. Sed qd mag? videt nō solū ipse chās sed etiā di scipuli sui z ali j inoie ei? qd nunq factuz fuit i ve. resta. multa miracula faciebant: mirabil? sanādo lāguozes: mortuos susci tūdo: curu orifgēdo: claudos dirigēdo: ce cos illuminādo. Sed qd e mirabil? /idio te z simplices paupes z deieci/ sumā sapi entia z faciētia i instāri psecuti sunt: z per mōm discurretes ipm chāi fidei submiser/ rūt. Qd oibz mirabilibz mirabil? e qdru plici rōne. ¶ Pmo ex pre pdicantiū qui erāt idore z simplices qnrū ad sciam ady qstā: pp qd chās noluit hie Nathanael i aplm: qz erat magn? legis doctor: sicut le gis Jo. j. Uide etiā i Aug. xxiij. de ciui. di c. v. z seqntibz. Erāt etiā chāi discipuli qn rā ad mōz valde deieci. ¶ Scdo ex pre illoz qz puererūt. Nā erāt boies magne poterie z nobilitatē: sicut romani fuerūt: qz impio tot? mōs regebat. z tū cū cōnt supdissimi z magni estimatōis apd semet ipos: nihilomin? humilt? submiser? z po tentiā z nobilitatē z diuitias paupibz ho mibz z deieci: qd nō nisi diuina opatiōe fa ctū est: nec alif fieri potuit. Jre querti fu erūt ad fidē chāi boies sapientissimi z ma gni pbi: sicut ptz de Dionysio ariopagita Policarpo z Lypianoz: multz alijs. ¶ Tertio ex pre rei pdicate. Predicabāt em res supnaturalē. qz intellect? huma nus naturali rōne cape nō pōt. s. deū tris nū z vnū. Jre boiem mortuū/ crucifixum cū magno virupio/ z sepultū/ esse deū salu uatorē. ¶ Quā ap lūs. j. Coz. j. Judei signa perit: greci sapiam qnr: nos at pdicam? chāi crucifixū. Judeis qdē scādalu: gēti bus aut stultitiā: ipsi at vocat? iudeis at q grecz chāi dei p̄tū z dei sapiam. Pre dicabāt etiā chāi m̄sem eē post p̄tū p̄ginē. i hostia p̄terata totum corp? chāi p̄tineri

mortuoz resurrectionē zc. q impossibilia erāt mētibz hūan's ifigere/ nisi diuina p̄t opata fuisset. qd fuit maximū miraculū. ¶ Quarto fuit mirabilissimū ex pre mo di quertēdi. Nō em p potētā armoz apo stoli mōm ad fidē chāi traxerūt/ sic mabu/ mer? fecit: vt dicitū e: cū cōnt deieci z hu miles. nō p diuitias: qz paup̄tini erant z inopes: qnimo despiciēdas z relinqndas suadebāt z exēplis z v̄bis: z om̄s p̄tutes ap̄lectēdas pdicabāt: sicut z chās fecerat. Nō etiā p voluptates sic etiā mahumer? fec. qz pdicabāt hoibz a voluptatibz z car nalibz abstine dū eē: z castitati z abstinen tie vacādū. vñ oēs voluptates penit? co/ hibebāt. nō p sciam adq̄stā: qz idore erāt Hec p eloq̄ntiā: qz simplices erāt. ¶ Quā et apls ait. j. Coz. ij. Ego cū vēssetz ad vos frēs veni nō i sublimitate f̄mōis aut sapi ente annūciās vob testioniū chāi. Nō em iudicau me aliqd scire inf vos nisi Zeluz chāi z hūc crucifixū. Et ita fimo me? z p dicatio mea nō in psuasibilitibz hūane sapie p̄bis: s; i ostēōe spūs z p̄tuz. vt fides nra nō sit i sapia hoim/ s; i p̄tute dei. Ptz qz nulla vi: nulla rōne: nulla occasiō tpali si ue hūana pdicatores fidei chāiane mōm ad chāi fidē traxerūt. Relinqrur q̄ sola p̄tute diuina: iuxta illd dñi. Nemo pōt ve/ nire ad me: nisi p̄z q̄ mūt me traxe. e. Jo. vj. Et si diceret aliqz q apli p̄tute diabo li traxerūt mōm ad fidē chāi: nō valer: qz p chāi z aplos diaboli sūt expulsi a mōdo qz z idola d̄strui faciebāt: z ab obfessorz corpibz expellebāt eos. cūmo om̄s artes magicas z diabolicas fides chāi reptobat z p̄denat. Ad h̄ facit rō quā fec dñs i tu/ deos Luc. xj. q dicebāt chāi i beelzebub p̄ncipe d̄mōioz ey cere d̄mōia. Adhuc est am mirabilissimū fuit: q inter p̄secutiōes tyrannoz innumera hominū turba nō so lum simplicitū sed etiā sapientissimoz ho imū ad chāianā fidē m̄zolabāt: vt in/ fra tanget. prima ratiōe. Si qz aut ita p̄t tinacissim? esset q negaret miracula esse facta ad cōsumationem fidei chāistane: oportet q confiteat oino miracula esse fa cta. Nam quid mirabilius esse potuit/ vt ait Aug. xxiij. de ciui. del. c. v. Et b. Tho. j. q̄ gen. c. vj. q̄ ad credendū tamardus et ad operandū tam difficilia: z ad sperādū



tā alta hoies abfeg mirabilibz signis idu-  
cere / z ad relinquēdū idolorū cultuz q̄ tot  
millibz annoz mōm ynuertuz infecerat:  
Cōstat q̄ tūc tps p̄dicantibz aplis / idola  
p̄ mōm celebrabāt. nūc aut̄ oia sūt subla-  
ta. Qd̄ si abfeg miraculū factū est: nil isto  
mirabilē esse p̄t. Relinquit̄ ḡ q̄ diuina  
p̄tute fides ch̄i miraculū maxims ē p̄fir-  
mata. Q̄n̄ z Dat. xl. dz. Illi aut̄. l. apli  
p̄fecti p̄dicauerūt vbiqz: dño coopante  
z fmonē p̄firmatē seq̄ntibz signis. Et sic  
p̄z q̄ra rō. Alias aut̄ rōnes ponā in fimo  
ne p̄tmo seq̄nti. ¶ De miraculū factis p̄  
aplos z alios sanctos ad gl̄iam dei z p̄fir-  
mationē fidei ch̄iane nimis logū imo im-  
possibile esse oia narrare. Sed inter cete-  
ra nota ymū qd̄ p̄tigit tpe Cōstāntini imp̄-  
patoris: i historia Trippica: li. xxiij. z U-  
cērio historiali: vbi sic d̄r. Tēpore Cōstā-  
ntini impatoris z Helene vxoris ei⁹ i Sy-  
ria ciuitate Beritib: q̄ subiacz Antiochie  
iudei imaginē saluatoris Jesu ch̄i inue-  
niētes in domo cuiusdā iudei ibi relictā a  
q̄dam ch̄iano q̄ ibi māserat: eā inturiose  
deposuerūt: z oia opprobria q̄ iudei q̄ndā  
ch̄io Jesu intulerūt illi imaginē iferebāt.  
illudētes ei⁹ criminose couiniates / eāqz p̄-  
cutiētes / manus z pedes ei⁹ clauis p̄figē-  
tes: acetū z fel ei⁹ porrigētes. Tandē late-  
re eius apto exiuit sanguis z aq̄. Qd̄ illi  
supposita āpulla suscipiētes ad ex p̄imēru  
yry fuerint vera miracula q̄ Jezum fecif-  
se audierāt oēs infirmos in synagoga col-  
lectos hoc sanguine aspgebāt: z a q̄eunqz  
lāguore detinebant liberabant. Q̄n̄ tādē  
iudei cōpūcti ad Deodatū ciuitatis ep̄m  
oēs cucurrerūt: eiqz re ista narrata imagi-  
nē cū sanguine eidē dederūt. Quibz bap-  
tizatis ep̄iscop⁹ sanguinē p̄ ampullas diui-  
sim logē lateqz dirigēs / p̄dicabat magna-  
lia dei. Obrestans oēs vt singulis annis  
q̄nto id⁹ nouebz celebraret passio dñice  
imaginis. Nec ille. Item potes h̄ notare  
miraculū de p̄uersiōe Cōstāntini impato-  
ris. Sed illd̄ vide infra in ser. p̄rio: p̄te. j.  
Si aut̄ ab aliq̄ diceret: q̄ etiā demōes mi-  
racula facere p̄nt z etiā fecerūt tpe q̄ p̄ to-  
tū mōm tanqz d̄ij ab hoibz colebant. Rñz  
dēdū ē q̄ nullo mō p̄t fieri ab aliq̄ crea-  
tura vep̄ miraculū: sed a solo deo. Et d̄ h̄

dic fm bñm Tho. i q̄st̄oibz de potētia dei  
Et Aug. aliqd̄ rāgit. xxx. d̄ ciui. dei. c. viij.  
it. z. xij. Propterea quō dñmōes miracula  
fecissent ad destruedū cultū sp̄oz q̄ p̄ totū  
orbē tanqz d̄ij colebant

De fidel perfectione  
Sermo. iiii

Fides tua te

saluū fecit. Luc. xviij. Sup̄positi  
p̄tmo fm̄ dē vidim⁹ tres rōes  
q̄bz p̄bat fidei solā eē verā fidē. mō se-  
quit̄ videre alias q̄nqz rōnes q̄ sup̄ p̄tmo  
f̄mone norate sūt. Salutes virgo mā. zc.  
Pro fundamēto f̄mōis n̄i q̄ de fide ont̄  
theologicalis q̄stio  
¶ Querit̄: yry cuiuslibet symboli atqz  
articuli fidei cognitio siue credētia ad sa-  
lutē hois req̄rat. Arguit̄ q̄ nō. Nihil est  
ad salutē hois necessariū nisi q̄ p̄t salua-  
ri. sed sine fide cuiuslibet articuli p̄t hoī  
mō saluari: igit. Dator patet. et eo q̄ ne-  
cessariū z impossibile nō esse cōpollē. et  
q̄ p̄berme. Sed p̄bat minor. Tū qz p̄t  
sibile fuit ch̄m nō incarnari / z ita articu-  
li nō fuissent ad humanitātē. p̄tinetes: n̄i  
qz fides est q̄ddā accēdēs i aia exiēs ho-  
minis. z ita eo nō posico p̄t hoī dari sal-  
lus. tū tertio: qz i p̄tia sine fide sūt b̄t̄erē  
go p̄t etiā i via. cum stat⁹ p̄t̄o statū vie  
succedat / z eūdē p̄ficiat. sequit̄. In oppo-  
sitū h̄z ex glo. sup̄ illo p̄bo vbi d̄r de lepro-  
so Leuit. xiiij. q̄ offerat lextariū p̄ emēda-  
tiōe. habz glo. Sextar⁹ est p̄ssima fidei  
p̄fessio: vbi si pl⁹ ē / effundit̄. n̄i m̄n⁹. Et de  
ficiat. z ita videt̄ req̄rī p̄ salute hois cogni-  
tio siue credētia cuiuslibet articuli. z sic  
q̄stio manet. p̄ vtrāqz p̄te dubia ¶ Ad q̄  
q̄stionē respōdendū ē fm̄ Scotū sup̄. iij. sen-  
ten. di. xxv. q. j. q̄ p̄t̄o itelligi dupl̄t q̄ cog-  
nitio siue credētia cuiuslibet articuli fidei  
ad salutē hois req̄rat. Vno mō explicat̄  
q̄ ē fidei. p̄ucte. z sic ad dubiū d̄ q̄ nō re-  
q̄rit cognitio siue credētia zc. q̄ de nullū  
obligat ad impossibile. vt si sit aliq̄s rudis:  
q̄ nō possit p̄t̄e qd̄ ē natura: z qd̄ p̄sona  
necessē ē q̄ h̄cat actū explicat̄ de articulo  
p̄tinetē ad eēntie vnitātē / z p̄sonā p̄t̄inā

tate distincte, sic hinc clericis literati. Sed  
sufficit qd si no pot ralia intelligere: credat  
hoc qd ecclia credit. qdlibet tñ hñs vsq rō/  
nis tenet p aliqu ad aliqñ acm explicitū:  
z marie ad illa q sunt grossa ad capiedū:  
sic qd hñs nar' ē: passus ē: z alta q pntinent  
ad redēpiōem. Sed ad oia credēda expli  
cito tenent maiores in ecclia: z tenent ali  
os instruere. Alio mō intelligit iplicite. et  
sic dicit ad dubiū qd oēs fideles catholici oia  
tenent fidei symbola credere z scire. patz:  
q ois fidelis catholic' debet iplicite cre  
dere illud qd credit ecclia. sed ecclia oia fi  
dei credit symbola. igit. Augustin' h' fun  
damētū Pantheoz. Euagelio nō cre  
dēt nisi qd ecclie catholice credo: et si ali/  
quis prinacit' aliter crederet: eēt heretic'  
et dānā dū s' se qret. Et ad argumētū d'  
q intelligit de potentia dei absoluta z nō  
qōd nata. fide igit habeam' vt salutē pse  
quar: vt de nob dicat iuxta rba passūpra  
fideoz. ¶ Quarta rō: q pbat veritas  
fidei chiane: est ex tyrānoz psecutiōe. nā  
nunq' fuit aliqd regnūz tā excellēs qd nō  
destrueret p potentia hostiū. fuerunt em  
quorū regna pncipalia in mōdo, q oia sunt  
hodie destructa. Primū fuit regnū chaly  
deoz z Assyrioz. Secundū fō fuit Per  
saz z Medoz. Tertiu Grecoz, qd ince  
pit in Alexander magno. Quartū ceteris  
potenti' fuit Romanoz. Hec qtuor re  
gna fuerūt signata in visioe Daniel: in q  
vidit bestias qtuor. Prima erat sillis leo  
ne. Secda sillis vilo. Tertia similis pardo  
Quarte autē bestie nomē nō ponit: sed d'  
q erat terribil' atqz mirabilis z fortis nō  
nis: dentes ferreos hñs magnos: come  
dens atqz cominūs: z reliq pedibz suis cō  
culcans: Dan. vii. Per lecnā designat pri  
mū regnū Chaldeoz z Assyrioz. Per vili  
mū regnū Persaz z Medoz. Per pardū  
regnū Grecoz. Per qrtā bestia: regnū ro  
mano: q oia destructa sūt: vt patz p expi  
citiā: qntūcūqz essent potētissima z vtili  
ma. fides autē chrihana z ecclie. ia habu  
it multas psecutiōes. Nā ex vna pte fremē  
bant pncipes romani z alij tyranni paga  
ni cū potētia magz z crudelitate. Et alia  
pce hereticū cū sapia magna z sciētia. Et  
alia pce iudei cū astutia: et nihilomin' deli  
us qd ius semp pseruauit eccliam z fide

chianaz vt nunq' deficeret. Quinimo sp  
inter psecutiōes martias augebat z firma  
bat: iuxta figurā q hñs Ero. j. vbi dicit: q qn  
to magz Egyptij opprimebat iudeos: tāto  
magz multiplicabant z credebant. Item  
in arca Noe q a fluctibz supior eleuabat. z  
hoc fuit significatū in nauicla Petri q ia  
crebat z optebat fluctibz, sed chzo impant  
te vento z mari: facta est tranquillitas ma  
gna. Matt. viij. Plus etiā: qz oēs psecu  
tores fidei mirabil' a deo hūilitati sunt ad  
cōfirmatiōē fidei chrihanae. Nā vt de ce  
terz impatozibz raceā: Julianus apostata  
impatoz: fidei chrihanae leuissim' psecu  
toz: fuit mirabil' occisus. Qui qñ fuit p  
cussus a scōo Mercurio: manibz suis acce  
pit sanguinē z in aerē illū p hēct' atebat.  
Uicisti Iesu nazarene: vincis rex magne  
minoze. Per os mibi misero parcere nāqz  
soles. in bello p'dico: vt legit i historia ec  
clesiastica. et vide in legēda beati Juliani  
martry. Itē Costantin' impatoz fuit p  
cussus a lepra incurabili p naturam ppter  
psecutiōē quā fidei chiane inferebat: et  
nunq' sanari potuit: nisi postqz fides chie  
cū baptismo suscepit a b. Siluestro. Itē  
de Decio impatoze crudelissimo q occidit  
fecit b. Laurentiū: legit q suffocāt' a dia  
bolo expirauit. De Quintiano ē q mar  
tyrizari fecit brām Agarbā: legit q sumer  
sus in flūine miserabil' z mirabil' expi  
rauit. Multa etiā alia silia legunt i legē  
dis scōoz. Itē de Theodosio seniore ipa  
toze: q miraculose habuit victoriā z Eu  
gentiū z Arbogaste zc. sicut legit i histo  
ria triptita. li. xvij. et in Vincerio histori  
ali. De iudeis fō qui psecuti sunt chm z  
aplos: qnta damnatiōe luerūt pccm suū:  
nemo est q nesciat. Sicut patz in destru  
ctiōe hierlm p Titū z Vespasianū. de q  
vide in legēda broz Phūippi z Jacobi. et  
etiā patet in disphione eozundē p vniuersū  
sum mōm: vbi ab oi natione despecti sunt  
et velut serui subiecti. De hereticz autē qn  
tū sint a deo hūilitati: patz i tūeribz chroni  
cas. Sz dicā duo exēpla. Primū d' Arrio  
hereticar: cha: cui' herelis marie eccliaz affli  
xit z dissipauit. Itē d' Ari' pmo p Nice  
nū z dēnat' ē: p Costantinū in exiliū relega  
tus: rādē p eūdē ab exilio reuocat'. Ale  
xandrie morabat. Eusebi' ar magn' arri  
bh



blāus z amabil: hilar: seruata fūitate: q nunq vltus est ridere: flere at sic. In sta-  
tura corpis paggar: rectus: man? hīs z  
brachia vsu delectabilia. In colloqo gra-  
uis: rar? modell: spectosus inf filios ho-  
minū. Dabumer? dr i lege sua q chīs et  
fuit magn? pba z scripsim? hō z vald ami-  
cus dei. z vocabat chīm flatū dei. z m fēz  
ei? dicit esse pginē. vñ blasphematores nois  
chī z hīs Darte apd eos puniunt. Dic-  
enā Dabumer? q de? mltā miracā fec-  
pū. dr etiā q illi q pfecte sequunt? chīm:  
saluā. Et q appet q oino zcludit q nra  
fides sit vera. qz si chīs fuit amī? dī z lan-  
ct? hō. q n fuit mēdar z deceptor. sed ipse i  
plū loq dicit se ee verū filiū dei z veruz  
hoiem: z dixit necessariū esse baptimū ad  
salutē: z alia sacra z alios articulos f dei  
docuit. q aut dicebat ver? z habet ppositū.  
aut si mēdebat z seducebat p pū: quō erat  
amī? dei? Lerte nō possit h cē. Nullū em  
petm z nullū malū fuit hō qm? z fuit  
fct supbia incōpabil? dices se ee filiū dī cū  
nō esset. Patet q ex his q chīana fides ē  
vera. ¶ Sexta rō ē ex p hysca institutōe.  
qz vna quā chīs instituit z a ver? chīants  
seruat: est vita moral? z p uolūssimā: z con-  
formis i oibz moralī p hie. qd nō ē in alijs  
sectis. Vñ sic recitat in hīsto. ecclīast. viden-  
tes pbi pagani q chīani viuebāt p uolūssimā  
fime: mltū inclinabāt ad chī fidē recipi-  
endā. Licet em audirēt alīqn a mltz detra-  
bi chīanis: tñ ipi diligēt? pferutātes vlti-  
mā eoz iuueniebāt ipaz ee p uolūssimā. De-  
inde vltē? aspiciētes miracā a chīanis  
in chī moie facta z obstupescētes admira-  
bant. Post rō videbāt chīanos qm? p fū-  
dē chī ducebāt ad mortē letant? icedere: z  
mutuo sese exhorātes: acti eēt ad epulas  
iuitari. Et cū eēt eozā cippo certatim pie-  
conabant ad mortē alī alīez pūere. Qd  
vidētes pbi: māifeste cogitēbāt q erat im-  
possibile ipos gaudēt? mori: si vitiose vi-  
uissent. Et ex h mltz illoz quertēbāt ad fū-  
dē chī. Illi vō q n quertēbant laudabāt  
pū? vna ipoz. vñ z magnū argumētū h?  
qz mlti docēt vni pagani scpiert libros p?  
chīm: z tñ nullā faciūt mētoez d chīanis.  
sic Zuerā. iayrie? q fuit repheoz vit: o p:  
Span? : Lucan? : Seneca: z mlti alij: qd  
eignū q n iuueniebāt i fide chī aliqd rep?

hēibile; altoqn pūite ē q illā vitupasset i  
libz suis sic z cetera vitia. vñ dr Aug. vj. d  
ci dī. q Seneca inf alias supstitōes rephe-  
dit z sacra iudeoz z marie sabbata iutilit  
eos facere affirmās: q p illos singlos. vñ  
infpositos dies: septimā fere pē erat? sue  
pdāt vacādo z mltā i tpe vīgētia n agēdo  
ledāt. chīanos tñ tūc iudeis inimicissimos  
in neutra pē p mēozare ausus ē: ne vñ lau-  
daret? sue pē e vefez p uetudiez: vñ rephe-  
deret? p pūā fortitā volūtātē. hec ille. Idē  
possz dī d iuriscōdūz q fuerūt pagani. et  
mlti eoz p chīm. ¶ Septia rō est ex diu-  
turna duratōe. nā malū z falsū n pē cū tpe  
durare. Vñ vidē? oia reg? mutata z dstru-  
cta z magis ciuitates subuerias p mla  
q fiebāt i eis: sic Sodoma: Gomorra zc.  
Ge. xvij. vñ dr scptura. Regnū a gēte in  
gēte trāssert p m iustitias z iurias z cō-  
tumelias z diuersos dolos Eccl. i. Lū g  
chī fides durauerit tāto tpe. q zc. Nā iā  
durant a mille qd agēt? anī circa: qmimo  
a pncipio mōi. h ab Adā. qz eadē est fides  
nra cū fide antiqz patz verer? test et ēē  
leg? nature. nā z ipi credebāt i chīm q tūc  
erat vctur? nos at credim? i chīm q iam  
venit. q eadez fides ē specie: licet sit diuersa  
nūero: vt dixi s. i p n. pxi smōis i introitu.  
Vñ a pncipio mōi vltz nūc ip durauit et  
durabit v. qz ad finē mōi. Dat vlti. Ecce  
ego vobiscū sū oi. di. vltz ad pū. secti. Per  
qd arguit q f. def chī: sit p a z hōa. Et p p  
hille venerabil? leg? doctor Samaliel loz  
qns iudeis. cū pū? allegassz exēplū Theo-  
de z iude galilei: q auertēt successiue p pū  
p? se: z tāde dissipati sunt ipi z oēs fauto-  
res ipoz. Postea subiūxit dices. Et nunc  
itrag dico vob: discedite ab hoibz istz z sta-  
nite illos. qm si est ab hoibz pūlitum h aut  
op? dissoluet. Si pō ex deo ē: nō poterit?  
dissoluere eos: ne forte z deo repugre vi-  
deami. Act. v. Et obijceret d lege Da-  
humeti q tantū durauit: nā sunt octingēt  
circit anni. Ad hoc facilē rñtū. qz lex illa  
est delectabilis valde z carnalis. Vñ non  
durat qz bona: sed qz delectabil? z facilis:  
sic petm semp durat: nō qz bonū: s; qz de-  
lectabile. Lēf at chīana ē difficil? z auste-  
ra: z itellectui z volūtati multū repugnā  
fm se. Eodē mō pē rñderi ad culturā idōt  
loz q an chīm mltz mltibz ānoz. in mūdo  
bb q

durauerat. Rō est. q; demōes q; habitāt  
 in idolis suadebāt oēs voluptatē & carnal  
 litatē: ideo isto mō mōm alliciebāt, iuxta  
 qd̄ dicit Sap. xiiij. In facioy em̄ idoloꝝ cul  
 tura oīs mali cā est & iniuriꝝ & finis. Si  
 aut̄ obijciat̄ etiā de iudeis q; durāt adhuc.  
 Rōdeo q; h̄ est tripl̄cti rōne. Prima ē: vt  
 iudei sint i testimoniū sc̄pturaz/ q; i ch̄ri  
 testimoniū allegam⁹: ne aliq; foras se pu  
 tarēt nos illa finisse. Vñ Aug. xvij. d̄ ci  
 vi. dei. c. xlvj. Iudei q; ch̄m occiderūt et ip  
 eū credere noluerūt: q; oportebat eū mox  
 & resurgere/ y altari iselici⁹ a romantis funi  
 dit⁹ q; suo reg⁹/ vbi tā eis aliēgene dñan⁹  
 tur eradici/ vñ sp̄s per terras: qñq̄dem  
 vbiq; nō desunt p̄ sc̄pturas suas testimoniū  
 nob̄ sunt p̄phas n̄ finisse d̄ ch̄ro rē. Hec  
 ille. Et de h̄ allegat p̄phiam p̄. lviij. De  
 ostēdit mibi sup̄ inimicos meos: ne occi  
 das eos ne qñ obliuiscat̄ ppl̄ mei. S; fm̄  
 aliā sc̄am. lxx. ne qñ obliuiscant̄ legē meā  
 Quā sc̄az refert Aug. vbi s. Dispege illos  
 in p̄tate tua: et depone eos p̄tate meus  
 dñe. Tria s; p̄tate a ch̄ro de iudeis q; oia s̄  
 iplera hodie. P̄mo ne occidas eos. i. ne sū  
 ditus pereat: vt de glo. q̄nus mag⁹ ps̄ eoz  
 fuerit occisa. q; dicit legēda sc̄ptoz Philippi  
 & Jacobi. vñ decies cetera milia peste: fa  
 me & gladio p̄ferr. Vñ fm̄ Aug. dicit: ne oc  
 cidas eos. i. nō in eis p̄das q; s̄ iudei. Se  
 cūdo p̄tate: dispege illos i p̄tate tua. Nā vt  
 ait Aug. vbi s. Pax fuit vt diceret: occi  
 das eos ne qñ obliuiscat̄ legē tuā: nisi ad  
 deret: et dispege eos. qm̄ si cū isto testimo  
 niū sc̄pturaz i sua t̄mō terra/ nō vbiq; eēt:  
 p̄tate eccl̄ia q; vbiq; est eos p̄phiaz que d̄  
 ch̄ro p̄misse sunt testes in oib; gētib; h̄c n̄  
 possēt. Tercio p̄tate: depone eos. i. a regē &  
 p̄tate. q; in nulla p̄tate mōi regnāt. iuxta illud  
 D̄. iij. Dies mltos sedebūt filij isrl̄  
 sine rege & sine p̄ncipe: sine sacrificio & si  
 ne altari & sine ephod & sine seraphin. Et  
 post hec reuertent̄ filij israel: & q̄rent dñm  
 deū suū: & Dauid regē suū. Sc̄da rō q̄re  
 iudei adhuc durāt/ ex diuina p̄. d̄cta ē: vt  
 sint i testimoniū moꝝ ch̄ri. q; p̄pter cul  
 pā quā cōmiserūt patiunt̄ penā istā disp̄  
 sionis & subuersiōis. q; i oēs terrā sūt subie  
 cti & disp̄si & deieci: sic manifeste sp̄ctm⁹.  
 et h̄c penā nō p̄t̄ aliā culpā nisi p̄t̄ moꝝ  
 tē ch̄ri. Nā vt dicit Glo. in p̄. p̄. allegato: sic

Latin signū habuit vt nemo eū occideret  
 & tñ p̄fug⁹ eēt sup̄ terrā: Ita gēs iudica  
 h̄is signū circūcisiōis & sabbati & palche:  
 nō est occisa: & tñ sic vñ p̄. a & p̄fuga. Et de  
 hoc h̄ Amos. ij. Hec dicit dñs Sup̄ tribus  
 scelerib; isrl̄ & sup̄ quatuor nō p̄uertit eū p̄  
 eo q; viderūt iustū argētoꝝ: & paupes p̄ cal  
 camentis. Hora sup̄ tribus scelerib; israel.  
 Prīmū fuit scelus venditiōis Joseph  
 Gen. xxvij.  
 Secundum adoratiōis vituli auri in  
 deserto. Ezo. xxxij.  
 Tertium occasiōis p̄phetaz.  
 Pro p̄mo passi sunt penā: q; steterunt  
 q̄draginta annis in Egipto sub Phara  
 one rē. Pro sc̄do oēs fuerūt mortui in des  
 erto p̄ter duos. i. Caleph filij Zephoꝝ.  
 & Josue filij Num. Pro tertio fuerūt ca  
 pti uati p̄ Nabuchodonosor. lxx. ānis: p̄t̄  
 q; p̄phetaz fuerat per Hieremā p̄phiaz: rē  
 rādē p̄uertit sunt ad deū & habuerūt mltos  
 recordiā. sed p̄ q̄to nequag. Qd̄ aut̄ fue  
 rit q̄tū scel⁹/ declarat p̄phā dicit. Pro eo  
 q; viderūt iustū p̄ argētoꝝ. i. ch̄m que vñ  
 diderūt & occiderūt. Tercia rō est: vt p̄  
 phetie p̄tate impleat̄: q; dicit q; iudei debēt du  
 rare vsq; ad finē mōi. Et h̄i q; tñ replent̄  
 salui fient: iuxta illud p̄. Conuertent̄ ad  
 vespam: & famē patient vt canes. Item  
 Eia. j. Si fuerit nuer⁹/ filioꝝ isrl̄ sic arena  
 maris: reliq; salue fient. Ad idē trāsp̄t  
 ue Ro. it. Tres Hier. xxij. Ecce dies ven  
 nient dicit dñs: et suscitabo Dauid germen  
 iustū: & regnabit rex & sapiēs erit: & faciet  
 iudiciū & iusticiā in terra. In dieb; illis  
 uabit iuda rē. Tercia rō ē ex maloꝝ  
 p̄p̄tatione q; fiunt in eccl̄ia: q; rō sunt q;  
 p̄pter ea merito erit p̄tate & d̄strui debēt  
 h̄ianit⁹/ loq̄ndo. Quis em̄ possēt nuerare  
 diluuiū peccōꝝ q; a ch̄riānis q̄ die cōmisi  
 tūnt: et tñ fides & eccl̄ia semp̄ stat: sicut  
 la narto tantū offendit h̄ fidem suaz sicut  
 ch̄ristiani: et maxime vbi debet esse fons  
 sanctitatis. i. in clero & in eccl̄ia romana:  
 vbi est sentina vitioꝝ. Hic cadit creplum  
 qd̄ refert p̄ Joannē boccatiū in libro q; in  
 titulat̄ le cento nouelle, de illo iudeo q; an  
 teq; baptizaret̄ voluit venire ad eccl̄iaz  
 romana: qui videns ibi multa peccata cō  
 mitti: dixit. Vere fides ista suscitata d̄ deo:  
 et sic baptisimū sumpit.

De fidel conditione. Sermo V

Fides tua te

saluū fecit. Luc. xviij. Dicitur supra de fidei fideitate: sequitur hoc die videre de q̄to articulo. vix de fidei p̄fectiōe...

Quis est hic fides a spe differat: Ar. quid q̄ nō. Ar. Bre. sup. Ezech. Fide: sp̄e: charitate atq; opatione dū in hac vita vultus equales sibi apud nos inuenim?...

ritū qd̄ p̄tinet ad voluntatē. et si sic: deside- riu meritorū p̄tinet ad charitatem et p̄ficiat voluntatē. Dicit tñ Sco. ibidē q̄ meli? vix def esse ponendū q̄ spes intrantū conuenit cū fide q̄ nō ē alia p̄tus: qz nō est ali? habi- tus hui? r̄ illi?...

- Secundo integritas / sine diminutione. Tertio firmitas / sine dubitatione. Quarto veritas / sine simulatione. Quinto charitas / p̄ informatiōe. Sexto animositas / cum fortificatione. Septimo humilitas / cum subiectione.



# De fide

q. ij. ar. r. Rō hūana inducta ad ea q̄ sūt fi  
dei dupl̄ p̄ se h̄z ad volūtātē credentis.  
Uno mō aīcedēter. Alio mō p̄sēnt. An  
recedēter qdē: sic p̄cedēs: pura qum quis  
aut n̄ h̄zēt volūtātē: aut n̄ h̄zēt p̄mptā vo  
lūtātē ad credēdūz: n̄ rō hūana iduceret.  
sic Tho. ap̄ls voluit tangere r̄ videre. Et  
sic rō hūana inducta dīminuit meritū fidei  
Vñ Be. Fides n̄ h̄z meritū vbi hūana rō  
p̄bet exp̄imentū. Vñ rō h̄z q̄ sic inq̄reret  
rōnes hūana/ pot̄ eēt ifidelis q̄ fidel̄. Nō  
em̄ hō dz credere ea q̄ sūt fidei p̄f rōnegi  
hūana: sed p̄f autoritatē dīuinā: dupl̄ci  
rōne. Prima p̄f reuerentiā: qz nec fallere  
nec falli p̄r. alioq̄n sibi maḡ irreuerentia  
infern̄ r̄ iniuria. Creditis em̄ p̄zi tuo dicēt  
te esse filiū suū: cū tñ incertū sit ap̄d oēs p̄  
ter q̄ ap̄d matrē. Vñ dicitur legiste q̄ mat̄  
sp̄ ē cetera: sed p̄zi incert̄ est/ nisi p̄sūptiue. l.  
Quisq̄. s. pentes. ff. de in ius vo. et de cō  
di. r̄ dmo. l. Lucī. Et h̄ vez ē ap̄d alios.  
sed filiū incert̄ ē de vtroq̄. Creditis ē instru  
mēto notarij in q̄ p̄rinet cōtract̄ v̄l testīm  
vel aliqd̄ tale. Cur q̄ruoz instrumēt̄ ch̄ri  
n̄ credis. l. q̄ruoz euāgelij̄s sc̄pt̄s a q̄ruoz  
notarij̄s cū fide r̄ oi credulitate dīgnis er  
oi exceptiōe maioribz: Creditis cuilibet arti  
fici de arte sua: cur diuic sapie incarnate  
nō credis: Certe maḡ sibi irreuerentia ifer  
tur. docerit̄ est em̄ dīcīplīne dei: r̄ electrix  
opez ip̄ius. Sap. vij. Dic mibi: si rex aut  
aliq̄ fide digna p̄sona r̄ reuerenda diceret  
tibi aliqd̄: tu p̄o nolles credere/ nisi ancill  
la sua id affereret: nōne sibi magnā iniuri  
am faceres: Certe sic. Sic natural̄ rō est  
ancilla dei. Jo Amb. v̄r dictū est ait. Tol  
le argumēta vbi fides q̄rit. Sēda rō est  
qz stultitia ē q̄rere rōnes hūanas h̄ mō ad  
credēdū ea q̄ sūt fidei. Sic em̄ stult̄ est  
ce: q̄ veller de coloribz disputare: sic stul  
tus ēr ille q̄ veller ea q̄ sūt fidei per hūa  
nas rōnes iustigare: cū etiā in naturalibz  
q̄ sensu peipi p̄nt inuestigādīs intellect̄ n̄  
multū deficiēs inueniat. qz v̄r dicitur: sic  
se h̄z oculus noctue ad lumē solis: ita se h̄z  
intellect̄ n̄ ad manifestissimā in natura:  
fm̄ p̄b̄m. ij. Metaphy. Et ideo ille q̄ vult  
p̄ hūanas rōnes inuestigare ea q̄ sūt fidei:  
intrat in tentatiōem r̄ in laqueū diaboli:  
a q̄ facilliter decipit. Hora h̄ exemplūz de  
Eua volēte cū diabolo dīputare. Unde

ap̄ls. ij. Coi. r̄. Timeo ne sic serpens Eua  
seduxit astutia sua: ita corumpant sentus  
v̄i: r̄ excidant a simplicitate fidei q̄ est in  
ch̄zo. Declara v̄r notauit in dīca in octo  
ua p̄sēbe. sermōe. v. q̄ incipit. Vñ ēr in  
credulus r̄ c. pre. j. Sic cadit b̄ exēplū ill̄  
maḡri in theologia: q̄ totā fidē collegat  
in rōnibz r̄ articul. Vñ q̄ venit ad montē  
tentat̄ a diabolo r̄ vici: dixit matrē v̄i  
nō esse yginē r̄c. sed postea p̄nias egit. Si  
q̄ naturalia nō p̄r intellect̄ n̄ v̄r dicitur  
est inuestigare: m̄ko min̄ inuestigare ea  
q̄ sūt sup̄naturalia: cuiusmodi sūt ea q̄  
sūt fidei. Da exēplum de calce q̄ ignis la  
rens cōrinet. Et cū naturalis aq̄ extinguit  
ignē r̄ oleū ip̄m nutrit. tñ si q̄s aquam in  
calce mittit/ ignis latens incipit feruere r̄  
aqua calefacit. Si aut̄ calx ponat̄ in oleo  
ille ignis extinguit r̄ nō feruet. Sic cū arti  
gētū sit clax: r̄ ignis etiā sit clax: r̄ luci  
dus: q̄re denigrant q̄b̄ apponunt car: Sic  
cur palee q̄ sūt rante caliditate q̄ poma  
cruda nō matura maturant: tñ sunt rante  
frigiditate q̄ nives in medio estate cōgr̄  
uant ne fluat. Sic in Egipto sunt duo rō  
tes iuxta se posit̄. in q̄ v̄rno faces accen  
se extingunt: r̄ in altero extincte accēdit  
Et v̄r est tā calidus in nocte v̄r tangi nō  
possit: r̄ tā frigidus in die v̄r bibi nō possit.  
Sic r̄ in m̄l̄s alij̄s exēplis patet q̄ nō possit  
sum̄ naturalia inuestigare. Quantū stultū  
est q̄ p̄sumere sup̄naturalia inuestigare: q̄  
mire arcana di celūz inquirere q̄ sit: v̄r  
ait Laro. Sic de magnete q̄ trahit ferrū:  
impossibile videt̄ scire rōnes. Sic d̄ q̄ ea  
q̄ scim̄/ sūt mima p̄o cop̄ q̄ gram̄. Et nō  
postposita oi rōne hūana dz hō credere.  
In cuius signū dz Apoc. r̄. q̄ m̄ber am̄  
era sole. i. aia hūana gl̄ficata h̄bar lunāz  
sub pedibz. Per lunā intellige sc̄ioz p̄b̄icā  
q̄ supponi dz autoritari dīuic. Dicit em̄ re  
gula p̄b̄ic q̄ multiplicat̄ su p̄p̄it̄ multū  
plicat̄ eēntē. Quic. y. Vera. r̄ Lōmē.  
r̄. metaph. Hoc vez ē/ nisi in dīuis. Sic  
d̄: q̄ finit̄ ad infinitū/ nulla ē p̄portio. in  
j. p̄b̄ic. ij. r̄. vij. et in poste. de ce. r̄ m̄o  
Hoc vez est/ nisi in ch̄zo deo r̄ hoic. Sic  
d̄: q̄ loe/ dz p̄portio nari locato. sic. p̄b̄ic.  
Hoc vez ē/ nisi in eucharistia. Sic q̄ ip̄ol  
sibile ē oēū mori r̄c. Vñ ap̄ls. Videte ne  
q̄s vos seducat p̄ p̄b̄iam r̄ inanē fallaciam

Col. ij. Scdo mo ro hūana pōt se hēe ad voluntate credentis p̄cōgnit. Cū em hō bz voluntate p̄mptā ad credēdā/diligēt volūtatē credita: r sup eā excogitat r aplectit: hōs rōnes adhuc iuenire p̄t. Et q̄ntū ad hō hūana n̄ excludit meritū fidei: sed est signū maioris meriti. Et h̄ sc̄af Joā. iij. vbi samaritan ad mulierē (p̄ quā rō hūana significat) p̄terit. Jā nō p̄p̄ tuā loq̄lā credim⁹. Ip̄i em audiim⁹ r sc̄im⁹ quia hīc ē vere saluator: mōdi. Adducere r rōnes hūanas p̄ fidei p̄firmatōe hac de cā n̄ erat iutile: q̄ntimo theolog⁹ fidei istō respectu v̄z n̄ rōnes inducere ad fidelitū cōsolationē: r infidelitū p̄firmatōem: iuxta illō Pe. ap̄l. Parati s̄p̄ ad satisfactōem oī poitentis vos rōnem de ea q̄ in vob̄ est fide r sp̄e. j. Pe. ij. Licet rōnes iste q̄ iducunt ad p̄fite fidei p̄firmatōe nō sint demonstratōnes q̄ in v̄sionē intelligibīle possint inducere intellectū hūanū: alioq̄n iā nō est fides sed sc̄ia. sed remouēt impedimēta fidei: ostēdēdo nō eē impossibīle q̄d in fide p̄ponit. In p̄ tales rōnes nō diminiunt meritū fidei nec rō: s̄m b. Tho. q. 2. ar. vbi s̄. ij. pre in respō. ad sc̄dm. Sc̄do requir̄ integratōe rō. Rō. q̄ q̄ oēs articulos crederet p̄ter vnū: nā nō bz fidei: tā de illo quē n̄ crederet de ill̄ q̄s crederet: de q̄bz n̄ fidei sed op̄ationē bz: s̄m b. Tho. ij. q. v. ar. ij. De q̄ dicit v̄t dicit s̄. fer. ij. pre. ij. In oēs articuli integrati sunt credēdi. Sūt aut. ij. articuli v̄l. r̄ij. s̄m diuersas cōputatōes. Pro cu⁹ declaratiōe nota: q̄ s̄m q̄ d̄ b. Tho. ij. q. i. ar. viij. illa p̄ se p̄tinent ad fidē q̄ v̄sionē in vita et̄na p̄uenimur: r p̄ q̄ duce mur in vitā et̄naz. Duo aut nob̄ videnda p̄ponunt. s̄. occultū obiectū diuitat̄: cui⁹ nos v̄sio hōs facit, r mysteriū hūanitat̄: cui⁹ p̄ quē in gl̄iaz filioz dei accessū hēm⁹ v̄t d̄. Ro. v. In d̄. Jo. xvij. Hec ē aut v̄t q̄ et̄na vt cogit̄ te solū v̄z deū r quem m̄. celum ch̄m. Et iō p̄ma distinctio cre ditūliū e: q̄dā p̄tinet ad maiestātē diuitat̄: q̄dā p̄tinet ad mysteriū hūanitat̄: q̄d ē pietatis sac̄m: vt d̄. j. Ti. iij. Circa maiestātē diuitat̄ tria p̄ponūt nob̄ credēda. P̄mo q̄dem vnitas deitatis. Et ad h̄ p̄tinet p̄m⁹ articulus. Sc̄do trinitas p̄onaz. r ad h̄ sūt tres articuli s̄m tres p̄onaz. Tertio p̄ponunt nob̄ opa diuitat̄

tis p̄p̄ta. Quoz p̄mū p̄tinet ad esse natū re. et sic p̄ponit articulus creatōis. Sc̄dm v̄o ad esse gr̄e. et sic p̄ponunt nob̄ sub vno articulo oīa p̄tinentia ad sc̄ificatōez hūanā. Tertio p̄o p̄tinet ad esse gl̄ie. et sic p̄ponit al⁹ articulus ad resurrectōem carnis et d̄ vita et̄na. Et ita s̄t septē articuli ad diuitatē p̄tinentes. S̄it̄ ē circa hūanitatē ch̄i p̄onunt septem. Ad q̄d facit v̄sio q̄ h̄i Apo. c. v. de libro q̄ erat sc̄p̄t̄ r foris r s̄ḡr̄ septē sigill. i. septē articuli circa hūanitatē ch̄i p̄tinentib⁹: s̄m vnā expōsitōem Quoz articuloz p̄m⁹ ē de incarnatōe s̄iue d̄ p̄ceptōe ch̄i. Sc̄ds d̄ natūritate ei⁹ p̄gis Tertio de passōe ei⁹ r morte r sepultura. Quarto de descendit ad inferos. Quinto ē de resurrectōe. Sexto de ascēsiōe. Septimo d̄ aduētū ad iudiciū. Et sic i vnūuerso s̄t. r̄ij Quidā t̄n distinguūt. r̄ij. articulos fidei: s̄p̄ p̄tinentes ad diuitatē: r sex p̄tinentes ad hūmanitatē. Tres em articulos triū p̄onaz p̄p̄hēdūt sub vno. q̄ eadē ē cognitio triū p̄onaz. Articuli de ope gl̄ificatōis disti guunt in duos. s̄. in resurrectōez carnis r in gl̄iam aie. S̄it̄ articuli d̄ceptōis r natūritat̄ p̄iungunt i vnū. b. Tho. Oēs s̄ p̄ d̄icti articuli integrati r explicite sunt cre dēdi. al̄s si q̄s vnū illoz n̄ crederet dāna ref. Quia sic q̄ totā legē obseruauerit: of fenderit aut i vno: facit ē oim re⁹. Jac. ij. Sic q̄ oēs articulos crediderit p̄ter vnū: p̄ d̄it fidē de oib⁹. Rō est. q̄ s̄t oīa mādara h̄nt cōnexionē q̄ndā in charitate: q̄ p̄dica: nullū mandarū pōt perfecte seruari: Sic oēs articuli h̄nt cōionem in p̄tate diuitat̄: cui⁹ detrahif. si vn⁹ articulus non credat. Tertio requir̄ firmitas sine dubitatōe Quia alioq̄n dubius in fide infidel est. de heretic⁹. c. j. Nō dico de illo q̄ aliqui tētaf de his q̄ sunt fidei. t̄n s̄p̄ deliberato aio cre dit q̄cqd̄ credit sc̄tā m̄r ecclia. q̄a talis non est dubitatio: sed tentatio. Sed ille d̄r du bitare de his q̄ sunt fidei: qui nō declinat ad vnā p̄tē: puta affir̄mariā plusq̄ ad negatiuā: vel ecōuerso: realis est dubi⁹ i fi de: r p̄leq̄nter infidelis. J̄ste ergo si in ta li statu moreret. p̄culdubio damnaret. q̄a nō credit. Qui aut nō credit: nam iudica rus. i. p̄dēnat⁹ est. Joā. ij. Credere eīn est cū assēsiōne cogitare: vt dicit Aug. Cū maiorē s̄ certitudine et firmitate debem⁹

hb iiij



# De fide

tenere ea q̄ sunt fidelē q̄ ea q̄ intellectu vel  
sensu percipiunt. Rō est: q̄ q̄nq̄ sensus deci  
pi pōt: vel ex pre subiecti vel ex pre mediū.  
Vnde sup ser. j. pte. j. Sic r. p̄f. medij di  
stictā videbit hō r. apparebit aial burtus.  
vel ex defectu lumis: q̄ de nocte vni ap  
parebit esse alid. Sic r. intellectus pōt deci  
pi: sicut p̄z i oi scia in q̄ null? pene doctor  
fuit qui nō aliq̄n errauerit. Vñ d̄. Q̄nq̄  
bon? dormitat Homer? Sz vitas diu  
na cui fides ipitit nō pōt decipi. r. iō cer  
ritora sūt ea q̄ sūt fidei q̄ ea q̄ intellectu per  
cipiunt. Vñ d̄. Jaco. j. Postuler in fide nū  
hil bestias. Qui em bestiar: silis ē fluctus  
maris. Nota: fluctus maris. Sicut em vn  
da maris nō stat firma sz agitaf vētis mō  
huc mō illuc. sic p̄sona q̄ dubitat agitatur  
hinc inde argumētis r. rōnib. Vnde sup ser  
iij. vbi agit de fidei vitate: pte. j. Nota ex  
emplū de Eva. q̄ voluit cū diabolo dispu  
tare: iō d̄ v̄bis dei dubitauit r. cecidit. Vñ  
ait ap̄ls. j. Temo. j. Habes fide r. bona cō  
scietia: quā q̄dā repellētes circa fidē nau  
fragauerūt. Et. ij. Eoz. r. j. Temo ac rē.  
Vñ cōter vt plurimū tales hoies q̄ d̄ fide  
de dubitat sūt hoies male p̄cie: q̄ vt libe  
ri? volupratibz r. p̄cis vacēt dicūt. Et qd  
scit hō de alio mō: si ē infern? vel purga  
torij rē. Forsitan clerici h̄ inuenerūt. Et  
ex h̄ vide q̄ntū occupat hō a p̄cō: q̄z ma  
gis credit p̄uasiōi falsē quā sibi p̄cōm fac  
q̄ ch̄io/ap̄lis/ euāgelistis/ martyribz/ do  
ctoribz/ p̄dicatoribz/ r. toti mō. Tales ei  
p̄iores sūt diabolo in h̄: q̄z demones cre  
dūt r. p̄remis. Jac. ij. Isti aut nō credūt  
r. n̄ter nō timent: q̄z timor ē effect? credu  
litas sine fidei. Lessante aut cā cessat ef  
fect?. Exēplū audiui de q̄dā solēni medi  
co: q̄ vocabat m̄f. Jacobo de forliuto: q̄  
dubitabat de articulo eucharistie. r. cū ve  
nirer ad mortē: r. suaderet sibi vt cōdicaret  
Vissum ē p̄ sacerdote: cui dictū ē a q̄dā.  
Vnde quō istū cōicas: q̄z nō credit. Dum  
aut sacerdos venirer cū corpe ch̄i: interro  
gavit sacerdos r. p̄tijt v̄z crederet: rē. Rū  
dit: v̄z h̄ crediderit Hieronym? r. Aug?.  
Rū sacerdos: q̄ ita. Et ille dixit. Postq̄  
tāci hoies h̄ crediderūt: ego credo: r. sic  
sūptie cōione. Vñ at hō d̄ dubitatorē tētaf  
bonū ē recurrere ad auctē ch̄i r. magnoz  
doctoz q̄ fuerit i ecclia. Vñ b. Daxim? i

ser. Magni traq̄ piculi res ē si post q̄ba  
rū oracula: post testimonia ap̄loz: ost mar  
tyz vulnera: veterē fidem q̄n nouellā dis  
putare p̄sumas. r. post mortuoz iudices  
ociosa disputatōe de vitate religiois p̄e  
das. Quarto requirit vitas sine simula  
tione. Veritas ē adeq̄tio rei ad intellectuz.  
Tūc q̄ fides ē vera q̄n cū actu infioi cre  
dulitat? cordial? concordat act? extē. Tūc  
q̄ debēt p̄currere ad h̄ vt fides sit v̄a. Pri  
mo credulitas cordis infioi firma: vt di  
ctū ē. Secūdo p̄fessio oris: vt hō oī die p̄te  
atur ip̄a: ad similitudinē milit? q̄n facit bo  
magiū regl genu flexo rē. Sic q̄libz ma  
r sero v̄z hō p̄fiteri ore fidē: dicēdo: credo  
in deū rē. alioq̄p fides infioi si p̄ os nō ex  
terius p̄cedit: paulatī deficit: sicut lumen  
lucerne si nō h̄z spiraculū. Et iō p̄fessio cū  
fide est necessaria. Quid si q̄s negat ch̄m  
ore vicit? forasle tormēt? sz nō cōtēde. Re  
spōdeo Peccauit mortali absq̄ dubio. q̄  
nulla rōne v̄z ad h̄ iduci. r. ij. q. ij. Prima  
Et h̄ notat glof. r. q. iij. Nō solum r. rē.  
r. glo. Ad idē facit Rom. r. Corde credit  
ad iustitiā: ore at p̄fessio fit ad salu. Le  
tio requirit manifestatio opis. Quia si habet  
res: tāta fidē q̄ntā habuerit Pet? r. Pau  
lus: nihil p̄deserit vob nisi p̄uolē opami.  
Vñ Jac. Quid p̄derit frēs mei si fidē d̄  
cat q̄s se h̄e/ opa at nō h̄eat: nunq̄d p̄fic  
fides saluare eū: q̄ d. nō. Et infra. Sicut  
em corp? sine spū mortuū ē: ita r. fides sine  
ne opis mortua ē. Jac. ij. Verbi gratia.  
Vos creditis q̄ tres p̄sone p̄ r. fil? r. spi  
ritus sc̄tus ē vn? de? h̄uc credulitati cor  
rūdet: q̄n aia/ corp? r. vita p̄cedit p̄uolē  
opant. Itē credit? q̄ ch̄is tānū hūilitate  
rit se ad recipiēdū miseria n̄e hūilitat? cū  
miserijs n̄ris rē. Sic ostēdat? ope q̄ q̄ntū  
cūq̄ sc̄tis alti nobilitate/ d̄no/ dignitate/  
r. scia rē. hūilitat? vos: iuxta illd̄ Eccl. iij.  
Quāto maior es hūilia te i oibz: r. coram  
d̄no iuuentis q̄ram. Itē credit? q̄ ch̄is de  
git p̄gine i m̄rem: cū tū de alia potuissz na  
sci. r. ipe etiā p̄go fuit: ostēdat? h̄ ope vt ser  
uatis castitate. Sic. v̄z copula carnal? inf  
p̄iuges sit licita tpe q̄dragelime: die q̄ nō  
xxij. q. iij. ch̄iāo. tū nō ē mortale h̄ v̄  
niale: vt dicit theol. v̄ nullū/ nisi p̄ p̄em  
prū: q̄ tūc ē mortale. Itē credit? q̄ ch̄ius  
fuit paup: adeo q̄ nō debar lectū aut dō

mū: vñ d nocte sepe ibat in desertū ad dor  
 mēdū si nō hēbat aliū locū. **Matth. viij.**  
**Gulpes foueas hñt z vo. ce. ni. fi. ar. ho.**  
 nō hñt vbi ca. su. recli. **Qñdarz** h ope yr zñ  
 pauptrē volūtariā aut nō vis aut nō po  
 tes hñt: saltrē alīca restituas: z elynas pau  
 pty de eo qđ tibi sup ē facias. **Itē creditz**  
 qđ chīs fuit passus iniurias/derisōes zc.  
 z radē mortē. nec voluit recipe vindictā:  
 imo rogauit p̄cem di. **Itē** i gñce ill qđ nesci  
 qđ facit. **Luc. xxiij.** **Qñdarz** h ope patie re  
 mittēdo iniurias inimicis zc. alioqn mozt  
 tua ē fides tua. **Item** creditz qđ chīs fuit  
 mortuz? i cruce z tertia die resurrexit: sic z  
 vos mortem qñtū ad vitā pctōz in cruce  
 p̄nie. z sic post tertū diē. i. **Peritōis** p̄fessi  
 ois z satisfactōis: p̄sertim h tpe qđrage  
 sime. **Itē** genis ad vitā grē. **Rōm. iij.** **Si**  
 car. chīs resurrexit a mortuis p̄ glām pa  
 tris: ita z nos i nouitate vite ambulem?  
**Itē** creditz qđ chīs ascēdit i celū: oñdarz  
 h ope yr i dieb vñicis z festiuitatib p̄ci/  
 p̄nis ascēdas p̄ p̄tlatiōez z orōne. **Au**  
 dāris etiā missam totā z smōne: yr dica  
 tis cū aplor: **Hñ** pueritatio i celū est. **Phil.**  
**ii.** **Itē** creditz qđ chīs ē in hostia p̄secrata  
**Qñdarz** h ope yr duore cōicetiz i pascare  
 saltrē iuxta p̄ceptū qđ hñ d pe. z re. c. **Dis**  
 vniūsp̄ ser. **Tūc** ē est p̄a fides qñ opera  
 et hōia sūt p̄forma fidei chīane: als fide  
 falla ē in homie qđ virtose viuūt: licz p̄bis  
 chīm p̄fiteat. **Et** hōz magna ē mēitutu/  
 do qđ credere corde z p̄fiteri solū ore fidē  
 z genuflectere corā chīo: **pax ē.** **Quid** ei  
 nby p̄fiteat: qđ p̄dis auditedo missam z ser/  
 moez zc. **De** talib: de aplus ad **Litū. j.**  
**Qñ** ficut se nosse deū: factz ar negat. **Su**  
 per qđ testu d̄t **Hiero.** z hñ i deere. **h. q. iij.**  
**Estimāt** qđ dā i eo tñ deū negari si i p̄secu/  
 nōe qđ a genib cōp̄rehēsus se. p̄fiteri i nve  
 ritē ē chīlanū **Ecce** ap̄s i oib qđ p̄uerta sē  
 factis deū asseruit negari. **Chīs** sapia est  
 iustitia/itas/scitas/fortitudo. **Negat** p̄  
 iustitia/itas/scitas/fortitudo. **Negat** p̄  
 iustitia/itas/scitas/fortitudo. **Negat** p̄  
 dācu scitas: p̄ turpitudinē scitas: p̄ imbe  
 cillitatē animi fortitudo. **Quotidē** cūq vi  
 catur a vitijs atqz pctis/tonēs deū nega  
 mus zc. **Itē** saluator: **Mat. viij.** **Nō** ois qđ  
 de mi. dñe dñe: intra. i reg. celo. i. qđ fac vo  
 lūta. p̄bis mei qđ in ce. ē tpe intra. i reg. ce.  
 p̄mū si qđc dñe credulitatē cordis. scōz

dñe significat p̄fessionē oris. **Iste** nō itra  
 bit i regnū celoz. sed qđ facit volūtate zc.  
 p̄ opis manifestationē. **Nota** qđ illi qđ ore  
 p̄fiterit fidē z nō ope: sūt illes ill qđ genu/  
 flectebāt an chīm: z postea p̄cutiebāt ipz  
 arūdie. sic tales genuflectūt z adorāt chī  
 sū z ipm p̄fiterit ore: z postmodū ipm in  
 p̄mo p̄cutiūt. **Mat. xxv.** **Qđ** vni ex mi  
 nimis me. se. zc. **¶** **Quinto** req̄rit causā  
 litas p̄ informatōe. z lita ē clauis p̄fectio  
 nis fidei. **Haz** charitas ē forma fidei: **fm**  
**b. Tho. ij. ij. q. iij. ar. iij.** **Hā** line charita/  
 te nō p̄fecta ē fides i se. nec p̄ opari: qđ yr  
 d̄t ad **Gal. v.** **Fides** p̄ charitatē opat. **Et**  
 si qđ fidel opat sine charitate: caret meri  
 to: iuxta illd. ij. **Cor. xij.** **Si** habuerō o/  
 mnē fidē ita yr mōtes trāsserā: charit. aut  
 nō habue. nihil suz. **Tūc** ar ē p̄fecta fides  
 qñ charitate i format. **Tal** fuit fides ma/  
 gdalene cui licz dñs dixerit: **Fides** tua te  
 saluā fecerit: yr oñderet qđ illā salutē ope  
 rata sit fides sp̄ charitate informatā: dixit  
**Dimissa** sūt ei pctā multa/qñ dilexit ml  
 tū. **Luc. viij.** **Charitatē** deo exhibeam? de  
 corde puro: p̄scia bona: z fide nō ficta. de  
 pe. di. ij. c. **Ergo.** **Nō** ē fides sine charitate  
 pctā dimittit: s̄ formata charitate. qđ yr  
 d̄t: **Prover. x.** **Uniuerſa** delicta opit chari  
 tas. **Et** h etiā vult b. **Tho. ij. ij. q. vij. ar. ij.**  
**Et** etiā vigoris fides cū charitate: qđ et  
 an bap̄tismū actu sūptuz pctm̄ remittit z  
 gram p̄fert: sicut p̄z i **Cornello** ceteritōe  
**Act. xj.** **Hñ** facit c. **Debitū.** de bap̄tismo.  
**¶** **Sexto** req̄rit animositatē cū fortifica/  
 tōe. **Req̄rit** ei qđ fides sit fortitudie robo  
 rata: yr hō sit parat? oia subire: etiā mozt/  
 rē pati p̄p̄ fidē. **Tal** fuit fides **Stephani**  
**Laurēty** z alioz martyz: qđ p̄ fidē vicerūt  
 regna: opati sūt iustitia: adepti sūt repro  
 m̄lōes. **Heb. ij.** **Un** Apoc. ij. **Et** hō fides  
 lis vīqz ad mortē: z tibi dabo coronā vite.  
**De** qđ corona hñ **Apoc. xij.** **Dulcēs** am/  
 sole zc. **¶** **Septio** req̄rit hūilitatē cū sub  
 iectiōe: yr. hō hūillet corā deo qñtūcūqz  
 sit fidel. **Hec** p̄sumat de se nec supbiat: als  
 oqñ fides sua sibi inuēl' erit. sicut exēpluz  
 p̄z in **Petro** qñ p̄per fidē suā p̄sumēs p̄  
 rupit in illd p̄bū dicēs. **Et** si oēs scādālit/  
 zati fuerint in te: sed nō ego. **Et** idē et h  
 am. **Si** oportuerit me mortē tecū: nō te ne  
 gabo. **Et** iō eadē noctē rētat? de fide gra  
 hb v

# De fide

uiter corruat et ter fides negauit. qz p qd  
peccat p bec et torquet. Sap. xj. Hac em  
de ca corruat: qz no se humiliatit/h sum  
pit de se: de Amb. vj. q. j. Imitare. Debz  
fides ee humil: qz du humilitate subijcit:  
i seipa pficit. Talis fuit fides p'gis gl'ose:  
qz ait: Ecce ancilla dñi: fiat mihi fm yduz  
tuū. Lu. j. Credidit em illd i se cōpleri qd  
qz angelo pñciatū sibi fuerat. Et licz il  
lud maximū donū oia alta dona excessi  
rat: tñ ex h se nō exaltauit sed humiliatit  
qz nō z dixit. Quia respexit humiliatē ancil  
lue: ecce em zc. Tal' etiā fuit fides ebana  
nee: qz i fide p'a solidata in tate humiliatē p  
funditate se collocauit: vt nec p'f' ch'i ra  
citurnitate nec p'f' negatiua rñsionē: nec  
nec p'f' illatū p'ntū retro d'icessert: h se  
meripam magis humilitas ait: Dñe etiaz  
catelli edūt de micz qz cedūt de mēsa dñi  
rū suoz. Prop' quā humiliatē adeo p'fecta  
fuit fides sua: vt dñs rñdēs dixit ei. O  
mulier: magna ē fides tua: fiat tibi sicut  
vis. Mat. xv. Tal' etiā fuit fides Dauid  
qz dicebat: Credidi p'f' qd locut' suz s. ore. Ego  
sūt humilitat' sum nimis Amen.

## De fidei utilitate vel de effe ctibz fidei Sermo. vi.

### Fides tua te

saluū fecit. Luc. xviij. Uto sup  
de q'to articulo v'ez de fidei p'  
fectioe: restat mō videre de q'nto articulo  
q' est vltim' v'ez de fidei utilitate. Saluū  
tef hgo mā. zc. Pro fundamēto p'mōis  
ont' theological' qd.

Querit' v'ez de credibilibz reuelatis  
possit aliq's h're siml sciam z fidē: loq'ndo  
de scia vt accipit p' oi notitia certa: Argu  
stur q' sic. Joā. xi. Quia vidisti me Tho  
ma credidisti: Thomas sil' habuit d' ch'zo  
certā notitiā intuitiua z rāmen fidē, etiaz  
Petr' z Joānes viderūt ch'im crucifigi:  
h' vn' articul' ē de ch'zo boie crucifixo: igit  
tur siml' habuerūt notitiā intuitiua: qz ille  
hō crucifix' ē: z fidē: qz nō ē dicit' eos fuis  
se extra fidē vl' cognitiōē fidei: qz h' vide  
rūt: igit' stāt sil' de eodē scia z fides. In  
oppositū. ij. ad Cor. v. Per fidē ei ambu

lam' nō p' spēm. glof. Dō p' fidē tñ illud  
minamur. si tñ p' fidē: igit' nō habem' nec  
h're possum' i via sil' sciam z fidē de credi  
bilibz reuelat'. Ad qōnē rñdendū est fm  
Scoti in. ij. d'is. xxiij. q. j. q' scia multo p'f'  
p' capi. Vno mō put' ē aliq' notitia cū ad  
bestioe firma: d' scia. z q' tal' scia possit sta  
re cū fide vult Aug. j. retrac. ca. xij. Sed  
istō mō nō qrit q'stio de scia: qz nō tñ de  
credibilibz reuelat' p' ee scia h' mō: firmis  
adherēdo testimonio alieno z sic stare cū fi  
de. h' etiā ipa fides ē scia isto mō: sicut p'p'  
p' Aug. i. xj. de ciuit. c. ij. Profecto inq' ea  
q' remota sūt a sensibz n'ris (qm' testimonio  
n'ro scire nō possum' d' his alios testee re  
q'rim' seipz credim' a q'z sensibz r'mota ē  
vl' fuisse nō credim'. z sic est i sensu q' cre  
dim' alijs de his q' viderūt. Sic ē in lectu  
lectu fm ipm de his q' mēte sentim' q' z  
tpe sensus mēz rectissime sensus d' Alio  
mō capif scia sicut assensus: nō solū p' cre  
dulitatē adherēdo testimonio alieno: sed  
p' ee sicut p'itari si te assentit: licz n' ee b'it  
de causis scietia est necessaria. De q' assen  
su loquit' p'bus. vj. Et h. vi. q' habitus  
relleculari d' aliq' d'eterminare v'ez z ab  
sentit vni pari: sicut aliq' assentit' p'clu  
sioi d'emonstrate, z ita fides q' assentit' alte  
ri p' arti p'radictōis d'eterminate: ee scia  
fm p'hm. z isto mō fides infusa z scietia d'  
reuelat' stāt sil': qz sic nō accipit p'p'ie scia  
Alio mō accipit scia p'p'ie: vt accipit. j. po  
sterioz. z ad illā q' tuoz req'runf p' d'istōes  
in scietia.

Prima q' sit certa excludēdo oēm dubi  
tatiōem z d'iceptatiōem  
Secda q' sit de cognito necessario  
Tertia q' sup cam euidētē i intellectu  
Quarta q' sup cam necessariā euidētē  
applicatā ad p'ctōnē p' d'icursum sp'it'logi  
cu. Jo d' p' hō. j. Postē. Scire opimam  
vnuq'q' simpl' z nō sophist'ico mō q' est  
fm accidēs. Et illo mō accipiēdo sciam  
possibile ē de eodē ee siml' sciam z fidem.  
Et ad argumētū d' q' Thom. alib' videt'  
z aliō credidit. vidit boiez z credidit vocū  
z Petr' z Joā. videt' illū boiem crucifigi  
z ita credidit: nō vidit. sed eq' v'  
dēt' nō credidit p' r'ic. nec cogitādo cru  
cifixiōem. habuerūt fidē de ea: b'ebāt rā  
habituz q' illō credidissent. si nō vidissent

meditate salutari sui: iuxta pba passu pra  
 fides tua. Pro complemto fmois nos  
 tandu q siqs vellet oes effecti fidei nume  
 rare pot: sibi tps deficeret: aut memoria  
 q materia. Un aplus loqns de fide di  
 cit. Quid adhuc dicaz: deficiet enim me  
 tps enarrare. Heb. xj. Et h dr postq mul  
 tas laudes de fide narravit. Nota sicutu  
 dine de fonte q pducit multa flumina zc.  
 Sic fides e fons qda. Eccl. j. Fons sapie  
 tyu dei. Ex pducit multa flumina. i. mul  
 tos effecti. Jo. vij. Qui credit i me sic dr  
 scprna flumina de vtre ei fluat aq viue.  
 Snt aut octo flumina: sic hie infra dicit  
 Un sic origo oim fructuu e arbor: sic origo  
 go z fundametu oim pcutu ois gre z ois  
 meriti fides. Jo dr: iuba rex speradaz.  
 Heb. xj. qz hz rone z pmi fundametu: vt  
 dicit Jer. ij. gre. ij. Un. j. Tm. j. Fundaz  
 meti aliud ne opt ptere id qd po. e. qd  
 est ielus chris. glo. i. fides ielu chri. Aliqs  
 q pnt fmo effecti fidei psequimur. Vbi  
 nota octo effectus.

- Primo em fides pctā dilit
- Secdo hoim deo subicit
- Tercio mōm vincit
- Quarto carnē cōprimt
- Quinto demōnē depmit.
- Sexto mirabilia facit
- Septimo grām influit
- Octavo glām tribuit
- Primū est gre infusio
- Secm e peccatoz remissio
- Tertū est diuina subiectio.
- Quartū est mōi despectio
- Quintū e carnis cōpressio
- Sextū est diaboli pstratio.
- Septimū e miraculoz opatio
- Octauū est glie collatio
- ¶ Dum? effecti siue utilitas fidelē: qz  
 pctā dilit. Probat rōne: exēplo z aucte  
 Rō e ista. Pctm ei n pnt nisi p pitionē de  
 leni q est dolor de pctis volutarie assūp  
 Illa em inordinatio q e facta i pctō p ino  
 amariā delectationē reducit ad eqūratē iu  
 stitē p dolore pntōis. Dolor ac ille est d  
 pctō inqntū p illd offensus est de? z pctōz  
 incurrit reatu pene eterne. Propter h em  
 pctm dicit q: putat se offendisse deū per  
 pctm: z se esse reū pene eterne. z debz etiā  
 redire z sperare veniā a deo. Requif qz

ad h vt iustificet a pctō: credat deū iustifi  
 carōre hoim p ministeriū chri. Tria q cre  
 dit pctō q pterit. Primuz est: qz credit se  
 offendisse deū peccado. Secdo credit se vt  
 unam grām pdidisse peccato. Tertio cre  
 dit se dignū eterna pena: z tō timer. z qd  
 liber istoz habz p fides. Dic pttice. Ideo  
 Roma. iij. Credeti in eu q iustificat im  
 piū reputat fides ei? ad iusticiā fm post  
 tū gratie dei. Si qd istoz triuz deficiat:  
 nō pōt vera pntio haberi. Vide b. Tho  
 mas. j. ij. q. xij. ar. iij. Quāt pctō: h putet  
 vñ habz nisi ex fide: Ergo fides est origo  
 z fundametu pntiois z psequit remissi  
 onis pctōz ex parte ipsi pctōis: sed ex p  
 te dei e gra z misericōdia dei: sed ex pte chri e  
 meritū passiois sue. Hec aut triplex caus  
 sa pcurrit in pctōz remissioz. ex pte qdē  
 dei misericōdia: ex pte chri q est de? z hō: est  
 meritū mortis sue: ex pte nra fides. Hic  
 triplice causam ponit aplus Rom. iij. Iu  
 stificati gratis p grām ipsi? ecce pma. Et  
 p redēptionē q est in chro xpi: que ppo  
 suit de? pntiarōre p fidē in sanguine ipsi?  
 ecce scda. Et infra. Arbitramur em iustifi  
 cari hoim p fidē sine opibz legis: ecce ter  
 tia. Patz q fides est origo z causa iusti  
 ficatiois pctōz ex pte nra. Un Abac. ij.  
 Iustus aut me? ex fide viuit. Et sic patz  
 rō. Ex plū habem? in Coraciō cēturiōe  
 q cū adhuc nō esset baptizat: qz tū habe  
 bat fidē implicitā psecut? est pctōz remis  
 sioem. z acceptē erat elemosyne sue coraz  
 deo. Un dixit ei āgel? Quōnes tue z ele  
 mosyne ascēderūt in memoriā in ppectu  
 dñi. Un vt pleni? in fide instrueret appa  
 ruit ei angelus dñi manifeste: monēs euz  
 vt accēssi faceret Simonē petz. p quez  
 pleni? instrueret de his q sunt fidei. Act.  
 x. Ex his patz etiā sine baptismo peccata  
 dimitti. baptismo dico actuali: vt piz etiā  
 extra in c. Debitū. de baptismo. Baptis  
 mus aut nullū pctm pōt remittere sine fi  
 de actuali i adultz: vt habituali/ sic i pue  
 ris. vt extra in c. Datores. de baptismo.  
 Nā dr: Bar. xl. Qui credi derit z bapti  
 zat? fuerit: salu? erit. Qui pō nō credi de  
 rit/ cōdēnabit. Un saracen? vel iude? eo  
 ipō q fidem habet purgat a peccatis: etiā  
 am ante q actualiter baptizet. Ideo dicit  
 tur Act. xv. Fide purificās cor: da eorum

# De fide

Et nota q̄ fides tollit peccā non solū q̄ntū ad culpā: sed etiā q̄ntū ad penā eternā: z etiā r̄pālē: si ē p̄fecta fides z p̄teritio. sic fuit in magdalena z bono latrone. Ex̄pluz etiā h̄ de p̄nitentiā: q̄ credētes p̄bis Bone egerūt p̄niāz. Nec solū fides p̄pua est eā et origo remissiois peccōp̄: sed etiā fides alie/ na: de p̄gruo t̄m: nō de p̄digno. In cui? s̄gnū legit̄ Dat. viij. de Leturione p̄p̄t̄ cuius fide sanar̄ ē puer su? Un̄ dixit ei dñs Uade z sic credidisti fiat tibi. z sanatus ē puer in illa hora. Dat. viij. Die totaz h̄ȳ foriaz. Sic ad p̄cc̄s p̄airi archiep̄ynagoga suscitauit ch̄is filiā ei? sicut legit̄ Dat. ix. z Dat. v. Sic ad fidē z p̄cc̄s Barthē z Magdalene suscitauit Lazarū. Et vt h̄ māifeste oñderet ex̄q̄sūt̄ ch̄is a Martha p̄fessioem anteq̄ ip̄m resuscitaret: dicens Ego sum resurrecto z vita: q̄ credit̄ in me etiā si mortu? fuerit: uiuet: z ois q̄ credit̄ in me nō moriet̄ in eternū. Credis h̄? At̄ h̄ li. Cūq̄ dñe: ego credidi q̄ tu es ch̄is filius dei: v̄it̄ q̄ in hūc mōm̄ uenisti. Jo. xi. Et t̄nc statim postea ch̄is suscitauit Lazarū. sic z ad fidē illoz q̄ porrabant paralitico. Un̄ d̄: Dat. ix. Ecce offerebāt ei paralitico in lecto iacentē. Videns aut̄ Iesus fidē illoz: dixit paralitico. Cōfide fili: remittunt tibi peccā tua. Sic z fides charitance subuenit filie q̄ a diabolo uexabat. Dat. xv. vñ dixit ei. O mulier: magna est fides tua zc. Sup̄ q̄ p̄bo d̄r glo. Quantū ualeat apud deū fides p̄p̄t̄: apud quē tantū ualuit aliena: vt intrus z extra sanaret hoīem: Un̄ z hodie multi peccōres cōuerunt p̄p̄t̄ fide z orationē eccl̄ie. Sic fides z ozo sc̄re Honice subuenit Augustino filio suo. Un̄ legit̄. Hui? m̄ deu ot̄i s̄ima quē carne p̄us peporat m̄do: charitatē uisceribz postmodū inl̄to semie lachrymarū genuit ch̄io. Pater p̄mus effect? fidei.

**S**cd̄s effect? fidei ē: q̄ hoīem deo subijcit. Et h̄ q̄ntū ad triā. Primo q̄ntū ad intellectū. Sc̄do q̄ntū ad uoluntatē. Tertio q̄ntū ad uirā. Quantū ad intellectū: q̄ subijcit intellectū hūanū ad credēduz deo de his q̄ etiā intelligere p̄fecte nō p̄t. q̄d est ualde mirabile. Rō: q̄a facti hoīez operari sup̄ naturalē potētā. Nā naturaliter cognitio n̄ra h̄z oitū a sensu. nec p̄r h̄o coḡkere naturalr̄ nisi q̄ sensu p̄cipit. et t̄n p̄ fū

de eleuat h̄o ad coḡscendū illa q̄ sensu p̄cipi p̄nt: nisi solo auditu. Rom. x. q̄ fides et auditu zc. Et iō ē mirabile. sicut alibi uerū eleuaret ad uolandū in aere. Jo ap̄lus ij. Coz. x. In captiuitatē redigētes iralle crū v̄m: in obsequiū ch̄i. Un̄ d̄r Bar. q̄ tria singularit̄ mirabilr̄ fecit de? in assum̄ptione nature hūane. Cōiuncta em̄ sūt s̄t de? z h̄o: m̄r z p̄go: fides z cor hūanum. Nec ille. Sc̄do fides subijcit deo uoluntatē hoīs ad obediendū ei in oibz q̄ntūq̄ arduis. Ex̄emplū h̄em? de Abia q̄n̄ q̄ cepit de? vt imolaret Isaac uigēntū suū In q̄ q̄dez facio maḡ p̄cc̄rario esse poterat inter naturā z fidē. Nā ex p̄e vna uidebat Abia q̄ erat s̄t? suus. Sic vñ? p̄r legitim? z naturalr̄ dilect? ualde. Sic nō sp̄bar aliū ex uozore suscipere: eo q̄ etiā p̄uectē erat. Et alia p̄e fides uigēntū ei Et q̄ em̄ de? s̄bi p̄miserat dices. In Isaac uocabit tibi semē. Gen. xij. Credidit q̄ licz ip̄m occideret ex p̄cepto di: poterat deus ip̄m a morte suscitare. et hac de ca in h̄ tāgrauī certamine uicit naturā fides Un̄ fuit ad mōrez illā vt ip̄m d̄no imolaret. sic legit̄ Gen. xij. Un̄ ap̄s fidē ip̄s Abia ac uocabit tibi semē: arbitrans q̄a magnificas ait. Fide uigēntū offerēbat: q̄ succēperat p̄missioes. Ad quē dicitur est: q̄a tu Isaac uocabit tibi semē: arbitrans q̄a mortuis suscitare eū potēs ē de? h̄o. Tercio fides subijcit deo cor? z uirā hoīminis. Quid em̄ mouit martyres ad sustinendū diuersa tormenta z morte crudelit̄ nisi fides: Positi em̄ erant in h̄ certamine vtz uellent uitam aut fidem p̄dere: z eligerūt uitam p̄dere q̄ fide: p̄pter quā lucidat b̄ria ex̄p̄t̄: inlup z uincta z carceres: lapidati sunt: secti sunt: tentati sunt: in oculis one gladij mortuisi. Heb. xi. Nota h̄ moraliter p̄ illos q̄ pro ch̄io nolūt dare bona r̄palia i subuentione paup̄z. Quō q̄darent uirā q̄n̄ nō dant bona r̄palia: Et deo p̄pter defectū fidei. Et h̄ pater manifeste. Nam vñusq̄sq̄ libenter daret uicium p̄ lucrandā vna ciuitate si haberet instumtum. p̄missiois ualidū z roboratū. Et t̄n men ch̄is p̄mittit pro uo centum z uirāz eternam: iuxta illud Dat. xij. Centupliū accipietis z uirāz eternam possidetis: tamen non dant. Quod non ex alio p̄cc̄

dit null ex defectu fidei. Magis ei credunt  
instrumeto notarij q̄ instrō ch̄i: z magis  
fōis iudei q̄ fōis dei. Et f̄ martirij fi  
des catholica ē: q̄ deo mirabili mō hominis  
subicit intellectū volūtatē z vitā. In tā  
erā fides subicit aniam deo: q̄ ipam deo  
vnit z facit vnū cum deo: sicut vir z vxor  
fuit vna caro. Vñ z p̄ fidē desposat aia a  
deo: intra illd̄. **Dee. ii.** Spōsabo te mihi  
in fide. Vñ **Jo. xvij.** Ho. p̄ eis rogo tm̄ h̄  
erā p̄ eis q̄ credituri sūt p̄ f̄bz coz̄ i me:  
vt oēs vnū sint sicut tu pz̄ i me: z ego i te.  
Et infra. sicut z nos vnū sum⁹. **¶ Terri  
us effect⁹ fidei ē:** q̄ vincit mōm. **Joā. v.**  
Hec ē victoria q̄ vincit mōm fides nostra  
Quis ē at̄ q̄ vincit mōm nisi q̄ credit qm̄  
Iesus est filius dei. Bellat em̄ mōs d̄ nos  
dupl. Primo p̄peris blādico z allicio/  
do. Secō aduerf̄ rēdo: vt roq̄ mō hō/  
minē sepe a deo recedere facit. Fides at̄ in  
vxoq̄ bello facit hoīem vincere. Nā si hō  
est in p̄peritate p̄derat q̄ p̄peritas illa  
trāitōia est: z q̄ nulli⁹ mōmēt est respe  
ctu futuroz bonoz q̄ in futura gl̄ia expe/  
ram⁹: z ex h̄ p̄nit ipa: nec ponit sp̄ in  
ipis. p̄erim q̄ p̄derat hō q̄ bona tpa/  
la sunt ipeditua bonoz eternoz. vñ **He  
go.** Tāto q̄s a supno amore distūgit: qn̄/  
to q̄s infer⁹ declinat. Et ad h̄ etiā indu/  
at fides. i. ad mōi p̄ceptū exēplo ch̄i q̄ p̄/  
peritatē z bona tpaia p̄cepit z aduerfa  
sustinuit: vñ regnū fugit. **Joā. vi.** nō autē  
crucē. **Jo. Hebrē. xij.** Aspiciētes i auctore  
fidei z p̄matorēz Iesum. q̄ p̄posito sibi  
gandio sustinuit crucē p̄fūtoe p̄tempra.  
Sūt q̄ bona tpaia ipeditua bonoz eter  
noz. Propter q̄ dicebat saluatoz: q̄ faci  
lius p̄r camel⁹ p̄ foramē ac⁹ itare q̄ d̄/  
nos i regnū celoꝝ. **Mat. xij.** Vñ p̄erū/  
q̄ hō relinq̄ oia tpaia bona z parētes z  
amicos vt expedit⁹ adq̄rat eterna. Et h̄  
vñ null⁹ ex fide quā habet de eternis p̄ter  
p̄bz ch̄i dicitis: **Dis q̄ reliq̄rit domū vt  
frēs aut sorozes aut p̄em aut agros p̄/  
pter nomē meū: centupliū accipiet z vitā  
eternā possidebit.** **Mat. xix.** Si autē hō ē  
in aduerfitate: patient⁹ p̄ fidē sustinet. Cō  
siderat em̄ q̄ p̄ tribulationes hui⁹ mōi pa/  
tienter sustinet hō adq̄rit vitā eternā in cō  
pabit meliore ista. **h. Loz. iij.** Id em̄ q̄s  
in p̄nti est momentaneū z leuis tribulati⁹

ons nostrisūp modū in sublimitate eter  
nū glorie pōdus operat in nobis. Nec sūt  
p̄digne passioēs hui⁹ t̄p̄is ad futurā gl̄iaz  
q̄ reuelabit in nobis. **Rom. viij.** Propter  
h̄ ergo hō sustinēdo patienter vincit mōm  
Et h̄ vñ habz: null⁹ ex fide: Et autē fidē nō  
habet: oia timer: oib⁹ passioib⁹ ē subiect⁹:  
z in p̄peritatib⁹ tēporalib⁹ bonis sp̄e figit⁹  
z sic tandē a mūdo vincit z decipit. Figu  
ra ad h̄ habet de virga **Moys̄** q̄ percussit  
mare z d̄ussit: vt sic filij israel trāsirent lī  
Derati ab opp̄sioē **Pharaois** **Exo. xij.**  
Virga significat fidē q̄ trāsit illesus hō p̄  
mare hui⁹ mūdi. Ad idē facit figura d̄ ar  
ca **Noe:** quā aq̄ diluūq̄ ad sublimiora tu/  
lit. **Gene. vij.** **Deus** autē q̄s extra arcā inue  
nit: exiit: vt ponit **Greg. li. moral.** Et  
habet i **dece. xij. q. j.** Quia ex sola. **Si/  
cut** igit̄ in iurgētib⁹ aq̄s arca eleuabat su  
pius: sic tūc fides eleuat hoīem ad supioꝝ  
ra cū magis insurgit mūdi aduerfitates.  
**Roma. v.** **Nō** solū aūc: sed z gl̄iamur i tri  
bulatiōib⁹: scietes qz tribulatio patientiā  
operat: patientia aut p̄batioem: p̄batio fo  
sp̄. Ad idē i nouo testamēto h̄ figura d̄  
**Petro** q̄ ad iussū dñi ambulabat super  
mare vt t̄ret ad iesum. sed cū t̄muisset v̄t  
tū valdū cepit mergi. Vñ p̄tinuo **Iesus**  
extēdes manū app̄hēdit eū: z ait illi. **Mo  
dice** fidei cur dubitasti: **Mat. xij.** Nota  
q̄ q̄d̄iu habuit **Petrus** fidem firmam:  
ibat sup̄ mare. sed q̄p̄imū cepit dubita/  
re cepit mergi. ad significandū q̄ in mari  
hui⁹ mōi hō illesus vadit q̄d̄iu hō firmā  
fidē habet: qz p̄ fidē p̄nit aduerfa mūdi  
z quōq̄ p̄ fidē a mult⁹ piculis p̄seruat. **Sz  
q̄** dubitat de fide: multa incurrit picula:  
qz vincit z in corpe z in aia. Vñ ad p̄po/  
sitū d̄ **Ambro.** z h̄ i **dece. xij. q. j.** **Nō**  
turbat nauis q̄ **Petrū** habet: turbat illa  
q̄ **Judā** habz. Et si multa illic discipuloꝝ  
merita nauigabāt: tñ adhuc eā p̄ditous  
p̄fidia agitabat. In vtrazq̄ **Petr⁹:** h̄ q̄ su  
is meritis firm⁹ ē: turbat alienis. **Cauea  
mus** igit̄ p̄fidū: caueam⁹ p̄ditorez: ne p̄r  
vnū fluctuem⁹ plurimi. Et infra. **Ibi** er  
go turbatio vbi modica fides. ibi securi/  
tas: vbi p̄fecta dilectio. Et ita etiā experi  
mēto videt̄ quōq̄. Nota exēplū de domio  
**Stephano** medico q̄ cap⁹ a curia in vigl  
lia natiuitatis dñi p̄pter p̄ditionē discōop

tā: cū fuisset acris h̄stionar? dixit cōpelle  
 te cū diuis iudicio. Herito h̄ tali die pas  
 tior: q̄ olim nō credebā natiuitatē dñi rē  
 Postea h̄o decapitat? est: r̄ in fide ecclie  
 me p̄ntē mortu? est. Hec ḡ est victoria q̄  
 vincit m̄dm fides nra. j. Joā. v. **Q**uar  
 tus effect? ē: q̄ carne cōpūmit. Caro em̄  
 bellat aduersus sp̄m cū delectatiōibz r̄ vo  
 luptatibz. **U**n̄ Gal. v. Caro cōcupiscit ad  
 uersus sp̄m r̄ sp̄s aduersus carnē: hec ei  
 sibi inuicē aduersant: vt nō q̄cūq; vultis  
 illa faciat. Sed quō in h̄ bello sperat vi  
 ctoria nisi p̄ fidē? Nā fides oñdit hōi q̄ si  
 carnē p̄sentit p̄ delectatiōe momētanea q̄  
 cōis est nob̄ r̄ bestijs. p̄dit hō eterna: q̄ cō  
 munita sūt nob̄ r̄ angel? r̄ penas incurrit  
 eternas. Rom. viij. Si em̄ fm̄ carnē vixē  
 ritus / moriemini. Si autē sp̄i facta carnis  
 mortificauē. viuetis. **I**te Gal. vij. Qui se  
 minar i carne de carne r̄ metet corruptio  
 nē. Qui autē semiat i sp̄i: de sp̄i metet vi  
 tā eternā. Qui autē fidē nō habet / opret q̄  
 carnē succubāt. **J**o ap̄ls hortat dī. In oi  
 bus sumētes securus fidei in q̄ possitis oia  
 tela neq̄simi ignea extinguere. **E**ph. vij.  
**U**n̄ Hiero. ad Eustoch. de p̄gitate fuan  
 da. Si qñ sentieris exteriorē hōiem / florez  
 a dolescente suspirare. r̄ accepto cibo cunte  
 in lecto cōposita dulcis libidini pōpa cō  
 cussit: arripe cutū fidei in q̄ ignite dia  
 bol? extingunt sagitte. Hora exēplū de il  
 lo eremita q̄ tērat? a q̄dā muliere / oēs sibi  
 digitos p̄bussit r̄ c. sic Anton? sic Hiero  
 nyim? sic B̄ndict? sic D̄nic? sic Fracit?  
**E**t oēs sc̄i p̄ fidē vicerūt regna: r̄ carna  
 les tēratōes. **H**eb. xij. Sacri p̄ fidē vicerūt  
 regna: opati sūt iusticiā r̄ c. **Q**uine? ef  
 fecerit: q̄ dep̄mit demonē. **D**iabol? em̄  
 q̄rit libentē eruere hōis fidē: q̄ est ocul? aie  
 Sicut coru? p̄mo currit ad oculū cadauē  
 ris. **I**te oculū fidei diabol? sibi p̄sentit  
 tibi velat: ne videāt q̄ ducant. sicut solent  
 oculi velari hīs q̄ ducunt ad patibulum.  
**I**te facit diabol? sicut pecori fit seu atali  
 qñ molit ad rotā siue molēdini / alioquin  
 nō vult circūire. Sic diabol? si opuerit  
 oculos mētis tollendo fidei oē p̄c̄m q̄  
 voluerit hōiem inducit. **T**erat igit hō  
 minē diabol? de oi p̄c̄ō: s̄ p̄cipue de sup  
 bia: vt nō obediat p̄ceptis dei: nec deo sub  
 iiciat / s̄ sibi. **H**oc autē remouet fides. per

quā cogitōm? q̄ de? est oīs oim: r̄ ei soli  
 sit obpandū: r̄ ip̄e sol? sit adorād? iura  
 illō **H**ar. iij. **U**n̄ deū adorab? r̄ illi soli  
 fuies. **P**rop̄ h̄ erborat nos ap̄ls Pet̄?  
 di. **A**duersari? v̄ diabol? tanq̄ leo rugi  
 ens cir. r̄ c. j. **P**et. vlti. **F**igura h̄i de **D**ab  
 uid vincēte **S**oliath cū dñq; lapidibz de  
 torrente r̄ cū funda r̄ baculo. **S**oliath de  
 terpeaf trāsiens: r̄ fecit q̄ trāsīuit de celo i  
 terrā: de gra in culpā: de locūditate ange  
 lica ad penā infernalez. r̄ de angelo fact?  
 ē diabol?. **H**ar. vi. **S**igna ar̄ eos q̄ credit  
 derint hec seq̄nt. **I**n noie meo demōia eu  
 ci. r̄ c. **P**er fundā h̄o p̄t dīci q̄ significat  
 ozo. **P**er perā h̄o pastorale vbi lapides re  
 ponunt: significat memoria. **T**riplex autē  
 ica? lapidū q̄s **D**avid p̄ccit in **S**oliath:  
 significat fidē trinitatis. **G**el autē: **P**er ba  
 culum significat crux ch̄i. **P**er dñq; lapi  
 des de torrente dñq; v̄nera ch̄i. **P**er fundā  
 dā significat memoria. r̄ sic p̄ fides ch̄i r̄  
 memoriā cruc? vincit diabol?. **D**ic h̄isto  
 riā si vides tibi: p̄t h̄i. j. **R**eg. xvij. **I**tem  
 p̄t p̄nti exēplū de sc̄a **I**ustina r̄ d̄ sancto  
**E**lypano. **S**er? effect? est: q̄ mirabili  
 lia facit. **O**mnia em̄ mirabilia q̄ fuerit ab  
 ap̄ls r̄ alijs sc̄is facta: p̄tute fidei para  
 ta sūt: vt ip̄oz facientū / vel illoz q̄s sa  
 cra sūt. **U**n̄ r̄ ch̄is faciebat miracula: nō  
 p̄t p̄t e? fidē: q̄ fides nō erat i eo: sed fm̄  
 fidē illoz q̄s ip̄e miracula faciebat. **U**n̄  
 dixit centuriō. **G**lade r̄ sicut credidisti h̄i  
 at tibi. **H**ar. vij. **E**t **H**ar. vij. d̄: q̄ n̄ po  
 terat i patria sua facere signū / p̄t incredu  
 litatem eoz. **H**ora: nō poterat. i. nolēbat:  
 q̄ potētie sue nō p̄gruebat. **S**ic exponit  
 glo. j. q. i. c. **P**aulaniste. i. gio. vlti. **E**t sic  
 fm̄ **T**ho. q. h̄ q̄s d̄: nō poterat: nō referat  
 ad potētiā absolutā: sed ad id q̄s p̄t fac  
 ri p̄gruent. **N**ō em̄ cōgruum erat vt inter  
 incredulos oparet miracula. **U**n̄ subdit.  
**E**t mirabat p̄t in: reducit eoz cog. fm̄  
 quē modū d̄: **G**en. xvij. **U**n̄ celat? q̄s  
**A**braā q̄ gestū? suz: **E**t **G**en. xij. **N**ō po  
 terero facere q̄c̄q; donec ingrediar? illuc  
 ita exp̄t b. **T**ho. pre. ij. q. xlij. ar. ij. i. i. i.  
 one ad p̄mū. **F**ides ē mir oim miraculoz  
 q̄ facta sūt i m̄do. **O** fidei magna potētia  
 Nā elemēta oia r̄ corpa celestia: fidei obe  
 diētā exhibuerūt. **N**am p̄mo terra fidei  
 obediuit d̄i p̄ ch̄m r̄ **P**et̄ r̄ alios sc̄is

moritū resuscitātī sūe: ad h̄p̄ ipertūz terra  
se apuit zc. Propt̄ qđ d̄r d̄no. Si habue  
ritis fidē sicut granū sinapis: dicetis mō  
si hūc trāsīt hinc: z trāsībīt. Marc. xviij.  
Secđo aq̄ fides obediuit: sicut paruit in  
mar rubro qđ se opuit ad ipertūz Hoysi  
Ezo. iij. Itē i trāsītū iordanis p̄ Josue.  
Tercio aer: sic paruit qñ ch̄ro p̄cipienti  
veto z mari sacra est trāquillitas magna  
Dat. viij. Itēz Theodosio imparoī: ad  
cū? fides z oionē mor? ē vent? maxim?  
q̄ intrat yebementi hostes / adeo vt omnes  
obellan fuerit. sicut legit i Ecclesiastica bi  
sio. Et refert glo. magna Jo. an. i. cle. Si  
dñm. d̄ reliq̄ie z d̄ ve. lan. i. fi. glo. Quar  
to ignis: sicut p̄z i tribu puerz p̄iectz i ca  
m̄o ignis ardens: qđ oino n̄ terigit ignis  
nec p̄stant. sicut legit Dani. ij. Idē p̄z  
i m̄ltis sc̄is q̄ i ignez p̄iecti illesi manebāt  
Quinto corpz celestia: sicut p̄z de sole q̄  
ad iustitiam Josue stetit. Josue. x. Itēz tpe  
Ezechie fuerit sol decē lineis. Esa. xxx  
vii. Sexto demōes. vñ ad fidē aploz et  
alioz expellbant de corpibz energuminū  
obscloz. Septimo oēs creature: vñ oēs  
lignosē sanabāt: sicut p̄z d̄ Enea Act.  
iij. Et ad ymbiā Petri sanabant infirmi  
sc̄d̄ Act. v. Itē. Marc. vi. d̄. Signa at  
eos q̄ crediderūt bec seq̄nt. In noie meo  
domōia eijēt: linguis loq̄nt nouis: spen  
tes tollēt: z si morietz qđ biberint n̄ eos  
nocebūt. Sup̄ egros man? iponēt z bñ ha  
bebūt. P̄z q̄ quō mirabilia fides opatur  
Itē Marc. x. Si potes credere: oia possi  
bilia sūt credēti. ¶ Septim? effect? ē: qz  
grām in sūt seu infundit. Rō ē: qz grā cū  
grām qđā nō infundit i subiectū qđ est  
aia: nūc p̄ueniēt p̄paratū. qz acc? actiuoz  
sūt i p̄nēre disposito. Disposit? at aia ad  
grām p̄ volūtatē ad bonū. j. Reg. viij. Pre  
pare corda v̄a d̄no. Volūtas aut̄ plūppo  
nit cognitiōem intellect?. qz nō pōt volū  
tas ferri nisi in rē apprehēsz Intellect? at  
p̄fici in cognitiōe diuioz p̄ fidē: qđ fides  
ē disposito aie ad grām suā cupiēdā. z sic est  
cā grē gratificatiōis: z h̄ vez ē de fide in  
effectus grē pon? qđ cā. Itē. Heb. xj. Si  
nē fide impossibile est placere deo. Pro la  
tiorē cū declaratiōe Nota qz grā dupl̄r p̄  
p̄ci. Eno mō ipm auxiliū dei mouentis

aiam ad bonū: tūc fides ē effect? ip̄ius  
grē: vt dictū est sup̄ fm̄de sedo: vbi agit d̄  
qd̄itate fidei: p̄e. j. Allo mō d̄: grā ipum  
habituaie d̄ donū: z sic p̄erigit fides pra  
tionem q̄ hic ponit. Patz rō. Auctoritas.  
Oportet accedētez ad deū credere Heb.  
xj. Itē Jo. viij. Qui credit in me sicut d̄r  
scriptura: flumina de vētre ei? fluēt aq̄ vi  
ue. Hoc aut̄ dixit d̄ spiritu quē accepturi  
erāt credētes i eū. Et hinc ē qz cathecism?  
p̄cedit baptisimū. An̄ em̄ qđ baptizet qđ v̄  
stuit de his q̄ sūt fidei zc. vt def̄ intelli  
gi qz ad receptiōem grē baptismalis req̄ri  
tur p̄paratio fidei. Joā. xj. Qui credit in  
me: etiā si mortu? fuerit zc. i. vita grē. Et  
sic duplici medio p̄clusio ista p̄bat. s. rōne  
z auctoritate. Itē Rom. j. Heb. x. Just?  
ex fide viuūt. ¶ Octau? effectus ē: qz glo  
riā tribuit. P̄z rō z auctoritas. Rō ē: qđ  
sine p̄ncipio nō pōt esse mediū neqz finis:  
sed p̄ncipiū gl̄e ē fides. Sicut em̄ tpe di  
luuij nō fuit salus alicui sine arca: sic nec  
alicui est sal? sine fide. Figura de scala Ya  
cob. Vñ fides d̄ substantia rez sperādārū  
Heb. xj. Ergo p̄mordiūz origo glorie est  
fides. Itē Marc. vi. Qui crediderit z bap  
tizatus fuerit: salu? erit. Exemplū paret  
in latrone: z i Magdalena: cui dictū est:  
Fides tua te saluā fecit. Luc. viij. Et i pu  
eris baptizatis. Et de Thoma: cui dictū  
est. Beati q̄ nō viderūt z crediderūt. Jo.  
x. Jo d̄r Joānes. Bec at̄ sc̄pta sūt vt cre  
datis qz Iesus ē fili? d̄i: z vt credētes vi  
tā habeatis in noie ip̄ius. Itē Jo. iij. Sic  
deus dilexit m̄dm vt filiū suū vnigenitū  
daret: vt ois q̄ credit in ip̄m n̄ peat: z bay  
beat vitā eternā. Itē Jo. vj. Qui credit i  
me: bz vitā etnā. Itē Jo. xj. Ego sum res  
urrectio z vita: qz credit in me etiā si mor  
tuus fuerit viuēt. z ois q̄ v̄tuit z credit in  
me: nō moriet i eternū. Itē. j. Jo. v. Hec  
scribo vobis: vt sc̄iatis qm̄ vitam habetis  
eternā qz credit in nomie filij dei. Fides er  
go est stella / reges sp̄uales ad saluatozem  
adducens. Marc. ij. Patz ergo qz effect?  
z finis fidei est vita eterna. De h̄ habetur  
v̄sio Joānis apostoli Apocal. xij. Du  
ter amica sole / z luna sub pedibz eius z i  
capite eius corona stellarū. Expone si  
gurā istam sicut scripsi in fm̄de. v. in octa  
ua pasche / q̄ incipit: Noli esse incredul?



pre. iij. Propter h dicitur. Fides tua te saluum fecit. Amen.

De immortalitate anime Sermo. vii.

Fides tua te saluum fecit. Quia vltimus et finalis effectus fidei forma...

te est gloria vite eterne: vt dicitur in sup. primo. gloria aut vite eterne non potest humana natura adipisci nisi esset immortalis. Propter quod articulos fidei discendam? videam? aliquid de ipso? anime immortalitate: pur. scilicet natura naturaliter est immortalis. Salutes primo homo magis. et de ipsa anima omni theologialem quod. Querit? vtrum anima separata cogitaret aliquid sensibile? Arguitur quod sic: aut philosophus. j. de anima. Desiderium? fiducia? timor? et gaudium pertinet ad potentiam sensitivam: et talia sunt in anima separata: et in ea est potentia sensitiva. et si sic: potest aliquid sensibile cogitare. In oppositum aut philosophus. ij. de anima. Sed intellectus est separabilis ab alijs potentijs: sicut per se a corruptibili. et in separatione anime corruptibile potentie sensitivae. et si sic: anima separata nihil potest cogitare. et sic quod manet per veramque parte dubia. Ad quod respondendum est secundum Rich. de media villa in. iij. dist. l. ar. j. q. i. quod sicut se habet intellectus? et voluntas ad essentiam anime intellectivae: sic modo suo se habet potentie sensitivae ad essentiam anime sensitivae: quod intellectus? et voluntas non addunt rem absolutam ultra essentiam anime intellectivae: quibus ab ea differat secundum rationem? et relationem. Similiter potentie sensitivae ab essentia anime sensitivae non differunt nisi secundum rationem? hoc excepto: quod potentie sensitivae non possunt esse in actibus suis nisi mediis organibus. Intellectus? autem? et voluntas organibus aliis potest corruptibilis est unita ad directionem suorum actuum? indiget ministerio virtutis sensitivae? de cuius lege: ex quibus sequitur? quod siue anima intellectiva? et sensitiva? in homine sunt eadem essentia? siue non? quod anima intellectiva? a corpore separata? nihil potest sensibile cognoscere? quod si non sunt eadem essentia? non remanet in anima separata potentie sensitivae: sed in eis? separatione a corpore corruptibile. Propter quod anima

separata nihil potest sensibile cognoscere ex parte cognoscentis. s. p. potentia sensitiva? tamen? bene? ex parte rei? cognoscit: vtrum? intellectus? sensibilia? et sensibiles eorum? modos? potest cognoscere. Et ad argumentum? dicitur? quod timor? et gaudium? non sunt? vniuocae? passiones? conuenientes? anime? separatae? vtrum? per? ex? dicitur? de? quibus? habeda? est? fides? de? quibus? fide? loquitur? iuxta? verba? fides? tua? te? saluum? fecit? Pro? completio? huius? sermone? est? notandum? quod? quatuor? modis? vtrum? possumus? ad? probandum? anime? rationali? immortalitate? Primo? per? rationes? theologicas? Secundo? per? deductiones? naturales. Tertio? per? viuos? exemplares. Quarto? per? auctores? doctorales. Non? tamen? istis? medijs? principaliter? in? istis? debemus? ad? huius? credendum? sed? diuine? scilicet? et? auctoritati? soli? quod? est? huius? maxime? reuelata? et? dicentis? Venite? et? videte? quod? dico? et? sic? maledicti? in? igne? eternum? Hic? et? hoc? et? rationes? non? antecedentes? sunt? contra? allegam? per? confirmatione? veritatis? fidei. Nec? mireris? quod? hanc? materiam? aggredior? predicando? ipsam? fidei? lib. Ha? et? huius? facit? Grego. iij. dialogo. Primum? huius? medium? trifarium? diuidetur? in? tres? rationes? theologice? adducit? per? ad? probandum? situm. Prima? ratio? sumit? ex? parte? diuine? iustitiae. Secunda? ex? parte? diuine? sapientie. Tercia? ex? parte? diuine? clemencie. Prima? ratio? est? ex? parte? diuine? iustitiae. Sicut? enim? necesse? est? deum? esse? sic? necesse? est? ipsum? iustum? esse. Non? enim? sicut? in? nobis? iustitia? ita? in? deo? est? accedens? quod? potest? adesse? et? abesse? propter? subiecti? corruptiorem? quod? iustitia? in? deo? est? ipsa? essentia? diuina. Quicquid? enim? est? in? deo? est? deus. Sicut? necesse? est? ipsum? deum? esse? ita? necesse? est? ipsum? iustum? esse? bonum? esse? potentem? esse? et? cetera? secundum? philosophum. De? iustis? iudex? fortis? et? patiens? nunquam? irascitur? singulos? dies? Nec? possit? deus? in? iustitia? facere? sicut? nec? possit? seipsum? annihilare. ij. Tim. ij. Deus? fidelis? promittens? negare? seipsum? non? potest. Potest? ergo? deus? remunerator? bonorum? et? punitor? malorum? Heb. xj. Potest? accedere? ad? deum? credens? quod? est? et? in? quibus? se? remunerat? sit? quod? habet? ad? iustitiam? pertinet. Quia? diffinitio? iustitiae? est? iustitias? et? perpetua? voluntas? ius? suum? unicuique? tribuens? iustitiam? de? iustis? et? in? quibus? i. iustitia. ff. eo. ti. In? ps. 2. b. Rom. ij. Deus? reddet? unicuique? iuxta? opera? sua. Videmus? autem? manifeste? in? hac? vita? multum?

pos boies trasgressa naturalis ordis rone  
 seu naturalis ronis ordie. z etiā fracto vin  
 culo legi diuie p abrupta vitioz icedere:  
 supbos: luxuriosos: auaros: iracundos: in  
 uidos: gulosos zc. nec tñ de eoz pctis pu  
 niti: sed pot' in bonis rpalib' abudare. iu  
 tra illd ps. Selau sup in q's: pacem pctoz  
 videt zc. Itē ps. xliij. Erue me de manu  
 filioz alienoz qz os locuti est vanitatez  
 Dextra eoz dextra iniquitat' qz filij sic no  
 uelle plaratiōes in tu. s. Filie eoz copo. cir.  
 vt simi. te. pmp. eoz. ple. eruc. ex h in illud  
 Dues eoz se. ab. in gref. l. bo. eoz. cras. nē  
 ru. ma. neqz trā. neqz cla. in pla. eoz. De q  
 Hieremias admiras: sic inq't. Just' qdez  
 es dñe si disputē tecū: veritū iusta lo quar  
 ad te. Quare via ipioz p'paf: bñ est oib'  
 q' p'uaricant' z iniq' agunt: Plarasti eos z  
 radice milerē: p'ficiūt z faciūt fructū. Pro  
 pes te ori eoz: z lōge a renib' eoz. Die  
 re. xij. Ecōtra boies q' in h seculo iuste vlt'  
 iunt. fm lumē rōnis natural' vitā suā di  
 rigēt: qd a deo hoib' datū est: qd ē par  
 ticipatio qdaz diuini lumis. iuxta illd ps.  
 Signatū est sup nos lumē vult' tui dñe.  
 obedūt etiā diuis mandaz. et ex h meren  
 tur maximū p'miū. cū boies hmōi sint do  
 stiles. Nā vt ait p'ps in. x. Eth. Iho sapiēs  
 est deo simillim' z sibi amācissim'. Et q  
 loquit q' quis honor sit p'miū z i testimo  
 nia p'ruis: tñ nō est cōdignū p'miū. qā nul  
 lus honor rpalis est sufficiens p'miū p'ruis.  
 Et rō est: qā acc' p'ruis grā informat' bz  
 infinitatē quandā respectu meriti: eoz p  
 codit a pncipio increato qd est spūscritus:  
 q' mouet agentē sicut fessor equū: iuxta illd  
 lud Ro. viij. Qui spū dei agunt hī filij s'  
 dei. Nō etiā pnc hoies boni z p'ruosi i hac  
 vita p'miū equalēs p'ruis recipē. qā oia bo  
 na rpalia cōparata p'ruis i ferioza iueniūt.  
 sic etiā nec mali digne i hac vita p'nt pu  
 niri. qz grauitas moral' culpe excedit oēs  
 p'porciōem pene rpalis. Rō est. quia pena  
 hmōi ē finita: culpa p'o infinita. nō p'nt g  
 bona rpalia eē zgruū p'miū virtuosē vite.  
 Nā p'miū oportz q' sit excellētius merito.  
 Quinimo necdū in hac vita nō psumātur  
 veritē affligunt: tentant: triblant. sicut  
 pater inuentib' vitā scōz oim. Un' dicit  
 Judith. viij. Dēs q' placuerūt deo: p mul  
 tas tribulatiōes trāserunt. Heb. xj. Alij

ho ludibria z sbera expi sūt: insup z vint  
 cula z carceres: lapidati sūt: secti sunt: ten  
 tati sunt: in occasione gladij mortui sunt:  
 circūterunt in meloz: z in pellib' capnis:  
 egentes: angustati: afflicti: q' dign' non  
 erat mōs. Un' etiā p leuib' modici: q' pec  
 catis de' acris punit bonos in hac vita. sic  
 legit. iij. Reg. xij. de ppha q' occisus fuit a  
 leone in via ppter inobediētā q' solū fuit  
 veniale pctim: vt vult Gre. in. iij. dialog.  
 q'netiā sine pctō deus multa mala iust' iij  
 h'git. sicut pater de Job: Tobia zc. Lum  
 g' nec malis pene debite irrogent a deo h:  
 nec iust' zgrua p'mia reddant: pater q' p'  
 vitā istā istō iudiciū exerceat a deo. alioqn  
 iniust' eēt de'. Et ex h infer' q' post vitāz  
 istā aia viuūt z sit immortalis: vt possit a dō  
 recipe zgrua p'mia p'ruose vite: vel p' pect'  
 caris suis debitas penas soluere. Exēptū  
 pater de diuite epulone z Lazaro. Dicitū  
 est ei diuiti. Filt recordare qz accepisti bo  
 na i vita tua: z Lazar' silt mala. Nūc p'o  
 hic p'folaf: tu p'o cruciar'. Lu. xvj. Unde  
 apl's. Statū ē hoib' semel mori: p' haurē  
 iudiciū Heb. it. Nota post h. i. p' mores.  
 qz in hac vita nō est iudiciū h iustitia tm.  
 sed p' morē iustitia p'ueret in iudiciū.  
 Itē Ro. ij. scptū est em q' de' reddet vniq'  
 cutqz iuxta opa sua: hīs q' fm patētiā bo  
 ni opis: gl'am z honore z incorruptiōem  
 q'rentib' vitā eternā. Hīs aut' q' sūt ex cō  
 rrentione z q' nō adq'cunt p'itati: credūt ac  
 iniquitati: ira z indignatio zc. Et hec ratio  
 oino p'cludit: p'supposito q' acc' hūant d'  
 utine. puidētē subijctant: put fides catho  
 lica tener z scptura cora p'bat. z p nūc istō  
 supponam'. infra tñ de h nob sermo erit.  
 Qd z b. Tho. pbat in. iij. z gen. c. xli. vbi  
 agit q' acc' hoim p'ntiant vel punitunt a  
 deo: iuxta illud Sap. viij. Sapia artigit  
 a fine vltq' ad finēz fortiter: z disponit oia  
 suauiter. Nota oia zc. ¶ Scda rō sumit  
 ex pte diuie sapie: q' ē tal. Sapiēs ē ordi  
 nare bona ad bonū: z optia ad optimū fi  
 nē. Un' dixit qdā. Quicqd agz: prudētē  
 agas: z respice finē. Manifestū est aut' q'  
 de' ē sūma sapia. g' debuit oia ordinare ad  
 finē bonū fm q'itate rez ordinatay. Un'  
 dem' aut' oēs pene creaturas ordiatas ad  
 finē homis. Nā vt de i feriozib' ic'ptam'  
 plante: p'ntes: bestie: ad boies s' ordinate.



Gen. j. Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram. et potest pasci in mari et volatilibus celi et bestiis  
 et pasci in terra. Item in psalmo. Qui producit fenum iumentis: et herbam servituti hominum. Item coram porta celestis sunt a deo producta ad distinguendum diem ac noctem: et sunt in signa et tempora et dies et noctes. Gen. j. Item Deuter. iij. Custodite igitur sollicite animas vestras: ne forte oculos eleuatis in celum: videatis solem et lunam et omnia astra celi: et errore decepti adoratis ea et colatis que creauit dominus deus vestrum in misericordiam vestram: quod sub celo sunt. Patet igitur quod homo est finis creaturarum. Finis autem est omnibus nobiliorum quod ad finem. Cuius modus sit perpetuus: ut patet de electione. Item. Generatio perit et generatio aduenit: terra autem in eternum stat. Item psalms. Statuit ea in eternum et in seculum seculi: preceptum populo non peribit. Et Boetius. Quod perpetua modum ratione gubernas. Item multo magis homo quantum ad animam saltem deus esse perpetuus. quia propter quod unum quodque tale: illud magis. Hanc rationem ponit Augustinus in vi. dicens. Si hominem causa facere est modus et ita facere est ut esset eternus. Cuius ipsi quod causa facere est non sit sempiternus: quasi dicat sempiterni profectio sunt. Tertia ratio sumitur ex preterita bonitatis siue clementie. Cuius enim deus sit summe bonus: oportet quod bonum sit ob opus suum. Item in institutione creaturarum post quadragesimum de scriptura. Videte deus quod esset bonum et. Gen. j. Bonum autem opus considerat maxime ex preterito finis. Item in actibus moralibus: si finis ab agere interius sit malus: ipsum opus malum erit: si bonum bonum. Si igitur ad finem mortis solui deus hominem produxisset: cum mors ipsa sit mala: propter quod dicitur quod deus mortem non fecit. Sap. j. Neque enim etiam ipsum opus esset malum: quod in deum deus esset et hominem etiam quod propter hoc sperare deberet et dolere: et nunquam futuri operari. iuxta illud quod ex persona ipsorum dicitur. Et nihil nati sumus: et post haec etiam erimus: tanquam si fuerimus et. venite igitur et fruamur bonis que sunt et iramur creatura tanquam in iuuentute celeriter. Sap. ij. Ad quod enim deus dicit deus hominem rationem: nisi ut bene operetur. Ad quod autem profectio bona operatio: si pro mercede bone operationis mortem expectaret: Nam ut ait Augustinus. Nihil potest bene viuere: cui non datur spiritus viuere. Hanc rationem ponit Hieronymus. j. de trinitate. vbi de his que se doctrine accommodarunt: sic ait. Optina bant vitam ipsam non ad mortem tantum ab imo-

rali deo tribuit existimaduz: cum boni largiti  
 cor non esse intelligeret si viuendi iocunditiam  
 sensum ad tristitiam mouendi sine tribul  
 ser. Parer igitur primum medium pro tres rationes the  
 ologicas. Secunda a causa corruptionis cessatione.  
 Quarta a suatione seu negatione.  
 Quinta a peraratione: remotione.  
 Sexta a propria anime operatione. Item  
 Septima a formam incorruptibilem receptam  
 Octaua a materie prime incorruptione.  
 Nonna ab intellectu agentis operatione.  
 Decima ab anime perfectione.  
 Prima ratio sumitur ab vniuersi profectio.  
 Secunda a nature humane inclinatione.  
 Tertia a cause corruptionis cessatione.  
 Quarta a suatione seu negatione.  
 Quinta a peraratione: remotione.  
 Sexta a propria anime operatione. Item  
 Septima a formam incorruptibilem receptam  
 Octaua a materie prime incorruptione.  
 Nonna ab intellectu agentis operatione.  
 Decima ab anime perfectione.  
 Prima ratio sumitur ab vniuersi profectio:  
 ad quam requiritur quod diuersus modus creatio  
 inueniat in creaturis. Creatur autem deus quod  
 oino incorruptibilia: sic scilicet angeli. Quod  
 homo oino corruptibilia: sic scilicet bruta: plantae et  
 herbe. Fuit igitur necesse ad profectioem vniuersi ut  
 quodam creatent media que essent quantum ad aliquid  
 corruptibilia et incorruptibilia. sic est hoc quod  
 quantum ad corpus est corruptibile: et quantum ad ani  
 mam est incorruptibile. Hanc rationem ponit Be  
 nedi. in. iij. distal. c. iij. Tres dicitur inquit vitalis  
 spiritus creauit oportet deus. Unum quod carne non  
 regit. Secundum quod carne regit sed non cum carne  
 mouit. Tertium quod carne regit et cum carne  
 mouit. Spiritus namque est quod carne non regit angeli  
 loy spiritus. Qui cum carne regit et cum carne non  
 mouit hominem. Spiritus quod cum carne regit et cum  
 carne mouit iumentorum: oimque brutorum ali  
 liti. Homo itaque sic in medio creatur: ut esset  
 rior angelo: superior iumento. ita aliquid habet  
 eodem cum summo: aliquid cum infimo. immortalitate  
 scilicet spiritus cum angelo: mortalitate pro carne  
 cum iumento. Hec ille. Secunda ratio sumitur  
 pro nature inclinatione. Impossibile namque  
 est appetitum naturale esse frustratum. sed hoc natu  
 ralis appetitum perpetuo viuere. Quod patet ex hoc quod  
 esse est quod ab omnibus appetit. homo autem propter  
 apphedit esse non solum ut nunc: sic bruta animalia:  
 sed simpliciter absque hoc et nunc. et sic finem esse ipsi. Item  
 autem quod apphedit ita naturaliter appetit. Cuius  
 sequitur igitur homo perpetuo frui finem animarum que esse  
 simpliciter et finem esse ipsi apphedit. Hanc rationem



incorruptibil: qz cessante materia cessat corruptio: q̄ ē ei? effect? z sic ē idē. Sz qd dices de aiabz brutoz aiallū. q̄ etiā nō sūt cōposite ex forma z materia: z tñ sūt cozruptibiles: Rūdeo: itē nō sūt cōposite ex materia z forma: tñ depēdēt a materia: qz de potētia materie educte sūt: sz nō sic aia hūana q̄ p creationē a deo imēdiate pducit. Et h̄ inuit Gen. j. Nā de bestijs dī. Producat terra aiām viuētē zc. Sz d̄ hoīe dī: Factam? hoīem zc. Itēz Gen. ij. Inspirauit i facie ei? spiraculū vite. Itēz Gen. ix. de aiāi bruto dī. Aia illi? i san/guīe ē: q̄t dīcat: ex sanguis pmanētia esse illi? depēdēt. Vide b. Tho. ij. q̄ gē. c. lxxv. z. lxxvi. Quia rō sumit ex pte p̄rari/etatis. Quia dato q̄ aia eēt ex materia et forma cōposita: tñ adhuc oporteret ponē/re eā incorruptibil: qz nō inuenit corrup/ptio nllī vbi inuenit p̄rarietas. Generati/ones em̄ z corrupōes ex h̄ijs z i h̄ia sūt. Un̄ corpa celestia qz nō hnt materiā p̄ue/tati subiectā sūt incorruptibilia. In aia aut̄ intellectua nō pōt eē aliq̄ p̄rarietas. qd̄ parz ex h̄. recipit em̄ fm̄ modū sui eē. Ea p̄o q̄ in ipa recipiunt: sūt absq̄ p̄rarietas. nā intel/ligit ignē z aquā sine p̄rarietate. Cōtra/rioz em̄ eadē ē disciplina. Nā rōnes h̄io/rū i intellectu nō sūt h̄rie: sz ē vna sciētia h̄ioz. impossibile est q̄ aia intellectua sūt corrupibil. z sic idē. Hanc rōnē ponit b. Tho. pte. j. q. lxxv. ar. vi. Sēpta rō su/mif ex pte sue oparōis p̄rie: z ē tal. Un̄ qd̄q̄ em̄ opaf fm̄ q̄ ē ens. vñ p̄ria oparō rei sequit p̄ria naturā. P̄rōpa at oparō aie ē intelligere z velle: p̄ hāc em̄ differt a brutis z plāris z etiā ianiaris. intellige/re aut̄ ē vniuersaliū z incorruptiliū inq̄ntū h̄mōi. q̄ aia hūana ē incorruptibil. Perfe/ctiones em̄ op̄ter eē p̄fectibilibz p̄p̄rio/natas. Hāc rōnē ponit b. Tho. ij. q̄ gē. c. lxxvij. Itē oparō p̄ria hoīs q̄ ē intelli/gere z velle/ ē sine orgāo corporeo: z iō n̄ indiget corpe. q̄ aia q̄ntū ad eēntiā suā z esse nō indiget corpe: sz habz eē substētēs. Q̄ at aia q̄ntū ad intelligere nō indiget corpe/ p̄bat. qz q̄nto pl? a corporeis sensi/bus sepat/ tāto meli? intelligit: sicut parz i somnabili bz z sincopabili bz z extasim/ passis. Un̄ apls. Siue in corpe siue extra corp? nescio: de? scit. j. Coz. xij. Nec im/

merito h̄ accidit. qz cū aia hūana sit i p̄nio corporeaz z incorporeaz subaz. q̄m in orgāo eētis eternitātē z t̄p̄is recedēs ad infimo appropinq̄ ad sumū. vñ z q̄n tota liter erit a corpe separata/ p̄fere assimilabi/tur substātijs sepatīs q̄ntuz ad modum intelligendi. Un̄ itēz intelligere nostrum fm̄ modum vite presentis corrupto corpe corrupaf: iuxta qd̄ dī apls. Siue scia de/struct. j. Coz. xij. Succedat tñ aliū modus itelligēdi altioz fm̄ b. Tho. ij. q̄ gen. c. lxxix. Sēptima rō ē. Un̄ qd̄q̄ qd̄ recipit in aliq̄ recipit in eo fm̄ modū ei? in q̄ ē. Forme aut̄ rez recipiunt in intellectu possibili: pur sūt intelligibiles actu. Sūt at intelligibiles actu pur sūt imateriales vniuersales: z p̄ h̄is incorruptibiles. In rellect? possibil est incorruptibil. sz intellectus possibil ē aliqd̄ aie humane. q̄ aia hūana ē incorruptibil fm̄ b. Tho. vbi s. Octaua rō est. Sicut eē intelligibile ē p̄manētius q̄ eē sensibile: sic z recipiens eē intelligibile ē p̄manēt? q̄ recipit eē sensibile. sz recipiens eē sensibile ē corrupibil fm̄ suā suā. Imateria p̄mā: q̄ ē ingēnita z incorruptibil. vt dicitur: q̄ multo forti? intellect? possibil q̄ ē recepti? for/maz intelligibiliū. q̄ z aia hūana cur? itely lect? possibil ē p̄: incorruptibil ē fm̄ b. Tho. vbi s. vbi etiā ponit aliā q̄ est ista. Nonā rō ē tal. Factiō ē nobilit? factio: vt etiā Arist. dī. sz intellect? agēs facit actu intelligibilia. cū q̄ intelligibilia actu inq̄ntū h̄mōi sūt incorruptibilia: multo forti? intellect? agēs erit incorruptibil. q̄ z aia hūana e? lumē ē intellect? agēs. Decia rō q̄ p̄ addi talis ē. Nulla res corrupit eo in q̄ p̄sistit sua p̄fectio. Perfectio at aie humane p̄sistit i abstractiōe qd̄az a corpe. Perficit em̄ aia humana scia z p̄rue. fm̄ sciam at tāto magis p̄fici q̄nto magis im/materialia p̄siderat. Virtutis aut̄ p̄fectio p̄sistit i h̄: q̄ hō corpis passioēs nō sequat sz eas fm̄ rōnē tēper z refrēner. Nō q̄ corrupio aie p̄sistit in h̄ q̄ a corpe sepat. Sz at dīcat q̄ p̄fectio aie p̄sistit i sepatiōe a corpe fm̄ opationē. Corruptio at i sepatiōe fm̄ esse nō p̄uenient obijct: opatio at rei nō p̄uenient demonstrat suā z esse ipi? qm̄ vñ qd̄q̄ opaf fm̄ q̄ ē ens: z p̄rō opatio rei sequit ipi? p̄ria naturā. Nō p̄

pfectio opatio alicui rei nisi fm q pfect  
 et suba. Si igit opatio aie fm opatio dem  
 sua pfect in relinquendo corp? r corporea  
 suba sua i ee suo no deficiet p h q a corpe  
 separet. Hoc b. Tho. ij. q. geti. c. lxxx. Et  
 declaro h p illd qd scpi sup ubi. Frez ope  
 ratio hois. Est tñ tenedū q qus huma  
 na ania sic incorruptibil? r immortal? nullo  
 min? firmit tenendā ē q sit forma corpis  
 hūani p se r emialr? r aliō tenere eēt he  
 retici. vt pbat in cle. Vna. s. poro. de sū  
 ma tri. r. fi. carbo. ¶ Tertū medium ē p  
 vltios exēplares huc expimētales. Nam  
 multis exēplis expimētalib? cognitū est  
 aias hūanas esse imortales: h deo reuelā  
 te r opante. Nā pmo scim? q multa mi  
 racula facta fuerūt r hūc ad ptractū corpo  
 rū sciz? mortuoz. vel p ruce eoz. Nāz vt  
 ait Greg. i. iij. dial. Ad extrica corpa serō  
 rā viuetes egi veniūt r sanant. demonia  
 ei veniūt r liberant. lepiosi veniūt r mun  
 dant. defertū mortui r suscitant. pēsa ita  
 op aie eoz qit viūt qz hic r mortua cor  
 pōa in tot miracul? viūt. Si igit vitam  
 ante manētis i corpe vep hēndis ex mortu  
 mēdoz: cur nō pcedis vitā anie post cor  
 pus etiā p ossa mortua i p ruce miraculo  
 rā. Hec ille. Et h p r q manifeste cogit  
 mus imortale aiam post mortē corpis: lz  
 illā videre nō possim? eo q corporeis ocul  
 videri nō pōt cū spūs sit. Ad h tñ diuina  
 clemēta aliqñ cert? imortalitā anie de  
 die itelligi. Nā interdū ipam aniam post  
 certū corpis vñsibil? ocul corporeis dmo  
 strant: sicut refert Greg. i. iij. dial. p mul  
 ta exēpla. Primo de aia Germani epi ca  
 puant: qua vidit brūs Bndic? in globo  
 igneo ab angel? ferri ad celū. Sic etiā vt  
 dicit aiam dē Scholasticē sororis sue / cell  
 ferrea penetrare i forma columbe. Sic d  
 aia Theodorici regis: quā vidit qdā scūs  
 crenita i insula lippar? degēs: deducti ad  
 infernū sub specie corpis nudi seu camilla  
 coopt? ligatis manib? retro a Simacho  
 parrito r Joāne papa deducti: r detrudī  
 i os Gulcani. Sic r Anton? vidit anī  
 mā Pauli pmi eremite int? aplos ad celū  
 ferri. Porē etiā h referre exēplū qd legit  
 i monasterijs cartulēstū de illo defuncto  
 qdū eēt i ecclesia i feretro posit? surgēs ait  
 Lōiā dei iudicio vocat? sum rē. Dicit rōz

tū. Vltā etiā exēpla ponit ibi. Greg. q  
 cā breuitat? dimittit. Sz ad idē cōprobā  
 dū refert Galeri? i. j. l. c. v. de somnijs. d  
 Simonide qdā poeta sic inqens. Is. f. lū  
 monides cū ad lirr? nauē appulisset: ibi  
 matūq? eoz sepulture mādasset: admōi  
 tus ab eo ne p rimo die nauigaret: in ter  
 ra remāsit. Qui inde soluerant: fluctib? r  
 pcell? p rpectu ei? obruti sūt. Ipe letat?  
 q vitā suā somnio / quā nauē credere ma  
 luisse. Demoz autē hūficiū elegātissimo  
 q rmine / eternitati psecrauit: meli?  
 diuturni? i aias hoim sepulchz pstruens  
 q in desert? r i gēris arenis struxerat. Hec  
 Galeri?. Ad idēz audlū nup Bononie  
 p rigrisse: duos scholares in societate vitaz  
 durisse. qz vn? defunct? apparuit postmo  
 dū socio tot? i parte diuisus. Videbat em  
 socio illi q videret eū mēbrarum diuidi r  
 dīscerpi: r itēz reintegrari / iterūq? dīscer  
 pi. Qd cū interrogass? cur ista tā dura pate  
 ret? Propt h inqit: qz aiaz imortale eē dū  
 mortal? eēm credere recusabā. Ad hāc etī  
 am p ritate pfirmādā natural? expimēto  
 cogitū? q nec lup? nec canis mortu? tī  
 met: nec aliqd aliud aial? sol? hō mortu?  
 tūmet. et q innuit q post mortē homis ali  
 qd viuet remanet: qd timef. Et qd h. nū  
 ania. ¶ Quartū medū ē p auctoritates  
 doctorales. Supflūū ē hoī fideli p ritatez  
 hanc scpturaz auctoritatib? suadere. Dis  
 qppe scpture diuie hūc rei testimonia p  
 hiber: tā vitz veter? q noui testamēti. De  
 veteri qdē hē Esa. xl. Vermis eoz nō mo  
 riet: r ignis eoz nō eriguet. Ite Sap. v  
 Iusti in ppetuū viuet. Ite Dan. xij. Qui  
 gilabūt de puluere terre: aliq in vitā etnā:  
 aliq in opprobriū vt videāt sp. Ite de no  
 uo testamēto Mar. xv. Ibut hi i supplic  
 um etnū: iusti at in vitā etnā. Ite. ij. Cor  
 rin. v. Scim? at q si terrest? domus nra  
 hū? habitatiois dissoluat: q edificatioē  
 ex deo habeam? domū nō manu factā / et  
 nā in cel. Plato i Timeo ait. Post oē cor  
 pus aias i sinū p rīs reuertit. Et in li. ij. de  
 tot esse aias q sūt stelle: r leges imortali  
 tatis hē. Ite idē Plato i Timeo de aias  
 post dissolutionē varijs penis affligi. Ite  
 Diogenes se dixit descēsurū ad infernū p  
 mortē: r cupiditate imortalitatz scipm oc  
 cidit: vt ait Lactā. vbi s. Dicit b. Tho. i



itiq. sen. vl. cluif. q. j. ar. j. in corpe qonis p  
 me. q. q. runda positio fuit. l. Pythagore z  
 Platonis ponetiu qde aiam imortalez: h  
 de corpe in corpe trare. Sz hac positioez  
 iprobat pbs in post. de aia dices. q. aia e  
 forma corpis z motor ei. Oportet ar vt  
 def. minate forme def. minata ma debeat:  
 z def. minato motori def. determinatu oz  
 ganu: sicut qliber ars in agedo vnt ppris  
 instis. vñ hec aia no pt esse forma z mo  
 tor: nisi hui? corpis: fm Thon. Ponebat  
 ar Plato vt refert b. Aug. xij. de ciuit. de. i  
 fine. eos q. imoderate z inhonefte vixerut  
 pfluendas penas ad corpa redire morta  
 lia Plato qde etiã bestiaz ponit: Porphi  
 ri? immo hoim. sapietiu po aias p? morte  
 trãferrit ad sidera: vt aliqnto diutius in  
 astro sibi zgruo qlsq. reqdesat: atq. deinde  
 rur? misie pste oblit? : z cupiditate hndi  
 copis victus redeat ad labores crinasqz  
 mortalitã: vt refert idẽ. xij. de ciuit. dei. ca.  
 xix. Et i. xij. de ciuit. dei. c. v. Et h sentit  
 Virgili? i sibi infra posit? i fine. Archi  
 ta tarerim? etiã vt ait Tulli? in li. de sene  
 ctute dicebat mte nram qdã eã diuinã.  
 Itẽ Arist. ij. de aia. c. ij. ait de aia huana:  
 q. separatur tanq. pperuã a corruptibili.  
 Idẽ sentit in. xj. Hera. Itẽ Tulli? d. s. d.  
 Scipidis in pn. Costat inqt certũ eẽ i ce  
 lo diffinitũ locũ vbi bti sempitno euo fru  
 unt: vbi viuũt q. cozpoz. vincul euolauere  
 Ura po q. de vita mortis e. Sen. i. epistola  
 lxxvij. (loqns de Scipioe) ait: aiam qde  
 ei? eẽ in celo psuadeo mihi. Quintilian?  
 cã. iij. ait. Si q. scit q. b. sit finis bonoz:  
 q. vera felicitas: nunq. sibi videbit pmatu  
 ra morte moriturus. Macrobi? sup. som.  
 Suptois. Her? inqt h o ipa aia e. a q. re  
 git q. b. videt. si cũ morte aia discesserit: aia  
 ipa cadit: corpe regete viduatur. z h e  
 q. b. videt i hoie mortale. Aia po q. ver? h o  
 est ab oi? dditoe mortalitatz e aliena: ab o  
 vt ad imitatioem dei regetã mdm/ regat  
 ipa corpe? Auerrois sup. ij. d. aia ait. Nos  
 ponim? intellectũ eternũ eẽ z incorrupt  
 bilẽ. Idẽ sup. xj. Heraph. de q. aia ronal  
 manet post morte: z finis pspertatz eius  
 erit si zingat pmo motori. i. deo. Patet  
 auctoritates pboz. Tertio etiã h ipm as  
 seruit poete gẽtiles. Uñ de Virgilio Au  
 gul. j. de ciuit. dei. c. iij. dr. Virgiliũ ppter  
 ea paruulũ legũt. vt vitz poeta mag? o h  
 umqz pclarissim? atqz optim? : z teneris  
 ebibit? annis nõ facile oblitioe possit ab  
 oleri: fm illõ Horatij. Quo semel imbui  
 ta e reces suabit odore Testa diu. Hec il  
 le. Virgili? g. in. vj. Encl. p. totũ loquit d  
 inferno z d. penis aiaz huana: post mort  
 te. Uñ ibidẽ inf. cetera dr. Igne? est ois  
 vigor z celestis origo. Semib? qntũ nou  
 noria corpa tardãt. Et paulo post sic ait.  
 Ergo exerceat penis veterũqz malotũ  
 Supplicia expedit: alie padunt inanes  
 Suppẽte ad vctos: aliq. sub gurgite vultu  
 Infectũ eluif scil? : aut exurit igni? (plu  
 Quisqz suos parimur manes: exide p am  
 Vitrimur elyũũ: z pauci leta arua ren?  
 Donec lãga dies pfecto rpsio oide.  
 Coeretã exemit labes purũqz reliq.  
 Ebreũ sentit: atqz aurã simplis igne.  
 Has oes vbi mille rotã voluere p annos  
 Zethũ ad flumiũ de? euocat agmie mag?  
 Scilicet imemores sup vt quera reuult?  
 Rursus z incipiat in corpa velle reuert.  
 Hec ille. Ex hõ sibi piz Virgiliũ  
 manifeste tenere aias hoim imortales.  
 Itẽ Lucan? li. i. r. p. pncipiũ de aia h o  
 pei a corpe sepata sic ait. Vidit qnta sub  
 nocte saceret Nostra dies: rursq. sui luctu  
 bria truci. Quidã in Heramo. lib. vi. ex  
 snia Pythagore sic ait. Vozte carẽt aie  
 sempqz pore relicta Sede: nouis domib?  
 viuũt habitantqz recepte. Alie aucto  
 ritates ad pitarẽ hãc astruẽdam adduci poss  
 sent: q. s. curioso lectorũ relinquo. Restat  
 mo ruderũ auctoritatũ Salomõis q. vide  
 tur pteritiũ pma frõre innuere. Dixit em  
 Eccl. iij. Dixi in corde meo d. filijs hoim  
 vt pbarer eos de? : z ostenderet illes eẽ de?  
 stiqs. Idcirco vn? est inuentus hoim z tu  
 meroz: z eq. vtriusqz p dũtio. Sicut moit  
 hõ: sic z illa moztunt. Sili sperã omnia z  
 nihil bz hõ iumero ampl? : z iumera sunt  
 etiã corpe z aia moztunt. Sz in. ij. sen. d. i.  
 hõ. Sz rãdeo fm bñm Tho. in. ij. sen. d. i.  
 xix. q. j. ad pñũ. Salomõ ibi loquit mo  
 re ptonatoz: assumes i se vtriusqz hoim  
 snias z sapietũ z stultoz: vt i fine ex oib?  
 ap. peat q. sit pñõ snia Uñ zeludũ q. sen  
 tenitiã pferes z dices. Fine loquidi oca pa  
 rit audiam? Den tunc z madata ei? ob?  
 ua: h eẽ ois hõ. Luctra q. sũt adduc

De in iudiciu p omni creato siue bonu siue malu sic Ecce. vlt. Yde ibi. Reuertat puluis in terraz sua. vñ erat: a spūs redeat ad deū q̄ dedit illū. Illud ar̄ qd̄ in pallegata auctoritate dicit: est vñu ex ill' q̄ ab eo in glo na stultoꝝ inducunt fm̄ bñm̄ Tho. cōcor. 2. q̄. in. iiij. dicit. Sicut ē illū Sapientie Et nūtilo nati sum? z post h̄ erim? tāq̄ nō fuerim? Vel dic q̄ auctoritas p̄dicata intelligit q̄ntū ad corp? qd̄ ē corruptibile in boie sicut in alijs aialib? z nūtil bz hō iū mēto ample? q̄ntū ad corpus p̄ naturā: q̄ uis ex diuina potētia corpa hoim̄ sint in fi ne mōi succēdāda sup̄ potētia nature Amē

De unitate fidei: vel q̄ de? e Sermo. VIII.

Fides tua te

saluū fecit. Luc. xviij. Expedis q̄būda p̄mō dīqs articuloꝝ fidei in sup̄iorib? fm̄oib? descēdendū est ad materiā articuloꝝ fidei quā p̄seq̄ intēdo: nō fm̄ q̄ ponunt articuli in simbolo apoloꝝ: s̄ fm̄ q̄ a doctoꝝib? theologis ma gistratib? ordinant: fm̄ q̄ tāgit bñs Tho. 2. q̄. i. arti. viij. z septi sup̄ p̄mōe. v. pre. ij. vñ agit de fidei integritate. Salutes p̄go ma. 2. Pro fundamēto fm̄oīs in q̄ agit de articulo fidei ouis theologicis q̄ntio d̄ fm̄o articulo. Querit: vñ de? vñ? intima singulari tate nature pari q̄ar p̄sonaz pluralitatez: Arguit p̄mō q̄ nō oia entia i vnicū debēt reduci p̄ncipiū q̄ nō sūt plures in eadē di uinitate p̄one. Probat q̄ se q̄ntia: qz tunc entia nō in vñū s̄ in plura reducerent. Al sumptū patz aucte Aristo. xij. Metaph. Entia inq̄t nōlūt male gubnari: vñ? ē er go p̄nceps. Igit. In oppositū ex euāgelio dicit vñ. Ite baptizates eos in noie pa tris z filij z spūs sc̄i. Et in canone: vt ba bes Joā. v. Tres sūt q̄ testimoniū dāt i ce lo: q̄ de? in vñ? intima singularitate na ture p̄sonaz parti p̄t. z sic qd̄ ma gistrat p̄t dubia. Ad q̄ntē r̄ndendū q̄ntē tres p̄one reducunt z in vñā p̄sonā z i vnicā essentia: ita fili? z spūs sc̄i p̄ci p̄tant a p̄tētra p̄t est p̄ncipiū tot? diuini tatis nō sūt tres p̄one. z p̄ b̄ soluit argumē

tū qd̄ credere velimus si saluos esse volu mus: iuxta p̄ba. Pro huius materie in troductioe est notandū q̄ fundamētū cor pus fidei n̄re est. Iesus ch̄s: iuxta illud. j. Cor. ij. Fundamētū aliud nemo pōt pōt nere p̄ter id qd̄ positū est. qd̄ est ch̄s Ie sus. Per istud em̄ fundamētū inchoat in anima vita eterna in p̄senti vita per gr̄am gratūfacientē: z perficit post mortem per gloriam que cōsistit in diuina vitione que est p̄mētū fidei. Quare em̄ homo p̄ fidei credit nō vñā: ideo ille p̄ p̄ctē vidēbit p̄ us credita. z in illa vitione p̄sistit essentia liter vita eterna: quia vt ait bñs Augu. Iusto est tota merces. igit ch̄s est totūz fundamētū fidei nostre: vt dicit: z inchoat arto vite eterne. Vñ Joā. xviij. Dec ē vi ta eterna vt cog. re io. vep̄ deū z que m̄stū sūt Iesum ch̄m. Ch̄s autē idē est qd̄ de? z hō. q̄ tota fides fundat sup̄ diuinitate z humanitate ch̄i. Ideo dicit. xviij. di rit Petrus ch̄o. Tu es filius dei viuit. Et ch̄s ad eū. Tu es Petrus: z sup̄ hanc petram edificabo eccliam meā. Nota p̄tē tra. i. soliditate fidei: vt exponit glo. xxiij. q. j. Joā. Sup̄ diuinitate autē ponunt sex articuli: z sup̄ humanitate alij sex: sicut scripsi fm̄ bñm̄ Tho. in fm̄one vbi supra. Hodie ergo dño cōcedente p̄dicabo de p̄ mo articulo p̄tinentē ad diuinitatem: q̄ est de vnitare dei. Unde dicit in symbo lo. Credo in vñū: siue credo in deū. Sed p̄ malo: euidētia est notandū q̄ duo sūt p̄ncipalia symbola fidei. s. vñū parū siue min? qd̄ apostoli ediderūt: z incipit. Cre do in deū patrem: creatorē celi z terre z c. Et alterz maus qd̄ sancti patres in Ni ceno cōcilio ediderūt: vbi interfuerūt. ccc. z. xviij. patres: vt dicit in clemen. xv. d. s. c. Canones. quod incipit. Credo in vñūz deum patrem omnipotentē z c. Ad exclu sū dēduz multos errores qui ex p̄mo symbo lo sunt exo: ti. In q̄ qd̄em simbolo decla rant qd̄am articuli fidei explicite: q̄ in p̄ mo simbolo implicite cōtinebant. Est et aliud symbolū tertū Athanasij. Vñ lat̄ us notandū q̄ triplex symbolū inuenitur scz apoloꝝ: cōcēti Niceni: z Athana s̄. Symbolū apoloꝝ dicit qd̄ apostoli post accēsiōe dñi n̄ri Iesu ch̄i ad docendū dum fide tanq̄ regulam fidei ediderunt.



# De fide

Dicit autē symbolū a syn qd ē con vel siml  
z bolus qd ē mouellus. qz qlibet aploz  
bolū. i. particula ynā in eodem posuit. Et  
istō symbolū incipit Credo i deū zc. Naz  
fm qd de Alb. i. expositōe misse: p mū arti  
culū. i. Credo in deū pa. o. cre. ce. z ter. po  
suit Petr<sup>o</sup>. Sedm hō Et i iesū chm fi. e.  
vni. do. no. posuit Andreas. Tertū. Qui  
pcepit<sup>o</sup> ē de spūserō na. ex Da. vir. posuit  
Jacobz maior. Quartū Passus sub pon.  
Pilato: cru. mor. z sept. posuit Joā. Qui  
tū. Descēdit ad infer. tertia die resur. a mor.  
posuit Philipp<sup>o</sup>. Septū. Ascēdit ad ce. se.  
ad p̄er. dei pa. oi. posuit Bartbo. Septi  
mū. Inde v̄e. ē iu. vi. z mor. posuit Tho.  
Octauū. Credo i spūserm. posuit Barr.  
Nonū. i. Scram eccl. ca. posuit Jacobz mi  
nor. Decimū. Remissioz pec. posuit Si  
mō chananē. Undecimū. Larmis resur.  
posuit Thade<sup>o</sup>. Duodecimū. Vita etnā.  
posuit Barthias. Qz hō p̄dcm symbolū  
fuit editū qm fides nōdū erat p̄alata: iō  
d̄: nō palā: s̄z i secreto. Itē qz fuit editum  
ad p̄onēdū fidei doctriā: iō d̄: fidei in  
matutino: p̄ma: z i cōpletorio: qm in p̄nci  
pio diez nocte: ad d̄ignū qz ois nra opa  
tio a fide d̄: i cepe inittū: z termiari ad fine  
fidei. Et ē qz p̄ ipam fidē dirigitur in p̄  
sp̄erz z aduersis. p̄ die em̄ p̄sp̄iras: z p̄ nō  
ctē aduersitas designat. Symbolū autē Ni  
ceni p̄cilij icipit. Credo i ynū deū zc. Qd  
sc̄i p̄ies int̄ hō interfuit sc̄iūs Nicola<sup>o</sup> in  
p̄ma vniuersali synodo ap̄d Nicenā vrbē  
p̄gregari ediderūt: ad declaratiōez fidei z  
ad p̄futariōez heresum q̄ a t̄pibz aploz v̄l  
qz tūc fuerāt p̄ diuersos hereticos suscita  
re: p̄sertim ad p̄furatiōez heresis arriane.  
In d̄: in decre. xv. di. Canones: qz Nice  
na synod<sup>o</sup>. cccxvii. epoz Cōstātinō ipan  
te augustō pacta ē: in q̄ arriane p̄fidie cō  
denata ē blasp̄emia: quā de ieq̄litate sc̄e  
trinitat̄: idē Arrian<sup>o</sup> asserēbat. et p̄substa  
tiale deo p̄ri dei filiū: sc̄rā synodus eadē p̄  
symbolū diffiniuit. In q̄ qdē symbolo cla  
ri<sup>o</sup> explicant q̄ in p̄mo iplicite p̄tinebant  
Qz hō p̄dictū Nicenū symbolū fuit edi  
tū t̄pe fidei approbare: iō d̄: statz p̄ euā  
gelij imediare: qm̄ exposito ip̄s<sup>o</sup>. Forma  
autē fm̄ quā cantat̄ in missa: tradita fuit a  
sc̄ris p̄ibz p̄gregat̄z i sc̄da synodo vniuer  
sali ap̄d Cōstātinopoli p̄gregata t̄pe Da

masi pape z epi sub impatore Theodosio  
seniore: vt h̄. xv. dist. Canones. s̄. Syno  
dus. Symbolū hō Athanasij icipit: Qu  
cūqz vult zc. Ip̄e sc̄rius Athanasij? Alia  
d̄: vrbis venerabil̄ p̄tarcha edidit: p̄ mo  
regritate fidei ostendēda specialit̄ h̄ heret  
icos q̄ in suis t̄pibz insurrexerunt h̄ p̄na  
d̄nt nri Iesu chm q̄ntū ad vtrāqz naturā:  
diuinā. i. z hūanā. Qz hō illud symbolū  
est h̄ hereticos editū: iō d̄: in p̄ma vniuer  
sa q̄ntū hereticos tenebuz iaz expulsi. Qz  
hō symbolū Nicenū z symbolū Athanasij  
si fuerit edita n̄ qdēz ad p̄ponēdā fidē sc̄e  
symbolū aploz: s̄z pot̄ ad defendēdā sc̄e  
elucidandā ipam fidē: iō nō dicunt̄ singu  
lis dieb: sed i illis in q̄b̄ hoies magis ad  
eccliam p̄uenire p̄sueuerūt: z in q̄b̄ fit ali  
q̄ solēzario d̄ illis q̄ nolunt ad articulos  
fidei p̄tinere. His q̄ p̄supposit̄z ē notandū  
qz vltra ea q̄ ponit b. Tho. ij. q. i. ar. vi.  
Articulus d̄: qm̄ artans menē ad credē  
dū. Ql d̄: articulus in diuisibilibz vrbis d̄  
deo. In f̄idē. Articulus ē p̄ceptio vni  
ne veritat̄: tendēs in ipam. Sicut em̄ me  
bra illa dicunt̄ articuli q̄ nō p̄nt vniū  
alia nec resoluunt̄ i aliq̄ p̄ncipia: sed sup  
ponunt tanq̄ p̄ncipia theologice: v̄l  
articuli fidei. Veniēdo h̄ ad p̄stitū: p̄  
mus articuloz fidei p̄ncis ad diuisas  
Credo in deum. Et fuit positus iste arti  
culus vt s̄. dicit̄ est a beato Petro aplo  
p̄ncipe. siue in ynū deū: sicut d̄ in symbolo  
lo concilij Niceni. Vbi notādū qz duo po  
ponunt nobis credēda de deo in hoc p̄  
mo articulo.  
Primum est dei entitas.  
Secundum est dei vnititas.  
De primo tm̄ hodie erit sermo: Credo  
hō d̄no concedente. de secundo. Quam  
q̄ ad entitatē dei notandū qz fm̄ doctrinā  
theologoz ē triplex grad<sup>o</sup> seu triplex mo  
dus credēdi de diuinis.  
Primus est credere deum.  
Secundus est credere deo.  
Tertius est credere in deum.  
Primus habet per scientiam intellectus  
lem. Secundus per reuerentiam cordis  
lem. Tertius p̄ obedientiam generalē  
Et licz quilibet istotum graduum sc̄e  
cessarius ad saluzē: tamen solum tertio

saluat homine: qz pum? z secund? compe  
runt etiā malis: sed terti? tantū bonis. Et  
de hoc, tertio loquitur articulus dicens.  
Credo in deum.

¶ Prim? ergo grad? est credere deū esse,  
z temp fuit necessari? ad salutem. Heb. xj.  
¶ Poterit accedere ad deum credere quia  
est zc. Quincimur autē credere deū esse  
duplici medio. Primo p scripturas. Secdo  
per creaturā. Per scripturā quide sacraz  
pene infinitas auctoritates habem? sed  
sufficiant due. prima. Exo. ij. Qui est mi  
sit me ad vos. Ego suz qui sum. qz de? est  
suū esse. z ideo est causa ois esse. Qñ si ipe  
manū suam retraheret ois creatura redi  
ret in nihilū: sicut d nihilō facta est. Nota  
historia practice: qñ Moyses fuit missus  
a deo ad liberandū populū israeliticū. Trez  
ps. Ab eterno vsqz in seculū ru es. Nec so  
lum scriptura sacra hoc attestat: sed etiam  
oim paganorū z infidelium libri z cult?  
¶ Namqz em sub celo aliquis popul? fuit q  
nō esse deum in generali crediderit: qñ is  
in specialit errauerit: sicut quidā colebāt so  
lem pro deo/ quidā ignem zc. et quo pbat  
qz quilibet gens supponebat deū esse: z  
hoc pba r. postū nrm. Nō em hic agim?  
qd dicit de? qz qd de? z. Qñ Romā oiz gen  
tū deos habebant. z oibz templa cōstruere  
bant: z thura omnibz offerebāt. Quod fa  
ciebant: tum quia credebant deos gentiū  
vbicqz eos fecisse victores: tum ne incurre  
rent odium z rebellionē aliarū gentium si  
deos earum destruerent: sic incurrisse au  
dierat Nabuchodonosor quādo precepit  
Holofermī oēs deos gentiū destrui: vt ipe  
solus pro deo adoraretur: sicut legit Ju  
dith. j. Et certe miruz fuit de romanis: qz  
cum oēs deos venerent z colerent soli  
deo que iudei colebant. ps. Notus in iu  
dea deus: qui solus deus et omnibz verus  
erat. ps. Omnes dij gentiū demonia: dñs  
autē celos fecit: diuinos honores minime  
offerebant. Sed ideo hoc faciebāt: qz se so  
lum colit mandabat: ideo si eum coluissent  
oportuisset eos vt a ceteris aim reuocast  
sent: qd eis nepharium videbat. Judica  
bant nihilomin? eum deū esse valde sup  
būm: cū noller hie parez vel sociū. Itaqz  
contenebant eū. Sic igit omnū paganorū  
nationū z gentiū scriptura: deū esse affir

mat. licet errauerit in particulari. Et etiā  
oim philosophorū libri idem asserūt. Se  
cundo sō mō cogimur huic veritati assen  
tire p creaturā: p quā demonstratiue pbat  
deum esse: demonstratiue quidez nō ppter  
quid q est p causaz i qua demonstratiue ac  
cipitur p medio essentia rei siue qd ditas  
significata p nomen. Impossibile autē est  
nobis cognoscere essentiaz dei: vñ non est  
possibile nobis cognoscere de deo qd est.  
z quid nō est. Etiā de? nō potest cognosci  
qd est. qz vt dicitur est supra: qd sit res cog  
noscat p diffinitionē: diffinitio autē cōstat  
ex genere z differētia. z sic diffinitio cadit  
in cōpositis: sed deus non est cōposit? aliq  
modo: s; summe simplex: ergo zc. Demō  
stratio q qua demonstrat deū esse. z demō  
stratio quia: que est p effect? vt nota. b.  
Tho. parte. j. q. ij. ar. ij. Per quatuor autē  
effectus qui sunt in creatur? potest demō  
strari deum esse.

¶ Prim? sumit ex motu z mouēte.  
¶ Secdo a causa efficiente  
¶ Terti? a pncipio ordināte  
¶ Quart? ab hoie appetēte.  
¶ Primus q effectus est a motu z mouē  
te: de quo dic per b. Tho. parte. j. q. ij. ar.  
ij. Vel alio mō declara sic. Sicut em ex  
motu mēbroz corpis cognoscit aia esse in  
corpore licz nō videat: sic a motu corporū  
celestiū z aliarū partiū mōdi cognoscit deū  
esse. Sic cognouerūt phi esse deū. Hanc  
rōnez tangit Apłs Ro. j. Inuisibilia dei  
p ea que facta sunt intellecta spiciuntur.  
Nec soluz cognoscim? hoc mō deum esse:  
sed potentē esse: sapientē esse: iustum esse.  
¶ Qñ Sap. xij. A magnitudine em spectet  
cognoscibilis poterit hōz creator videri.  
¶ Secdo effect? creaturaz quo cognoscit  
demonstratiue deū esse sumit a causa effi  
ciente. Nā vt ait bñs Tho. q. ybi. s. In  
uenim? in istis sensibilibz esse ordinē caus  
sarū efficientium: non tamē inuim? nec est  
possibile q aliqd sit causa efficiens suū p  
qz sic aliqd esset pri? seipso: qd est impossi  
bile. Nō autē est possibile q in causis effici  
entibz pcedat in infinitū: qz in oibz caus  
efficientibz ordinatis. Primum est causa  
medij: z mediū est causa vltimi siue medi  
um sit vnū tm siue multa. Remota autē z  
causa remouet effect?. q si nō fuerit pmut  
k k

In causis efficientibus: non erit medium nec ultimum. Sed si procedat in infinitum in causis efficientibus non erit prima causa efficiens. Sic autem nec erit effectus ultimus: nec cause efficietes medie, quod patet esse falsum: quod necesse est ponere aliquam causam efficientem primam quam deus noiam? **¶** In b. **¶** Tho. Da similitudine. Si quis ingrederet pulcherrimum palatium etc. Log nosceret ex eo aliquem artificem fuisse etc. **¶** Et de dñica. xij. post festum trinitatis: **¶** In dñe q̄ incipit. **¶** Credo dicit ipse et domus eius tota etc. **¶** Tertius effectus sumit a principio ordinata. **¶** Videm? em̄ ut ait beatus Tho. ubi supra q̄ aliquid cognoscit de carere sic corpora naturalia operantur propter finem. **¶** Sed patet hoc: quod si per aut ut frequenter eodem modo operantur: et eodem quomodo quod est optimum. **¶** Tunc patet quod non a causa sit: sed ex intentione perveniunt ad finem. **¶** Et autem quod non habent cognitionem non tendunt in finem nisi directa ab alio intelligente non cognoscente sic sagitta a sagittatore. est **¶** Aliquod intellectus a quo omnes res naturales ordinantur in finem et hanc dicimus deum: **¶** In b. **¶** Tho. **¶** Quartus effectus sumit ab hoc appetere. **¶** Costat enim finem suam Boetii: quod naturaliter motibus omnium sunt motus boni et in terra cupiditas. **¶** Quis ad falsa bona deus error abducatur. **¶** His enim ut ait cura mortalium gratia multis plerumque studio labor exercet quibus diverso calle procedat ad unum tamen brevitudinis finem nititur pervenire. **¶** Quid autem est summum: nisi id quod omnibus fuerit adeptus: nil omnino querat ulterius eo quod sit in eo status omnium bonorum aggregatio perfectus. **¶** Et hoc quod aliud est nisi deus? **¶** Cuius nihil frustra plantatum sit in natura. frustra autem hic appetitur effectus. si summum bonum non esset: quod desiderium huius decenter minaret et adimpleret. sequitur **¶** Ex hoc quod sit summum bonum: quod est deus. **¶** Tunc et Socrates ipse cernens hominem per naturam esse beatum. et hoc appetere bonis non esse frustra in natura plantatum. quod nihil superfluum nec diminutum ut pote creata ab optimo deo. **¶** Deus. **¶** Dei perfecta sunt opera: simulque consideras homines beatum esse non posse: nisi summi boni participatione: summumque bonum conspiciat vel haberet non posse: nisi optimis moribus. **¶** Quem philosophiam Augustinus teste. **¶** viij. de ci. dei traxit ad mores: ut moribus emendatus in summum bonum naturaliter concupiscitum dirigeret oculi mentalis aspectum. **¶** iuxta illud dñi. **¶** Beati mundo corde: quoniam ipsi

deum videbunt. **¶** Dat. **¶** v. **¶** Nam ut ait Augustinus. **¶** Hec humane inuolupta actus in terra excellenti luce non figurantur: nisi per iustitiam fidei emendatam. **¶** Sciebat enim Socrates quod finis huius sum ad finem necessitate imponit: sed aliquid terminandum huius britudinis appetitum. **¶** Plato et huius? **¶** Socrates maior discipulus: quod cum eos alios sapientia antecessit (ut Augustinus ostendit) de deo tam alte sensit ut dicat eum principium naturarum omnium lumen omnium rationum et finem omnium actionum. **¶** Sine quo deo (ut ait) nulla natura subsistit: nulla scia instruitur et nulla opera expedit. **¶** Quid hac confessione nobilitat? **¶** Et tamen deo magis quod dicitur: sed quod in christum credidit. **¶** Hoc non asserit ut dico: quod non sufficienter ostendit: sicut tamen quod Augustinus in vij. de ci. dei. c. xij. dicitur: oes academici sine platonici: et tamen deo magis. **¶** Plato vero dicitur plimis esse sacra dicitur putaverunt. **¶** Sicut tamen de predicata credulitate Platonis aliquid. **¶** Primum est: quod Augustinus de se legitur in libro Platonis totum principium eius gely Joannes: vixit ad illud huius. **¶** Et huius caro factus est. **¶** Hoc verum non erat: quod nodum filii dei carne assumptus erat. **¶** Secundum signum est: quod legitur in quibusdam historiis et greci hoc dicitur: quod dicitur: **¶** leguntur christi casu sel fuisset apertum sup pectus ipsius? **¶** lamina aurea et inuenta. in qua huius scripta erat. **¶** Credo in Jesum christum quod de Maria virgine nasciturus est. **¶** Tertium signum est: quod **¶** L. h. y. expones illud huius. **¶** beatus Petrus apostolus. **¶** De. **¶** iij. **¶** In quo. **¶** l. sp. **¶** et huius quod in carcere conclusi erant spiritualiter venientes predicantur. **¶** quod dicitur predicantur huius quod in carcere erat: quod valde per huius? **¶** in greco: dicitur christum apud istos predicasse et oes illos ab inferis liberasse: quod si fuissent in modo tpe sue predicatois: et eius predicationes audissent et miracula vidissent credidissent in eum. **¶** Dicitur igitur greci Platone foras eductum. **¶** eo quod christo. **¶** apud istos predicare: **¶** Plato credidit mox in eum. **¶** Et ad hoc experimentum tunc asserit accidisset: quod tunc quod scholarum quod dicta platonica legeret: nec ea intelligere posset: eo quod per quod illud dies loqueret: cepit i auctoritate maledicta convertere: quod sic voluerit finis tradere ut intelligere non posset. **¶** Cui Plato apparuit deus. **¶** Quid me amice sic laceras cum ego sum saluus et fuerim ex oibus primis? **¶** quod in christum credidit apud istos predicare: **¶** Patet hoc quod philosophus et libri attestant entitatem dei. **¶** Sicut et Aristoteles et Philosophus. **¶** et oes alij philosophi huius rei testimonium huius prohibent: et ipsarum creaturarum esse idem

atruat. Nihil em in toto manifesti e: qd  
 ipm deu esse. Erubescat g chianis petoz  
 q deu esse no credit. Vultis cogitare q in  
 chianis aut nlla fides est: Da similitudines  
 de illo cui diceret q mutualet denariu vt  
 reciper ducatu cu instrumeto autentico  
 re: qdlibet mutualet: posito q no est pcrim  
 q p fideret in instrumeto: q in chzo no cre  
 dis q dic. Da paupibz z habeatis thesaur  
 in celo. ¶ S qret aliqs cu ita sic manife  
 stū z ne carius deu esse vt demonstratio pa  
 tens ostendit. Cur aliqs dubitare de re. tam  
 certa ptingit: iuxta illud. ps. Dixit insipi  
 ens i corde suo no est deus. Rn. q hoc corin  
 gis duplici rone. Prio quide rone pditionis  
 corporalis. Secdo rone cecitatis intellectual.  
 Pmo dico rone cecitatis corporalis. Q  
 em intellex? vnt? corpori nihil pot niti  
 p fantasmata intelligere: qz vt ait Pbs. iij  
 de aia. Ppotez intellectu fantasmata specu  
 lari: no aia p fantasmatis plena nullū spi  
 rituale cogit i sua nā: qz sub corpore fan  
 tasmatis. Sic em ocul? corpore? alluer?  
 in tenebris no p picipere luce. Da ex eplū  
 de hoie p ples annos i obscuro carcere de  
 tento. Vide Bre. in pemo. iij. dialo. Sic  
 intellex? nr alluer? speculati fantasmata  
 z tot? in his absorpt? dū vult respicere for  
 male luce iūmi esse se z ipm deu. ad vidēdū  
 eū z cogitendū ineptio: reddif. Propf h  
 die Pbs. ij. meta. q sic ocul? vesprilionis  
 vel noctue se bz ad lumē solis. sic intellex?  
 nr ad manifestissima in nā. Secda rō est p  
 pree cecitate intellectualē: q ptingit ex cul  
 pa pferim mortali q intellex? sic obceca  
 rur vt tot? ad tpalia rapiat: z ex h cec? ad  
 intuentus spūalia reddif. Propf qd dicit  
 Aplos. Aitalis hō n pcpit ea q sūt ipūs dī  
 i. Cor. ij. Exemplū seu similitudo piz in sen  
 sū corporeis. Nā sūt mlti q rei alieni ni  
 mis intenti: grossā pulsante campana: z si  
 ea audiat tū no se pcpitū audire. Sic z d  
 illis q sūt i regie vbi ex altissimis rupibz  
 stant? cadit q de paradiso descēdit. quos  
 nūm no audiat: sed affueri esse surdos. no qz illū iō  
 dicit. Sic z aliqū ptingit q hō sic ē intr?  
 rebz aliqz: q hoie m corā se trāseūt libiqz  
 loquētē: n viderit z audiat no tū videre se  
 pcepte vt audire. Tū de brō Aug. legit se  
 qd em sēt qdā mlier p qdā pūllo veniens:

cuqz de quadā qōne cogitare inuenies: dū  
 illa sibi assistēs corū suū casū pponeret: ille  
 qd diceret vt q sibi assisteret no aduerterēs:  
 nihil sibi rēdit. Sic z de b. Tho. de aqno  
 lepi? legit q intrm erat qnqz intrer? pcedla  
 rōi vel studio / q a sensibz corporeis abstra  
 hebaf: adeo q no sentiret incisionē vicerū  
 q tribia infecta erat. vel no videret psonas  
 sibi ptes. Sic z d Bartholo legū docto  
 re auditi a suo nepote dno Salustio: qz  
 mī sua filia ipsi? Bartholi: cū essz puella  
 ibat ad ipm vocandū ad cenā de nocte: q  
 ira erat studio intene? q ipaz no videbat:  
 nisi post longā morā. Sic g de aia hūana  
 rebz transitorijs p inordinatā cupiditatez  
 intenta no picipit diuina. vel si picipit per  
 intellectu. tū no colit p effectū. Sic piz d  
 phis antiqs q cū cogiterent vni deuz: tū  
 adorabāt idola. Contra qz Aplos ait. Qui  
 cū cogitissent deu: no sic deu glificauerūt  
 aut gras egerūt: qz euauerūt i cogitatioibz  
 suis. z obscuratū ē insipies cor eoz. Dicit  
 tes em se esse sapiētes stulti facti sūt: z mu  
 tauerūt gliaz incorruptibil? dei i similitudiez  
 imagis corruptibil? hois z voluerūt z qdru  
 pedū z serpētū. Ro. j. Sic z hodie it mlti  
 magni phi/magni theologo/magni legi  
 ste. Qui pntent se nosse deu. Factz aut ne  
 gāt. Et. j. Et hoc tōdo: qz hnt cor obscura  
 tū fumo zeupie. Dic practice d hoie auar  
 ro q intatū absorpt? ē a zeupia diuitiaz:  
 q submergit in ipis: nec deu pot cogitare  
 Sic de luxurioso: sic de supbo: sic de iracū  
 do appetēte vindictā: q die nocte qz illd co  
 gitat: circa illd sp pīat. semp in illo voluit  
 z inuoluit. Et ex hoc nota pculuz illoz q  
 expectāt pnam agere z satisfacere in iūro  
 mitate: qz tm inuolunt i angustijs mēra  
 libz z corpilibz: q no valēt dolere d pctō:  
 inquātū est offensa dī. Nota: rēplū d illo  
 religioso bone pscietie: q cū esset in naue q  
 patiebat naufragiū adeo erat timore per  
 terit? q no poterat eleuare mente ad deu  
 p habenda deuotōe z c. Jo. ps. Vacate z  
 videte: qm suavis est dñs. Nota Vacate z  
 qz qui vult diuina cogitare et sapere deuz  
 a tpalibz rebz vacare debet. Unde dicit  
 scriptura. Sapiētia scribe in tempore vac  
 cuitatis: z qui minorat actu sapiētiā pctō  
 pier: qz sapiētia replebitur. Eccl. xxxvij.  
 ¶ Sc dō grad? credendi: est credere deo

h h ij

i. verbis dei: et ille est melior pmo. **Q**ui enim creditur deum qd non credunt deo: sicut multi creditur me esse hominem qd non credunt mihi. Sic et credimus demones esse et tamen non credimus demoni: quia mendax est et pater eius. **Q**ui autem credunt deo: debent etiam credere deo: et ex hoc placent plus deo. Unde de Abraham legitur quod permisit ei deus dare filium ex uxore senis et sterili. **C**redidit igitur Abraham deo: et reputatus est illi ad iustitiam. Genes. xv. Et ex hoc fit magna reuerentia deo: et contrarium faciendo fieret ei magna irreuerentia. Quia si unicuique artificum creditur in arte sua: cur non creditur deo? Hic pores inserere quod deus nobis reuelauit credenda. Videonica. xxj. post festum trinitatis. sermone qui incipit. **C**redidit ipse etc. pre. ij. Sic ergo debemus ipse deo credere de omnibus articulis fidei. **R**atio: quia articuli fidei ab ipso deo sunt reuelati: ut patet infra in singulis articulis ergo etc. **I**do dicit scriptura. **Q**ui timet deum credite illi: et non euacuabitur merces vestra. **E**ccl. ij. Infideles iudei et Agareni credunt deum sed non deo: ideo euacuabitur merces eorum. **T**ertius gradus est credere in deum: et ille est optimus. **Q**uid autem sit credere in deum. **A**ugustinus exponit super illud **A**p. **C**redenti in eum qui iustificat impius etc. **R**o. iij. ubi dicit **S**ic. **A**ugustinus. **Q**uid est credere in deum: nisi credendo amare: credendo diligere: credendo in eum ire: et eius membris incorporari. **E**t ex hoc patet quod ille qui est in peccato mortali: licet credat deum et credat deo: tamen non credit in deum. et sic mentis cum dicitur credo in deum. si intendit illud dicere in propria persona. **A**liud est dicere si intendit illud dicere in persona ecclesie: sicut ecclesie profitendo. **Q**ui ergo est in peccato mortali. conetur ire in deum per tres passus aut saltus. scilicet per cordis contritionem: per orationis professionem: et per operis satisfactionem et hoc modo creditur in deum et consequenter saluabitur. **U**n **A**p. **O**mnes qui credunt in illum: non confundentur. **R**o. x. **E**t saluator ait. **S**ic deus dilexit mundum: ut unigenitum filium suum daret ut omnes qui credunt in ipsum non pereant: sed habeant vitam eternam. **J**o. xij. **A**d quam nos perducatur ipse filius dei. Amen.

**F**ides tua te saluum facit. **L**u. xvij. **D**icitur in prima prima sermone de unitate fidei dei quod etiam pertinet ad eum de primo articulo sequitur hodie predicare de unitate dei. que etiam pertinet ad eundem primum articulum. **S**alutes ergo etc. **P**ro fundamento sermone in quo agitur de unitate: dicitur de ipso deo questio theologicalis. **Q**ueritur utrum deus alium deum genuit. **A**rguitur quod non. **S**i deus alius deum genuit: aut alium in diuinitate: aut alium in persona. **S**ed utrumque est falsum: igitur: assumptus patet ex diuisione sufficienti: minor probatur. **P**rimo quod non alium in diuinitate: quia tunc essent duo dii: quod nec etiam in persona: quia persona super diuinitatem nihil addit: alioquin esset copositio. **S**i igitur diuinitate non genuit: nec personam genuit. igitur etc. **I**no positum nulla copositio distinguitur: est neganda simpliciter. **S**ed etus sunt sensus apperienti. **S**ed ista est distinctio distinguitur: et de facto a magno in parte dei negari: ergo deus alium deum genuit. et sic questio manet per utrumque pre dubia. **A**d quod questione respondendum est: quod generationis diuinitate rationale principium productiui intellectus est diuinitas: cuius essentia diuina: quod tripliciter patet. **P**rimo scilicet. **I**lla sunt principia unius productiuium totale alicuius: quod ita se habent: quod neutrum ex se solo producit hoc: et ambo illud produciunt. **S**ed sic est diuinitate diuinitas: et diuina essentia: maior patet exemplo. **S**i enim fuerit duo et quilibet separatim nauem trahere non possit: sed iunctim sicut tunc ambo sunt unius principium tractus nauis: minor patet primo de essentia diuina: essentia enim diuina cum sic terminatur formalis generationis: si etiam esset principium totale productiuium: sicut fundamentum relatione eiusdem rationis. et sic fit: et spiritus sanctus etus eadem essentia persona: quod est falsum. igitur probatur sic. **P**ro principia productiuium in diuinitate circa diuinam generationem. **S**ed principia productiuium sunt diuina essentia: et intellectus: et nisi due productiones: sicut duo producta per modum intellectus et voluntatis. **I**ntellectus enim voluntate ordine nature procedit: sicut et actus intellectus actus voluntatis: essentia

**D**e unitate fidei: vel quod deus unus est. **S**ermo. ix.

vero diuina ambo pcedit: qz radit scdm  
 diuinu Dionysiu diuinariu psonay: igit.  
 Tertio pbat sic: diuinu intellectus et essentia  
 diuina integrat memoria diuina/ imo  
 sunt ipsa memoria. memoria enim non est  
 nisi obiectu et poteria. Sed memoria fecit  
 da est principiu generatiois diuine. igit. et  
 sic pars prima conclusio. Secda conclusio est q  
 deo genuit deum: omne habes aliqd pncip  
 pui pductiuu pfectissimu a se/ sic in pfecti  
 one ab eterno aliu pducit: sed deo ab eter  
 no habuit essentia diuina et intellectu di  
 uinu: et a se et sine inspectioe. igit: aliu p  
 ducit seu genuit. Tertio conclusio: licet apud  
 aliquos hec deo generat aliu deum sic distm  
 guenda si capiat aliq adiectiue vt cadit  
 sup deum vt fecit alterate i diuinitate: et sic il  
 la e falsa: no tm si capiat substantiue: vt sit  
 sensus deo generat aliu deum: id est deo ge  
 nerat aliu: q est deus: et in sensu est vera.  
 Ad argumetu dicit q psona addit relatioes  
 nec est copositio: et de hoc fide hie debem  
 si yelimus saluari: iuxta yba. Fides tua.  
 Circa ergo hanc materia notandum: q  
 circa veritate dei debem quartuor pside  
 rare i speculatiue et moralit q sunt ista: vtz  
 Pmo debem vnu deum intellectu credere  
 Secdo debem vnu deum affectu diligere  
 Tertio debem vnu deum ore laudare  
 Quarto debem vnu deum ope honorare  
 Pmum erit speculatiu: reliqua vero  
 ma erunt moralia. Pmum debem vnum  
 deum intellectu credere. Ad h aut induc  
 timur. Pmo auctoritate scripturali.  
 Secdo ex rone naturali. Et auctoritate  
 quide scripturali supfluu esset oes auctori  
 tates scripture adducere ad hac veritate ma  
 nifestanda: tm aliquas bonu erit ponere.  
 Pmo Exo. xx. Audi israel: dñs ds tuus deo  
 vnus est. Item Deut. x. Audi israel: dñs  
 ds tuus deus vnus est. Item Deut. xxxii.  
 Videte q ego sum solus et no sit alius deus  
 pter me. Item Bar. iiij. Dñs deus tuus ad  
 rabie: et illi soli seruias. Deute. vi. Item  
 Ephe. iij. Qm dñs vna fides/ vnum ba  
 ptisma/ vnu deo et pater oim r. Secdo  
 rone naturali pot hoc pbari. Dulce qdes  
 rones adduci pnt: sic ponit beatus Tho.  
 pte. i. q. ii. ar. ij. tm ad pns ppter breuitatez  
 due sufficiat. Pm na qde sumit ex crea  
 tore: q talis est. Pporer em q qdqd boni.

et pfectiois est in creatura eminenti? sic in  
 creatore: qz nemo dat qd no habet et cau  
 sa portio est effectus: sicut vt dicit Boetius. oes  
 creature desiderat vnitate sicut id in quo  
 pstant et pseruant: qz radu ois creatura  
 consistit: qd dicitur pot vnus esse: sed necesse est  
 interire dñi destiterit ee vnu. Quod pbat  
 Pmo in naturalib.  
 Secdo in artificialib.  
 Tertio in moralib seu politicis.  
 Et primo in naturalib. Na aial radu  
 pstitit in esse qd dicitur corpus et aia in vnum  
 conueniunt: sed si fuerint separe desinit esse  
 aial. Itē de arbore q radu est qd dicitur est in  
 tegra: sed cum separaf desinit esse arbor.  
 Secdo pte de artificialib. Da exēpluz  
 in edificijs. Itē in nauib. Tertio pbat  
 in moralib in ciuitate et regno q radu co  
 seruant qd dicitur ciues sūt vnici: sicut si diuidat  
 in scismata destrunt ciuitates et regna:  
 iuxta dicitu dñi. Lu. xj. Omne regnum in  
 seipso diuisuz desolabit: et domus supra do  
 mum cader. Ideo dicitur Ciuitas qsi ciuitum  
 vnitas. Qm pbs dicit. ij. r. v. Beta. q vnus  
 et ens puerunt. Qm si deficiat vnitas des  
 ficit entitas rei. Magna est q virtus. al  
 tatis et pfectio in creaturis: qz ois creatu  
 ra in ea pseruat. Et id oportet q hec virtus  
 et pfectio vnitas sit eminenti in creatore  
 Fiat qd rē. Et id deus est maxie vnus:  
 et tres psonae diuine. s. pater/ filius/ et spiri  
 tus sanctus: magis sūt vnus: qz res aliqua i se  
 ipsa. Qm iplaz diuinaz psonaz est oino  
 vnu esse/ vnus cognoscere/ vnu velle/ vna  
 potentia/ vna virtus/ vna opatio. Qm dñs  
 Ego inquit et pater vnum sumus. Joā. x.  
 Secda ratio e ex pfectioe diuine nature.  
 Pporer em necessario vt probat pbs q  
 pmu pncipiu qd est deo: sic sume pfectu.  
 Hoc em intelligim dicendo deum. sume  
 pfectu cui nulla pfectio deest/ nulla boni  
 tas/ nulla poteria/ nulla sapientia. deniqz  
 summu et pfectissimu bonum. Si g essent  
 plura pncipia siue plures dñ: oportebit q  
 vnu qdqd sit sume pfectu. Aut g oino que  
 nitur aut differunt. Si i oib conueniunt oino  
 g no essent duo/ s. vnu: qz vbi nulla diuer  
 sitas/ nulla pot esse pluralitas: qz differen  
 tia est q res in numez ponit et res numez  
 rales fac. Si aut differunt in aliq: g aliqd  
 conueniunt vni q non veniunt alteri. Et



## De fide

si quidē hoc esset p̄uatio nō esset simpli-  
citer p̄fectū. Si autē hoc esset p̄fectio et al-  
teri eorū deesset. ḡ non erit deus/cū de⁹ sit  
marie p̄fect⁹. Et sic p̄ter q̄ est impossibile eē  
plures deos. Tū antiq̄ p̄bi q̄i ab ipsa ve-  
ritate coacti cū ponerēt p̄ncipiū infinitū/  
posuerūt vñ t̄m p̄ncipiū: q̄suis aliq̄ eorū  
rū p̄tra p̄cientiā agentes plurib⁹ dijs dī-  
uinos honores offerrent: quos resp̄ndit  
Aug. in. j. lib. de ci. dei. Et Ap̄ls. Rom. j.  
Qui cū inquit deū cognouissent nō sic de-  
um glorificauerūt aut gr̄as egerūt: s̄z eua-  
nerūt in cogitatioib⁹ suis et obscuratū est  
insip̄es cor eorū: dīcētes em̄ se esse sapiētes  
stulti facti sūt: et cōmutauerūt gl̄iaz incor-  
ruptibilis dei in similitudine imaginis cor-  
ruptibilis hoīs: et volucrū et quadrupedū  
et serpentū. Ad dām etia aliā rōne que ē:  
q̄ si essent plures dij: cū deū intelligamus  
oipotentē et. aut vñ? possēt sup̄ aliū aut  
nō: si sic ḡ ille sup̄ quē ali⁹ p̄t nō est deus  
q̄ nō est oipotēs. Si nō ḡ null⁹ eorum est  
oipotens. ergo nec de⁹. Et his rōnib⁹ de/  
monstratiue p̄bat vñ deum esse: et ideo d̄  
hoc nō est articulus fidei p̄rie apud eos q̄  
demonstrationē capiūt: sed apud alios: sic  
dicit b. Tho. ij. ij. q. j. arti. v. Et p̄te. j. q. ij.  
ar. ij. Vide t̄m rōnes p̄dicatas. p. b. Tho. j. 3.  
gentiles. c. xliij. Quib⁹ autē de causis p̄ro-  
cesserit olim idolatria. vide qd̄ scriptū i ser-  
monib⁹ q̄dragesimalib⁹ de decē p̄ceptis.  
In primo p̄cepto sermone. xij. vbi agit de  
idolatria fugiēda. Et adde qd̄ scriptū sup̄  
sermōe p̄rio. p̄te. j. p̄ma rōne. ¶ S̄cdo de  
hem⁹ vñ deum affectu diligere. Sic em̄  
nō solum intellectu habem⁹ a deo: sed etia  
voluntate: sic de vtroq̄ debem⁹ dare ipsi  
deo tributū ad similitudinē vasalli/q̄ habet  
feudū a dño in recognitiōe domini. v̄l ad  
similitudinē illi⁹ q̄ esset monoculus: cui aliq̄  
magnus medic⁹ restituit sibi aliū ocu-  
lū: vel aliud membrū tam perditū: quātū  
illū diligeret: q̄nto ergo magis debem⁹ di-  
ligere deū a quo habem⁹ intellectu: volū-  
tate: et memoria: sensus corp̄is: aiām: cor-  
pus: et vitam. Primo habem⁹ a deo bñ-  
ficiū creatiōis: p̄ quā habem⁹ a deo aiām  
et corp⁹ et. vt hic supra d̄: et h̄ est infinitū.  
S̄cdo habem⁹ ab eo bñficiū redēptiōis  
p̄ sanguinē filij sui. Tertio bñficiū exp̄-  
ccatiōis ad penitentiā: qd̄ angelis peccan-

tibus collatū nō fuit. Quarto bñficiū  
iustificatiōis a peccis. Ro. ij. Iustificat⁹  
gratis p̄ gr̄am ipsi⁹ et. Quinto bñficiū  
punitiōis: q̄ d̄at nobis victualia et. cum  
t̄m peccator nō meret panem quē comedit.  
Sexto bñficiū glorificatiōis aie post trā-  
scitum vite. Ideoq̄ q̄ totū quicqd̄ sumus  
habem⁹ a deo vno. ipsuz debem⁹ toto cor-  
de diligere sup̄ oēs creaturā: sicut oleū na-  
tar sup̄ aquā: et sic lumen accendit in lam-  
pade et durat et. Sic in p̄posito amor dei  
debet sup̄eminere in nobis sup̄ oēm aliū  
amorē. Diligere possum⁹ et debem⁹ p̄ter/  
matrē filios fratres amicos et. sed sub  
deo. alias et. Tū Har. x. Qui amat pa-  
trem aut matrē plusq̄ me/nō ē me dign⁹.  
Et q̄ amat filiū aut filiā sup̄ me/nō ē me  
dign⁹. Ideo dicit Har. xxij. Diliges dñm  
deuz tuū ex toto corde tuo. i. intellectu. et  
tota aia tua. i. voluntate. et tota mēte tua  
i. memoria. Non sic dicit de amore p̄mi  
ex toto corde et. sed d̄: diliges p̄mū tuū  
sicut teip̄suz et. sed non ex toto corde. q̄m  
deus nō vult partē cordis: sed totū. Quia  
est in cōueniēs vt aurum sit soci⁹ dei i cor-  
de humano: vel caro: vel demon: vel mun-  
dus. Nā in dominis mūdānis vñ regnū  
nō capit duos. Quicūq̄ ḡ aut simul cum  
deo: aut magis q̄ deū diligit aliqd̄ et colit:  
idolatra est: vt infra dicit. Sicut ḡ debet  
mus credere vñ deū t̄m. sic vnum deum  
t̄m debem⁹ diligere sup̄ oia: sed multi hoī-  
die sūt idolatre. Quid em̄ est idolatra: nisi  
si aliū deū colere q̄ vñ deum verū: Ille  
em̄ est deus alien⁹ quē ipse magis colit q̄  
deum: plus est em̄ colere corde et aīo q̄ col-  
nua curuare. Da similitudinē et. Verbi gra-  
tia. Auarus habet p̄ deo ducatu vel carle-  
num: q̄ magis illū colit q̄ deū. Probati-  
q̄ pot⁹ obediēt ducato q̄ deo. Nā deus  
p̄cipit q̄ nō fiat vltura: ducatu q̄tra: auar⁹  
autē facit vlturam: ergo et. Sic fur: sic p̄-  
rator: sic alij raptores. Jō Ap̄ls vocat auar-  
ritiā/idoloz seruitutem. Gal. v. et Col. ij.  
Sic ḡ auari nummū pot⁹ colūt q̄ deus.  
Pro ipso em̄ denario libenter partunt lau-  
bores: noctes somnes: ducit dies malos  
partunt famē et sitim. comedūt etia panes  
vermib⁹ scaturientē: bibunt etia aquā feti-  
dam. In naufragijs procellis: et piratarū  
pericula gradiunt: in alienis p̄tib⁹ p̄grinat

pro nūmo. Nōne ista est magna seruitus: Auar? em grati? videt aurum q̄ solē vt dicit Amb. xlvij. dicit. Sic hī. Nota solem. i. ebri: q̄ est sol iusticie. In Horati? Per mare pauperē fugiēs p̄ saxa p̄ ignes. z nō ignoat q̄ future sint diuitie sue p̄ moztē suā. ps. Theaurizat z ignoat cui cōgregabit ea. Corrigit em q̄ncq̄ q̄ tales nō habet filios: vlt̄ si hīc filij statim morient post mortē parentū. vel erūt insipientes: rudes z simplices: q̄ oia vident. Audi qd̄ dicit Salomō ad populu. Rur? in d̄t deo testat? sum oēm industriā meā q̄ sub sole studiosissime laboraui. habitur? heredes post me quē ignoro vtrū sapiēs aut stult? sit: z vñabit in laboribz meis q̄b̄ desudauit z sollicit? fui. z est q̄c̄q̄ tam vanū: Vñ cessauit: renūciauitq̄ cor meū vltra laborare sub sole. Eccl̄. ij. Miserabil̄ hō: vtrū nam sep? her cogitares: qz ne dum in coctioibz ista: sed etiā experimēto ptinē ad d̄icim? Luz ḡ rot vt dixim? labores: rot pericla zc. patiat p̄ nūmis. Et p̄ seruitio dei nolit pati vñ malā noctem: non minū dolorem capitis: nō ieiunū vni? dicit: parer manifeste q̄ deus suus ē pecunia. z cōsequenter est idolatra: qz seruit idolo. i. denario in q̄ picta est imago ad similitudinē idoli. Jō dñs. Nō potest; inquit deo seruire z māone. Dat. vj. Est ḡ seruus peccunie. In apls. Relectis qm̄ cui exhibuistis vos suos ad obediedū: fuit ei? est? cui obedistis. Ro. vj. Si t̄ gulosus habet gulam p̄ deo siue ventrem: qz magis sibi obedit q̄ deo. Deus em̄ p̄cipit q̄ ieiunet: gula q̄ nō ieiunet: pot? obedit gula: ḡ est deus suus. In apls cōdolens ait. Multi em̄ ambulāt quos sepe dicebam vobis: nūc autē z flens dico inimicos crucis: quoz finis interit? quoz de? venter est: z gloria in pfusione ipsoz: q̄ terrena sapiūt. Phil. iij. Nota inimicos crucis ebusti: quia licz crucem adorēt verbis: nō factis abhorret qz nolunt aliqd̄ pati abstinēte. nec cōpati sēlli z aceto chī. Tit. i. Cōfitent se nosse deū: factis autē negant. Nota etiā. Quozū de? venter est. Dui? dei eccl̄ia: est coq̄na. Altare seu ara: est mēsa. Clerici sūt coqui z seruitores quoz princeps scz Nabuzarbā dā destruxit muros hierlm. i. p̄cures p̄ q̄b̄ muris edificandis p̄abat Dauid dicens.

Benigne fac in bona voluntate tua sion: vt edificet murt hierusalē. Sic etiā luxuriosus hz pro deo mulierē: illā em̄ diligit z colit plusq̄ deū illā semp cogitat: illā libet ter vider: illā laudar: illā seq̄: illaz yachizari: illi obedit: illi seruit. In Tullio. Ne ego dicā liberū cui mulier imperat: leges picribit vocat veniendū est: minas exprime scēdū est: poscat vandū est. ejct̄ abeundū est. hunc ego nō libez: sed neq̄ssimū seruū reputo zc. ergo mulier est idoli suū. z consequēter idolatra est. Sic sup̄ hz pro deo suo honozē vel dignitatē mundi. sic plar? q̄ habet bñficiū vel plarurā vel simoniaz. habet p̄ deo suo episcopatu vel abbatiam zc. Sic z mulier q̄ habet filiū pro q̄ infirimo vel absente vadit ad diuinū: vel incantatozē vel magū: vel diabolu: qz ad illum recurrit in neccitatibz suis: sic ad deū. xxvj. q. v. Episcopi. talis mulier habet filiū suū pro deo: qz plus filiū q̄ deū colit. Sed p̄mitto vobis q̄ veniet dies in qua vtrūq̄ deum perdes. Deū em̄ tuum o gulo se: vel luxuriose: perdes in morte: qz te adiunare nō poterit. Deum verū perdes: qz ipsum noluiti. Ideo dī tali homini. Deus. xxvij. Deum q̄ te genuit dereliquisti z oblit? es dñi creatoris tui. Quid d̄ domin? z ad trancundiam cōcitarus est: quia puocauerunt eum filij sui z filie z ait. Abcondam faciem meam ab eis z considerabo nouissima eorum. Nota nouissima eorum. i. moztē in qua vt dixi vtrūq̄ perdet. Item ibidē. Videte qz ego sum solus/ z nō sit ali? de? p̄ter me. Ego occidam z ego viuere facia percutiā z ego sanabo: z nō est qui de meā nu mea possit eruere. Ergo vñ solum deum debemus colere/ adorare/ z ei seruire: iuxta illud. Vñ deum adorabis: z illi soli serues. Dat. iij. Et Deus. vj. Terrio debem? vñ deum ore laudare. Ratio pulchra. Cōis em̄ experientia docet/ q̄ q̄libet debz se tempestiue assuefacere officio: de quo habet semp viuere. Ideo pater si vult q̄ fili? su? sit legitima: am quando puer est ostendit ei litteras. et postea mittit ipsum ad studiu. vt ibi seprenniū vel pl? addiscat zc. Sic d̄ medico vlt̄ notario. Sic de artifice: q̄ vult addiscere artē bellandi. Nō videā? qd̄ officiu habebim? vlt̄ de q̄ viuem? in alio mdo. In celo em̄ n̄ sūt sarq

h h ij



## De Fide

tores: qz vestis glie nūq̄ rumpit: nec me  
dicit: qz nūq̄ ibi beati infirmant: nec sūt le  
giste: qz ibi nulla sit q̄stio: quia deus facit  
habitare vnanimes in domo: nec sunt ibi  
alii artifices zc. Unū est q̄ ibi officii solū  
sz laudandi deū de quo officio delectant  
marie beati z viuūt vita glorie. ps. Beati  
ti q̄ habitant in domo tua dñe: in secula sei  
culoz laudabūt te. ps. lxxxiij. Fiat q̄ ratio  
Quilibet debet addiscere officii de q̄ vi  
uat: z nos in alio mūdo debem⁹ viuere d̄  
officio laudandi deū: q̄ iam hic debemus  
h̄ officii addiscere z linguā abilitare. Jo  
ps. Qui timetis deū laudate eū zc. Sed  
heu mlti miserabiles sunt q̄ iam h̄ officiu  
nō addiscunt. sed officii inferni qd̄ est ma  
ledicere z blasphemare deū. Hoc em̄ soluz  
officiū est in inferno. Maledicūt em̄ deo  
chō/bre v̄gint/ oibus sc̄ris: maledicūt pa  
tri z matri/ maledicūt diei z hore in q̄ na  
ti sūt. Apoc. xvij. Manducauerūt. s. dāna  
et in inferno linguas suas pre dolere: z blas  
phemauerūt deū celi p̄ dolorib⁹ suis. Itēz  
Hier. loquēs in plona dānati. Maledi  
ca dies in q̄ nar⁹ sum/ dies in qua pepit  
me mat mea nō sit b̄d̄icta. z infra. Qua  
re de vulua egressus sum yr vidēre: labo  
rē z dolorē: z p̄merent in pfusione dies  
mei. Hier. xx. Multi em̄ addiscunt istud  
maledicēti officii in hac vita/ p̄sertim ve  
natores/ aucupatores: qui qm̄ pdunt aues  
vel leporē vel porcū blasphemāt: maledi  
cunt. Maledicta hora q̄ vadunt ad sic  
venandū: qz ipsi venant aues vel porcōs:  
z diaboli venant anias suas. Sic de ludo  
rib⁹ ad aleas. Dicit etiā d̄ alijs si placz. Et  
est maximū signuz/ q̄ erūt oēs tales ciues  
inferni post mortē. Declara hoc. At illi q̄  
volūt esse ciues celestis hierusalē: debent  
addiscere officii laudandi deū hic/ yr deo  
viuāt ibi. Unū q̄libet talis debet dicere q̄  
tidie. Benedicaz do. in oi tē. s. laus ei⁹ in  
o. m. ps. xxxij. P̄ hoc refertur ad latum  
vel ad clericū. Si ad clericū: tunc d̄ b̄d̄i  
cam do. in oi tē. s. om̄ die ac nocte seprem  
victib⁹: qz sunt septe hore canonicē. Dic  
illas. Sic ei faciebat David. vi. Septies  
in die laudē dixi tibi. Et pores illas tu cle  
rice a propriare passionē ch̄ri: vicz debet  
hō dicere matutinas cogitās/ q̄ in illa ho  
ra: ch̄ris fuit capt⁹ zc. Et sic de alijs. Hora

pra clericos q̄ dicūt matutinas orto sole  
z p̄fule: yr in. c. Volentes de cele. m̄. Si  
aut̄ refert ad latū: tūc d̄r. B̄d̄icta do. in  
o. r. i. die ac nocte: salte sel in die z sel in no  
cte. Vel oi tpe. i. tpe p̄p̄eritaz/ s. regnādo  
deo: z tpe aduersitaz/ inuocādo deū: yr li  
beret eū sic fecit ebananea zc. Dic euāgē.  
Jo Tob. iij. Om̄i tpe benedic deū z pe  
te ab eo/ yr vias tuas dirigat: z iustia tua  
in ipso p̄maneat. Quarto debem⁹ vnū  
deū ope honorare. alioq̄n ipse de⁹ q̄nere  
tur pra nos dicēs mala. i. filius honorat  
patre z seru⁹ dñm suū. S. q̄ pat̄ ego sum:  
vbi est honor me⁹? dic dñs exercitū. De  
bem⁹ q̄ deū ope honorare z hoc duplici  
Primo debem⁹ honorare deū de nostro  
corpe. Secdo de nra substantia. De corpe  
quidē: tūc honorē deo exhibem⁹: qm̄ peni  
tentia agim⁹. Dicitur aliqui stulti: qre pot  
nitētia est necaria: z qd̄ p̄ficat deo mea pe  
nitētia z ieiunū zc. Rñ. Si rez comitit  
tibi castrū ad custodiendū h̄ hostes: nōne  
est honor: reg⁹ si bñ illd̄ custodis h̄ hostiuz  
incurfus: Sic etiā hic. De comitit nbi ca  
strū corpi tui ad custodiendū h̄ hostes. i.  
sensus. Sensus em̄ z cogitatio h̄nani cor  
dis pna sunt ad malū. Gen. viij. Itē pra  
malas inclinatioes carnis/ z infestatioes  
demonū: z insidias mūdi. q̄ si tu bñ custo  
dias corpe/ p̄ p̄niam: exhibes magnū hōi  
norē deo: alias es p̄d̄itor z facis sibi iniu  
riā z verecundā. Jo Ap̄ls. Obsecro vos  
fiēs p̄ misericordiam dei: yr exhibeatis corpa  
vra hostiā viuēte/ sc̄tam/ dō placente/ rō  
nabile obsequiū v̄m. Ro. iij. Itē. j. Cor.  
vj. Empti em̄ estis p̄cio magno: glificare  
z portate deū in corpe v̄ro. Secdo debet  
mus deū honorare de nra suba dādo pau  
perib⁹ elynaz/ p̄sertim hoc tpe q̄ dragelime  
in q̄ debem⁹ p̄tā nra redimere p̄ elynaz:  
iuxta p̄siliū Danielis qd̄ ipse dedit Habu  
chodonosor vi. P̄tā tua elynis redime: et  
iniquitates tuas misericōdis pauperz. Daniel.  
iij. Hoc q̄ mō hō beneficit sibi: qz acq̄rit  
uentā pctōz. Itē miseref p̄ximo. Itēz rei  
ueret deū: iuxta illd̄ Honora deū de tua  
substantia: z de p̄m̄ituz oim frugū tuaz  
da paup̄ib⁹. Prover. ty. Hora de tua suba  
nō de aliena: sic faciūt quidā q̄ subtrahūt  
z dāt pauperib⁹. Ergo de tua suba fac ele  
mosynā. Sed dicit quidā. Q̄ timeo ne mi

bi deficiat &c. Ido dicit scriptura ibide. Et  
plebit horrea tua saturitate: & vino tor/  
cularia redundabit. Et isto mo nos dea  
bonoiam? nobis pficitim? & primo subue/  
nimus. Qd pfect dñs q est benedict in  
secula. Amen.

De trinitate personarum.  
Sermo. X.

Fides tua te

salu fecit. Lu. xviij. Pro fmo/  
als fundameto q est de scdo ar/  
ticle fidei dicitur theologiales questio.  
Querit veru in his q fidei sunt rones  
debeat queri & introducti. Arguit q no:  
no est quereda ratio q mediare qrenti ha/  
bet meriti depditio: sed mediatis ronis  
buanis h meriti depditio. vt ait Grego.  
in Homel. Fides no habet meritū cui hu/  
mana ratio pber experimētū. Igit. In op/  
positū ait Aug. pmo libro de trinitate ad/  
uersus garrulos rōcinatores elatos mag/  
q capaces rōnis catholicis & similitudi/  
nis ad assertione fidei est vrendū. ergo in  
his q fidei sunt rones debet qri & introdu/  
ci. Et sic qstio manet p vtracq pre dubia.  
Ad questionē rōndandū est scdm Bona.  
in q. ij. & plogo pmi sniaz q qñs no de/  
beam? ea q sunt fidei nostre pncipalitē cre/  
dere ppter rones euidentes: nihilomin? rō/  
nes ad ea q sunt fidei nostre vtilissime sūt  
ppter tria genera hoim. que rationes post/  
hac dilucidandae sunt.

Primo ppter infideles.  
Secdo ppter in fide imbecilles.  
Tercio ppter in fide firmis stabiles.  
Quo ad primos necessarie sunt rones  
circa ea q sunt fidei nre: me infideles vide/  
tes rones nobis deficere putaret veritate  
fidei nre esse pfecta: qz ait Aristo. vij. me/  
taphysices. hoies decipiūt circa ea q igno/  
rant. Secdo ppter infirmos in fide seu  
imbecilles: sic deus charitate infertor fir/  
mar p bona spalia: sic infirmoz fide p ar/  
gumeta pbabilia. Hugo d scdo vic. Cre/  
do firmis & no dubito ad qñlibz explana/  
tione: qd necesse esse argumeta pbabilia:  
imo etiā necaria no deesse licz ptingat no/  
stra industra latere. Tercio ppter pfe/  
ctos in fide. mro em mō ania delectat in/  
telligedo qd pfecta fide credit. vñ Berni.  
Nihil liberi? intelligimus: qd tam fide  
credim? igit in his q fidei sunt rones de/  
bet qri & introducti. Et ad argumētū d/ q  
si intelligat maior de rōnis. q p sensuz ex/  
terio: pceptiunt illa est vera: no tñ si intel/  
ligat de rōnis quas p intellectū cognosci/  
mus vel similitudinibz. Quia firmis credere  
debemus. Si salurē adipsi cordi sedeat:  
iuxta pba &c. Expedito primo articlo  
primere ad dei vnitatē: vtz de diuic essent/  
ie vnitatē: sequit pdicare de scdo articlo:  
vitz d psonaz diuiaz snitate. Potes etiā  
hic pdicare d attribuz tribz psonis diuis.  
Primo quide patri attribuit potētia.  
Secdo filio sapientia.  
Tercio spūsancto bonitas.  
De potētia autē dei vide. b. Tho. pre. j.  
q. xvj. Itē in. ij. sen. vi. xlij. ar. ij. Et vide  
de his qd scripti in festo trinitatē: pnone  
q iccipit. Nemo pōt facere q tu facis. Itē  
potes hic facere aliū smone de paternita/  
te dei. dñz dicit in simbolo Patrē oipotē/  
tē. De q vide in smomb de ozone vñca.  
smone. vj. Saluret pgo &c. Secretuz est  
mysteriū sacratissime trinitatis quō. i. est  
vn? de? oipotens etern? &c. & ille de? vn?  
essentia: est trin? in psonis: est ita transcē/  
dens & altum: sicut in tota theologia alia  
materia inuenit. Vñ nūq a pncipio mōi  
vitz ad finē fuisset scituz p inuentionē hu/  
manā: nisi de? reuelasset nobis: qz intelle/  
ctus hūanus no est capax tanti mysterij.  
Itā videt qra est altitudo celi sup corpa/  
nra: maior: incōperabilis est altitudo scis/  
sime trinitatē sup anias. et sic nullo modo  
hō creat? tenēs pedes in terra posset digi/  
to celos tangere. Vñ dicit legiste/ q cōch/  
rio ista si digito celū tetiger? est impossibi/  
lis: ita nec intellect? de se posset cape my/  
steriū trinitatē. Et qd mirū: cū etiā in cog/  
nitioe naturaliu intellect? noster mltū in/  
uenit defectibilibz: Vñ dicit pbs. ij. Betera.  
q sic se habet oculus noctue seu vespertilio/  
nis ad solē: sic intellect? noster ad manife/  
stissima i natura: sic sup sepi? repetitū est.  
Vñ dicit Sap. ix. difficile estimam? q in/  
terra sunt/ & q in pspetu sūt inuenim? cū  
labore: q in celis aut sūt qd inuestigabite/  
Sentium aut tuū qd sciet/ nisi tū dederis



## De fide

sapiam: et miseris spiritus tuum de altis-  
simis: Ite Aplos Ro. xj. **O** altitudo divi-  
tiaz sapientie et scientie dei: que incoprehen-  
sibilia sunt iudicia eius et inuestigabiles vie  
eius. Quis enim cognovit sensus domini: aut quis  
paravit illi? et fuit etc. Dupliciter autem fieri potest  
quod homo tangere celum supernaturaliter. Uno modo  
si ex potentia dei celum inclinaret deorsum: vel  
quod homo elevareretur a deo ad celum: alias esset im-  
possibile. Ita de sancta trinitate circa anias  
nistras. **D**igitus siquidem anime que tangunt sub-  
tilia est intellectus. Sicut ergo corpus hominis non  
potest tangere celum naturaliter: sic nec intellectus  
noster mysterium sancte trinitatis: sed bene super-  
naturaliter. Et hoc dupliciter. Uno modo quod  
celum. id est secretum inclinet deorsum: vel quod intel-  
lectus elevetur sursum: et utriusque modum deus be-  
nignissimus servavit in nobis. Nam celum fu-  
it ad nos inclinatum in benignissima incar-  
natione filii dei. ps. Inclinauit celos et de-  
scendit. in qua incarnatione maxime altitudo  
divinitatis inclinavit se humiliando se ad as-  
sumendum carnem humanam: et infirmitates no-  
stras: et de eterno fecit se mortale: de tempo-  
rali passibile: de magno parvum: de illo ma-  
gno palatio celi artavit se parvo thalamo  
vteri humilis. Et existens in modo predicavit  
aut reuelavit et declaravit quod est unus  
deus trinus in personis dei. Ego et pater unus  
sum. Jo. i. Et dicitur. Docete omnes  
gentes baptizantes eos in nomine patris et filii  
et spiritus sancti. Nota in nomine: ecce unitas. Pa-  
tris et filii et spiritus sancti. Ecce trinitas. Jo-  
hannes tangit ipsum mysterium trinitatis: altis-  
simum digito intellectus. Secundo servavit in  
modum. id est elevando nos in celum: sicut aplos per-  
fertim Paulus que fuit rapta usque ad tertium ce-  
lum. id est usque ad mysterium trinitatis. Nam secundum  
unum modum exponendi: per primum celum intelli-  
gitur cognitio celestium corporum: per secundum celum:  
cognitio celestium spirituum: per tertium celum cog-  
nitio divinarum personarum. scilicet patris et filii et spiritus  
sancti. Unde ad hoc insinuat ecclesia cano-  
nicat. Ex quo omnia: per que omnia et in quo omnia: ipsi gloria  
in secula. Ite Aplos Ro. xj. Et ipso et per ipsum  
in ipso sunt omnia: ipsi honor et gloria in secula  
seculorum amen. Sic elevarunt etiam aquila no-  
bilitissima Joannem evangelistam: que hoc my-  
sterium clarissime cognovit et declaravit di-  
vinitatem et testimonium dant in celo: pat-  
ris et filii et spiritus sancti. et hi tres unus sunt. j.

Jo. v. Sic elevarunt intellectum doctorem  
fessorum et ceterorum scripturarum: que digito intellectus  
tertiusque mysterium trinitatis. Ecce quo modo  
bus modis deus hoc fecit: et utriusque modum  
petebat David: in ps. dices. Dine inclina  
celos tuos et descende: ecce pium. Tange  
montes et fumigabunt: ecce seculos. ps. cxliij.  
Nota. Celos tuos. id est mysteria secreta tri-  
nitatis: unum celum est quod est unus deus: aliud  
est quod est trinitas in personis. Aliud quod solo patre  
generat filium. Aliud quod a solo patre procedit  
filius per eternam generationem. Aliud quod spiritus  
procedit a patre et filio: et sic de aliis. Tange  
montes. Montes vocat apostolos martyres  
professores doctores que habuerunt intellectum  
elevatum per alta interpretationem et spirituale vitam.  
ps. Levavi oculos meos in montes. i. scilicet  
dane. Et fumigabit non de fumo fornacis  
et ignium etc. sed de fumo doctrinarum et pa-  
dicationum: que sunt odoriferi sicut fumus in  
centis confortantes et calefacientes nos: quibus  
cognoscit a nobis mysterium trinitatis: sicut  
ex fumo cognoscit ignis: cuius naturale sicut  
ignis est fumus. Istis duobus modis tangit  
altitudinem trinitatis: alias impossibile est  
ser. etc. unde aplos. De habitabat luce inaccessibile  
quod nullus hominum vidit: sed nec videre  
potest. j. Tim. vj. Potes dicit notare exemplum  
de Aug. que ambulans per litus maris: vidit  
puerum que volebat mittere in parvum fontem  
ruius maris aquam. Dicit historia sic expedit.  
Ideo que ex dono dei tangit: per cuius digito  
to intellectus mysterium sacratissime trinitatis:  
aliquos rationes sicut aliqua media hodie  
adducit ad probationem ipsius. Non quidem immi-  
tendo in ipsis medijs: sed solum auctoritati  
divine que est firmum fidei fundamentum. Ita  
que rationes iste habet se sequenter: non autem ante  
cedent ad fidem: ut super. v. pte. j. dicitur est.  
Primum medium erit per auctoritates divi-  
nales: et herit ad probationem iudeorum.  
Secundum medium erit per rationes naturales: et hoc  
erit ad probationem paganorum.  
Tertium medium erit per similitudines ecclesie  
regum: et herit ad probationem christianorum.  
Quartum medium erit per operationes servan-  
les: et herit ad probationem devotorum.  
Primum medium etc. ad probationem iudeo-  
rum: non est congruum medium auctoritas noviter  
statuere: que illud non recipitur: sed videtur.

auctoritates veteri testamenti quod ipsi recte  
 sunt. Et ut ceteras auctoritates sub com-  
 pendio referem: videmus quatuor auctori-  
 tates prophetarum quod fuerunt principales in ve-  
 teri testamento. Primo habet **Moyses**. Secundo  
**David**. Tertio **Salomō**. Quarto **Esai-**  
**as**. Prima habet **Gen. i.** ubi dicitur. In princi-  
 pio creavit deus celum et terram etc. Veritas  
 hebraica habet sic. In principio creavit he-  
 loym celum et terram. Heloym autem est nomen  
 pluralis huiusmodi. Vel heloy: quod significat  
 deum in singulari. Et hanc sententiam sciunt  
 patres idiomatis hebraici. sicut dicit **Am-**  
**brōsius** de libro. in qua tractatur contra iudeos.  
 Per hoc autem quod nomen pluralis dicitur cum  
 solo singulari nuntiatur: cum dicitur. Creavit helo-  
 ym: ac si diceret creavit deum ostendit scriptura  
 quod in deo est pluralitas in unitate essentie: qui  
 talis modus frequenter in veteri testame-  
 nto invenitur de deo: et a nullo alio. Et hanc  
 sententiam in unitate diuine essentie est aliquid plu-  
 ralitas personarum in una simplici essentia: quod  
 in patet non loquedi designat: per verbum sin-  
 gulari nuntiatur conuenit numero plurali. Cui  
 quidem auctoritati licet iudei rident nitant  
 in respectu ipsorum frivola est: ut dicit **Nico-**  
**laus**. ponit ubi supra. Vide ibi. Ratio autem quod  
 dicitur heloym in plurali est: ut ostenderet **Mo-**  
**yses** quod tres persone diuine concurrunt incre-  
 atione reipsum: sicut scriptum in sermone de annu-  
 tiatione etc. incipit. Ecce concipies in vtero  
 genitrici. Ad idem facit **Gen. i.** in principio  
 ubi exprimitur tres persone diuine. Dum enim  
 dicitur in principio creavit deus etc. pater. Et in  
 fine. Spiritus domini ferebatur super aquas etc. Ecce  
 spiritus sanctus. Deinde cum scriptura voluit osten-  
 dere modum quod dicitur per dicitur creaturas: singu-  
 las dicitur. reaturarum spiritibus permittit. Et di-  
 citur deus. Fiat hoc etc. Et hanc dicitur intelligi: quod  
 per verbum suum deus creavit cuncta: hoc autem  
 verbum dicitur filium dei. **Jo. i.** In principio  
 erat verbum: et deo conuenienter exprimitur vno  
 modo in principio creavit deus etc. In principio  
 in filio: sic exprimitur **Aug. xj. ciui.** di circa  
 finem: quod dicitur in principio. **Jo. xvij.** Ego pater  
 pater qui et loquor vobis. Qui filius alibi dicitur  
 sapia. ps. Omnia in sapia fecisti. Nota huius-  
 modi de illo saraceno: de quo supra in secundo me-  
 do sic dicitur. **Secunda** auctoritas veteri  
 testamenti: per quam arguitur pluralitas personarum cum  
 unitate essentie: dicitur habet per **David**

ps. xliij. qui incipit. Eructauit cor meum ver-  
 bonum: quod ad litteram non potest exponi nisi de  
 christo. **Ubi** apud **Heb. j.** hanc auctoritatem al-  
 legat ad hoc: in quo ps. sic dicitur de christo sicut  
 ad christum per **David**. Sedes tua deus in secu-  
 lum etc. **Ubi** dicitur: alta est caritas: **ps. ga-**  
**re. t.** Dilexisti tu. et odi. in. propterea unxit te  
 deus tuus. ol. le. pre con. r. In hac auctori-  
 tate loquitur **David** ad deum dicitur. Sedes  
 tua deus etc. **Deus** est vocatiui casus: o deus  
 et loquitur christo. **Vide** **Nicolaum** de littera **Heb.**  
**j.** exprimitur ipse deus unxit: quod ipse per naturam  
 humanam assumptam unctus est per plenitudi-  
 nem gratie. **Jo. i.** Vidimus gloriam eius: gloriam quam  
 vni. a. pa. ple. gratie et vere. Exprimitur etiam hic  
 deus unxit ipse: ex quo innuitur quod deus inun-  
 ctus est persona distincta a deo uncta: quod scri-  
 ptura sacra loquitur de ipso unigenito tanquam  
 de alia persona. Notandum etiam quod ex pre un-  
 ctus dei: duplicat hoc nomen deus: quod dicitur.  
**Gen. i.** deus etc. tu: ad denotandum personam  
 patris et spiritus sancti. Et sic patet ex auctoritate hac  
 pluralitas personarum et diuinitas ipsius christi. Pro-  
 pter quod ad idem probandum inducit eam apud  
**Heb. j.** Alta auctoritas eiusdem **David** habet  
 ps. cix. ubi dicitur. Dixit dominus de me. se. a. de-  
 meis. Et ista sunt verba patris ad filium. Dat per  
 translationem caldaicam. quod dicitur. Dixit dominus per  
 bos suos. Patet etiam per id quod sequitur in eodem  
 ps. Et vtero ante luciferum genui te: quod non  
 potest competere nisi filio dei. Per hanc autem quod hic  
 dicitur: verbum dei esse ex vtero dei. i. ex suba dei  
 ostendit unitatem essentie: quod diuinitas personarum  
 non potest. Et ad idem astruendum facit quod dicitur  
 Ante luciferum. i. ante omnem creaturam quod ab  
 eterno. quod est deus iste genitrici. **Dicitur** **Gen. i.** Et  
 vtero denotatur substantialitas. **Ubi** dicitur. An-  
 te luciferum: denotatur eternitas. **Dicitur** **ps. d.**  
**Genui:** denotatur personarum diuersitas: quod nul-  
 la res seipsum genuit. **Item** ps. ij. Dominus dixit  
 ad me filius meus es tu ego hodie genui  
 te etc. **Nota.** Hodie. i. eternali sermone **Gen. i.** quod  
 eternitati omnia sunt presentia. **Item** **Proverb. xxi.**  
**Quod** nomen eius: et quod nomen filij eius: si noster:  
 Et sicut in auctoritate predicta: per hoc quod nullus  
 dicit sedere ad dexteram suam: idem probatur. Et  
 sic ex hac auctoritate predicta patet pluralitas per-  
 sonarum. **Et** maxime quod hic ps. non potest exponi  
 ad fratrem nisi de christo. Propter quod saluator al-  
 legat hanc ps. ad hunc sensum. **Dicitur** **xxij.** Et  
 apud **Heb. j.** **Tertia** auctoritas habet a **Salomone**

## De Fide

Prover. viij. vbi dicit in plona sapientie diuit  
ne. Dñs possedit me ab initio viar suarū:  
quāq̄ quicq̄ faceret a p̄ncipio ab eterno or  
dinata sum. Et infra. Pondū erat abyssi:  
z ego iā cōcepta erā zc. Et q̄ auctoritate  
p̄z: q̄ cū dī. Ab eterno ordinata sum: q̄ ip̄a  
sapia dei de q̄ loq̄t est deus: q̄ nihil est ab  
eterno: nisi de⁹. Et postea dicit. Nōdū erat  
abyssi: z ego iam cōcepta eram. Et q̄ patet  
q̄ fili⁹ est: q̄ est deus fili⁹. Et q̄ fili⁹: Non  
alter⁹ nisi dei. q̄ ip̄a sapia dei est de⁹: fili⁹  
dei. Hora q̄ in scriptura z veteris z noui  
testamētī: noia dicit de filio dei siue de sa  
pientia dei. Primo q̄ sit cōcepta. Secūdo q̄  
sit nata. Tertio q̄ sit genita. Quarto q̄ sit  
creata. Quinto q̄ sit verbus. Sexto q̄ sit  
fili⁹. Septimo q̄ sit imago: quia oia ista  
noia vni creature p̄uentre nō p̄nt. Rō aut̄  
hoj noim sic sumi p̄nt. Primo q̄des q̄  
cōceptū est manet in eo a q̄ cōceptū est: idō  
fili⁹ dei dī cōcept⁹ a patre: q̄ in p̄e manet  
vñ dī Prover. viij. Pondū erat abyssi z  
ego iam cōcepta erā. Et Jo. j. dī: q̄ filius  
dei est in sinu patris: z q̄ verbū erat ap̄ de  
um. Secūdo ne credat q̄ nulla distinctio  
sit int̄ deū z filiū dei. ex hoc q̄ illud q̄d cō  
ceptū est in p̄cipite est: tō vt datur intelli  
gi distinctio relatiōis seu p̄sonalitatis esse  
realis: dī natus: z dī eo dī part⁹. Vñ Pro  
uer. viij. An oēs colles ego p̄turiebar. Sz  
q̄ loq̄t in p̄o ip̄fecto: q̄d notat successioez  
t̄pis. q̄d aut̄ p̄turit in p̄turiedo: nō ē a p̄tu  
riete distinctū: tō postq̄ ex ore sapie dicitū  
est. An oēs colles ego p̄turiebar: ne intel  
ligeret q̄ cū p̄turiret nō esset: subdit. Quā  
p̄parabat celos aderam cū eo cūcta cōpo  
nens. Tertio vt denoret q̄ fili⁹ sit eius:  
de nature cū p̄e dī genit⁹. ps. Dñs dixit  
ad me zc. Ego hodie genui te. Hodie. i. in  
eternitate: q̄ sp̄s est p̄ns: z nulla ē in ea rō p̄  
teriti z futuri. Eccl. xxiij. Ego ex ore al  
tissimi. p̄dij: p̄mo genita aū oēs creaturā.  
Quarto vt designetur q̄ in hac ḡnatiōe  
illa sit mutabilitas t̄pis: dī fili⁹ creatus:  
intra illud Eccl. xxiij. Qui creauit me  
requirit i tabernaculo meo. Et infra. Ab  
initio z aū secula creata sum. Quinto dī  
de filio dei q̄ sit p̄bū dī. Jo. j. In p̄ncipio  
erat p̄bū q̄d ē cōceptio mēz. Ipe autē fili⁹  
est i mēte diuina cōcept⁹. sic declarat ifra in  
iij. p̄e hui⁹ f̄mōis. in scda rōne. Sexto

dicitur fili⁹. ps. ij. Dñs dixit ad me filius  
me⁹ es tu zc. Et Prover. xxx. Qd nomē  
ei⁹ z qd nomen filij ei⁹? si nōst: Et rō est:  
q̄ p̄cedit a p̄e p̄ modū ḡnatiōis. ps. Ego  
hodie genui te. vt dixi hic. s. g. zc. Septi  
mo q̄ fili⁹ sit imago patris. Et h. dī: q̄ h. se  
ad p̄zē sic ad p̄ncipiū cui⁹ est similitudo. Jo  
dī fili⁹ dei imago dei. Vñ Lof. j. dī: q̄ est  
imago inuisibilis dei. Et q̄ nō pot̄ ē ima  
go dei: nisi quātū ad ei⁹ essentia. Jo dicit  
Heb. j. q̄ est figura sube ipsi⁹. Nā z in t̄p  
tellectu n̄ro est similitudo rei intellecte: q̄ntū  
ad ei⁹ essentia: ad cui⁹ cognitiōe p̄tingit  
intellect⁹: q̄ obiectuz est q̄d ē vt dī in  
iij. de aia. In sensu vero est similitudo rei (sensu  
libilis solū q̄ntū ad ei⁹ accidentia: q̄ sensus  
apphendit rē solū q̄ntū ad ei⁹ accidentia ex  
teriora: q̄ sūr color sapor: quāritas: et alia  
h̄mōi. Predicta sūt de mēte. Tho. in. iij.  
q̄ ḡ. c. xi. z. c. lxxxiij. ¶ Quarta auctori  
tas h̄ p̄. Esa. p. quā nō t̄m pluralitas p̄o  
narū exprimit: s̄ et pluralitas p̄onaz dēter  
minari videt: sic p̄z Esa. lviij. vbi sic dī.  
Nō a p̄ncipio in abscondito locuz sūz. Et  
t̄pe aūq̄ fieret ibi eram. z nūc dñs dī: nūc  
sit me z sp̄s ei⁹? Ista p̄ba sūt oī loq̄ntis.  
qd p̄z ex t̄ctu imēdiare p̄cederit: q̄ dī. Tu  
di me Jacob et israel: quē ego voco. Ego  
ipse/ego p̄m? z ego nouissim⁹: man⁹? q̄p  
mea fundauit fraz: z dextra mea mēsa est  
celos zc. Hanc auctoritatē allegat Aug.  
xx. de ci. dei. in fine. Et subdit: Hec dī res  
dēptoz tu⁹: sc̄tus israel. In hac iḡt aucto  
ritate Esaie p̄dicit. loq̄t dñs dī variē legi:  
q̄ data fuit i manifesto: q̄ i die ac toto po  
pulo audiete vocē dñi loq̄ntis: vt h̄ Leo.  
xviij. z. xx. Hoc q̄d dī. Nō a p̄ncipio z in  
abscondito locuz sū. A p̄ncipio. i. q̄n̄ lex fu  
it data p̄p̄o. Et imēdiare seq̄t. Et nūc po  
min⁹ misit me z sp̄s ei⁹. Deū at̄ nullum  
dicim⁹ deū icarnatū. deū aut̄ m̄trem et  
sp̄m ei⁹ dicim⁹ p̄z z sp̄m sc̄m. Et sic p̄z  
trinitas p̄onaz. Vñ et alie auctoritates  
veteris testamētī adduci possent ad p̄p̄o  
tū. q̄s ḡra breuitat̄ omittō. ¶ Scdm̄ me  
dñū est p̄rōnes nāles ad reptobatiōez p̄a  
ganoz. Ad p̄p̄oz aut̄ n̄m tres t̄m rōes  
adducā in p̄ntiaz: q̄ sunt istez vij.  
Prima est rō necessarie p̄ductiōis  
Scda est rō diuinalis p̄dictiōis  
Tercia est rō vniuersalis diffusiōis.

Prima ergo ratio etc. Sed p ista sma ratioe. p suppono q in deo est infinita potentia/infinita sapientia/infinita bonitas/infinita iustitia/infinita sublimitas/z qe quid est in deo est in finitū. Nec predicta null' etiā pagan' negaret. Ratio ergo talis est. Aut deus potuit scire: sed noluit alium generare p omnia sibi equalē: z sic invidus est de' summa bonitas: qd nepharū est in deo ponere. Aut potuit/voluit: sed nesciuit/z sic est ignorantia summa sapientia: qd est absurdum. Aut scivit/voluit: s' nō potuit z sic impotēs/z inualida summa potentia: qd omnia sunt absurda z diuine altitudinis destructiua z contradictoria. Ergitur nō aliud restat qd scivit/voluit z potuit/voluit sibi simile generare: sed quicūq' ista tria concurrunt in aliq' mor' effect' z sequit' voluntate. ergo ocludit q' sicut de' pater ab eterno voluit: sic ab eterno filiū gē autē cui dedit omē qd potuit/omē qd scivit: oē qd voluit: z omē qd habuit: qz prem dare nō potuit. cū in deo pars nulla penit' esse possit: cū sit simplicissime nature. vñ Joā. 17. Omnia dedit sibi pater in manus. Et Bar. 1. Omnia mihi tradita sūt a patre meo etc. Et Sol. 1. dicit: q' i chro habitat omis plenitudo diuinitas: sic igit' de' coeq' lem sibi p omnia filiū generauit. Nā omne generas naturalit' hoc faceret: si posse haberet. Nā z fm physicū documētū/omē a gens intendit assimilare sibi patiens/ quā tū pōr. n. de gñatione. Ad quid em' ignis agit in aliud elementū: nisi vt faciat id q' tum pōr sibi simillimū/ vt totalit' transfe/rat in seipm: Si etiā animalia cuncta gene/rat filios sibi similes. Patz prima ratio. Est autē norandū q' p hanc rōnez z etiā p certam: pbat q' de' diuinitatē suā cōicat al/teris: sed nō pbat q' ille cui cōicatur sit fili' us de' cōicans: sed p scdām rōnez sic. Probat etiā q' auctoritates sup' allegatas: per q's habet q' cui cōicatur diuinitas p mo/dū gñationis pcedit a deo: vt habet. Eccl. 1. 1. Proverb. 1. 1. z ps. 1. Dñs dixit ad me etc. Scdā rō est rōne diuinalis pfe/ctionis. Quicqd em' pfectionis est in crea/tura. eminet' est in creatore: qz nemo dat qd nō habet. l. traditio. ff. de acq. reruz do. l. c. Albertū. j. q. vii. Et causa est portio' sus effectū. Videm' q' ad pfectionē cuius

libet creature p'tinet/posse sibi silem pdu/cere: q' est pfectio scda: que p'sistit in opart' prima autē pfectio p'sistit in esse. Imagis cōuenit hmoi pfectio creatori. Vñ dī ipe deus. Ego q' gñationē alijs tribuo: nūqd sterilis ero. Esa. 45. 1. quasi dicat nō. Et l' cer dicit possit hanc auctoritatē referendā esse ad mltiplicationē filioz ist' d' captiu' rate reuertentiū in terrā suā: qz premitit' Parturiuit z peperit sion filios: tū hoc nō obstar ad qd eque ratio aptet. Ista tamen rō que ex de' ore inducit firma z stabilis manet: vt si ipe alijs gñationē tribuat ste/rilis nō sit. Nec esset puenitēs/ q' qui alios generare facit: ipse nō vere: sed p similitu/dinē gñaret: cum oporteat aliqd nobilitus esse in causa q' in causat'. Nec b. Tho. in. 1. 1. 1. 1. 1. 1. Sed ne erret' in hac ge/neratōe: non credat' q' talis sit gñatio in creatore q'us est in creatura. Nam in crea/tura gñatio est opus transiens in exteriorē materiā q' nō p'ficit operantē: sed in creatore est opatio intus manēs. Nō em' trā/sit in exteriorē substātiā: sicut est intellige/re z velle. Talis g' gñatio in deo est spūa lis z intellectuā/z nō carnalis: qz nō cas/ro sed spūs est de'. Jo. 1. 1. Ideo fili' de' est verbū Jo. 1. Verbū aut est pcept' men/tis seu intellect'. Vñ nota q' necesse est de/cere deū seipm intelligere: seipm amare: sic nos intelligim' nos ipsos: z amam'. In telligendo g' deus seipm generat filiū: qui vocat verbū patris: qz cū intellectu in q' rū tale sit pfectio intelligētis: z de' sit pfe/ctio sua: opret q' seipm solū deū intelligat z oia alia in se. Et ido talis relatio q' est i deo: put est intelligēs z intellect': est pa/ternitas z filiatio. Et ido de': in q'tum in telligit seipm est de' pater: z in q'tuz est in tellige' a seipo: est deus fili'. Itz sint diuer/se p'one. Nota exemplū de quodā sarace' no: q' interrogauit a quodā fratre nfo dī. Quomō est possibile q' de' habeat filiū: Qui rōdit. Frater credis q' deus sit: Res/pondit. Ita. Rursus frater. Credis aut. q' ille de' sit mutus vel loquat'. At ille. Credo q' loquat'. Et frat. Illud g' verbū qd de' loquit: est fili' de'. Jo. 1. Et de hoc s'bo loquit scriptura. Gen. 1. Dixit de' fiat lux etc. vt de' intelligi q' deus oia pduxit s'bo suo. i. p filiū suū. Jo. 1. Omnia p ip'uz

# De fide

facta sunt: q̄ est sapientia patris: sic yr ar-  
tifer p̄ arte que est in mente sua operat ar-  
tificiū. ps̄. Omnia in sapientia fecisti. Si ve-  
ro queris: q̄ de⁹ pater nō plures genuit fi-  
lios: Gl̄de Glo. in Cle. j. in prin. de sum-  
trini. z ff. cato. in ybo ynigenitū. quā scri-  
psit infra smone. xvij. vbi agit de primo ar-  
ticulo fidei prinere ad hūanitatē christi zc.  
In introitu in additione q̄ incipit. Gl̄de  
Glo. zc. Et sic pat̄ q̄ de⁹ pat̄ z de⁹ fili⁹ licz  
sunt diuerse potēte: sunt tñ eiusdē essentie  
z eiusdē nature: qz res intelligēs z intelli-  
gētia eiusdē nature est z essentie. Vñ dñs  
Jo. x. Ego z pater vnū sum⁹. In quātuz  
aut de⁹ diligit seipm̄ est amor q̄ vocatur  
spūssant⁹. Si em̄ deus pat̄ generat filiū  
es mō quo dictū est sup̄: p̄stat q̄ sume euz  
diligit: z eōuerfo filius patrem. Sed hic  
amor q̄ ab ytroqz pcedit nō differt ab eis  
essentialit̄: nec accidentalit̄: sed p̄sonaliter  
Igit̄ in eis sunt persone plures z coeternē  
z coeq̄les. Vna tñ generas: z altera tñ  
generata: z alia pcedens ab ytraqz q̄ dicit̄  
spūssant⁹. Hāc declarationē ponit Aug.  
xj. de ciu. dei. c. xxix. Ponens em̄ hec tria  
ad silitudine trinitat̄: intelligendū dicit̄.  
Nam z sum⁹: z nos esse nouim⁹: z nos t̄  
esse ac nosse diligim⁹. z bñs Tho. lat̄. p̄  
sequit̄ hoc. in. iij. ytra gen. c. xj. Tertia  
ratio est p̄pter yniuersale diffusiōe. Naz  
vt ait Dion. Bonū est sui diffusiū z cō-  
municatiū: vt pat̄ in luce. que p̄ oia mōdi  
corpa se diffundit z virtutē suā v̄ qz ad p̄-  
fundissima terre mittit: z p̄ciōssima me-  
talla in ysceribz terre gignit. Sic pluuiā  
sic elementa omnia: z oēs creature oibus se  
diffundit̄ fm̄ modū suū. Patz ergo q̄ bo-  
nū est sui diffusiū z cōicariū. Et quan-  
to mag⁹ est bonū: tanto mag⁹ est sui diffu-  
siū. Ergo summū bonū sume est sui diffu-  
siū: sed non pōt de⁹ se sume diffunde-  
re. p̄ducendo bonū q̄ dicit̄: creatū cū sem-  
per illud excedat in infinitū. E necesse est  
credere q̄ generet aliū sibi in natura eadē  
cui totū suū posse cōicari: totū suū nosse: et  
totū suū velle: hoc est fili⁹ dei. Ido dicit̄  
Apl̄us Col. ij. q̄ in ch̄ro habitat ois ple-  
nitudo diuinitat̄. Et ibidē d̄t q̄ in ch̄ro  
sūt oēs thesauri sapiētie z sciētie dei. Ite z  
Jo. xv. Omnia q̄ habet pat̄/ mea sunt. Et

Jo. xvij. Dea oia tua sūt: z tua mea sunt.  
Et sic pat̄ fm̄ mediū: iura qd̄ d̄t ch̄ris. Pa-  
ter qd̄ dedit mibi: matus oibus est. Jo. x.  
Qui dedit mibi totū bonū suū: qd̄ est ma-  
tus oibus rebz. Tertiū mediū est p̄ silitu-  
dines exēplares. Vbi nota duas silitu-  
dines in creaturis. ad intelligendū in crea-  
tore mysteriū sacratissime trinitat̄: eo mō  
quo possibile est nobis.

Prima silitudo erit in creatur̄: in q̄b  
reperit̄ imaginis signaculū.

Secda silitudo erit in creatur̄: in quibz  
reperit̄ trinitatis vestigiū.

Prima ergo silitudo zc. Sicut em̄ aia  
ronalis: in qua resulget silitudo deitatis  
m̄lriplex. Primo quidē: qz aia est vna in  
toto corpe z nō p̄les. Nota hoc quō p̄mo  
est in embione aia vegetatiua: z postmo-  
dū sensitua. z tertio intellectiua: q̄ adue-  
niere alte corrūpuit: vt notat b. Tho. gre  
j. lxxvj. q. ar. iij. Sic z i toto mōdo est vn⁹  
de⁹: de cui⁹ vnitare dicit̄ est sup̄ smone. p̄-  
rimo. Secdo qz sic aia ronalis hz triplicē  
potētā in se. s. memo. ratiua q̄ recordamur  
z intelligentiā q̄ intelligim⁹ p̄sentia: z vo-  
luntatē q̄ desideram⁹ futura: vt infirmus  
sanitatē/ paup̄ diuitias zc. Et tñ moria/  
volūtas/ z intellect⁹: nō est nisi vna aia.

Ira in diuis sūt tres p̄sonē. s. pat̄. z fili⁹. z  
spūssant⁹. q̄ tñ nō sunt nisi vn⁹ de⁹. Deut.  
xxxij. Gl̄dere q̄ ego sim sol⁹: z nō sit alio  
de⁹ p̄ter me. Tertio qz sic aia dat esse to-  
ti corponi z regit totū corpe. s. caput. bra-  
chia/ pedes/ man⁹ zc. Sic de⁹ dat esse oibz  
creatur̄: z regit totū mōdū: cui⁹ caput est  
cellū. brachia sūt stelle: q̄b facit opa. Ven-  
ter sūt ignis/ aer/ z aqua/ pedes sūt terra.  
Boet⁹. Qui p̄perua mōdū rōne guber-  
nas Terraz celiqz sacoz zc. Quarto qz  
sic aia replet totū corpe: z est rota in q̄libet  
ber pre: sic de⁹ replet totū mūdū. Dicit̄.  
xviij. Celū z terrā ego impleo d̄t dñs. Et  
est tot⁹ deus in q̄libet gre/ z in q̄libet loco  
mōdi: qz nō est diuisibilis. Quito qz sic aia  
videt oia z non videt̄: sic de⁹ oia videt̄: qz  
oia nuda sūt/ z apra āte oculos e⁹. z tñ spe-  
ab alijs nō videt̄. Leo. xxxij. Ad me vide-  
bit̄ hō/ z vliet. Ite j. Tim. vij. De⁹ habet  
tat lucē inaccessibile: que null⁹ hom̄ videt̄  
sed nec videre pōt. Ite sic aia diligit totū  
corpe/ z oīes pres seu oia mēbra eius: sic

de re. Sap. xi. Diligis oia q sunt nihil... odisti eoy q fecisti. Prop hoc q dicit aia ad imagine z similitudine dei facta: no alia creatura corpalis nisi ho em. Ad qd immu endu de? qn creavit mds dixit. Fiat lux. fiat luminaria zc. Producat terra aiam vivente zc. Gen. i. Sed qn voluit forma re hoiem: no dixit. Fiat ho. sed qn teneret consuetudine pat z filii z ipse dicit: dicit de? faciam? hoiem ad imagine z similitudine iram. Gen. i. Pater q zc. Dicitur aut no randu q si qlibet ho habet imagine trinitatis z unitatis divine in aia: qd reueret de bet ho ista imagine pseruare. Nota cu qn ta reueretia seruat ho imagine xpi z vgti nis Marie in camera q ponit illa in loco sublimi cu lampade accensa zc. Itc ponit ea sup altate zc. Et qntu sacrilegiu pura ref. ligis funderet illa cuz ense vel pinceret in igne vl latrina zc. qlibet clamaret ztra cu. Q p ditor. Q sacrileg? z canis renega tus zc. Magis ppre imago dei z excellen tia: est aia huana q illa imago zc. dupli citone. Primo ex pre imaginis. i. represen tatis: qz illa est lignea vl lapidea vel ar gerea zc. corruptibilis z insensibil: sed aia est immortalis z excellentior omi coepe z in corruptibilis z immortalis: excedes pporti one omis rei corpalis. Et adeo est excellen tissime nature aia: q nulla materia digna fuit intrare copositione sua: sed sine mate ria a deo d nouo imediate creat. No est p diu corpaliu oim reru equales ei. Bar. xi. vj. Quid em pdest hoi li vniuersuz m dm luere: anie vo sue detrimetu patiat? Aut qua dabit ho comutatione: p anima sua? Secdo rone rei representate: qz p imagine sue figura lignea zc. representat huaitas xpi nati vel crucifixi vel vginis Marie: vel alterius scil: sed p aiam representat vni tas z trinitas ineffabilis diuinitas. Quan to q maior sacrilegiu est iniurias imaginu ista facere. Aliqui scindit eam vt tractat vindictant occidendo hoiem: z illi q semit nant discordia inter frs. Tales assumit sibi officiu diaboli. Et dicitur tales. Q ipse interfecit patre meū vl fratre zc. Et si ipse est sacrileg? qre tu vis ide facere vel esse? It vindicta est deo dimittenda zc. Ro. xij. Dibi vindicta est ego retribuā dicit dñs. Alio qn peior es tu q ille qui occidit filiu

tuuz. Ille em occidit corpus filij tui non aiam: nisi p accidit: tu aut occidit aiam tua. Quā stultus esset ille q veller se prius occidere: vt aliu postea occideret? It do dicit de? Quicūq; effuderit huanū sanguinē effundet sanguis illi. Et subdit ratio. Ad imagine quippe dei fact? est ho. Gen. ir. Nota effundet sanguis illi? hoc intell git dupliciter vel a iudice iustitia facientes vel ab ipomet p penitentia. Qui em occidit vel pntit in morte alteri? hois. pntia est effundere de sanguine suo cu disci plinis. Alij aut no scindit ista imagine: sed pnciunt eaz in igne. Isti sūt auari: q auaritia no est nisi ignis: q accedit in cord de auari ad pgregandū p vsuras vel rapinas zc. Alij aut pnciunt hmoi imagine in latrina luxurie. Quid est luxuria: nisi ster cus zc. Dicit zra illos q dicunt fornicatio ne simplice non esse peccm zc. Ideo dr scrip ptura. Fili in māuetudie serua aiam tuā: z da illi honore fz meritū suū. i. qz imago dei ē. Peccate in aia sua qd iustificabit: z qd honorificabit et honorantē aiam suā. Eccl. x. Et sic pza prima similitudo trinitatis q resultat in aia huana. Scda similitudo est in sole. ps. In sole posuit tabnacu suū. i. signū suū vestigiū: qz sol val derepre sentat vnitatē z trinitatē dei. z hoc quan tū ad sex. Sex em modis possum? solem z q in sole sunt p siderare: in quibz resultat z relucet trinitas z vnitatis diuinitas. Nam vt dr Aug. In sole est quedā vnitatis z tri nitas representans trinitatē z vnitatē diuina. Sicut vestigiū pedis representat pedem Anima vero humana z angel? hoc ipsum representant: sed tanq speculum respicent tant imagine: ideo magis perfecte. Pmo namq in sole est ipsa substantia solis tanq pater: qui a nullo generat nec pcedit: a quo sole splendoris radius generat: sicut filius dei a patre. Et ab vtroq sez sole z radio eius procedit calor. sic spir itus sanctus a patre z filio. Et hec tria sunt simul tempore: sicut pater z filius z spir itus sanctus: sunt simul in eternitate: quia sol statim quando fuit creatus emisit ra dium: z eode tempe vire? calor ab vtro q pcessit: sic deus pater ab eterno filium genuit: z ab vtroq spiritus sanctus pcessit. Scdo sicut radi? splendoris a pinct



# De Fide

pio fuit a sole natus et semper ab eo nascitur. et calor a principio processit ab utroque et semper procedit: sic filius dei ab eterno fuit generatus a patre: et semper generatur et generatur: et spiritus sanctus ab eterno ab utroque processit: et semper procedit. **P**rimus dicitur ad me filius. **S**ecundus dicitur ab eterno genuit te. **T**ertio sic radii solis manens in sole totum mundum implet lumine: ita filius dei splendor glorie dei manens in patre est ubique et omnia replet. vel dicitur sicut radii solis descendens in mundum et non recedit a sole: sic filius dei sic venit in mundum: quod non recessit vel recedit a patre: semper in patre est et pater in eo: iuxta illud **Jo. xvij** Tu pater in me et ego in te. **Q**uarto sicut calor procedens a sole et a radio eius omnia calefacit et facit fructificare: sic spiritus sanctus a patre et filio procedens: corda hominum calefacit et fructus spiritus facit producere. **E**t propterea in scripturis ignis apparuit. **A**ct. ij. **Q**uinto sicut sol per splendorem suum omnia illuminat: sic deus per filium omnia vera luce perfundit: iuxta illud **Joan. j.** Erat lux vera que illuminat omnem hominem venturum in hunc mundum. **S**exto sicut sol per radii splendoris et per calorem omnia operatur et in omnia suam virtutem influit. ita deus per filium et spiritum sanctum omnia operatur et in omnibus suis virtutibus influit et infundit. quod indubitanter opera trinitatis: ut dicit **Augustinus. de ps. di. ij. c.** **D**ivinitatem ergo trinitatis vestigiis resultat in sole. **Q**uartum medium est per operationes virtuales. **P**er effectus enim et virtutes devenimus in cognitione esse: sic per operationes et effectus quas in nobis sacratissima trinitas operatur. cognoscimus hoc quarto modo ipsi mysterium. **L**icet autem multe et pene infinite sint operationes eius in nobis: tamen in presenti sermone tres tantum referam pro devotarum personarum excitatione.

**P**rima operatio eius in nobis est quare animam vivificat seu iustificat

**S**ecunda operatio eius est quia animam fortificat

**T**ertia operatio eius est: quia animam glorificat.

**P**rima ergo operatio est. **A**nima enim per peccatum mortificatur. **3a. ij.** Peccatum cum columbarum fuerit: generat mortem. **Q**uando autem peccatum sibi dimittit animam vivificat: de morte ad vitam. **i.** de morte peccati ad vitam gratie.

**D**e qua dicit dominus **Jo. r.** Qui credit in me etiam si mortuus fuerit vivet. **N**ullo autem potest anima vivificari per modum auctoritatis: nisi ab ipsa sanctissima trinitate. **E**t in scriptum huiusmodi: quoniam christus misit apostolos per universum mundum ad predicandum: dicit eis. **E**untes docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine patris et filii et spiritus sancti. **D**icit. **xl. et.** **I**n baptismo ergo ponitur invocatio trinitatis: que est de essentia baptismi: ut dicunt **T**heologi in. **liij. sentent.** **E**t canonice in. **cj. de baptismo:** ad insinuandum quod ipsa trinitas auctoritative per se remittens animam vivificat: licet per meritum passionis Iesu christi: iuxta illud. **I**ustificati gratis per gratiam ipsius: et per redemptionem: que est in christo Iesu. **R**o. ij. **S**ic et penitentia sacramentum quoniam absolute habens: ponitur in absolute invocatio trinitatis. **I**n die confessionis. **E**go te absolvo. **I**n nomine patris et filii et spiritus sancti licet invocatio trinitatis in hoc sacramento non sit de essentia forme sacramenti: sic in baptismo: et rationes differunt: quod non ponitur ad ipsam nostram: causa brevitatis: comitatio. **S**ecunda operatio trinitatis in nobis est quare anima fortificatur in bello spirituali. **N**ihil est enim per quod sic fortificetur anima: peritum per diabolum: sic invocatio trinitatis: que non solum verbo: sed etiam signo crucis invocatur. **H**uius exemplum habemus in **E**bananarum: quare hodie in euangelio legitur. **N**am oravit christus dicens. **M**iserere mei fili David: filia mea male a demonio vexatur. **D**icit. **xv.** **Q**uestio est hic: quare **E**bananea non vocavit eum filium dei: **H**oc enim videbat efficere. **q. p.** potest christus enim quod est filius dei: quod est filius David. **R**atio hec non est sine mysterio. **N**am legitur de David: quod vicit **G**oliath cum quinque lapidibus: et cum baculo pastorali: et cum pera et funda: iacens in eum triplicem lapidem: sicut dicit **D**avid in historiis. **E**t legitur **1. Reg. xvij.** **D**icit historia. **Q**uid per **G**oliath nisi diabolus designatur: interpretatur enim **G**oliath orbem transgressus. **I**psius enim diabolus transgressus migravit de celo ad infernum per superbiam suam. **P**er tres lapides intelliguntur tres personae sancte trinitatis: que ponuntur primo in pera. **i.** in corde. et postea in funda. **i.** in ore invocando trinitatis auxilium: et hoc modo dicit **G**oliath. **i.** diabolus vincit. per baculum intelligitur crux christi: cuius quod debemus nos signare.

qu inuocam? trinitate faciendo cruce nob  
 bis? r dicendo. In noie p̄is r filij r spiri  
 tussci. Dic quo debeat fieri crux: qz multu  
 errat i hoc. Prop̄ q hoc dixit: fili David  
 qui diceret. Sic David uictu Goliatu q si  
 gurabat diabolu: sic da mibi gra: dñe: vt  
 diabolus vincat nunc: r expellat a filia mea.  
 Pater q scda opatio trinitat. Yo de ipsa  
 trinitas de viro bono. Lamabit ad me et  
 ego ex. eu. cu. ip. s. r. c. ps. r. c. r. c. r. c. r. c. r. c.  
 mola do sacrificiu laudis: r redde aliusi.  
 vota tua. Et inuocabis me i die tribulatio  
 nis: erua te r honorificabis me. Vlti in  
 hoc certamine succubunt: qz trinitat au  
 xiliu inuocare aut oblitiscunt/ aut negli  
 git: r io inuocetis ipas. Tertia opatio  
 trinitatis e: qz aiā glificat. Na post mor  
 te aiā clare intuet trinitate ipas: in cusul  
 vltioe aiā glificat: r a qlyb p̄ona trinitat  
 aiā recipit magnā gliaz. Na a p̄ona p̄is  
 recipit potentia q quecuqz aiā vult p̄: vñ  
 pot vici ops. Sic em bñ dicunt vñ p̄ic  
 parione iuxta illud. Ego dixi vñ estis r c.  
 sic r dicunt oipotetes. Na si apls vñ est  
 in hac vita mortali dicit. Oia possum in  
 eo q me p̄fortat. Phil. iij. quāto magis h  
 copet aiā q bz b̄itudinē in re. Vñ p̄ p̄  
 aiā brā qz oēs demones sūt. Scdo a p̄ona  
 filij p̄cquit aiā mirabilē sapias: q oia cog  
 noscit qntū ad suā gliam p̄inet. Vnde b.  
 2do. pre. j. q. r. ij. ar. viij. Et. q. lxxxij. arti.  
 ij. Vñ aiā separa pueri baptizati p̄ scit  
 de naturalibz r supnaturalibz etiā diuinis  
 qz oēs p̄bi r theologi q vñqz in h mdo fu  
 erūt. Vñ Greg. in. iij. dilalo. Quid est qd  
 nō videat: q vident oia vident. Tertio re  
 cipit aiā a p̄fecto mirabilē charitatē q  
 ardentissime r p̄fectissime diligit deū sup  
 seip̄suz: r primū sic seip̄m. Vbi em p̄fecte  
 ista duo p̄cepta charitatē implent. ps. Te  
 decet hymn⁹ de⁹ in sion: r tibi reddet vo  
 tū in b̄ierm. Vñ aiā brā philocapra d do  
 ip̄ laudat ip̄m vñ in trinitate r trinuz in  
 vnitare. Hoc fuit reuelatū. Estate: q dicit q  
 vidit seraphin q clamabāt: sc̄tus sc̄tus san  
 ctus dñs de⁹ exercitū: plena est ois terra  
 glia ei⁹. Esa. vi. Et pari rone idē d alijs  
 angel b̄is r aiabz: q ip̄ laudāt ip̄am trini  
 tate q inuif vñ ter sc̄tus noiāt. Et dū dicit  
 dñs de⁹ in singulari: vnitatis essentē desū  
 gnāt. Ipluz q deū vñm r trinū ip̄ sancti

glorificat: iuxta illud. ps. Bñ q habitant  
 in domo tuā dñe: in se. se. l. re. Qd nob cō  
 cedat ipsa trinitas. Amen.

De mundi creatioe ac eius  
 fine. Sermo. xli.

**H**ides tua te  
 saluū fecit. Lu. xviij. Dico su  
 pra de scdo articulo fidei p̄inen  
 te ad diuinitatē: vicz de p̄sonaz diuinarū  
 trinitate: seq̄ mō p̄dicare de tertio articu  
 lo: vicz de opatioe ipsi⁹ trinitat. De opa  
 tioe dico nature q ē creatio mōi. De q dē  
 in sy. nolo aplico. Creatorē celi r t̄re: que  
 posuit ē b. Pet̄ apls. In q habem⁹ ma  
 reriā partim speculatiuā: r partim mora  
 lē. Salutes vgo Maria r c. Pro funda  
 mento fmonis in q agit de creatioe: oitur  
 de ipsa creatioe theologicalis questio.  
 Querit. Vtrū vnicū summū p̄ncipiū  
 d̄ nihilo creaturā p̄duxerit. Arguit q nō.  
 Si em illud vnicū p̄ncipiū p̄duxerit res/  
 aut actōe antiqua aut noua. Sed nec sic:  
 nec sic. igit. Vltor p̄z ex diuisione sufficiē  
 ter: sed pbat minor. Probatur p̄mo q nō  
 antiq: qz tunc ab eterno res fuissent p̄du  
 cre implicat nempe p̄traditionē q aliq̄s  
 aliqd agat: r nihil sit actus r q sit actio et  
 nihil agat q etiā nō agat noua actōe. Pro  
 bat: qz tūc mutaret d̄ nō actioe in actioez  
 nec p̄t esse fuga ad creaturā cū non habe  
 at actionē: sed passionē. igit. In oppositū  
 habet i simbolo: Credo in vñuz deu: ecce  
 vñtas p̄ncipiū. factōrē. i. creatorē: q ad  
 aliud scz de nihilo: celi r terre: visibiltum  
 oim r inuisibiltum: quo ad p̄ducibile: igit  
 vnicū summū p̄ncipiū de nihilo creaturā  
 p̄duxit: r sic q̄stio manet pro vtraqz parte  
 dubia. Ad q̄stionē respondēdum est fm  
 mḡm Gullerimū vortione sup. j. lēntē.  
 arti. ij. per tres conclusionēs.  
 Prima est de summo p̄ncipio  
 Scda ē de rez creatioe: ab isto p̄ncipio  
 Tertia de nihilo quō se habeat ad res.  
 Prima igit hec est: visibiltū r inuisibiltū/  
 vnicū ē p̄ncipiū summū: r finis vnicus: qd  
 p̄z quo ad p̄mā prem: ois mltitudo redu  
 cit ad vñū qd ē supra illā mltitudinē. Sz  
 visibiltā r inuisibiltā quandā exaggerant

# De fide

multitudinē: igitur ad unum debent reduci  
principia: igitur quantum ad secundas premissones  
conclusionis patet: in quo dicitur etiam omnis rex est fili-  
us matris: igitur summus bonus: et finis ultimus  
sunt idem: quod ait Aristoteles in meta. Quod tollit ratio  
nec finis tollit rationem boni. Sed ynicū est sum-  
mū bonū. Aristoteles vero in topica quod supra ab abditas  
dicit yni soli yuent: igitur ynicū omnis extrat filii  
nis. s. ylti. igitur. Secunda conclusio: a principio  
ab eterno productio non extrat p. etno crea-  
tura productibilis. Prima pars probatur: quod ab eterno  
non dicitur est oportet: sed oportetia sua productio  
creaturas. igitur. Secunda pars patet: nullus  
simpliciter contradictione est factibile. Sed crea-  
tura fuisse ab eterno est huiusmodi. igitur. et sic de  
alijs. Tertia conclusio est de nihilo quod ad  
res se habeat: et est hec. Sic ab exordio de  
nihilo dicitur res potuit: ut de materia  
aliqua nunc productio. Prima conclusio patet  
patet: quod aliquid agens est potest: et perfectio  
us: ratio minime requirit adiutorium in sua op-  
tione: sed deest agens potentissimum: id po-  
tuit nullo alio adiutorio vel adiuuante de  
nihilo aliquid productio: quod est factum in rerum  
creatio. igitur et cetera. Et ad argumentum dicitur. s. ad  
minorem quod agit ex parte sui: actio antiqua et  
eterna: quod sua voluntas quod ipse est: nec tamen  
oportet effectum esse eternum: quod licet agat ab  
eterno: non tamen per eterno: sed per tpe effectus. pro-  
ductio sunt: sic voluntas et hodierna: cras quod  
vult ire ad missam et dum dicitur: quod potest esse  
actio si nihil agit: dico quod sit productio i esse  
volito et sufficit quod credere debemus si sal-  
uari velimus: iuxta proba passimpra. Fides  
tua. Pro complemento finis consideranda  
sunt duo principalia puncta  
Primo de principali modo creatione  
Secundo de finali modo terminatione  
Circa primum notandum quod circa modum cre-  
atione diuersi diuersos errores habuerunt:  
ut veritas elucesceret opus fuit reuelatione  
diuina: quod ybi multitudi diuersarum opinio-  
num ibi confusio. Et id spūscūs Doylen do-  
no prophetie illustras: sic per os eius de modo  
creatione loquitur. In principio creauit deus cel-  
lum et terram. Gen. 1. In quibus dicitur ybis q̄rtu-  
or tollunt errores. Quidam enim modum ab et-  
no ponebāt: et huiusmodi opinio fuit Aristote-  
li. Et hec opinio reprobatur auctoritate dei dicitur.  
In principio. s. tpe: quod clare probatur: quod prin-  
cipium mundi habuit: quod non ab eterno fuit. Quod

autem dicitur in principio tpeis modum creatum: non itel-  
ligas quod in principio tpeis sit mensura creationis.  
Ratio: quod si sic esset: ipsa fuisse creatum an mu-  
dum: quod implicat contradictionem. Quod per modum intel-  
ligi videtur yniuersitate creaturay: in quo est tpe  
putatur. Preterea ipse est mensura motus: huiusmodi mo-  
bilis secundum partem et postea. Sed non fuit tpeis an finem  
mobile: quod est celum crystallinum non est itellegas  
quod in principio tpeis sit mensura creationis: sed da-  
simul cum tpe celus et terra creata sunt. Quare  
tuor ei ponuntur sit creata scilicet empirica  
natura angelica: materia corporalis quod noie  
fre intelligit: et tpe. Sic nota. b. Tho. p.  
1. q. 117. ar. 11. Dicit autem rabbi Doylen: quod  
his phis: quod poluerunt modum etiam: accitit sic  
puero: quod motus natus ponere in insula: ybi  
nūc vidisset pregnantem mulierem vel puerum na-  
sci. Iste talis si sibi diceret: quod puer parit  
et tpe: morat i vtero matris: et postea nascit  
in mundo: nullo modo velle credere: sed videt  
sibi impossibile: quod nūc vidit hoc. Iste dicit  
stultus est: et perit: et dicitur: quod id non velle  
credere: quod nūc vidit tale quod. Dicitur etiam  
videm: et tpe credim. Sic illi phisanti quod  
non viderunt exēplū in aliquā creatura quod tota  
de nouo incipiat esse: putauerunt res sic ip-  
sae fuisse. Et id stultos appellat eos apostolus  
Ro. 1. dicitur. Dicitur etiam: quod id pieces stulti fa-  
ciunt. Ultra est auctoritate diuina ad re-  
phatione opinio: sed dicitur: etiam nales rōes  
non desunt. Pro quo euidentia diuina ostendit  
tria: videlicet. Primum est quod impossibile est in finem  
transire: quod quod praeteritum per infinitum non est. Secun-  
dum est: quod infinitum non potest addi: quod de illis cum ali-  
quod addi vel modicum per: finitum est. Tertium est: quod  
infinitum non potest esse ali-  
quod maius: quod si ali-  
quod ma-  
ius est: vel et esse possit: necario est finitum.  
His ita suppositis per se notis: sic procedit ad  
rōes. Prima ratio est ista. Si mundus est eternus  
nec principium habuisset cum posterius quod mundus non  
fuerit sine diebus et noctibus. Pro verum huiusmodi  
em i quod nunc sumus infinitum dies precesserit: Si  
non est dare aliquod primum die: sic mundus  
ar dies infinitum die istum precesserit: eum iuxta  
suppositione prima infinita sit impossibile per  
transire: impossibile fuit puenire ad finem huius  
die: sed puentū est. Sed non precesserit infinitum die  
hūc die huiusmodi necario est ponere aliquod primum die  
em: et huiusmodi mundus incepit. Item Si in terra  
suppositione secundas infinitum non potest addi: ali-  
quod

si hunc die pntem infinit dies pcellerit  
 null? al? dies possit illis addi: si sp dies  
 addit diei, illi no sut infinti. Tertia ro  
 est: qd si mud? esset etern? seqret q in cau-  
 sis efficientibz sit pcedere in infintu si ge-  
 neratio fuit sp qd oportz dicere mdo sp ex  
 istente. Na ca silij est p: r hui? al? Et sic  
 in infintu pcedit: qd e incouenies. Quar-  
 taro: qd si mud? esset etern?: cu mud? sine  
 hie fuerit: qd yr phs dr. Plantz z aialibz  
 sp plen? fuit: g infintu hoies fuerit i mu-  
 do. g infinte aie. sed qd fuerit tot mo sut  
 aie cu imorales sint. g aie sut infinte aet-  
 qd est iposibile cu infinitas nulli couentur  
 creature. Et cu et videam? q aiabz pterit?  
 addant etia aie tota die: cu tu sit iposibile  
 aliqd addere infintu: g no sut aie infinte  
 z pnt hoies infinti. g necario e ponere ho-  
 mine primu: z pnt mdy habuisse pncipiū.  
 Quia ro sumit ex sine uine uoluntat. Fi-  
 nis ei uine uoluntat: i rex pductoe e boitas  
 ingru p creata maifestat uina boitas et  
 p: uita illd p. vii. Unūa p f semet  
 ipsuz opar? est de? Poriss: me aut man-  
 festat uina bonitas p h: q res alie pter  
 ipm no sp fuerit. Et hem ondit maifeste  
 q res alie pter ipm ab ipō esse hnt: qd n sp  
 fuerit: ondit etia q no agit p necitate na-  
 ture: qd yr? sua e infinta in agedo. Hoc  
 em uentissimū fuit uine bonitati: yr  
 rebz creatis pncipiū duratiōis daret. Est  
 aut notādū q sic ponit b. Tho. ij. q. ge. c.  
 r. xvij. p dicit rōnes no de necitate conclu-  
 dit: sic p bilitate habeat. Unū mudum  
 habuisse pncipiū z no sp fuisse: tenef sola  
 fide: z demōstratue pbat no p: yr et po-  
 nit b. Tho. par. j. q. xlvi. ar. ij. Predicatas  
 ar rōnes recitare in p dicatione: p dicationis  
 arbitrio uerelinā. Pz g prim? error Aris-  
 to. ponet in dīm emū/ auctitate uina repro-  
 bar? Quidā ar z sedo ponebat mōm  
 qdē factū: qd habuisse materiale pncipiū.  
 z pnt no esse de nihilo. Ista positio uidet  
 fuisse oim anr qd phoz paganoy: qd igno-  
 rauit creatione dicetes q ex nihilo ni-  
 bil sit. Unū z Plato in Timeo quē libz d  
 pntuōe mudū pncipiū: die deu illo ope  
 terrā pmo ignemqz iunxisse: yr refert Au-  
 gu. viii. de ci. dei. No die g deu creasse: qz  
 iunxisse terrā z igne: p quē intelligit celū.  
 Ista positio erronea pbat auctozitate

diuina: cu dicit: Creauit. Gen. j. Creare em  
 ut die glo. est ex nihilo aliqd facere. Ista  
 aut ppositio ex no designat cam materia  
 le: si ordinē tm. Sic cu dicit: ex mane fit mes-  
 ridies. i. post mane: yr nota. b. Tho. pre. j.  
 q. xlv. ar. j. ad tertiu. Quidā z tertio di-  
 cebat corpalia creata esse a deo mediant  
 bus creaturis spūalibz. i. angelis. Et ad h  
 refellendū: die scriptura. De. Gen. j. So-  
 litus em dei pntū est creare: nec pot alicui  
 creature uenire: nec uirtute pnta: nec in-  
 strumentaliter. Cum creatio no sit ex ali-  
 quo p supposito qd possit disponi p actioez  
 instrumentalis agens: fm b. Tho. pre. j. q.  
 xlv. ar. v. z. q. xlv. ar. ij. Unū ad hanc positio-  
 onē reprobandā exponitur etiam alio mo-  
 do in principio. i. ante omnia: fm b. Tho.  
 parte. j. q. xlv. ar. ij. Quidā etia z qd  
 to posuerit duo creatiois pncipia: vnu  
 sez summū bonū. z aliud summe malum:  
 z isti fuerunt Danichei dicetes incorru-  
 ptilia esse a bono pncipio: sed corrupti-  
 bilita a pncipio malo. Et ad hoc excludē-  
 dum dicit scriptura. In principio creauit  
 deus celum z terram. Et sic etiam die ar-  
 ticulus fidei: Creatorem celi et terre. Et  
 clarus in simbolo Niceno dicit. Factorē  
 celi z terre uisibiliū omniū et inuisibiliū.  
 In quo uerbo intelligit creatio angeloy.  
 Qui oēs creati fuerit in gratia: z quidāz  
 fuerunt in gratia pfirmati: qd notat cum  
 dicit scriptura. q facta est lux: z diuisit de-  
 us lucem a tenebris: yr ponit Aug. de ci.  
 dei. lib. xj. c. r. Ad dicitū etia errorem re-  
 fellendū. exponit tertio modo. In pncipi-  
 pio. i. in filio. Sicut em pncipium effe-  
 ctium appropriatur patri propter potenti-  
 am: ita pncipium exemplare appropriat  
 filio propter sapientia: yr sicut dicit in. ps.  
 cij. Omnia in sapientia fecisti impleta e  
 terra possessione tua: ita intelligat deum  
 omnia in principio fecisse. i. in filio: fm il-  
 lud Apli. Col. j. In ipso sez filio condita  
 sunt uniuersa. Hec ponit b. Tho. parte. j.  
 q. xlv. ar. ij. Et pz primū punctū de mōi  
 pmaria creatioe. Quō aut fuerit creatus  
 uidebitur sermone sequenti. Scdm er-  
 go punctū est uidere de finali mōi termi-  
 natione siue resolutoe. Ubi notādū q lz  
 p certo sciri n possit qm mōi finis aduen-  
 rit: qd hē de secretz diuie uoluntat: adeo yr



## De Fide

nec ap'ls voluerit reuelare dicēs eis. Nō est vestrū nosse tpa vel momēta q' pat po-  
fuit in sua p'ate zc. Act. j. Plus etiā dic-  
ch'is. Mat. xliij. De die autē illo z hora  
nemo scit: nec angel' in celo/ neq' fili' n'z  
si pater solus. Et q' videt q' etiā fili' dei  
nesciat finē mōdi. Qd intelligo sic: vr reue-  
let alijs. Nihilomin' ex quibusdā cōiectu-  
ris z signis: possum' suspicari z p'sumere  
q' primus sit finis mūdi. Qd apparet per  
q'ncq' signa instar hoīs morituri de primo.  
Un' potest dicere mūd' Temp' mee re-  
solutionis instat. Signa autē sunt ista.  
Primū signū/ est t'p'alis decrepitas.  
Scdm signū/ est totalis frigiditas.  
Tertiu' signū/ est g'nalis infirmitas.  
Quartū signū/ est sensual' obsecuritas.  
Quintū signū/ est cibalis respuitas.  
Primū g' signū: est t'p'alis decrepitas.  
Decrepitas autē est vitia etas hoīs: q' inci-  
pit. lxx. anno. in q' etate qn' hō est p'stitut'  
certum signū est future prime mōrtis: au-  
pta ill' d' Ap'li. Qd autē antiquat' z senescit:  
ape interitū est. Heb. viij. Hodo videat'  
mus in q' etate mund' est. Sancti docto-  
res v'sidūt totū temp' duratiōis mundi  
in septē etates: in s'istudine etat' hoīm.  
Prima etas hoīs est infantia: z durat vl-  
q' ad septēntium: in qua etate hō nihil cog-  
noscit: q' infantilis etas quicqd' videt ig-  
notat. l. vnica. L. de fal. mo. In hac ergo  
etate fuit mund' ab Adam vsq' ad Noe.  
Dicit autē Aug. xv. de ciuit. dei. c. xxi. q' ab  
Adam vsq' ad diluuiū cōpurant' anni s'z  
codices n'fos. ij. mil. lxxij. Scdm hebreos  
autē. mil. dc. lxx. In qua etate mūdus sic  
infans nullā cognitionē habebat traditā  
sibi a lege scripta diuina vel hūana: q' solu-  
fm legē nālem viuebat homies. Scda  
etas hoīs est pueritia: que durat a septēz  
annis vsq' xliij. in masculo. z. xij. in femi-  
na. In qua etate homo est purus in mali-  
tia z p'cis luxurie: vr in. ca. j. De delictis  
pueroz. In hac etate fuit mūd' a Noe vsq'  
q' ad Abraam: q' tūc mūdus fuit purifi-  
cat' a deo p' aquas diluuij. Et Aug. xvj.  
d' ciuit. dei. c. x. z colligit ex septura q' a di-  
luuio vsq' ad Abraam fuerūt. an. mil. lxxij.  
fm vulgata editiōe hoc est. lxx. interpretuz  
in hebreis autē codicib' longe pauciores  
anos p'hibent inueniri: de q'v' rōnem aut

nullā/ aut difficillimā reddāt. Hec Aug.  
Tertia etas est adolecētia: q' durat ar-  
xliij. annis vsq' ad. xxv. In q' etate hō cre-  
scit in cognitōe. In hac etate fuit mūdus  
ab Abraam vsq' ad Moyse. Querebat'  
hoies in cognitōes dei: p'sertim Abraam q'  
loquebat' cum deo zc. Quarta etas est  
iuuet' a. xxv. vsq' xl. In hac etate fuit mū-  
dus a Moyse vsq' ad David. Quinta  
etas est virilitas a. xl. anno vsq' ad. l. In q'  
hō est in sua p'fecta fortitudine et vigore.  
In hac etate fuit mūd' a David: vsq' ad  
transmigratiōē babilonis. Sexta etas  
homis est senect' a. l. anno vsq' ad. lxx. In  
hac etate fuit mund' a transmigratiōe ba-  
bilonis vsq' ad. c. bim. Septima etas  
hoīs est decrepitas a. lxx. ano vsq' ad finē  
vite. In hac etate est mūd' mō. vsq' ad fi-  
nē. g' mund' est in vltima etate. j. Lot. i.  
Nos sum' in q's fines secl'p' venuerūt.  
Et. j. Jo. ij. Filioli mei: mouissima hora ē.  
Sicut g' qn' hō diu vixit in decrepita etate/  
re: statim arguit' q' cito morietur: sic de mōdo  
pōt' argui: q' in hac vitia etate tā durate  
p. mil. cccclxxij. annos: er' h' arguit' q' finis  
mōdi cito erit. Jō. d' Ap'li. j. Lot. viij. Doe-  
traz dico vob' frēs. Tēpus breue est. Et  
infra. Præterit em' figura hui' mōdi. Et sic  
p'z primū. ¶ Scdm signū: est totalis fri-  
giditas. Qu' em' hō p'dit calozē naturālē:  
z medic' tangit eū: z nullū calozē sentit i-  
eo: dr factū est. Iste est mortu'. Et q'uis  
h' pbat experientia: tū adducit auctoritas  
de David: mort' primo. ij. Re. j. Et rex  
David senuerat habebat'q' etat' p'limos  
dies: cunq' operiret vestib' nō calefiebat.  
Hodo videm' si iste mōs est calid' calo-  
re charitat' erga deū z primū vel frigid'  
Antiq' hoies erāt calidi calozē charitat'  
erga deū: q' qn' de mane surgebat d' lecto:  
statim postq' erāt induti genib' siccis: vit'  
i vno angulo/ z vroz in alio: z filij in alijs  
deū orabat' deuote/ z mō nihil. Itē antiq'  
tus deuote audiebat missaz q'uidē: modo  
autē nō audiunt etiā d'nicis nec festis: nisi  
pauci: ztra. c. Missas. de pie. vij. Et qn'  
audiūt missas vel officia. loquūt de nego-  
tatiōib' z t'p'alib' ztra. c. Decet domum  
dei. de imu. ec. li. vj. Sic de vespis cōple-  
torio: z alijs horis canonicis. Dic' vr expe-  
dit audicib'. Itē dic' de defectu p'fessōis an.

me. Jre comunitatis: q̄ anteq̄ cū maḡ fer  
uore fiebat quidie: postmodū alit̄ zc. Ḡnd  
ifra. pre. v. z omittit. vel dicit̄ vr̄ ibi. Jre dicit̄  
de defectu ieiunioꝝ: z p̄cipue. xl. p. c. q̄dra  
ḡtima. de. p̄. di. v. Jre de defectu obfua  
tie feftoz. vr̄ expedit̄ zc. Jre de calore cha  
ritatis erga primū. Anuq̄? si mercator  
vel aliq̄s alit̄? veniffet ad paup̄tates: ftari  
aliq̄ iuuabat eū. Dō aut̄ si poffent euelle  
rent fibi pelle. Jre antiq̄? si diues vidiffet  
agrū alteri? vel vineā incultāz q̄rebat  
cāz. z si refpōdebat ei p̄pter paup̄tates zc.  
Tūc diues mutuabat fibi placū pecuniā  
vel boues zc. Dō aut̄ si paup̄ ruffit̄? vel  
alit̄? venit ad diuitē. tradens mibi: q̄ vult  
ralia dare dicit̄ feribetis. xij. p. x. in iftrumē  
to zc. vel dicit̄ mibi annuatim tm̄ lucroz  
z vocat vlturā centū zc. Jre antiq̄? q̄n di  
ues videbat viduā iuuenē adultam: pete  
bat a p̄te q̄re nō daret fibi virū: Cui si re  
fpōdebat p̄pter paup̄tates: tunc ille mutua  
bat libent̄ z grat̄? z sine vfura de fuo zc. fz  
mō q̄n diues videt puellā paup̄erez mltō  
nē fibi lenoniffet dicit̄. Si vult loq̄ meū  
dabo fibi tunicā. Jre olim mercatores v̄  
debant sine fraude sine purio sine vfura  
p̄pter t̄ps̄ p̄cellum folutiōi. Dō aut̄ p̄tra.  
Dicit̄ de parit̄ia/ de māuerudine/ d̄ remif  
fioe offentaz/ de hūilitate. z alijs p̄rincibz  
q̄ tūc erant ap̄d ch̄ianos. Dicit̄ vr̄ expedit̄.  
Dicit̄ q̄ quō ifte mūd̄? est frigid̄? d̄ charta  
te: z p̄nt̄ est p̄te terminū z finē. Jō de dōns  
Qm̄ fup̄abudabit iniquitas: refrigefcet cha  
ritas multoz. Et fubdit̄. Et tūc veniet cō  
fūmario. Dat. xliij. q̄ mūd̄? p̄t̄ dicere.  
Temp̄ mee refolutiois iftat. j. Tim. iij.  
Tertiu signū ē general̄ infirmitas. q̄n  
plona folū panif in vno mēbro: n̄ p̄t argui:  
q̄ cito moriet̄: fz q̄n infirmatur generalit̄  
p̄ totū corp̄: tūc dicit̄. Pro certo p̄pinquus ē  
morti. Dō videam̄? si mūd̄? ifirmat̄ i oi  
bus mēbris. Et certe p̄t̄ de eo dicit̄ illud  
Eia. j. Dm̄e caput languidū: z oē cor me  
rens: a planta pedis v̄q̄ ad verticē nō est  
in eo fanitas. Incipiam̄? q̄ a capite. f. a fta  
tu platoꝝ. Antiquus cogati trahabant ad  
ep̄ifcopatū: fciētes q̄ p̄ctofū ē reddere rō  
nē de aiabz fubditoz: cū magnuz onus fit  
reddere rōnē de aia p̄pta. z fic d̄ iure diu  
no z h̄iano. Heb. v. Nec q̄sq̄ fumat fibi  
bonoꝝ: fz q̄ vocat̄ a deo tāq̄ Aaron. Ad

idem fac̄ exēplū Moyfi. viij. q. j. In fcp̄tu  
ris. Et. L. de epi. z cle. l. Si quēq̄. vbi dicit̄.  
Si quēq̄ vel in hac vr̄be regia vel in cere  
ris puincijs q̄ in toto oibe diffufe fūnt ad  
ep̄ifcopat̄? gradū puebi deo auctore cōti  
gerit puris hoim̄ mentibz electiois/ fciē  
tia nuda/ fyncero oim̄ iudicio p̄ferat̄. Ne  
mō gradū facerdocij precij venalitate mer  
cet̄: quātū q̄sq̄ mereat̄: nō q̄ntū dare fuffi  
ciat̄ estimet̄. Profecto em̄ q̄s locus tu? et  
q̄ cā poterit̄ effe excufata fi veneranda del  
templa pecunijs expugnent̄: quē muz in  
regit̄ar̄: aut vallum fidei p̄uidebimus: fi  
auri facra fames p̄metralia venerāda p̄fer  
pit̄. Quod deniq̄ cautū effe poterit̄ aut fe  
curū: fi fciētas incorrupta corumpit̄. Cel  
fer altaribz iminere p̄phanus ardor auari  
tie: z a facris adytis repellat̄ flagitiū pia  
cula re. Ita caftus z humil̄ n̄ris fpiobz eli  
gaf̄ ep̄s: vr̄ lo corū q̄cūq̄ puenerit/ oia vi  
re p̄p̄te integritate purificet̄. Non precio  
fed p̄cibz ordinet̄ antiffes. Tm̄ ab ambitu  
oz effe feponit̄: vr̄ q̄raf cogend̄? rogatus  
recedat̄: inuitat̄? effugiat̄: fola illi neceffo  
tas fuffraget̄ excufanti. Profecto em̄ indit̄  
gnus ē facerdotio/ nifi fuerit ordinat̄ in  
uit̄. Cū fane quifq̄s hanc fctāz z venerā  
dā antiffit̄: fciēdes pecunie interuētū fubiffet  
aut fi quis vr̄ alceꝝ eligeret vel ordinaret  
alit̄ q̄d accepiffet detegit̄: ad iftar publici cri  
minis z lefe maieftat̄z accufatioe p̄pofita/  
a gradu facerdocij retrahat̄. Nec h̄ folū de  
incep̄f honore p̄uari/ fz p̄petua q̄q̄ ifamia  
damnari decernit̄: vr̄ quos facinus par  
colindnat̄ z equat̄ vt̄rofq̄z filis pena comi  
tet̄. Sed mō n̄p̄l curant̄ d̄ aiabz: fz d̄ red  
ditibz/ z imergunt̄ fe platuris fic pote? i lu  
rū: z emunt̄ fibi ep̄atus. imo infirmuz ma  
gno p̄relo: cū tñ paradiluz mltō mltioꝝ p̄  
cio emere poffent̄. Et tot pompas faciūt  
q̄ nō fufficiūt reddit̄. Et iō operz eos ex  
ro: q̄re. Dō q̄dā plati faciūt colorate fub  
p̄terru pietatis: dicit̄es q̄ fūnt patres pau  
perū: z volunt erogare male ablata incer  
ta z exēq̄ testamēta zc. z imbursāt fibi zc.  
Pores et latius te extēdere d̄ fingul̄ p̄ctis  
mortalibz p̄dicādo z inuehendo p̄ platos  
in q̄nē. Aut em̄ nullū aut minimū exēplū  
poffum̄? ab eis de vtra p̄tuofa recipe. Nil  
mō nāq̄ n̄ de hūilitate: q̄ fūnt pleni faktu z  
oi pompa. Contra q̄d Greg. c. di. Contra



## De fide

more. decorari pallio volum? forsan moribus indecori: cuius tñ in epali ceruice nihil splendidum fulgeat q̄ hūiltras. Nec de liberalitate: q̄ elemosinas non largiunt. imo rapiunt q̄cqd̄ p̄nt. Bñ curar plari accipe quartā de legat̄ in testam̄to relicto: sed nō q̄ executōi mādent testam̄ta. Tertio nec de castitate rē. Quarto nec de charitate. Quinto nec de abstinentia. Sexto nec de iustitia: q̄ iudicāt fm̄ fauorē r̄ p̄ricula res affectōes r̄ h̄mōi. Qui dūt iniquitatis cā maxima: ē ingressus iniust̄ ad platurā. iuxta illud Leonis. i. q. j. Principat̄. Difficile ē inquit yr̄ bono pagant̄ exitu: que malo sūt inchoata p̄ncipio. Itē antiquit̄ dñi r̄pales cōtentabant̄ de suis redditibz r̄ vnicuiq̄ ministrabāt iustitiā: hoc tencur facere p̄ncipes seculares. **Uñ Hies. xxij q. v.** Regū est officiu p̄ntū facere iudiciū atq̄ iustitiā r̄ liberare de manu calumniāntiū vi oppressos: r̄ pegrinis pupilloq̄ r̄ vidue q̄ facti? opprimunt a potētibz p̄bere auxilii rē. Itē debēt eccl̄iaz defendere h̄ infestis r̄ hostes. **Uñ Psalms. 101.** causa er q̄ vbi. s. Principes seculi nō nūq̄ intra eccl̄iā potestatis adeptē culmina tenēt: yr̄ p̄ eandē potestātē disciplinā eccl̄iasticam muniāt. Et infra. Sepe p̄ regnum terre: nō celeste regnū p̄ficat: yr̄ q̄ intra eccl̄iā p̄ficat cōtra fides: r̄ cōtra disciplinā agūt rigore principū cōterant. **Uñ Prover. et Dilēctia r̄ p̄ntas custodiūt regem: r̄ roborat clementia thronū? et. Vñ autē dñi tē potales sūt peiores q̄ latrones/raptores rē. **3o Esa. i.** Principes tui infideles: sicuti furum. Des diligūt munera: sequunt̄ retributiōes pupillo nō iudicāt. r̄ causa vidue nō ingredit̄ ad eos. Expone auctoritātē. Itē religiosi antiquitus seruabāt cum magno seruire sua vora et cerimonias rē. sed hodie nihil rē. Item clerici olim dicebāt maritimas rē. sed hodie vel nō dicūt: vel dicūt indeuotissime rē. cōtra. c. Dolētes. de cele. mis. Et tenebāt castitatē. Nota exēplū q̄d̄ refert Greg. de illo sacerdote q̄ existens in extremis dixit mulieri illi: q̄ apposuit aures ad os rē. Tolle paleas: q̄ ignicul? adhuc viuit. Et q̄ p̄tz: q̄ caste vivebāt antiq̄. Itē olim coniuges cū magna pace vivebant rē. sed hodie h̄. Item olim instruebāt filios disciplinare bonos**

mores rē. sed hodie h̄ rē. Dicit yr̄ expedit. Nota etiā h̄ quilibet artificem defectum vniū seu iusq̄ specialiter p̄ta baratariā que pene in quilibet artifice inueniunt: q̄ p̄mittit aliqd̄ facere vel refrare: r̄ nihil faciunt rē. Et sic totus mūd? in oibz mēbus suis est infirm?. **Uñ Bernar.** Recellit deuotio a religiois/custodia a plaris/reuerētia a subdit̄: p̄siliū a senibz/let a sacerdotibz/iustitia a rectoribz/eq̄tas a iudicibz/vnitatis a ciuibz/pietas a diuitibz/veritas a mercatoribz/r̄ charitas a mōdo. Fiat ḡ ratio. Si infirmitas generalis est certū signū r̄ mortis seu finis vite: r̄ mūd? est tot? infirm?. **3o est prim? fini suo.** Et h̄ notat figuratiue: sub alijs tñ verbis. **Lu. xj.** Erunt signa in sole/luna/r̄ stellis. Per solē intelligitur status eccl̄iasticus. Per lunā status dñop̄rgaliū: yr̄ in. c. Solite. d̄ malo. r̄ obe. Per stellas singlī fideles: p̄sertim illi q̄ alios erudiūt: iuxta illud **Psalms. xij.** Qui ad iustitiā erudiūt plurimos: erunt q̄i stelle in p̄petuas eternitates. Vide q̄ scriptū v̄nica secundā: in aduentu dñi. **4o Quartū signū rē.** Quando cū p̄sona nec audit nec videt nec sentit odo. ē. nec tactū rē. signū ē mortis. **3o dicit Berzellay ad David. ij. Regū. xij.** Nunqd̄ vident sensus mei ad dñm̄ cernendū suane r̄ amay rē. **Hodo** videamus quō mūd? iste nihil sentit de deo: h̄ sentiat bñ iniurias rē. **Ubi ḡ. Si spina pungit pedē bñ sentis: sed qn̄ vadis ad diuinos: r̄ lancea diaboli te trauserat: nihil sentis. Itē sentis pondus q̄d̄ habes sup̄ humeros tuos: sed nō sentis pondus peccati mortal̄ sup̄ animā tuā. Bene illud sentebat David dicens. Qm̄ iniquitates mee suggeste sunt caput meū: r̄ sic onus graue grauari sūt sup̄ me. Tu autem senties istud onus r̄ istud pond? post mortē: qn̄ pondus peccati demerget te ad infernū. Itē quilibet sentit puncturā acus: h̄ mulier non sentit puncturā diaboli pungentis eam: qn̄ porrat candā vel aliqd̄ vanū rē. Itē sentit quilibet in stomacho sup̄fluitatē cibi r̄ euom̄: h̄ n̄ sentit in stomacho aie sup̄fluitatē peccatōy. **3o sentias r̄ euome. Vomue? egestatio peccatōy.** Itē sentis venenū in cibo: h̄ n̄ sentis venenū odij r̄ rancorij i corde. Et sic d̄ alijs peccis p̄ dicit: pur̄ expedit audientibus **3o Ap̄s.** Nalis hō nō p̄cipit ea que sūt**

spiritus dei. j. loz. ij. Er. ps. Os habent et  
nolloquentes oculos hnt z no videbnt: au/  
res hnt z no audier: nares hnt z no odoza  
bnt. Quid hnt z no palpabnt: pedes hnt  
z no ambulabnt: no clamabnt in gorture  
sua. Jo pot mud? dicere. Ueiberauerunt  
me hnt no doluit: traxerunt me z ego no sen/  
si. Proverb. xxiij. q finis mdi. primus est.  
Quintu signu est: qn infirm? non vult  
recipere ne far: nec syrupu: nec zuchay: zc.  
vel si qn recipit euomit. Di. Factu e. Iple  
est mortu? Jo David in. ps. xij. Omne  
etiam abominata e aia coz: z appropinq/  
uerit vsq ad portas mortis. Sic in isto la  
repsit cib vite spualis z vite aie: q est v/  
bu dei. Dar. iij. No i solo pane viuit ho:  
s: et oi vbo quod pcedit ex ore dei. Die q  
quod? ordinant chntans scripturas sa/  
cras: s: pphetaz: euageliy: eplaz: z doo/  
ctoz: q scriptur snt cib q nutrit aia in via  
dei. S: hodie chntans fastidiunt tale cibuz:  
s: s: scpturas: s: legunt libros gentilia:  
s: Licetosis/ Virgili/ Quidij/ Terentij/  
zc. Erudes legunt historias Tristiani et  
Lanceloti zc. Siles filijs israel: q fastidie  
ris mana dsiderabant cepas z allia: z cu  
cumeres egypti: sic legit Aie. xj. Jo Jhu  
do. xxxij. di. Jo phibet chntans legere si/  
gneta poetaz: q: p oblectamta fabulaz  
nimiu mente exatit ad incertua libidinu.  
Ho em solu thura offeredo dem oibz imo/  
laf: sed et coz dicta libent? captedo. Snt  
ena aliq q audire vbu dei: s: nihil faciunt  
coz q audire zc. Die vt expedit. Vel dic  
ena quo cib vite est coz? chnt. De q dms  
Jo. vj. Panis que ego dabo: caro mea e  
p mdi vita: s: ho fastidit mud? cibū istum.  
Antiquus in pncipio ecclie comunicabat  
chntans oi die ab aliq aplo: q celebrabat  
Act. ij. Erant aut pleuerates in doctrina  
aplo: z comuniōe fractiōis panis. Glo.  
l. eucharistie. S: aplo assumpti postq snt  
ad gloria vite eterne incepit oim inui de/  
uotio. Et io fuit ordinatu vt solu diebus  
dnt: cōicāre: s: qlibet die dare par in st  
gnū cōionis qridiane. Deinde venerunt  
scilicet pfectores q videntes deuotionē dimi/  
nui: ordinauerunt q solu cōicarent in qctu  
or vel tribz festis anni: scilicet natalis/ pasce/  
pentecostes sic hē de pie. di. iij. c. Et si nō  
frequenti: sed dare panis bndict? qlibet

die dominico in signū scie cōionis. Deins  
de venit Jmo. papa terti? q videns ipse  
deuotionē plus minoratā z chntanos miu/  
tū in deuotos: fecit decretale. Die vtrius/  
qz scus. de pe. z re. in q ordinant q qlibet  
chntian? saltem semel in anno in pascare  
cōmunicaret: z h durat vsq ad huc: sed tū  
mud? respuit istū cibū: q: mlti z o quāti s:  
q in pascare nō cōicant: z sic cōmunicat sta  
rim inde ad duos vel tres dies euomunt  
ostum cibū: redeundo ad pctā. Aliq etiam  
sunt q cum stomacho pleno regimariibus  
pctōz istum cibum assumūt: z sic indigne  
assumētes iudiciū sibi manducāt z bibūt.  
j. loz. x. Et quo habet signū q mundus  
ppinquus est morti. Ideo Joan. vj. Amē  
amen dico vobis: nisi manducauerit: car  
nem filij hois z biberitis e? sanguine: nō  
habebit vitam in vobis. Et idcirco possi  
mus p oia que dicta sunt pecturare q de  
us cito destruet mundi: quis vt dictum  
est. de h nlla certitudo possit haberi. Amē

De creatiōis mō Ser. xii.

**H**ides tua te  
saluū fecit. Luc. xviij. Sequit  
hodie pdicare de eodem tertio  
articulo. s. de creatione mundi que habet  
in simbolo apostolico: dum dicit. Creato  
rem celi z terre vb. videbim? modo que  
renuit deus ad creandū mundū. z etiam  
habebim? de triplici opere dei: erga crea/  
turas. Saluteur virgo Maria zc. Pro  
fundamēto sermonis qui est de modo cre  
ationis: oritur de ipsa creatione theologis  
Querit. Vtrū vnum (alis questio.  
primum pncipiū oia pduxit a seipso  
aut mediāre alio. Arguit q mediāre alio:  
de nobilitate agēs est facere nobilissima  
opa p seipm/ z min? nobilita p instrumen/  
tu: vt pty. decet em regē iudicare. Sed nō  
decet eū coqna facere. S: si prim? rex est no  
bilissim? z pduxit res sedm q decet eius  
nobilitate. videt q ipse debuit aliud pdu  
cere. z p illud min? nobilita. igit. In oppo  
sitū qru hō recipit ab alio tatum et tenet.  
S: ad solū deū tenet creatā ex toto: solū  
ei deū dū diligere hō ex toto corde z nihil  
aliū eqilit. S: sol? de? dat totū: s: creatio est  
ll iij



actio in qua totū pducit. ergo vñū primū  
 principiū oia pduxit a se ipso / z nō mediā  
 te alio: z sic q̄stio manet p vtracq̄ pre du  
 bla. Ad q̄stione respondendū est fm̄ Bo  
 nauē. sup. ij. sen. di. j. q. ij. q. vñū primū p̄n  
 cipiū / oia pduxit a se ipso: qd̄ pbaf̄ triplicif  
 Primo mai<sup>r</sup> est rē d̄ nō esse ad esse. pducere  
 q̄ p̄seruare z pficere. q̄ si de<sup>r</sup> mediante  
 alio pducere res: videt̄ q̄ mediāre alio cō  
 seruaret z pficeret. ergo res nullo mō deo  
 indigeret: q̄ nec ad deū tenderet: q̄ oia sūt  
 bona q̄ tendūt ad ipm̄ z ordinata. q̄ nihil  
 esset bonū / nec ordinatū in q̄ em̄ p̄ncipali  
 ter ē ratio finis / in eo dē est ratio boni. igit̄  
 tur zc. Scd̄o impossibile est creaturā age  
 re p̄ potentia infinitā. Sed inter oīno ni  
 hil z aliqd̄: est distantia infinita. q̄ nō pōt  
 reduci nisi ab agente frutis infinite: tale  
 aut̄ est sol<sup>o</sup> deus. igit̄. Tertio pbaf̄ sic dic̄  
 fides nra: q̄ oīa in p̄ma p̄ditione in me  
 diate a deo sunt. pducta: q̄ em̄ creatio est  
 totū sube scd̄m totū / rdo decuit esse solus  
 dei: nec potuit esse alteri<sup>r</sup> sicut p̄ alterū. q̄  
 vñū p̄mū p̄ncipiū oia pduxit a se ipso. Ad  
 argumentū dic̄t / q̄ tam liberalitas q̄ no  
 bilitas supponit ordinē z possibilitatē: in  
 actu em̄ creationis attendit̄ ordo. eq̄lis ei  
 frutis z dignitas est pducere alinū ex ni  
 hilo z angelū: q̄ vtrūq̄ infinitū z de rege  
 nō sūt / qd̄ credere dēm<sup>r</sup>: iuxta verba zc.  
**P**ro introductione materie p̄dicande:  
 est notandū q̄ vera p̄clusio est in sc̄a theo  
 logia: q̄ sic est vna cēntia vna suba / vna  
 natura diuina z p̄sonaz: ita sic oīm diuina  
 rū p̄sonaz / vna opatio z indiuisibil. *Uly*  
 de infra p̄mō. xvij. in introitu. Indiuisa  
 sunt em̄ opa trinitat̄. *Uly* Aug. in lib. de  
 trini. z b̄ in decre. de p̄le. di. ij. c. Om̄es.  
 Pater z fili<sup>r</sup> z sp̄s sanctus: sicut in sepabiles  
 sunt: ita inseparabiliter operant̄. *Qd̄* intell̄  
 gendū est de opatione extrinseca: sicut est  
 opatio creationis in di. *Opatio* em̄ extrin  
 seca. s. in his in q̄b̄ relative discunt̄. ita est  
 p̄ria vni p̄sone q̄ nō alij: sic est gnare z ge  
 nerari p̄cedere zc. Quāuis ergo opatio /  
 nes trinitat̄ extrinsece sint cōes oibus p̄  
 sonis: tñ appropriare attribuit vna opera  
 tio vni p̄sone: q̄ nō attribuit̄ alteri: sic po  
 tentia attribuit̄ patri / sapientia filio / boni  
 tas sp̄s sancto: tñ tamē equalis imo eadē  
 sit potētia filij / z sp̄s sancti q̄ in patre est:

z eadē sit sapientia oīm p̄sonaz: z eadem  
 bonitas earūdem. *Modo* ad p̄p̄tū. In  
 ter cetera opa trinitatis / inuenio tria p̄n  
 cipalia in hoc mundo.  
 Primū est opus creationis.  
 Scd̄m op<sup>r</sup> recreationis siue redēptiōis.  
 Tertū est opus iustificationis.  
 Et licet oīa ista opa: z alia sint cōmu  
 nia oibus p̄sonis trinitat̄: tñ approprian  
 tur singula opa / singulis p̄sonis. *Primum*  
 opus creationis appropriat̄ patri. Scd̄m  
 filio. Tertū sp̄s sancto. Et in q̄libet ope  
 q̄libet p̄sona suam septimanā addibuit.  
**P**rimū ergo opus creatiōis appropia  
 tur patri: q̄ vñā hebdomodā in hoc opere  
 addibuit. in qua ipse de<sup>r</sup> pater creauit mū  
 diū cū elemētis. Et de hoc ope dicit̄ sp̄s  
 ra. In principio creauit deus celū z terrā  
 Gen. j. Declara vt sup̄ p̄mo smone. *Le*  
 pfecit hoc opus sex dieb<sup>r</sup>: i septio requi  
 euit. *3do* dicit̄ in simbolo. *Creo* in deū  
 patre oipotēte creatorē zeli z terre: et q̄  
 innuit / q̄ creatio zeli z terre attribuit̄ p̄i.  
 Distinguit̄ aut̄ istud opus in tres partes.  
 Nam p̄mo creauit. *Creo* fuit facta s̄l in istand  
 ti ante oēm diem: iuxta illud. *Ecce* xvij.  
 Qui viuit in eternū: creauit oia s̄l. In p̄i  
 mis aut̄ trib<sup>r</sup> dieb<sup>r</sup> distinguit̄ creaturas: in  
 alijs vero trib<sup>r</sup> ornauit. In p̄mo q̄ die  
 fecit de<sup>r</sup> lucē: que vice z loco solis oia cōp  
 poza illustraret. i. die z noctē discerneret.  
*Uly* dicit̄. Gen. j. Dicit̄ de<sup>r</sup>. *Fiat* lux: et  
 facta est lux. Et vidit̄ de<sup>r</sup> lucē q̄ esset bo  
 nar: diuisit̄ lucē a tenebris. *Appellauit* q̄  
 lucē diē z tenebras noctē. *Factus* est vñ  
 ipere z mane dies vnus. *Nota*. *Uly* p̄re:  
 p̄me diei: z mane subsequētis noctis. *Uly*  
 es vnus. s. naturalis. In quo quidē opere  
 auctor lucē innuit nobis: se nō amare opa  
 q̄ in tenebris s̄unt: qm̄ mala sunt. *Uly*  
 Jo. ij. Om̄is q̄ male agit odit lucē: z nō  
 venit ad lucē: vt nō arguant̄ opae<sup>r</sup>. *Uly*  
 nea. *Que* facies: sic fac q̄ spectat̄ aliqd̄:  
 oīa mala nobis solitudo imperat. *Uly*  
 p̄ius. *Lum* qd̄ turpe facit / qd̄ me p̄spectat̄  
 te ruberes. *Lum* spectare deo: nō magi ip̄e  
 rubes: Scd̄o die fecit deus firmamen  
 tū: vt aquas superiores ab inferiorib<sup>r</sup> sepā  
 raret. Et dicit̄ firmamentū: eo q̄ sit firmū  
*Uly* dicit̄ Gen. j. *Dixit* quoq̄ de<sup>r</sup>. *Et*

# Bermo. XII. Fo. CCXXXIX

firmamentū in medio aquarū: vt diuidat a  
quas ab aquis. Et infra. Vocauitq; de  
firmamentū celum: et factū est vespere: et  
mane dies scda. Sup quo triplex q̄stio oc  
currit. Prima est: quid p̄ firmamentū in  
telligat. Si em̄ est celum: vt videt̄ dicit̄ in  
terru. ergo celū videt̄ factum scda die: sed  
paritū dicit̄ sup: vbi dicitur. In principio  
creauit de⁹ celū et terrā. Scda dubitatio  
quid p̄ aquas superiores intelligat. Tertia  
questio est: q̄ intelligendo firmamentū p̄  
celo sidereo: quō intelligit̄ q̄ fuit factū se  
cunda die. vt ruz fm̄ formā substantialem  
aut fm̄ formas accidentales: De q̄b die  
vt ibi scripsi. Tercio ergo die p̄gregauit  
aquas: q̄ erat̄ sub firmamēto in locū vni  
vt apparet. Et vocauit deus aridam ter  
rā p̄gregatione q̄ aquarū appellauit ma  
ria. Item eadē die dicit̄. Germinet terra  
herbam viuentē: et facientē semen: et lignū  
pomiferū facies fructū: iuxta gen⁹ suū et c.  
Quartū terrā arborib; herbis et plantis.  
Quarta die ornauit firmamentū lumi  
nariis. scilicet luna et stellis. Quinta die  
ornaui aerem auitibus et mare piscibus.  
Sexta die ornaui terrā iumentis repti  
libus et bestijs. Nouissime eodē die factū  
est nō in ornatū terre: sed vt oim̄ dñs et  
patronus. Vñ dicit̄ de⁹. Factam⁹ boiem  
ad imaginē et similitudinē nostrā: et presit̄ pi  
scibus maris: et volatilib; celi et bestijs ter  
re. vniuersis creature dicit̄ reptilib; qd̄ mo  
uet̄ in terra. Gen. i. Factus est aut̄ homo  
de terra: q̄tum ad corpus: et in terra. scilicet  
campo damasceno: sed nō ad terrā: sed ad  
celū p̄petuo habitandū. Nec p̄pter terrā:  
sed p̄pter eū q̄ fecit̄ celū et terrā. Septia  
aut̄ die peractis oibus redeiuit in seip̄o ab  
eterno: sed post opa redeiuit in seip̄o solus  
die septima. Hec est septimana creatiōis  
appropriata p̄sone patris. De quo loquit̄  
ter. Gen. i. Et articulis fidei dicit̄: vt sup̄  
Lredo in deū patrem omnipotentē creatō  
rem celi et terre. ¶ Scdm̄ opus est recre  
ationis: siue reparatiōis: siue redēptiōis:  
q̄ appropriat̄ p̄sone filij p̄ quē restaurata  
sunt omnia. Qui filij licet ab instanti con  
ceptiōis p̄. xxxij. annos: totū se in opus  
nostre redēptiōis expenderit: p̄dicando/  
sanctē viuendo: et miracula faciēdo: nihil  
quā in vltima septimana: q̄ vocat̄ peno  
sa n̄am restauratiōne fecit: iuxta illud Da  
niel. ix. Confirmabit aut̄ p̄ctm̄ ml̄; hebdo  
mada vna. Filius ergo opatus est recrea  
tiōne seu reparatiōne: sicut pater creatiō  
nem: iuxta illud. Jo. v. Pater meus: vlti  
mō operat̄. et ego operor. Prima die. i.  
dñica palmarū creauit lucez fidei in mēte  
curbarū: cum florib; et palmis obuiantiū  
sibi. Et q̄ vt dicit̄ Rom. x. Corde credidit̄  
ad iustitiā: ore autē p̄fessio fit ad salutē: iō  
fidem cordis ostendebat̄ assertiōe verita  
tis: clamātes et dicētes. Benedict⁹ qui ve  
nit in noie dñi sanna in excelsis. Bar. xxiij  
Hanc lucem diuisit a tenebris: quādo in  
gressus in templū dei eiecit vendentes et  
emētes. ostēdens illos esse in tenebris q̄ ob  
scuri erant p̄ infidelitatē: et frigidū p̄ cupi  
ditatē. Vñ Jo. ix. In iudiciū ego veni in  
mundū: vt qui nō vidēt. simplices: videā  
ant. et q̄ vidēt. sapiētes apud semetipsos:  
ceci fiant. Scda die creauit firmamētū  
penitētie in muliere adultera in tēplo sibi  
oblata: cui ait Jo. viij. Vade: et iam am  
pli⁹ noli peccare. Firmamentū est firmus  
p̄positum nō peccandi: sine q̄ inutilit̄ sumi  
tur p̄sentia: sicut sine fundamēto nō valet  
fabrica. vñ Lu. ix. Firmauit Iesus factez  
suā: vt iret in hierusalē: ita et penitētes de  
bent firmare mētes: vt tendant ad patriā  
celestē. Hic diuidit aquas ab aquis. Aque  
superiores sunt penitētes: ad appetitū cele  
stiu eleuati. Aque inferiores sūt carnales:  
ad amorē terrenorū depressi. Tercia die  
p̄gregauit aquas in locū vni: q̄ cōfutat̄  
scribit̄: et phariseis docuit discipulos de cō  
sumatione seculi: et de distinctione iudicij:  
q̄ peracto detruent omnes mali in carcere  
infernū. Vñ Esa. xliij. Congregabunt  
p̄gregatione vni⁹ factis in lacu: et claudē  
tur in carcere. Et tunc apparebit arida. i.  
ecclesia ab humore carnalis occupante se  
parata: p̄ferens herbas sanctarū cogitatio  
nū: et fruct⁹ sc̄torū operū. Quarto die fa  
ctus est sol. i. ch̄s venalis tanq̄ vile mā  
cipiū. Judas em̄ audiēs a dño in vespere  
p̄cedentis diei: q̄ in primo erat passurus  
voluit mortē ei⁹ facere sibi lucrosam: vñ  
ad p̄ncipes sacerdotū accessit: pactuz cum  
eis fecit de tradēdo dñm p̄ triginta dena  
rijs: et ab h̄ eodē die legit̄ p̄phetia Esa. in  
q̄ agit de mercede. p̄ ch̄i venditiōe. Esa.

leij. Ecce merces eius cum eo etc. Facta est  
 etiam luna, i. caro christi sicut sanguis: quod pater  
 cipes sacerdotum audientes a domino in pceden  
 ti die: non me videbitis amodo: donec dica  
 ris. Benedictus qui venit in nomine domini. **Mat. xxij**  
 Putaverunt quod vellent subterfugere manus  
 ipsorum. Et ideo congregati sunt in atrio Cay  
 phe/ deliberantes eum capere et occidere.  
 Formate etiam sunt stelle. i. apostoli cadentes. Nam  
 iudas tali die perditionis: alij apostoli passi  
 one relicto eo fugerunt. De his **Apo. vj.**  
**Sol** factus est niger tanquam lacus cilicini:  
 et luna facta est sicut sanguis et stelle celi  
 deciderunt super terram. Quinta die facti sunt pisces  
 et volucres: quod illo die lauit pedes apostoli  
 postolorum. in quibus designat status penitenti  
 rum: qui tanquam pisces vivunt in aquis lachry  
 marum: et extra eas moriuntur. cum redeunt ad  
 peccatum. **Ubi Esa. l.** Coputruerunt pisces  
 sine aqua et moriuntur in siccitate. Instruit etiam  
 illo die sacramentum corporis sui. ad quod oportet  
 hominem volare per intellectum et effectum ratio  
 nis: duobus aliis: cum sit nimis arduum super sensum  
 humanum. **Ubi Mat. xxij.** Ubi fuerit cor  
 pus. i. in dextera dei sedes: illic congregabuntur  
 et aquae. In hoc autem quod primo pedes corporis la  
 uat. ostendit quod non licet nobis accedere ad sa  
 cramentum eucharistiae: nisi cum labore penitentiae  
 et lachrymarum: nisi prius mundati fuerimus a  
 sordibus peccatorum nostrorum. **Sen. ij.** In sudore  
 vultus tui: vesceris pane tuo. **Job Antre**  
**us** comedo suspirio. Sexto die facta sunt  
 tumera et reptilia et bestiae: quod principes sa  
 cerdotum: scribae et pharisaei et seniores populi be  
 stialiter in dei filium seuerunt: quod tumera dicitur  
 per castrimargiam sive gulam. reptilia propter  
 avaritiam: bestiae propter invidiam. Nam propter  
 hec tria interfecerunt christum. Primo ne amitte  
 rent oblationem. Secundo ne perderent regnum  
 et genes. Tertio quod invidia mouebant contra  
 ipsam. Eodem die factus est homo. i. reformatus  
 tum est genus humanum obliuendo regulam me  
 dico: quod habet per contraria contrariis purgatur:  
 ut: ut infra dicit. Nam propter quod Adam pec  
 cavit in paradiso: christus capere fuit in horro  
 re: quod ille pomum curiose aspexit: christus habuit  
 velamen in oculis. Quia ille perba mulieris  
 audiuit: christus celsus alapis fuit: et prume  
 lias et contumacia iniuriarum audiuit: iuxta illud  
 psalmi. Opprobria exprobantium tibi: ceciderunt  
 super me. **Quia** ille porrexit manum ad verum  
 tum: christus extendit manum suas ad partium.  
 Quia ille delectatur fuit ad eius pomum: christus  
 stus amaricatus fuit in portione felis et acer  
 ti. Quia ille cepit pudenda folijs sic: christus  
 suspensus est in cruce nudus. **Quia** ille permissus  
 excusavit: christus accusatus: nihil respondit.  
 psalmi. Ego autem tanquam fur. non audi. et sic murus  
 non aperuit os suum. Quia ille transfudit peccatum  
 suum ad posteros: christus transiit mortis suae  
 meritum ad redemptos. **Item** sicut ex latere  
 dormieris formata est eua: sic ex latere christi  
 dormieris in cruce producta est ecclesia. quod  
 vniuersum militum lancea eius: apertum: et primo  
 exiit sanguis et aqua. **Jo. ij.** sanguis in  
 precium et aqua in lauacrum. **Septimo die.**  
 sabbato corpus eius repositum in sepulchro: et  
 aia eius in limbo. **Mat. ij.** Lapsum est in la  
 cum vita mea: et anima mea in limbo infer  
 ni. Et sic per hebdomadam filij in opere recre  
 arunt. **Ubi** aliter. **Mat. ij.** hebdomada  
 da: in qua ipse filius dei operatur est recreatione  
 suae operatione mundi. Nam primo dies in  
 qua formavit lucem: fuit in qua gloriose nati  
 tas quod die dñico facta est: in qua fecit lucem: quod  
 ostendit corpus suum et humanitatem suam visibilem  
 oibus: quod est lux mundi. **Jo. j.** Erat lux vera  
 quod illuminat omnem hominem venientem in hunc  
 mundum etc. **Jo. vij.** Ego sum lux mundi. **Et**  
**in** signum huius: circumsistit pastores. **Luc. ij.**  
**Claritas** dei circumfulsit illos: et non sicut  
 dies illuminata est: ut pñiciauerat **David**  
**in** psalmi. **Ubi Esa. jr.** Populus qui ambulabat  
 in tenebris: vidit lucem magnam. **Ambulabat**  
**in** tenebris: vidit lucem magnam. **Ambulabat**  
**in** regione umbrae mortis: lux orta est  
 eis. **Secundo** dies est predicatio. in qua fecit fir  
 mameter. i. celum: quod celestis regni spem in me  
 ribus hominum figebat. **Penitentiam** agite ap  
 propinquabit enim regnum celorum. **Mat. ij.** **Et**  
**hoc** fuit primum sermo: quod christus predicans dicit  
**Item** **Mat. v.** **Beati** pau. spiritu quod ipse. **et**  
**celorum.** Firmabat etiam sua predicatio mentes  
 hominum in veritate credendorum: et in firmitate  
 te sperandorum: et in acerbitate agendorum.  
**Hac** etiam die diuisit aquas inferiores a super  
 ioribus: quod predicabat bonos super celos assumen  
 dos: et malos in infernum detruendos: ut per  
**Mat. xij.** **Erubuit** angeli et separabit ma  
 los de medio iustorum: et mittet eos in cam  
 num ignis. **Ibi** erit fletus et stridor dentium. **Et**  
**Mat. xxv.** **Venite** benedicti patris mei possi  
 dere paratum vobis regnum a constitutione mundi

di. Et. Discendite a me maledicti in igne eternu: q parat est diabolo z angelis et.  
 Et infra. Ibi hi in suppliciu eternu: uis  
 stitit in uita eterna. Ite ostendebat iudeos  
 ad fernu detrahendos: z getiles ad celum  
 assumendos. Ido dixit iudeis. Ido auferet  
 a uobis regnu dei: z dabitur genti facienti  
 fructu eius. Dar. xxi. z in euagelio hodi  
 ermo. Terti die hui hebdomade: est  
 sacratissima passio sua: in qua cōgregauit  
 adq in locu vnu: z separauit eas in terra.  
 z apparuit arida. Sic in passione sua sepa  
 rauit humore sanguineu z aqueu a corpe  
 suo: z remansit caro sua arida z secca ab oi  
 humore: ppter qd valde siccabat d. Sicut.  
 Diodica qntitas remansit sanguis: z illaz  
 etiā expendit in terra: qn vnus militu lan  
 tea latus ei aperuit: z continuo exiuit san  
 guis z aq. Jo. xii. Aqua illa fuit p aq:  
 nō humor flegmaticu: vt habet in c. In q  
 dā de cele. mil. z ex hornata est terra. i. ec  
 clestia q est corpe: chri n ysticu. Iuxta illud  
 Eplu. i. Qui ipm dedit caput sup omne  
 ecclesiaz q est corpe ei. Hac terra ornauit  
 arboribz z plantis. i. sacris factis: z oim vir  
 tutu mirabilibz exēplis: qz in passione dñi  
 oēs mirabilis relaxerunt. Quart die  
 resurrexio: in q fecit solem z lunā z stel  
 las. Et p solē intelligit ipse chris: q in die  
 resurrexiois factu est immortalis z glori  
 lucens plusq sol p dore claritatis. Facta ē  
 luna. i. pgo Maria illūinata p lenitiā que  
 paulo ante p dolore fuerat obscurata.  
 Quid puras ma? fuerit: dolor pginis in  
 passione z morte chri: an letitia in resurre  
 ctione: Puto sine pūdictio veritat: maio  
 re fuisse letitiā: qz dolor fuit tēperatus et  
 mitius spe resurrexiois: qz hoc fuisse pte  
 nūciatū p pbas pgo sciebat: sed in letitia  
 illa nō fuit mixtura tristitie. Nota quōd p  
 te est verisimile: pgo videns resuscitatu  
 chri osculara est eum sepulchro: pedes: ma  
 nis: os z c. d. Vulnera piosa: z qcum  
 dolorem mihi intulisti die veneris zc. Et  
 quō chris ei. Daret mea de cetero gaude  
 re: qz nō habebit amodo nisi gaudiū. Ec  
 ce quō facta est luna. i. pgo illūinata a chri  
 sto sicut luna a sole: z illuminans celos. i.  
 oēs nos. Vñ Maria interpretatur illumi  
 nata vllūinante. Facere sunt stelle. i. apli  
 illūinari sūt p fide: quā in nocte passionis

paiderant: z chri solē corpe z mēte relū  
 grant: q adeo illūinati sunt q totū mūdū  
 postea illūinauerūt. Quint die est ad  
 scensio in q fecit aues et pisces. Per aues  
 designat pteplariu: p pisces acciui. Ipos  
 q aplos eo die fecit aues p pteplationē: z  
 ex tūc ascenderūt ad celū p desideria scra.  
 In q sciebat chri corpalit esse. vñ Dar.  
 xxiij. Vbi fuerit corpe: illic cōgregabunt  
 z aqle. Quia amor est quoddā vinculu: z  
 qd trahit amantē ad amatū. Ite Jo. xiiij  
 Expedi vobis vt ego vadā. Si ei nō ab  
 tero pacter? nō veniet ad vos. Si aut ab  
 tero: mittā illū ad vos. Ite fecit ipos apo  
 stolos pisces p vitā actiua: qn misit eos p  
 mare mundi hui? dī. Euntes in mundū  
 vniuersum: predicare euangeliū omi crea  
 ture. Dar. vi. Bapuzares eos zc. Dar.  
 vlti. Predicatio em et baptizatio: pnter  
 ad vitam actiua. Sextus dies fuit mis  
 sio spiritus sancti in die pentecostes in q fe  
 cit hoiem. i. genus humanū siue collegiū  
 aploz pfectu: qd prius valde erat impfe  
 ctum z fragile: ppter qd noluit dñs vt aū  
 pdicarent: nec exirent ciuitate ppter ei? re  
 surrectiones. Act. i. Et cōueniens pcepit  
 eis ab hierosolymis ne discederent: sed exi  
 pec. pmiss. patris quā au. inqz p os meū.  
 Sed in die pente. repleti sunt spū sancto:  
 et fuerunt apli et tunc pfectissimi hoies.  
 adeo in gratia pfirmati q nullo modo de  
 cetero mortalitē peccauerūt: nec morte tū  
 mebant: nec totum mūdū. Vñ Petrus  
 q ad vocem ancille timore ductus ter neq  
 gauerat christū: postea coram regibz z p  
 cipibus mundi nō timebat pferri nomē  
 christi. Ite alij apli qui in nocte passio  
 nis chri fugerant relinquētes ipsum so  
 lum: postea ibant gaudentes a conspectu  
 concilij: quonā digni habitū sunt p nomie  
 Iesu z tūmeliam pari. Actū. v. Et tunc  
 etiaz sunt diuise bestie ab eis. i. iudei incre  
 duli z bestiales: quā dicebant ipsos mu  
 sto plenos: cum tamē essent pleni spiritu  
 scro. Act. ij. Vñ in pdicatioe Petri pma  
 cōueria sunt tria milia hoim ad christū:  
 sicut ibidē legit. Septima dies erit ad  
 uentus ad iudiciū vniuersale: in q post  
 qd chris iudicauerit mūdū: requiescet cū  
 sanctis suis ab omi opere recreationis: dī  
 cēs eis. Venite benedicti zc. Dar. xxv.

**T**ertium opus est iustificatiois. In q̄  
 sp̄s anct̄ adhibuit bebdomodā suā septē  
 dierū. i. septē sacramētoꝝ. p̄ q̄ septē virtu-  
 tes tribuit. Primo die creauit lucez s̄c̄  
 del p̄ sacramētū baptisimī: q̄ interdū d̄r̄ s̄c̄  
 des. xlv. di. De iudeis. In baptisimo creat  
 gr̄am fidei: q̄ est lux ante: z p̄ quā fideles  
 ab infidelibz separant: qz lux a tenebz sepa-  
 rat. Vñd̄ Ephe. v. Eratis aliqñ tenebz: nūc  
 aut lux in dño. Hec ē nubes lucida: q̄  
 filijs israel i deserto lucebat: nō autem egypti-  
 j̄s. i. tenebzosis: sicut legitur Ezo. xliij.  
 Sed s̄ dies ē sacramētū firmamētū. i. gr̄az  
 fortitudinis. Quia id sacm̄ dat ad robur  
 fidei ch̄ziane z p̄seueratā habendā: p̄ quā  
 diuidunt aque ab aqs. i. p̄seuerātes a nō  
 p̄seuerātibz. Vñd̄ Mat. xij. Qui p̄seuera-  
 uerit vsqz in fine: saluus erit. z sic ascēdet  
 sup̄ celū. q̄ n̄ p̄seuerauerit: erit sub firmē-  
 mēto: qz detruet ad infernū. Tertius  
 dies est sacm̄ eucharistie per q̄ infundit  
 gr̄az charitatē q̄ cōpat̄ z gregationi aqua-  
 rū: in vñū. qz p̄ ipsam mēbra ecclie vñunt  
 ch̄zo. Jo. vj. Qui man. car. me. z bi. sang.  
 me. in me manet z ego in ipso. J̄c̄. j. Joā.  
 iij. De charitas ē: z q̄ ma. in cha. z c. J̄c̄  
 p̄ charitatē mēbra ecclie vñunt in vñum  
 corp̄. Vñ. j. Coꝝ. x. Vñd̄ panis z vñum  
 corp̄ multi sum? oēs q̄ d̄ de vno pane et  
 d̄ vno calice p̄cipam? Quart̄ dies ē  
 sacz p̄nie: in q̄ creat gr̄atā iusticie p̄ quā  
 opera tenebzay abijciunt: z induimur ar-  
 ma lucis. Ro. xij. Ideoqz cōpat̄ creationi  
 lumiariū. Tūc ei creat feruor: diuini amo-  
 ris tanqz sol lucens in aia z ardēs. z luna  
 .i. vir̄ hūilitatis. z stelle. i. actus singula-  
 rū virtutū: p̄ quas penitentes lucent alijs  
 p̄ exēpla p̄uola: iuxta illud dñi. Sic lu-  
 lut ve. co. bo. vt vi. o. v. bo. z glo. p. v. q̄ in  
 ce. est. Mat. v. Et sō exēpla h̄mōi. dicunt  
 stelle lucētes: p̄ q̄s etiā oēs n̄ros aduersa-  
 rios debellam. Vñd̄ Judi. v. Stelle ma-  
 nentes in ordine suo aduersus Silarā pu-  
 gnauerūt. Silarā interpretat̄ exclusio gau-  
 dij: z significat̄ diabolū q̄ excludit cum si-  
 bi p̄sentitibz a gaudio paradisi. Qui-  
 tus dies est sacm̄ extreme vñctiois: in q̄  
 confert̄ gr̄a sp̄s. z etiā gr̄a ad remissionēz  
 venialium vt cito aia volat ad deum. Et  
 ideo cōparat̄ creationi volatiliū: que sepa-

ratur a p̄sibz: quia per hanc separantur  
 electi a damnatis in damnatione fluenti-  
 bus. Vel p̄ gr̄atā sp̄s collatiz in sacramē-  
 to extreme vñctiois fiant boies p̄scoz z  
 aues: qz bene narrant in mari. i. amaritudi-  
 ne mortis sine periculo naufragij despera-  
 tionis. Et postea fiunt aues: quia euolat  
 ad celum. Sextus dies est sacramētū  
 matrimonij: in quo confertur gr̄atā con-  
 perantē ad reprimendos motus bestiaz  
 les cōcupiscentie carnalis. et ideo compa-  
 ratur septe diei creationis: in qua creauit  
 deus bestias terre: et postea hominem: vt  
 dominaretur eis. Per bestias enim doli  
 gnantur brutales motus concupiscentie  
 carnalis: vt dixit: qui dicit̄ fieri i hac die  
 quia apparent et insurgunt tales motus  
 inter coniuges: sed reprimi debent z reprimuntur  
 per gr̄atā temperatē collatiz  
 in matrimonio per quā fit homo: id est re-  
 ctificatur: ut sciat vas suum possidere in  
 sanctificatiōe et honore. Hic autem motu-  
 ribus homo dominari debet per virtutēz  
 temperantie que matrimonio infunditur  
 a spiritu sancto per quam virtutem homo  
 viuūt fm̄ rationem humanam. Alioquin  
 homo est similis bestijs. ps. Homo cum  
 in honore esset nō intellexit: comparatus  
 est iumentis insipientibz: z similis factus  
 est illis. Septimus dies est sacramētū  
 ordinis: in quo spiritus sanctus creat  
 gr̄atā prudentie et perfectionis: p̄ quā  
 debet homo a negocijs mūdānis quietē: et  
 re: iuxta illud Apostoli. Nemo militans  
 deo implicat se negocijs secularibus: vt  
 ei placeat cui se pbaut. ij. Timo. ij. Alibi  
 quin cithara cum psalterio non bene con-  
 cordat: vt dicit̄ reclus in. c. Diuersis falla-  
 cijs. de cle. cōiugatis. Finis. Quia ad istū  
 articulum de creatiōe mundi potest per-  
 tinere etiam prouidētia diuina super gub-  
 ernaatione vniuersi: ideo potes predicare  
 de prouidētia seu p̄destinatione vni-  
 ce. lxx. qui incipit. Multi sunt vocati z c.

**D**e iustificatione peccato-  
 ris. Sive de his que concurrūt  
 ad iustificationem humanam.  
 Sermo. xlii.

Fides tua te

saluū fecit. Luc. xviij. Sequitur hodie predicare d quarto articulo...

miraculosa est: qz in tali iustificatiōe sunt omnia illa tria q ad miraculū requirūt. Et ad argumētū dicit: q nō debet capi miraculū...

Querit vtrū iustificatio impij sit miraculosa. Arguit q sic. Glo. sup illud. Jo. xij. itū, maiora hoc faciet. mai' est impios iustificare qz iustos creare. Sed fm Aug. j. de ciuit. dei. c. v. illd est mirabil'...

Prima est causa pncipalis effectiua. Secda est causa meritalis i ductiua. Tertia est cā instrumtalis coopartiuua. Quarta est cā materialis receptiua. Quinta est cā pncipalis dispositiua. Sexta est cā formalis pfectiua. Septima est cā finalis cōplectiua. De quibz omibz scriptū in sermonibz. xl. de peccis in genere: z in. iij. arti. de peccato mortali fmōe. x. vbi agit de remedys peccati mortalis. quantū ad causas. Sed in pscnti fmōe de materia ista in qbusdā alijs pcedem'.

## De fide

est: qui nō credi. condē. Heb. xj. Accedē  
rem ad deū oportet credere. Grē charitas  
actualis in adulto. Lu. vij. Dimissa sūt ei  
pctā multa: qm̄ dilexit multū. In Aug.  
Qui creauit te sine te: nō iustificabit te si  
ne te. l. sine opatione tua. Quattuor em̄ re  
grunt ad iustificationē impij. quoz duo  
sunt ex pte nra: reliqua pō duo ex pte dei.  
Prima duo sunt ista. Motus liberi ar  
bitrij in deū p fidem: motus libertarbitrij  
in pctm̄. Alia vero duo sunt ista. l. grātie  
infusio: r culpe remissio. De q̄bus vide b.  
Tho. j. ij. q. cxij. ar. vj. Hora moralif ptra  
illos q̄ expectant: vt moueant a deo: r ido  
nō curant orare dicētes. Deus est ille qui  
mouet r om̄ia facit: heresis est: qz nos de  
bem⁹ cooperari deo: vt dicit Aug⁹. vbi sup.  
Ido dicit dñs. Quertimini ad me r ego  
conuertar ad vos. Sacha. j. Hora exemplū  
de illo q̄ cum esset infirmus r nollet reci  
pere medicinā: relinques sanitatē r mo  
rem suū deo stultitia esset: qz deus ordina  
uit media quibz vita spūalis r corporalis cō  
seruet. Hora exemplū qd̄ legit in colla. pa  
rtum. de illis duobz qui recedētes a cella  
ppoluerunt se nūq̄ comesturos / nisi missi  
set deus eis cibum. Cūq̄ incidissent in la  
trones / vnus latronū poterit eis panem  
quē vnus accepit. arbitrans a deo sibi illū  
dari r comedit. Alter pō mori se dimisit:  
r sic mortu⁹ est corporaliter r spūaliter. Et  
quo pte q̄ deus operat effectus suos me  
diantibz causis sc̄dis. Sicut in salute cor  
poris: sic r in salute anime. Alio mō po  
test dici magnū opus / ppter magnitudinē  
eius qd̄ fit: r fm̄ hoc maius opus est iusti  
ficatio impij q̄ creatio celi r terre: fm̄ q̄  
de Aug. Ratio est: quia iustificatio impij  
terminat ad bonū eternū: qd̄ in diuina par  
ticipatione r visione p̄sistit. creatio pō celi  
r terre / terminat ad bonū nature mutabi  
lis. Et ideo Aug. cū dixisset q̄ maius est  
q̄ ex impio fiat iustus q̄ creare celū r ter  
ram subiungit. Celū em̄ r terra transibit:  
p̄destinatoz vero salus r iustificatio pma  
nebit. Grē quia in creatioe mōi nihil fuit  
resistens deo: sed in iustificatioe impij sic:  
sc̄z voluntas ipsi⁹ pctōis. Hora moralif:  
quot modos tenuit r tenet deus. ad con  
uertendū pctōies. cū tñ pctōz semp sit du  
tus: r ppter hoc p̄dicta iustificatio impij

est maius opus q̄ creatio mūdi. Ideo est  
clefia in oratioe ait. Deus qui omnipoten  
tia tuā parcendo matime: r misericordie ma  
nifestas. Et ps. Miseratōes e. su. om. o. c.  
Fiat ḡ ratio a minori. Qui nō pōt facere  
min⁹: non pōt facere maius: sed opus ius  
tificationis est maius q̄ creationis. ḡ cum  
opus creatiois nulli creature cōpetat: sed  
ppriuz est opus dei: multo minus poterit  
creatura iustificare p modū principalis a  
gentis. Ideo ergo dixi / q̄ p̄ncipalis causa  
effectiua sanctificationis hūane: est solus  
deus. Sc̄do hoc idem pbatur auctoz  
tate. Esa. xlij. Ego sum q̄ deo iniquitatē  
tes tuas ppter me r peccatoz tuoz nō re  
cordabor. Item Leuit. xx. Custodite p̄ce  
pra mea r facite ea: qz ego sum dñs q̄ san  
ctifico vos. Grē Rom. ij. Iustificati grat  
is p gratiā ipsi⁹. Et Bar. ix. Et Bar.  
ij. Quis pōt remittere peccata: nisi solus  
de⁹. Et sic pte prima causa. Sc̄da cau  
sa est meritalis in ductiua. Et hoc est du  
plex. Prima est passio vnus hois ḡlu  
chū: cuius merito inducat siue inclinatur  
deus ad remissionē pctōz: r ad sanctifica  
dum hoiera. Unde ap̄tus Ro. ij. Iustifi  
cati gratis p gratiā ipsi⁹. ecce prima prin  
cipalis causa. Et p redemptionē q̄ est in  
christo Iesu: quē p̄posuit deus p̄pitiatioe  
p fidem in sanguine ipsi⁹. ecce sc̄da causa  
meritoria. Hora practice quādo p peccat  
toz vt cōuertant: orat p̄mo s̄go Bar  
ria ch̄m filium suū. qui q̄nq̄ zelo iusticie  
morus: dat matri repulsam. Pater ostē  
dit sibi pectus r vbera / quibz ipsi⁹ lacta  
uit dicēs. Filij p istud pectus: r p ista vbe  
ra quibz te lactaui eraudi me. Et hūc autē  
pietate r precum maternaz instantia v̄o  
ctus voluit se ad patrē dicēs. Pater igno  
sce tē. q̄ si habet repulsa a patre: ostēdit si  
bi vulnera: r hoc mō pater merito sue pas  
sionis inclinatur ad misericordiam Bern. Dat  
ostēdit filio pectus: r vbera. filius ostēdit  
patri latus r vulnera: nulla ḡ poterit esse  
repulsa. vbi cōcurrunt tot charitaz inflig  
nia. Ecce prima causa meritoria in ducti  
ua. Tñ. j. Jo. ij. Filioi mei hoc scribo vol  
bis: vt non peccetis: sed si quis peccauerit  
aduocatū habem⁹ apud patrē Iesū ch̄m  
sc̄m: r ipse p̄pitiatio est p pctis nostris.  
Sc̄da causa merital in ductiua: est v̄o

tas meritoꝝ / z oratio totius vniuersalis  
 eccle chritiane: que prinne orat p pctōꝝ  
 conuersione ad deum tanq̄ mater p filijs.  
 Ideo dicit articu<sup>o</sup> fidei, Credo in sanctā  
 eccliam catholicā sanctoꝝ cōmunionē /  
 remissionē peccatoꝝ. Vbi notādū: q̄ ora  
 tiones eccle p̄sunt chritianis duplicat. Uno  
 mō ex charitatis vniōne: z sic soluz bonis  
 in gra p̄stitutis p̄sunt. Ideo dicit, Sancti  
 toꝝ cōmunionē: sicut cibus sumpt<sup>o</sup> p os  
 p̄dest omibz membris corporis. ps. Parti  
 cepi sum oim timentū te. Alio mō ex ec  
 cleste inuentione siue oratione: z sic p̄sunt etiaz  
 malis chritianis. Vñ sepius de<sup>o</sup> conuertit  
 pctōꝝ p orationē: vt infra dicit, De quo  
 dicitur / vt scripti in p̄monibz de pecca  
 tio in genere argu. iij. smone. v. in prima  
 p̄lutione. Igit tam videm<sup>o</sup> quantā solli  
 citudine habet mater p liberationē filij in  
 carcerati in morte v<sup>l</sup> captui in barbaria:  
 multo magis sollicita est sc̄a mater eccle  
 sia p liberationē pctōꝝ: qui detinent capti  
 ui a diabolo in carcere peccati mortalis.  
 Unde merito eccle orantis deus suscita  
 tur ad suscitandū peccatoꝝ: de morte pec  
 cati mortalis ad vitā gratie. In cuius si  
 gnū sive figurā habet: q̄ ch̄s dum tret  
 in ciuitatē que vocat<sup>o</sup> Haym videns ado  
 lescentē qui efferebat mortu<sup>o</sup> filius vni<sup>o</sup>  
 matris sue / que vidua erat. videns etiam  
 dñs matrē illam stentē: misericōdia mot<sup>o</sup> di  
 xit illi. Nolī flere / z statim resuscitauit il  
 lum: sicut habet Luc. vij. Quid p viduaz  
 matres / nisi eccle designat: que mater est  
 oim fidelū. Et est viduata a presentia cor  
 porali Iesu ch̄i sponi sui. Vñ Thren. j.  
 facta est quasi vidua dña gentiū. Et ps.  
 Vidua eius b̄ndicens benedicā. Glo. vii  
 duam. i. eccleiam. Per mortuū vero filij:  
 peccatoꝝ designat: qui mortu<sup>o</sup> est quantū  
 ad vitā gratie: qua priuat per pctm. Sic  
 em anima est vita corpis: sic deus est vi  
 ta anie. Joā. xij. Ego sum via veritas et  
 vita. Et plequet sicut ania separata a cor  
 pore / corpus est mortuū. sic ec. Ad fletuz  
 ergo. i. orones hui<sup>o</sup> vidue. i. eccle. de<sup>o</sup> su  
 scitat pctōꝝ ad vitā gr̄e. vñ dicit Eccl̄i.  
 xxxv. Nō despiciet deus pces pupilli: nec  
 vidua: si effundat loquelā gemit<sup>o</sup>. Nonne  
 laubyme vidue descendūt ad maxillam:  
 z a maxilla etiā ascendūt vsq̄ ad celum: z

dñs exauditor: nō delectabit in illis. Pud  
 pillus est qui caret matre: mater nostra ē  
 ecclia. qua caret q̄ est in pctō mortali. z iō  
 dicit pupillus: qui tamē si oret nō despici  
 et deus preces suas. ps. Dñs custodit ad  
 uenas: pu. z vi. su. z vi. zc. Vñ dicitur  
 Pupillus matre caret: orphanus est sine  
 patre. Ad id idē qd legit de Petro. Actz.  
 ij. Vñ ad preces eccle Petrus a vinculis  
 liberatus est. Erpone moralit. In tñ autē  
 vnitatis ecclesie valet: q̄ extra eccliam nul  
 la est salus: sicut nec extra arcaz Noe. Vñ  
 Beg. in lib moral. Et in deere. xliij. q. j.  
 Quia ex sola catholica ecclia veritas p̄sp  
 citur: apud se esse locū dñs phibet de quo  
 videat. in petra Moyses ponit / vt dei fa  
 ciem p̄mpleat: qz nūi quis fidei solidita  
 tē tenuerit / diuinā p̄sentiam nō agnoscit.  
 De q̄ soliditate dñs dicit. Super hanc pe  
 trā edificabo eccliam meaz. Sola quippe  
 est p quam sacrificiū domin<sup>o</sup> accipiat libe  
 ter / que sola p errantibz intercedat fiduci  
 aliter. Unde etiaz de agni hostia domin<sup>o</sup>  
 p̄cepit dicens. In vna domo comeditis:  
 nec efferetis de carnibus eius extra fores  
 In vna nāq̄ domo comedis: qz in catho  
 lica ecclesia: vera hostia redemptionis im  
 molat<sup>o</sup> de cui<sup>o</sup> carnibz diuina lex foras ef  
 ferri phibet: quia dari canibz sanctū vel  
 rat. Sola est q̄ intra se positos validā cha  
 ritatē compage custodit. Vñ z aqua dilu  
 uij arcam ad sublimiora sustulit. Omnes  
 autē q̄ extra arcā iuenerit: extrinxi. Hec ille.  
 Tertia causa est instrumentalis coopa  
 tiva: z hec est duplex. P̄n q̄ duplex instru  
 mentū concurrat in hui<sup>o</sup> sanctificatione.  
 Vñ est instrumentū animatuz: aliud est  
 instrumentū inanimatū. Animatū est sacer  
 dos ad quē solū ex officio cōpetit ministra  
 re sacra. licet q̄dam sacramēta sint / q̄ req̄  
 rant in ministerio ordine episcopale: sicut  
 est sacramētū ordinis z ch̄ismaz: nec vas  
 let q̄uetudo p̄ria: vt in. c. Quāto. de p̄ue  
 tu. Quedā vero sacra nō req̄rūt de essen  
 tia potestate aliquā in ministerio: sicut est  
 baptisimus / z in matrimonij: tñ ex officio so  
 lus sacerdos baptizat: z benedicit nupti  
 as zc. sacramēta ad ipm p̄tinetia confert.  
 Quorū autē requirunt in sacerdote q̄ sacra  
 mentū penitētie cōferre vult cōfidentibz:  
 vide quod scripti in sermonibz quadrages



## De Fide

De gloria aie. Ser. xiiii.

### Fides tua te

saluū fecit. Lu. xviij. Supra vi-  
um est d quarto articulo fidel-  
nūc videndū est de quinto p̄tinentē ad d-  
utritatē: vīz de opere dei: circa gubernat-  
tionē nature humane. Qui q̄d articulus  
sic in simbolo ap̄lico p̄ponit. Carnis resur-  
rectionē. In simbolo aut̄ Niceno dī. Et  
expecto resurrectionē mortuorū: et vīz v̄  
turi seculi Amen. Predictū autē articulus  
ap̄ostolici cōposuit br̄us Barth̄ ap̄st-  
sed doctores theologie p̄nētes. xij. articu-  
los diuidunt istū articulus siue ista verba  
in duos articulos sc̄z in gloriā corporis: dū  
dicit. Carnis resurrectionē. Et in gloriā  
aie dum dī. Vita eterna Amē. Primus  
autē articulus istorū duorū est gl̄ia anime:  
tum q̄ aia est nobilitior corpore: tum quia  
gl̄ia anime est ante siue prior t̄p̄e: q̄ gl̄ia cor-  
poris. Et ideo hodie dño p̄cedente de glo-  
ria anime p̄dicabim̄. In sequenti vero s̄mō  
ne de gloriā corporis. Salutes h̄o d̄y  
ria zc. Pro fundamēto sermōis qui est d  
gloriā anime: ostendit de ipsa anime gl̄ia t̄p̄e  
Querit. Vtrum (logically questio.)  
anima beata maiorē habeat gloriā post  
corporis sui reasumptionē q̄ ante. An  
guit q̄ non: anime gloriā consistit in dei cō-  
templatiōe et fruitiōe. Sed anima beata  
est magis apra ad cōtemplandū deum epi-  
ura corpori q̄ induta: igit. In op̄ostū:  
p̄fectior est virtus in toto q̄ in partibz sep-  
paratis: sed quelibet pars dum actu est in  
toto: participat p̄fectione totū: ergo cum  
gloriā erit in corpore et aia beata post corp-  
poris sui reasumptionē: anima beata maio-  
rem habeat gloriā post corporis sui reasum-  
ptionē q̄ ante. et sic questio manet p̄ v̄tā  
q̄ parte dubia. Ad questioē responden-  
dum est s̄m̄ Richar. iij. senten. vi. tit. ar.  
ij. q. vij. q̄ anima beata maiorē habeat glo-  
riā post corporis sui reasumptionē q̄ an-  
te: quod probat tripliciter. Primo: q̄ quicunq̄  
creatura que est gaudij sui: ept̄ibz gau-  
det de maiori bono et ampliori tanto mai-  
gis maiorē habet gloriā. Sed anima  
beata post corporis sui reasumptionē  
gaudebit de maiori bono et ampliori q̄

similibz de pctis in genere. ar. iij. s̄mōne. x  
vbi vide oīno. vbi agit de remedijs pecca-  
ti mortalis: quātū ad causas. Instrumētū  
aut̄ inanimatū est sacramētū. Est aut̄ no-  
randū: q̄ septe sunt sacramenta instituta a  
ch̄o: s̄m̄ q̄ septe mala p̄ pctm̄ incurrim̄.  
Sūt aut̄ sacramēta instituta a ch̄o in me-  
dicinā humani generis. p̄s. Hic verbū  
suū et sanauit eos: et eripuit eos de interiti-  
onibz eorū. Et s̄o oportuit tot instituerē sa-  
cramēta: quorū infirmitates per pctm̄ in-  
currim̄. Septē aut̄ infirmitates incurri-  
mus. s̄ tres culpe: et quattuor pene. Pri-  
ma infirmitas culpe est pctm̄ originale: et  
p̄ra hoc institutū est sacramētū baptisimi.  
Sc̄da infirmitas culpe: est pctm̄ morta-  
le: et p̄ra hoc institutū est sacramētū pe-  
nitentię. Tertia infirmitas culpe est pec-  
catū veniale: et p̄ra h̄ institutū est sacramē-  
tū extreme v̄ctiōis. b. Tho. t̄n̄ dīc̄ q̄ nul-  
lum sacramētū est institutū ad pcti venialē  
remissionē: sicut ad p̄ncipalē effectū: vt  
ipse notat in. iij. sentē. dist. xvj. q. j. ar. ij. q.  
iij. ad p̄mū. Et in. iij. pre. q. lxx. ar. j. ad  
octauū. Itē prima infirmitas pene ē fra-  
gilitas siue impotētia ad bonū: et p̄ra hoc  
est p̄firmatio siue ch̄isma. Sc̄da infirmi-  
tas pene ē ignozātia: et cōtra hoc est ordo.  
Tertia infirmitas pene est malicia: et cō-  
tra h̄ est eucharistia: in q̄ est fons oīs boni-  
tatis realiter p̄tente. Quarta infirmitas  
pene est p̄cupiscētia: p̄ quā sumus valde  
p̄oni ad malū: iuxta illud. Sensus em̄ et  
cogitatio h̄mani cordis: p̄na sūt ad malū  
ab adolescentia sua. Gen. viij. Cōtra h̄ est  
matrimonū: p̄ q̄d confert gr̄a ad repressi-  
onē p̄cupiscētie. Predicta s̄ sacramēta sūt  
causē instrumentales sc̄rificatiōis h̄ane:  
siue q̄b̄ nō possēt etiā papa remittere cul-  
pam aliquā: q̄ p̄ferre effectū p̄ncipalē sa-  
cramenti sine sacramēto p̄inet ad p̄tēz  
excellētie: q̄ competit soli ch̄o s̄m̄ q̄ h̄o:  
sic p̄z i maria Magdalena: cui dixit. Re-  
mitte tibi pctā tua. Lu. xviij. et Mat. ix.  
Et ex h̄ nota s̄ illos q̄ dicūt. Est indulgē-  
tia pene et culpe. Quarta eā est mareri-  
alis receptiua. Vide de ista cā: et de alijs  
tribz sequētibz: sic scriptū in s̄mōe vr. s̄. vīz  
in s̄mōibz q̄dragēsimilibz d̄ pctis in ḡnē.  
ar. iij. s̄mōe. x. vbi agit d̄ remedijs peccati  
mortal: q̄s̄ ad cām. gre. iij. v. vj. et vij.

ante: qz nunc gaudet de bono suo pprio tā  
 tū post gaudebit de bono suo rde bono  
 corpōis sui. Igit. Sedo quāto res habet p  
 fectionē essendi modū pfecti pot habere  
 sue virtutis operationē. Sed aia brā post  
 sui corpōis reasumptionē habebit pfecti  
 orem modū essendi qz ante: qz ois pars bz  
 pfectiorem modū essendi in toto qsepara  
 ra ab eo: anima enim creata est vt hominis  
 pars: cū ideo quia aia separata a suo cor  
 pore pstituerit iterū hoīs essentiaz. igitur  
 post corpōis reasumptionē habebit potē  
 tiorem virtutē z pfectionem modū essen  
 di qz ante. igit. c. Tertio natura recta n̄  
 appetit naturaliter habere aliqd q̄ habito  
 nō fieret pfectior: secundū modū essendi:  
 z fm virtutē. Sz natura cuiuslibet anie  
 est recta z quelibet appetit naturaliter re  
 asumptionē corpōis sui: ergo per illam  
 reasumptionē fiet pfectior: sz modū essen  
 di: z fm virtutē: ergo gloria anime beate  
 erit maior post corpōis reasumptionem  
 qz ante. Ad argumētū dicit qz procedit de  
 nis q̄ est vna corpōis mortali: z nō d̄ cor  
 pore glorificato. z hec est fides nra d̄ qua  
 sic sermo: iuxta verba. Fides tua. Pro in  
 troductione materie pdicande notandū: qz  
 firma cōclusio est in scā theologā appo  
 data p fidem catholīcā qz ania separata a  
 corpore: si nō habet in se aliqd pctm origi  
 nale: nec mortale: nec veniale: nec etiā est  
 obnoxia alicui: pene reatus statim euo  
 lat ad celū: vbi psequit vitā eternā. Pro  
 barur hec cōclusio. Rōne: auctoritate: et  
 exemplo. Rō est multiplex. Prima ē hec  
 qz vita ista est status merēdi vel demerē  
 di. vñ coparat militie z dieb. mercenarij.  
 Job. viij. Militia est vita hoīs sup terrā:  
 z sicut mercenarij dies eius. Sed post sta  
 tū militie z laborē mercenarij statim de  
 betur premiū vel pena bene vel male cer  
 tantib. vñ Leui. xij. di. Non morabitur  
 opus mercenarij cui apud te vsqz mane.  
 Dñs etiā dicit Joel. viij. Lito velocit̄ redi  
 dam vicissitudinē vobis sup caput vestrū.  
 Statim igit post mortē reddidit aie premi  
 um vite. Sed a rō est arguendo de pena  
 inferni ad premiū glorie. Peccatoribus  
 em statim datur infern⁹ post mortē. Job  
 xij. Ducit in bonis dies suos: et in pucto  
 ad infern⁹ descendit qz iustus statim da

tur paradīsus. Itē Lu. xvj. Dicitur est  
 diues: z sepult⁹ est in inferno. Alias rōes  
 ponit bñs Thom. in. liij. ptra gen. c. lxxj.  
 Sedo pbat auctoritate. ij. Loz. v. Sci  
 mus em qm̄ sit terrestris dom⁹ nra huius  
 habitatiōis dissoluatur: qz edificatiōe ex  
 deo habeam⁹ domū nō manufactā: sed et  
 nam in celis. Itē Mat. xx. de oparijs qui  
 bus: de sero data est merces denarij diuisi  
 ni Per sero aut̄ intelligit mortē: p denariū  
 diuisiū vita eterna. Vñ dicit sibi. Lū sero  
 aut̄ factū esset dicit do. vi. prof. Ho. op. et  
 redde illis mer. inci. a no. vsqz ad primos.  
 Ad idē dicit apls. Phil. ij. Desideriū habeo  
 dissolui z esse cū chzo. Lū hūc aut̄ in celis  
 est. Sperabar qz apls statim post corpōis  
 dissolutionē se puenturū ad celū z chzistū.  
 Et sic idē qz prius. Exemplū d̄ latrone  
 cui dixit dñs. Hodie mecū eris in paradī  
 so. Lu. xxij. Quāte aut̄ sic excellēte z ma  
 gnitudinis glia illa: si vellē hoc attentare  
 remunerari esset z impossibile describere. Lū  
 Paul⁹ q̄ fuit raptus ad videndū illā glo  
 riam cū postqz ad se reuersus interroga  
 tur: qdnam vidisset: nihil aliud maius de  
 illa glia dicere potuit nisi qz ocul⁹ nō vidit  
 nec auris audiuit: nec in cor hoīs ascēdit:  
 que pparauit de⁹ diligētib. se. ij. Loz. ij.  
 Quid igit arderabo expmere gliam illam  
 quā nūqz vidit. cū is q̄ viderit: nesciuerit ex  
 pmere: Aliq̄ tñ de illa possum⁹ intellectā  
 cōprehēdere fm modulū nrm. fm qz theo  
 logi de ipsa aliq̄lit tractauerūt. Notandū  
 igit. qz gloria vite eterne datur in premi  
 um victorie: quā hō habz ptra vitā z pec  
 cata p virtutes: iuxta illd. Qui vicerit da  
 bo ei sedere mecū in throno meo. sic z ego  
 vici z sedi cū pte meo in throno ei⁹. Apoc  
 ij. Ideo fm numerz virtutū p̄tr diuersa p  
 mia glorie adaptari. Sūt aut̄ septem vir  
 tutes qz meremur vitā eternā: quarz  
 tres sūt theologice: z quattuor cardinales  
 qbus respondet septem fima vite eterne.  
 Prima virt⁹ theologica est fides: z huic  
 responder diuina cognitio cū clara visioe.  
 Secda virt⁹ theologica est spes: z huic  
 responder diuina p̄emplatio siue cōp̄c  
 hēnsio cum firma adhesionē. Tertia vir  
 tus theologica est charitas: z huic respon  
 det diuina delectatio cū fruitiōe. Quar  
 ta virtus z prima cardinalis ē prudētia:  
 mm

## De fide

z huic responder creaturaz cognitio sine dubitatioe. Quinta virt<sup>us</sup> cardinalis est iustitia: z huic rñdet de oib<sup>us</sup> exultatio cuz iubilatioe. Sexta virt<sup>us</sup> cardinalis e fortitudo: z huic rñdet pac<sup>is</sup> possessio absq<sup>ue</sup> p<sup>er</sup> turbatioe. Septima virt<sup>us</sup> cardinalis est temperantia: z huic respōdet plena sariatio absq<sup>ue</sup> defectioe. Prā tria p<sup>er</sup>inent ad gloriā essentialē aie: q<sup>ue</sup> est gaudiū de creatore. Alia q<sup>ue</sup> tria p<sup>er</sup>inent ad gloriā accidentalē q<sup>ue</sup> est gaudiū de creatura: sed incipe narra<sup>re</sup> a p<sup>ri</sup>m<sup>is</sup>. Quoz p<sup>ri</sup>mū p<sup>re</sup>miū est diuina cognitio cū clara visioe: z h<sup>oc</sup> responder fit<sup>ur</sup> dei zc. Et sic de singul<sup>is</sup>. Vel potes dicere: q<sup>ue</sup> gaudia paradisi sunt. xij. et sūt ista: viz tres dotes aie: in q<sup>ui</sup>b<sup>us</sup> consistit glia essential<sup>is</sup>. Itē q<sup>ue</sup> tria p<sup>er</sup> corporis. Itē sūt q<sup>ue</sup> tria gaudia correspondētia sensib<sup>us</sup>: q<sup>ue</sup> oēs actuabunt i gloria. Uide post festū trini. f. mōe. lxxxij. pre. j. Vel fac aliū p<sup>er</sup>cessū fm q<sup>ue</sup> scriptū in f<sup>er</sup>monib<sup>us</sup> de orōne dñica: sup scda p<sup>er</sup>itione scz. Adueniat regnū tuū zc. ¶ P<sup>ri</sup>mū q<sup>ue</sup> p<sup>er</sup> emiū vite ete: ne est diuina cognitio cū clara visioe: z h<sup>oc</sup> respōdet fidei. Sic enim hō p<sup>er</sup> fidem humiliat intellectu ad credendū ea q<sup>ue</sup> nō videt p<sup>er</sup> diuinā auctoritate: iuxta illud Apli. In captiuitate redigen<sup>tes</sup> oēs intellectu i obsequiū chri. ij. Cor. x. Ita cogruū est: vt merito hui<sup>us</sup> fidei clare videat ea q<sup>ue</sup> prius nō visa credidit. Sic p<sup>er</sup>actice: quō deus dic<sup>it</sup> aie separe. Tu credidisti ea q<sup>ue</sup> dicea sūt tibi ab ecclia: humiliando intellectu tuū: s<sup>ed</sup> ea nō vidisti. Ideo co in p<sup>ri</sup>mū hui<sup>us</sup> zc. Uñ statim aia videt essentialē diuinā: iuxta illud. j. Cor. iij. Uñ debim<sup>us</sup> eū sicuti est. Et. j. Cor. xij. Hūc videm<sup>us</sup> p<sup>er</sup> speculū in enigmate: tūc autē facie ad facie. Itē Jo. xvij. Hec est vita et<sup>erna</sup>: vt co. re. lo. ve. de. z que mī. Jesū chri<sup>st</sup>ū In q<sup>ue</sup> visioe efficit aia brā. Uñ Augu. Uñ hō est tota merces. Quod intelligēdū est vel q<sup>ue</sup> totam mercedē inchoat. vel q<sup>ue</sup> q<sup>ue</sup> dā modo totā mercedē causat. Succedere h<sup>oc</sup> visioe cedit fides: q<sup>ue</sup> de rōne fidei est q<sup>ue</sup> q<sup>ue</sup> credunt nō videant. Uñ dic<sup>it</sup> Apli: q<sup>ue</sup> fides est sperandaz suba rerū/ argumētū nō app<sup>ar</sup>entū. Heb. xj. Et Aug. dic<sup>it</sup>: q<sup>ue</sup> fides est credere q<sup>ue</sup> nō vides. Uñ dicit<sup>ur</sup> et aia chri<sup>st</sup>ū z p<sup>er</sup>ginē Mariā/ z alios scōs. Quātam autē b<sup>er</sup>itudine aia p<sup>er</sup>sequat<sup>ur</sup> ex h<sup>oc</sup> mōi visioe: impossibile est enarrare. Possuz autē aliquid de hoc existimare p<sup>er</sup> creaturā/ z ex scriptura. Et creatura h<sup>oc</sup>ez tripliciter considera. Nota hic si vis p<sup>er</sup>explari quāta sit pulchritudo dei triplicē creaturā: ex cui<sup>us</sup> p<sup>er</sup>sideratione hoc poterit p<sup>er</sup>cept<sup>us</sup> aliquatiter. P<sup>ri</sup>mo ex creatura corpali. Sēdo ex creatura rōnali. Tercio ex creatura spiritali. ¶ Et creatura corporali: q<sup>ue</sup> est q<sup>ue</sup> quedā scala habēs. xij. scalas. s. q<sup>ue</sup> tria elem<sup>en</sup>ta: z. x. celos. P<sup>ri</sup>mo q<sup>ue</sup> p<sup>er</sup>sidera terrā. Sēdo cundo mare pulchrit<sup>ud</sup>is. Tercio aerē pulchrit<sup>ud</sup>is. z sic ascendas de gradu in gradu. z inuenies maximā pulchritudine cel<sup>est</sup>em pyrei. z sic differū stelle in pulchritudine. ¶ Sēdo ex creatura rōnali: q<sup>ue</sup> est aia. Cōsidera q<sup>ue</sup> vna sola aia est pulchrit<sup>ud</sup>is: omnib<sup>us</sup> creaturis corp<sup>or</sup>alib<sup>us</sup>: z et mille mūdīs loq<sup>ue</sup> nobilior. Har. xvj. Quid p<sup>er</sup>ficat homin<sup>is</sup> si vniuersum mundū lucres: aie p<sup>er</sup> sue detrimētū patiat. Aut quā da. homo com<sup>mu</sup>ta<sup>ti</sup>one pro aia sua: Terra. de simo. z. Har. xvj. in fi. j. q. j. Siquē neq<sup>ue</sup>. Ratio ē quia in ea relucet imago dei. Gen. i. Ad imaginē quippe dei fact<sup>us</sup> est hō. Hinc est q<sup>ue</sup> si hō dominat<sup>ur</sup> toti terre/ mari/ z aeri. z etiā omnib<sup>us</sup> celis z angelis: nunq<sup>ue</sup> p<sup>er</sup>entare: sed solo deo: quo habito sine istis cōtentaret. Et hec est pulchritudo natural<sup>is</sup> an<sup>im</sup>e beate. Et cū in paradiso sint q<sup>ue</sup> inf<sup>er</sup>nite aie beate differentes in pulchritudine cogita quāta sit pulchritudo anie beatio<sup>is</sup> ris. Fulgebunt etiā iusti septies plus sole. Lum<sup>en</sup> q<sup>ue</sup> rot sine anime beate quantum putas lucent: Intellect<sup>us</sup> habet/ memoria of<sup>er</sup> fufeat<sup>ur</sup>: voluntas de<sup>er</sup>it ista cōp<sup>er</sup>ebent<sup>ur</sup> dere. Et sic parer scda scala. Sed ascende tertiā scalam q<sup>ue</sup> sequit<sup>ur</sup>. Tercia q<sup>ue</sup> scala ē p<sup>er</sup>sideratio creature spiritalis: scz angeloz: cōsidera tria. P<sup>ri</sup>mo eoz pulchritudine. Sēdo eoz multitudinē. Tercio eoz distinctionē. P<sup>ri</sup>mo q<sup>ue</sup> zc. Ita om<sup>ni</sup> sūt pulchri angeli q<sup>ue</sup> m<sup>in</sup>im<sup>us</sup> angelus q<sup>ue</sup> est in paradiso: est pulchrit<sup>ud</sup>is decies pulchrit<sup>ud</sup>is aia quā deus creauit: de pulchritudine natural<sup>is</sup> loquendo. Sēdo vero multitudinē: q<sup>ue</sup> sunt plures q<sup>ue</sup> arena maris zc. Quilibet hō vel bon<sup>us</sup> vel malus habet angelū i custodia de infimo ordine: nec soluz boies sed etiā plāte/ musce/ pulices/ canes: z q<sup>ue</sup> libet spēs creaturaz h<sup>oc</sup> vniū angelum pro

Bermo. XIII. Fo. CCXLIII

custodia: fm Aug. Origenē / z Damasce  
num. Nā natura pulchris est tanta: q̄ a no  
bis intelligi nō pōr: z est nobilior q̄ que  
liber plana. Nā habeat esse / viuere / z sen  
tire. Nec miseris de bis: qz vides q̄ domi  
ni spales habet ministros sup canes / eq̄s /  
falcones. z sic de alijs. Et sic isti sūt solli  
citi circa officiū suū ppter gratiam dñi sui  
acquirendā: sic z angeli multo plus. Ter  
tio videas distinctionē: qz vnusq̄qz ange  
lus differt ab angelo specte. z sic vnus an  
gelus est pulchrior altero. Verbi gratia.  
Secund⁹ angelus est pulchrior pmo an  
gelo decies. tertius vigies. quart⁹ trige  
sies. z sic de alijs: semp multiplicādo vicq̄  
ad vltimū seraphim. Et p̄siderando terrā  
primo: scdo aquā q̄ ē decies pulchrior ter  
ra. z sic de aere. de igne. de stellis. z sic de ce  
lis. deinde p̄siderando pulchritudinē an  
geloz. z animaz: inuenies mirabilia. Sz  
quid de deo dicimus: qui hec oia creauit?  
Quo pulchritudo tanta est q̄ nulla com  
paratio inter creaturas z deum cadit: nec  
cadere potest qz finiti ad infinitū nulla ē  
pportio. z sic poterim⁹ vtrūq̄ cognoscere  
sz ex pulchritudine elementoz / celoꝝ / sy  
derum atqz planetaz / aiay. in tanta mul  
titudine ibi existentū / necnon z spirituū  
beatoꝝ / sz angeloz / archangeloz: quante  
splendor rutilantis decoris debet esse i au  
la illius summi impatoris: quanta beati  
tudo: z quanta gloria. Et quo cōsiderari  
potest q̄ dulce q̄ gloriosum sit videre deū  
z essentiam: z eius curiam gloriosam. Si  
gura de regina Sabba q̄ venit videre sa  
pientiaz z gloriam Salomonis. De qua  
dicit textus. Videns autē regina omne sa  
pientiam Salomonis z domū quā edifi  
cauerat. z cibos mensę eius: z habitatio  
nes seruoꝝ: z ordines ministrantiū: vestes  
q̄ sup: z p̄ncernas: z holocausta que offere  
bat in domo dñi: nō habebat vltra spiritū  
audiu. Et ista. Maior est ista pietas z ope  
ra tua: q̄ rumor quē audiu. Beati serui  
tū. z. ij. Reg. i. Item de Moyse. Et  
qd̄ vidit ehm̄ trāsfiguratu. Mat. xvij  
Et de ista pte. ij. Et creaturay q̄ pulchri  
tudine deuenim⁹ in aliq̄le cognitionē ist  
ante pulchritudis diuine. Gm. Ro. i. In

uisibilia dei p̄ ea q̄ facta sunt a creatura  
m̄di. i. hoie intellecta spiciunt: sempiterna  
q̄q̄ virt⁹ ei⁹ z diuinitas. Et pulchritudis  
ne etiā rei artificiate cogitim⁹ sapientiaz  
artificiaz: in cui⁹ mēte longe excellēt⁹ est  
forma artis: q̄ in illa re materiali. Patz q̄  
q̄ ex creatura hec noscim⁹. Itē ex sc̄ptura  
Quarta em̄ dulcedie fruēbat et reficiebat  
Moyles audiēdo vocē dei in mōte sinai.  
Et od. xxiij. cognoscere possum⁹ ex h̄ q̄ q̄  
draginta dieb⁹ z q̄draginta noctib⁹ sine ci  
bo z potu emanat: ita delectabat in audi  
endo vocem dei z loquēdo: cū tū ille non  
esset de⁹: sz āgel⁹ loquēs in p̄sona dñi sic dic  
brus Stephan⁹. Act. viij. Et Ap̄t̄s Gal.  
ij. vbi dicit q̄ lex fuit ordinata p̄ angelos i  
manu mediatoris. i. Moyse. Si igit̄ tāta  
dulcedo fuit in audiendo vocē angeli: q̄n  
ta est illa quā p̄sequit̄ aia in videndo deū  
z essentiaz: Un̄ z Moyles h̄ p̄cebat dñi.  
Si inuenit gratiā in cōspectu tuo: ostēde  
mibi faciem tuā. Exo. xxxij. Sz nō obli  
nuit. Un̄ dixit dñs ei. Posteriora mea vi  
debis faciem autē meam videre nō poteris  
id est supple in presenti vita. Sed vt daret  
intelligi q̄ in visione faciei diuine p̄sequi  
tur ama maximā gloriā dicit ibidē. Dñs  
dam tibi omne bonum. Et concordat au  
toritas christi dicentis. Hec est autem vi  
ta eterna: vt cognosce solum verum deū  
z quem mi. zc. Jo. xvij. Nota omne bonū  
quasi dicat. Quando videbis facie meaz  
videbis omne bonum. Et nota: q̄ diuina  
essentia videbit̄ ab oib⁹ beatis tota: sed nō  
totaliter. pur est infinita. Videbit̄ tamen  
lympidē essentia diuina ab vno q̄ ab alio.  
Et iste defectus erit ex parte videntis: nō  
visi: qz idem erit visum. Et parte q̄ obiecti  
eti sz dei cū sit vnum simplicissimū nulla  
pōt esse diuersitas: sz ex parte potētie. Nā  
inquantū vna potentia magis erit perfe  
cta lumie glorie q̄ altera: tanto p̄fectus  
operabat̄ circa vni z idem obiectū: sicut  
idem sol diuersi mode aspicit̄: vel eadē lit  
tera a diuersis legentib⁹ fm q̄ oculus ma  
gis vel minus est dispositus ad videndū.  
Est autē norandū: q̄ trib⁹ modis aliquid  
cognoscit̄: vel sz q̄ est vel sic est: vel qd̄ ē.  
Primo modo cognoscit̄ de⁹ i via ēē a ma  
lis. Ro. i. Inuisi. dei a creatura zc. Scdo  
mō videbit̄ i p̄tia a bonis. Un̄. j. Ioan. j.



Similes et erimus: quoniam videbimus eum sicut  
 et est. sua maiestate claritate bonitate  
 et. Tertio modo nec a bonis videbitur nec a  
 malis: nec in via: nec in patria: quoniam finitus  
 nunquam capiet infinitum. Videbitur etiam deus  
 in se et deum in nobis et nos in deo et deum  
 in creaturis et creaturas in deo. Cognosce  
 re autem deum in sua essentia est visio meridia  
 na: cognoscere vero creaturas in ipso: est vi  
 sio matutina. Videbitur autem deus sine me  
 dio deferente et obnubilante: sed non sine me  
 dio disponente. Predicta latius vide in con  
 pendio theologicæ veritatis. ¶ Secundum pre  
 mitium glorie eterne est divina comprehensio cum  
 firma adhesionem: et hec videtur spes. Nam quia  
 homo in hac vita sperat se securum quod non  
 habet. ideo in futura vita comprehendere et re  
 net quod vult speravit: et tunc succedere com  
 prehensione deficit spes. Nam quod videtur quis  
 quod sperat: Ratio. vult. quod dicit nihil. Compre  
 henditur anima deum: non quidem comprehensione  
 tali quod includat deum comprehendit in secula:  
 sed est impossibile intellectui creato. Unde  
 Augustinus ad Paulinum in libro de videndo deum.  
 Attingere mentem deum magna est virtus:  
 comprehendere autem est possibile: sed com  
 prehendit anima deum comprehensione rationis: quoniam re  
 net eum ita fortiter quod nunquam ab eo separari  
 potest. Unde Augustinus. in libro de civitate dei. Inveni que di  
 ligat animam meam: tenet eum nec dimittit. Vide  
 de hoc quod notant in sermonibus quadragesimali  
 bus de decem preceptis sermone. in introitu.  
 ¶ Tertium premium est divina delectatio cum  
 fruitione et respiciet charitatem. Nam quoniam hic  
 homo desiderat et diligit deum. ideo ille maxime  
 delectat de deo visio et comprehensio. Dele  
 ctatio enim ista sequitur ad visionem. et ibi non  
 deficit charitas sicut fides et spes: sed ma  
 gis perficitur. propter quod dicit apostolus quod charitas  
 nunquam excidit. 1. Cor. xiii. Quarta enim sit de  
 lectatio illa quam sequitur anima fruendo deum:  
 nec lingua potest exprimeret nec intellectus per  
 cipere: sed possumus hoc aliquantulum intelligere  
 ex delectatione maxima quam habet homo in cre  
 aturis. Quam delectationem habet aqua  
 rus in divitiis: iam videmus quod gustus delecta  
 tur in illis: quod postponit corpus suum et animam  
 suam: ut illas consequatur. quanto quod peius est  
 etiam postponit deum creatorem suum: deum suum  
 gubernatorem suum: redemptorem suum divitiis.  
 Deberet enim aperire oculos intellectus de  
 rare. si enim delectatur divitie in hac vita: quod  
 manes sunt bonis et malis: et caduce et cor  
 ruptibiles: nec factum animam hominis bonis quod  
 ra delectatio debet esse in deo: quod est creator  
 divitiarum et omnium rerum: propter delectatur ergo  
 huiusmodi desideratio immergit in ipsis divitiis.  
 Et propter ipsas acquirere debet in quibus sentit gustu  
 tula dulcedinis: postponit formale principium  
 omnium delectationis et dulcedinis. ideo  
 et facit sicut equus quod quando famelicitur: et auribus  
 galet: vel dominus datur sibi ordinem statim voluit  
 sibi calces ut percutiat eum: et non desiderans  
 quod dominus est ille quod datur sibi ordinem et peius. Noli  
 re fieri sicut equus et mulus et cetera. Sic et super  
 in bonis: sic et luxuriosus in luxuria: sic  
 gulosus in cibo et potu. Et hoc debemus  
 cogitare quod magna sit dulcedo in fruendo  
 divina. alioquin perdit homo virtutes creaturam: quod  
 deficit a creatore: quod illi nolit. Ideo dicit  
 scriptura. Creature dei facte sunt in odium  
 et in tentationem aie hominum: et multum pulchrum  
 dicitur insipientium. Sap. xiiij. Possumus etiam  
 comprehendere aliquid de magnitudine dele  
 ctationis huiusmodi ex scriptura. Nam Petrus gust  
 ram illius dulcedinis divitie sentiens adeo fu  
 it inebriatus: quod prostravit ad illa verba. Hic bo  
 nus est nos hic esse. Faciamus hic tria et cetera.  
 v. moy. v. et be. v. nescitis quod diceret: ut dicitur.  
 Dat. xvij. Et Lu. ix. Sic ergo David dicit  
 cetera tam magnam mercedem dulcedinis: et  
 quod gustavit unam guttur dulcedinis illius: quod  
 ta debet esse dulcedo bibere abundantem in  
 illo flumine: De quo ps. Fluminis impe  
 rus letificat civitatem dei. Propter hoc sancti  
 quod inebriantur illa dulcedine relinquunt omnia:  
 possessiones/agros/parentes/filios/fre  
 quod divitias/denique seipsum et corpus et vitam: ut  
 illa ad plenum lucrificarent. Trabant coram  
 pota sua bestias/aque igni/glaucis/sup  
 plicis. propter ipsam gloriam quam hic gustabat  
 participare deo. Unde Augustinus in libro de sermone  
 ducto me dicit in quanda dulcedine quod si per  
 ciat in me: si non est vita eterna/nescio quod  
 sit aliud bona vita. Sic Hieronimus. Semel inde  
 te gustavit bone Zelus: et vitam mille  
 mori possem/ut iterum te gustem. Sic Hieronimus  
 in epistola ad Eustochium. c. xviij. vbi sic ait. Scio  
 quod loquor: charissima. Nam ut insipientia lo  
 quar: ego hominibus sic abiecerim sic visis  
 in domo domini: adhuc vivens in corpore/angelus

loruz sepe choris interfut: de corporeis p  
 hebdomadas nihil senties eris diuine, vi  
 sionis inuitu post multoz forte diez spa  
 cia pice? furuzoz corpi reddidit? flebam: qd  
 tibi manes felicitatis habebam: qd inenar  
 rabilis delectatiois sentieba: testis e ipsa  
 trinitas qua cernebas: nescio q intuitu te  
 stes sur: ipsi bti spūs q aderat. testis est r  
 plicia mea: q tantz bonis ipe fruebar qd et  
 alia nescit pferre mollities corporis mei.  
 In vna stilla illi? glie dgustata, Stepho  
 no lapides dulces fuerunt. Laurēto crati  
 cula, sic Vincēto, sic Agathe. ego i his pe  
 nis ita dele: to: sic q bonū nuntiu audir: r  
 sic q magnū thesaurū iuenit: vt q vider qd  
 dū desiderauit. Sic ēr talis dulcedo sepe  
 tollit dolozē r timozē mortz, imo cū dele  
 ctatioē mortz hō. Nota exemplū de qdā pa  
 riterico noie Seruul? De q Bieg. refert  
 in. iij. dialo. Vltra tū sup hoc patet extra  
 in legēdis seroz. Quartū premiū ē cre  
 aturaz cognitio q rñdet prudēcie. Sic ei  
 hō p virtutē prudēcie hui? ē diligēs ad in  
 telligēdū ea q sūt det: vt illis mediantibz  
 pueniat ad ipm deū: sic merito hui? puz  
 dotat aia oi scia. Dis em aia videns deuz  
 cognoscat. Da similitudinē. sic si haberemus  
 corā nobis speculū cogitē? et videmus  
 oia q relucēt in speculo: sic i pposito. Quā  
 em creaturaz idē relucēt in mēte diuina:  
 r iō videntes deum oia vident sūt in ipso.  
 Bieg. Quid est qd nō videat q videntem  
 oia vider: De hō die Tho. p. j. q. xij. ar. viij  
 In nota q aia vni? rustici vel pueruli ba  
 ptizati videns deū plus cogit de rebz di  
 uinis vel hūanis: qd aliqz vni? doctor i p  
 sentū vita existens: r certius r clari? incoz  
 parabiliter. Nota q aia sepata pōt hē tri  
 plicē cognitioē de creaturis. Unā p spe  
 cies acqūitas: si hic in pñit vita acquisiuit  
 sciaz rē. Secdo p species infusas: etiā si sit  
 aia pueri baptizati. Tertio p cognitioēz  
 in pō. Et nota q sic spōsis carnalibz tria  
 dantēz dos: donatio p nuptias: r para  
 fernalia: sic r aie bte. Vide in cōpēdio the  
 ologie. Quintū premiū est de oibz exul  
 ratio cū iubilatioē: qd rñdet iustitie. Sic  
 em hō in hac vita oibz reddit debitū p vir  
 tutē iustitie. Sic qz i iustitiā affligit se i h  
 mōdo p pntitionē de pctis p pessione: p sa  
 pifactionē: p disciplinas: p ieiunia: per ele

mosynas: p oiones: p peregrinatioēs: per  
 afflictionē sensuū: r hmoi opa que pñēt  
 ad penitentiā: q est pars iustitie: r oi crea  
 tura iuste vltus est. Iō delectabit ibi i alia  
 vita r gaudebit d oibz. Primo de deo. Se  
 cundo de angelis. Tertio de alijs sanctz: r  
 coz pfortio. Un ibi nullus inuider: s; gau  
 det vnus de maior glia alteri? Und nec  
 vellet hē glia illi? Nā si de? daret eis  
 electionē dicēdo vni. His gloriā illi? ma  
 ioris: Rñderet. nō dñe: qz nō est mihi pro  
 portio nata. Sic filius minor non inuider  
 de tucnta maioris filij: qz nō est sibi ppor  
 tionata, vñ de oim gloriā gaudent. Vide  
 bunt q iusti deū vt gaudeat. videbūt glo  
 riā seroz: vt cōgaudeat. videbunt qz pe  
 nas reprobz: vt de periculoz euasione  
 gfas agant. Gaudebūt igit de oibz creatu  
 ris: r etiā de dānatis: licet sint parētes sui  
 ps. Videbūt iusti r ri. r sup. e. ri. r di. Ec  
 ce hō qui non po. d. ad. sed spera. in. mul  
 di. s. r preua. in. va. sua. Trez. ps. Terabit  
 iustus cū viderit vindictā. Un Esa. xxxv  
 Gaudiu r letitiā obtinebunt: r fugiet do  
 lor r gemit. Et iō ex abundantia gaudij  
 cordialis pūmpēt in laudes diuinas. ps.  
 Beati q habitāt i domo tua dñe: in se. se.  
 lau. te. Seruū premiū est plena pacis  
 possessio: q rñdet fortitudini. Quia em su  
 it hic in vita ista fortis r patiens circa in  
 firmitates sibi immittas a deo r pūelias  
 sibi illatas a primo: iō ibi plena pace erit.  
 Ecōtra mali r dānati erūt in pñitūz tri  
 bulatioibz r guerris. vnde molestabunt r  
 patient ab oibz creaturis. Sap. xvj. Lrea  
 tura ei tibi factori delerit: exardescet in  
 to: mētū aduersus iniustos. Erit igit par  
 inter deū r brōs: inter angelos r ipsos be  
 atos in utuo: nō timebūt guerrā: non ho  
 stes rē. ps. Qui habitare facis vni? morz  
 in domo. Tre Esa. xxxij. Sedebit ppls me  
 us in pulchritudine pacis: in tabernacul  
 iustitie r in requie opulēta. Septimū  
 premiū est plena sarteras: q rñdet tempe  
 rantie. Quia em hic esuruit hō: sicut: ie  
 iunauit. r sēc vigiliā: iō ibi habebit festū.  
 vbi plene satiabit in mensa chzi. Un chz  
 Lu. xxij. Ego dispono vobis sic dispo. mi  
 hi p m. re. vt eda. r bi. sup m. m. in re. m.  
 Ecōtra mali: q hic faciūt festū comedēdo  
 r bibēdo rē. Iō ibi faciēt vigiliā: quia



## De Fide

esurient et sicut et petent et non dabit eis  
Exemplum habet de diuitie epulose: quia iam sunt  
mille quadringenti anni et plus quam petijt gut  
tam aque et nunquam habuit nec in eternum habet  
bebit. Lu. xvi. Jo. die. Esa. et loquitur dominus per  
os eius damnatis siue peccatoribus. Pro eo quod  
vocat et non respondit, locutus sum et non  
audistis: et faciebat malum in oculis vestris:  
et quod nolui elegistis: propter hoc dicit dominus deus.  
Ecce serui mei comedent et vos esurietis. Ecce  
serui mei lerabunt: vos autem confundemini  
et cetera. Esa. lvi. ps. Satiabor: cum apparuerit  
gloria tua. Nota quod Nicolaus de lyra super illud  
verbum Gen. j. Creauit deus cetera grandia de  
quod hebrei dicunt hic quod istud genus piscium est  
incredibilis magnitudinis propter quod si mul  
tiplicata fuissent indiuidua destructa fu  
isset seculum: quia mare non esset nauigabile: nec  
alii pisces possent stare in mari. Jo. postquam  
deus creauerat hanc speciem in sexu masculi  
lino et feminino occidit femellam ne multipli  
carent indiuidua: et reseruat eam iustis ad  
comedendum in futuro seculo. Et quod patris ius  
deos cecidisse in errore saraceno quod bitu  
dine future vite ponunt in delectationibus  
corporalibus ciborum et venereorum. Quod non so  
lum apud catholicos absurdum reputatur: sed  
etiam apud gentes philosophos: quod beatitudinem  
ponunt in operibus intellectiue partis: afferunt  
res vitam voluptuosas esse vitam porcorum:  
vnde patris in j. Ethic. Propter quod beatitudo non  
ibi est ponenda: cum felicitas nullo modo perti  
near ad brutam animalia: sed solum ad intellectu  
alem et rationalem creaturam: propter quod theologi  
bene ponunt beatitudinem in visione et fructu  
operis dei: et ab hac beatitudine anime post resur  
rectionem fiet redundancia ad corpus per quam  
fiet gloriosum per vires corporis: inter quas  
ponit impassibilitatem, et persequens resurre  
ctio erit ad vitam immortalem: operibus nutritiue  
et generatiue non indigentem. Et ad hoc sunt  
auctoritates clarissime noui testamenti. Scilicet  
quod non recipiunt a iudeis: ad hoc potest adduci  
auctoritas prophete dicentis: Satiabor cum  
apparuerit et cetera: quod ex beatitudine anime fiet talis  
redundancia ad corpus: quod satiabit hominis ap  
petitum. Ad hoc autem facit exemplum Moyse qui  
existens in monte cum domino. xl. diebus et xl. no  
ctibus non comedit: neque bibit: consortio tantum  
domini satiatus. Et multo minus in statu fu  
ture beatitudinis visus ciborum est ponendus.

Hec Nicolaus de lyra. Si tibi videbitur  
poteris propter prolixitatem sermonis delectari  
quere hoc quod dicitur de Nicolaus de lyra.

### De resurrectione vniuersali. Sermo. xv.

## Fides tua te

saluum fecit. Lu. xviij. Supra ser  
mone primo visum est de quibus  
articulo fidei priuente ad diuinitatem: vires  
de glorificatione anime. Hodo sequitur vide  
re de sexto articulo diuinitatis: scilicet de glori  
ficatione corporum. De qua dicit symbolum apo  
stolicum. Carnis resurrectionem. Erat autem  
ca hunc articulum triplex consideratio. Primo  
vtrum resurrectio sit futura. Secundo quomodo.  
Tertio qualis. Et de quibus potest fieri vni  
sermo: sed tantum de duabus consideratio  
dicabimur hodie vni sermonem: et cras aliam.  
Saluet virgo etc. Pro fundamento ser  
monis quod est de resurrectione vniuersali: con  
tinetur de resurrectione theologice questio.  
Queritur. Vtrum omnes resurgent in  
eisdem locis in quibus fuerunt sepulti. Ar  
guitur quod non. resurrectio erit a morte: sed motus  
magis de prope respicit locum mortis quam se  
pulture. Resurgent in locis in quibus de  
cesserunt. In oppositum. Ezechiel xxxvij.  
Ego aperiam tumulos vestros: et educam vos  
de sepulchris vestris ipse meus: ergo omnes  
resurgent in locis in quibus fuerunt sepulti: et  
sic questio manet pro vtraque parte dubia.  
Ad questionem respondendum est secundum Rich.  
lij. sententiam. dist. xliij. arti. vj. q. iij. quod mortui  
resurgent in illis locis in quibus temporales  
surrectionis erit pars principalior corporis  
siue ibi a principio fuerunt sepulta eorum  
corpora siue non: aut illo tempore contingat alii  
cuius corporis partes eque principales esse  
in pluribus locis: ut prope quia medietas  
capitis et medietas corporis et medietas  
alioz membrorum in vno loco: et alie me  
dietetas in alio: et sine eque distantes a loco  
co mortis et loco iudicij: tunc cum non sit  
ratio quare magis resurgat in vno loco quam  
istorum in alio. Dicenda est: quod rationabiliter  
est quod resurgat in illo loco in quo dicitur  
surgere voluerit. Et ad argumentum dicitur  
quod resurrectio non tantum erit a morte sed

etiam ab incineratione: que incineratio respicit locum sepulture: et hec est fides nostra. de qua sic sermo iuxta verba passumpra. fides tua te. Pro introductione materie predicande est notandum: quod vera coelutio est in sancta theologia per fidem catholicam apud probata: quod omnes homines mundi qui fuerunt sunt et erunt: sive boni sive mali cuiuscumque secte: conditionis vel status: aut etatis fuerunt: resurgent in nouissimo die cum corporibus propriis. Hoc probatur ratione: et auctoritate. Ratio autem qua dupliciter adhibenda. Prima sumit ex parte diuine iustitie. Secunda ex parte diuine sapientie. Tertia ex parte diuine clemencie. Quarta ex parte humane aie.

Prima ratio sumit ex parte diuine iustitie et est ista. Ad iustitiam diuinam pertinet quod iuste premietur vel puniat quod meruit vel peccauit. plal. Duo hec audiuit: quod potestas dei est ad puniendum malos. Et tibi dicit misericordias: sed ad premiandum bonos: quod tu reddes unicuique iuxta opera sua. In hac autem vita: quod actioes: (ut ait philosophus) sunt suppositio: neque anima sola: neque corpus solus: sed homo et anima et corpore compositus peccat vel meretur: quod debet totum homini secundum animam et corpus premiari vel puniri. Manifestum est autem quod in hac vita homines premii vltime felicitatis: sed non possunt. Multo magis etiam nec iustitia in hac vita premiaria: imo contra: iuxta illud Job. xxi. Impii viuunt: et sublimati sunt: forasque diuitias etc. Ad idem. Hier. xii. Iustus quidem tuus dicitur etc. Vnde super sermone. vii. pre. j. Et sic fit retributio bonis et malis: necessario est iterata aie et corporis ponere coniunctionem. Vbi homo in corpore et anima premiari et puniri possit. Et firma tur hec ratio auctoritate apostoli dicentis. Quis nos manifestari oportet ante tribunal christi: ut referat unusquisque propria sui corporis purgationem: sive bonum sive malum. ii. Cor. v.

Secunda ratio est ex parte diuine sapientie: ad quam pertinet omnia ordinare: et nihil inordinatum relinquere. Manifestum est autem quod omnis pars extra suum totum existens: est inordinata. partes autem hominis sunt anima et corpus: quod ab invicem separate inordinare manent secundum naturam: oportet ergo dicere quod sapientia dei que omnia ordinat et disponit: secundum illud Sap. vii. Sapientia attingit a fine usque ad finem

fortiter et disponit omnia suauiter: coniungat iterum animam corpori: ut natura ordinetur. Et confirmat ratio: est enim contra naturam animam esse absque corpore: cum sit secundum essentiam suam corporis forma. Cum igitur anima sit immortalis (ut supra ostensum est) remanet quod sit resumptura corpus suum immortale: quod erit in resurrectione vniuersali. Nam nihil quod dem contra naturam potest esse perpetuum. non igitur perpetua erit anima absque corpore. ergo resumer quandoque corpus. Et hoc ponit beatus Thomas in. iiij. contra gentiles. c. lxxv. Vnde apostolus. i. Cor. xv. Oportet corruptibile hoc induere incorruptionem: et mortale hoc induere immortalitatem. Tertia ratio sumit ex parte diuine clemencie. Nam per christum liberati sumus ab omnibus his que per peccatum primi hominis incurrimus: et multo magis: quod potentior est gratia christi ad liberandum: quam peccatum Adae ad destruendum sive ad inficiendum: ut probatur apostolus Roman. v. Si enim unius de licito multum mortui sumus: multo magis gratia dei et donum in gloria unius hominis Iesu christi in plures abundauit. Peccante autem primo homine: non solum in nos peccatum deriuatum est: sed etiam mors que est pena peccati: secundum illud Roman. v. Per unum hominem peccatum intravit in mundum. et per peccatum mors: necessarium est ergo quod per christum ab utroque liberemur: a culpa. scilicet a morte. Vnde ibidem dicit apostolus. Si vnus delicto mors regnauit per unum: multo magis abundantia gratie et donatiois: et iustitie accipientes: in vita regnabunt per unum Iesum christum. Et idem apostolus. i. Cor. xv. Vobis resurrexite a mortuis primitie dormientium: quoniam quidem per hominem mors: et per hominem resurrectio mortuorum. Effectum autem mortis christi: quod ad remissionem culpe persequimur in sacramentis: quod sacramenta in virtute passionis christi operantur. effectum autem resurrectionis christi: quantum ad liberationem a morte in fine seculi consequemur. Est igitur de necessitate fidei credere resurrectionem mortuorum futuram esse: secundum beatum Thomas in. iiij. contra gentes. c. lxxv. in principio.

Quarta ratio sumit ex parte ipsius anime humane. Naturale enim desiderium quod a natura non frustra placatum est oportet impleri: quod nihil natura frustra instituit. Naturale autem est hominis desiderium ad felicitatem tendere. Vnde Boetius in. iiij. de consolacione. Omnis mortalium cura quam multiplicium





studior labor exerceat, diuerso qdē calle p/cedit: ad vnu tñ bñitudinis finē nīcī pue nire. Itē ibidē. Naturalit̄ mentib; hoim veri boni est inserta cupiditas. Felicitas aut̄ vltima ē hominis pfectio. Luciusq; igit̄ deest aliqd ad pfectionē mundū h; felicitatē pfectā: q; nodū ei? desiderū totalit̄ qe/ ratur. Un̄ z Boe. dicit̄ q; bñitudo ē status oim bonoz aggregatiōe pfect̄. De impi/ sectū naturalit̄ pfectionē cupit. Aia aut̄ a corpe separata: Quis sit bñā p del vltionē et/ fructiōē nībīlomin? est aliq̄ mō impfecta sic ois ps extra suū totū existens. Aia em̄ est ps hūane nature naturalit̄. Un̄ sp desi/ derat naturalit̄ aia vn̄t̄ corpi. Un̄ z Joā. in Apoc. dicit̄ q; Subt̄ altare dei sc̄i cla/ mant: vindica sanguinē nr̄m q; effusus est zc. Et Apoc. vj. Vt̄ q; dñe sc̄tus z yer? nō iudicas z vindicas sanguinez nr̄m: de his q; habitāt in tra: Sup̄ q; retru dē Glo. Dō aie sc̄toz sūt̄ existētes sub? i. in mī nori dignitate q; sint future. Un̄ z Aug. xij. sup̄ Gen. ad tram: cū quēssit̄: vtrū sp̄ ritib; defunctor sine corpi; possit̄ sūma bñitudo illa preber̄: Rñ det̄: q; nō sic p̄t̄ videre incōmūrabīlē subam yr̄ sc̄i angeli vidēt̄: sine alia latente cā. siue t̄do q; est in eis natural̄ qdā appetit̄ corpi? administrā dī. Igit̄ necessaria ē corpi; resumptio ad pfecta bñitudinē adipsēcendā. Natura di/ co: nō qdē essentialit̄: s; de bñ esse. Confir/ mat aut̄ hec rō auctoritate apli dicēt̄. Et pectatio creature reuelationē filioz dei exspectat. Et supra. Ipsa creatura libe/ rat̄ a seruitute corruptiois in libertatē glo/ rie filioz dei. Sc̄m? em̄ q; ois creatura i/ gemiscit̄ z prurit̄ vsq; adhuc Ro. viij. Pr̄ z rōne z auctoritate. q; resurrectio corpi; sit futura. Et pfirmat̄ ēr̄ auct̄itate vteeris restamētī. Un̄ Job. xix. Sc̄io inq; q; redē pto: me? viuit̄: z in nouissimo die d terra surrectur? sum: z in car. m. vi. sal. m. quem vsalū e. i. z nō a. z oculi m. spec. sūt̄. Itē z pfirmat̄ ipsa p̄tate diuina. Nota q; s̄adu/ teti accesserūt ad Iesuz negātes resurrecti/ onē de muliere q; habuit. vj. viros zc. q̄i volētes resurrectiōē ad incōueniēs redu/ cere: sic legit̄ Mat̄h. xxij. Et Lu. xx. Dic̄ histōriā z r̄sionē ch̄i. Ad predicta adde/ qd̄ notat b. Lho. m. iij. z gen. c. lxxix. vbi agit̄ q; p ch̄im resurrectio sit futura. Dō

videam? quō illa gñālis resurrectio fied/ Inueni hoc in qdā auct̄itate illius magni/ doctoz q; studuit in studio sc̄tissime trini/ tar. s. Iesu ch̄i: in q; ipse dñs ponit modū z practicā resurrectiōis dñi dicēt̄. Polli/ te mirari hoc. s. opus resurrectiōis: q; v̄t̄ hoza in qua. o. q; in mo. sūt̄ audi. vo. si. dei. Et pce. q; bo. fe. in re. vi. q; po ma. ege. i. re. lu. Joā. v. vbi dñs ponit clausulas: in q; ostendit̄ q; illa generalis resurrectio habe/ bit ser pditiones: videlicet.  
 Prima q; erit p̄uosa: sibi. nolite mirari b.  
 Secda q; erit subitosa: sibi. venit hoza.  
 Tertia q; erit copiosa: sibi. In q; o. q; in  
 Quarta q; erit timo (monumentis sūt̄ rosa: sibi. Audiet̄ vo. si. dei.  
 Quinta q; erit gl̄iosa. Et p̄oce. q; bo.  
 Sexta q; erit dolorosa. s. in re. vi. ibi. Qui vero ma. ege. in re. ii.  
 Dico primo: q; resurrectio vniuersalis erit p̄uosa: q; res tanto est p̄uosa: z ex/ cellentior: q̄nto ab excellentiori p̄tate z pot/ tentia pcedit. Maior ar̄ ē potētia z v̄t̄ dei incōpabilē q; potētia nature: z iō reb; resurrectio illa erit p̄uosa: oī potētia natu/ rali: q; nō fiet p naturā: nec v̄t̄: ē alicui? creature: sed solū p̄tate dei. Itē dicit̄ prima clausula. Nolite mirari b: q; dicit̄. si hoc resurrectio mortuoz fieret p naturā: vel p̄tationē: vel virtute elementoz: h̄ esset mirandū: imo nec credendū. Et iō philo/ sophi pagani nō credebāt resurrectiōem corpi;: vt̄ ponit Aug. xij. de ci. dei. c. xij. Nā virtute nature fieri nō pōt̄: vt̄ corpi; corruptum idē numero reparēt̄: q; nō est regressus a pura priuatiōe ad habitū. Na/ tura em̄ semp p̄ formam aliquā operatur quod aut̄ habet formā tam est. Un̄ sc̄p̄m nihil tam generare pōt̄: sed generat aliqd̄ aliud fm̄ specīe simile. Cū vero corruptū est/ formam amisit̄: que poterat esse p̄inci/ pium actionis. z ideo operatione nature quod corruptum est idē numero reparari nō potest. De? ergo est ille q; corpi; mor/ tua eadem numero reparabit. Et ideo nō est mirandū: quia si deus creauit omnia ex/ nibilo quod maius est. qd̄ mirum si corpi; corrupta reparare potest quod m̄t̄: ē: q; p̄supponit materiā: Itē de b nō mira/ bat sanctus Job. v. Sc̄io em̄ q; redēp̄t̄ me? zc. Job. xix. Un̄. s. Nota Redēp̄t̄

me. i. Chis: qz tpe Job. viuebat in qtuor  
 deus. Ego ipe z no alius. s. ho qz idem ho  
 uiuero qz iuz ero tuc: sed phi attendetes ad  
 pncipia phie qm in virtute nature fundat:  
 mirabant de resurrectione: adeo qz no pore  
 rant credere. Un legif Act. xvij. qz cum  
 Paulus misisset ardenas z ibi pdicaret: phi  
 ipm libeter audierunt pdicantē de articulis  
 fidei: vix quo pdicauit eis articulu resurre  
 ctionis. Un em pd. cauit eis hunc articulu  
 lu admirantes dixerit a dimuice. Quid vult  
 seminuerti? hic dicere: Alij dicebat. No  
 uoz demontoz videt hic annūciator esse:  
 qz Iesum z resurrectionē annūciabat eis  
 Hora seminuerti? qz pdicabat Pau  
 lus simpliciter fidei: z no curabat de rōntibz  
 phicis: nec de ornatu verborz: sicut ipe de  
 i. Cor. ij. Sermo meus z pdicatio mea non  
 in pualibilibz humane sapiētie vbiis: sed  
 in ostensione spūs z virtutis: vt fides nra  
 no sit in sapientia hoim: sed in virtute dei.  
 Et idō phi illi murmurādo ptra Pauluz  
 dicebat. Quid vult seminator verborz: qz  
 ipi attribuebant causis naturalibz: z dice  
 bant. Natura no pot hoc facere: qz no fieri.  
 Sed no valet argumtu. Sicut dicere. ista  
 ancilla no pot hoc: qz nec rex: qz natura no  
 est nisi ancilla dei. Iō apls de phis dicit.  
 Euanerit in cogitationibz suis: z obscu  
 ratū est insipies cor eoz. Dicetes em se eē  
 sapiētes: stulti facti sūt. Ro. j. Hora hic qz  
 Paulus conuertit Dionysiu artopagi. Dic  
 modū de ara cōsecrata. Ignoro deo: z de  
 resurrectione cuius idā mortui zc. Vel mellus  
 de illuminatione cecit: vt habet in legēda bri  
 Dionysij. Inuenit tñ qz quidā phi plato  
 nica poluerit eadē tpatū rez volumia re  
 pleri pture nature: sic vbi gra. sicut in isto  
 seculo Plato phs in vrbe atheniensiu: z in  
 eadē scbola qz Academia dicta est discipu  
 los docuit: ita p innumerabilia rerro secula  
 mlis qdē plitit in crualtis: sed tñ certis. s.  
 triginta sex milibz annis: z auduit. idē pla  
 tor eadē ciuitas. z eadē scbola: idēqz disci  
 puli reperit: z p innumerabilia demū secula  
 reperit: sūt: vt Aug. introducit. xij. de ci.  
 dei. c. xij. ybi Aug. postqz retulit pdictā  
 falsam positionē: sic ait. Absit vt nos ista  
 credam? Sed em chis mortui est p pctis  
 nis: surgēs autē a mortuis iā no morit z  
 moris: et vltra no vniabit: z nos post resur

rectionē sp cū dño erim? Cui mō dicim?  
 qd facer admonet. ps. Tu dñe tua. nos: z  
 custodies nos a ge. hac ieternū. Satis autē  
 istis existimo cōuenire qd loqf. Incirculū  
 tu impy ambulat. Non qz p circulos qz  
 opmānt/ eoz vita est recursura: sed qz mō  
 talis est erroris via. i. falsa doctrina. Dec  
 Aug. Un ibidē. Aug. dr qz quidā referre  
 volūt ad pbandū hunc errozē illud qd dr.  
 Eccl. j. Quid est qd fuit: spm qd futu  
 rū est. Quid est qd factū est: spm qd fa  
 ctendū est. Nihil sub sole nouuz: nec valet  
 qfz dicere. Ecce hic recens est. Iā em p  
 cessit in seclis q fuerūt ante nos. S; vt de  
 b. Tho. in. iij. p gentil. c. lxxij. ybi agit qz  
 hoies resurgēt immortales. Predicā sūt er  
 ronea: nec est intelligēdū qd sup dicit ser  
 ptura. Eccl. j. qñ eadē numero p gñatio  
 nes varias reperant: sed ista spē sic z gra  
 na semināf z corrupunt: z eadē spē sur  
 gūt z nascunt no eadē numero: vt Aug. ibidē  
 soluit. Et Arist. in fine d gñatione: h ipm  
 docuit: ptra pdictā seclā loquēs: fm bñm  
 Tho. Quidā autē pba pdicta. Eccl. j. sic  
 intellexerūt tanqz in pdestinatione dei iam  
 facta fuisse oia. sapiēs ille voluisset intelli  
 gi. z iō nihil recēs esse sub sole sic Aug. re  
 fert. xij. de ciui. dei. c. xij. Sic qz pture na  
 ture impossibile est: qz eadē nūero reputā  
 tur: sed pture dei sic: sic in resurrectione vni  
 uersali ptinget. Ex qz apparz qz resurrectio  
 illa erit ptra. Et sic ptra pūmū. Igit no  
 lite mirari hoc. S; Sed dico qz resurre  
 ctio vniuersalis erit subitola. In hac vita  
 indigem? mlis annis anteqz sum? pfecti  
 viri: sed tūc in pūcto resurgem? in pfectos  
 viros. iō dr. Venit hora. Non dicit venit  
 annus? vel septimana vel dies: sed venit ho  
 ra: qz est minor pars tpe qz vrimur ad lo  
 quendū cōiter: qz in illa hora in q mortui  
 audient vocē illā. d. surgite mortui z veni  
 te ad iudiciū: no oportebit eos excitari de  
 vno in vnu: sed subitō oēs resurgēt. Un  
 dr apls. Ecce mysteriū vobis dico. Qēs  
 quidē resurgem? sed non oīes imutabi  
 mur: in momēto in actu oclī in nouissima  
 tuba. j. Cor. xij. Immutabimur Glo. in  
 immortalitate glosam. Sed ptra. j. The  
 tij. Mortui qz in chzo sūt resurgēt pmi. qz  
 in resurrectione eoz erit pōrtas z posse  
 riontas resurgentiū. Rñ. f. m. b. Tho. sup

## De fide

illo tex. ubi reprobat q̄busdā opinionibz dicit sic Ap̄ls nō ponit hic ordinē resurre-  
ctōis ad resurrectionē: s̄ ordinē ad raptū  
ȳlocutus. Nā p̄mo veniēte dño moriet̄  
q̄ inueniet̄ viui. z̄ tūc statim cū illis q̄ pri-  
us mortui fuerāt resurgētes reperent̄ in  
nubibz z̄c. vt Ap̄ls hic dr̄. hec b. Tho. Ut  
de sup̄ hunc tex. Rico. d̄ lira. q̄ dicit q̄ ista  
posterioritas z̄ prioritas non pōt referri ad  
actū resurgētis. Nā omēs resurgēt in eodē  
instāti: vt. s̄ dictū est. Nec pōt hic accipi  
prioritas dignitatē: q̄ p̄ies veterē testamē-  
ti in resurrectionē nō erunt digniores apl̄s  
q̄ erūt assessores iudicē: s̄m illō Dar. xix  
Sedebitis z̄ vos z̄c. Prop̄ea d̄ h̄p̄se q̄  
ista prioritas z̄ posterioritas sit referēda ad  
quietē in ch̄io p̄ bonā mentē: sic iungendo  
fram. Mortui q̄ in ch̄io sunt. i. q̄scūt et̄  
fide moriūt: p̄m̄ respectu n̄ri q̄ adhuc vi-  
uim̄: resurgēt cū posteris. Deinde nō s̄ q̄  
vium̄: sup̄ple q̄scētes in ch̄io i eius fide  
mouēdo. s̄l̄ raptēmur cū illis tam resuscitā-  
rati cū ip̄is obutā ch̄io veniēti ad iudiciū  
In aera: ubi p̄feret̄ iniam iudicē sup̄ valle  
Josaphat z̄c. Nota p̄ declaratiōe dicti te-  
xtus apl̄s. i. Ego mysteriū vobis dico z̄c.  
i. Cor. xv. q̄ sunt tria p̄siderāda in resurre-  
ctione v̄li. Prīmū p̄gregatio ossium seu  
cinerū vel mēbroz: z̄ hoc fiet in tpe milite-  
rio angeloz: q̄ ibi erit mot̄ corp̄alis qui  
non pōt fieri in instanti. De h̄ dicit apl̄s  
q̄ fiet in momēto: qd̄ est pars t̄pis licz̄ bre-  
uissīma. Scdm̄ erit informatio seu infu-  
sio animaz̄ in corp̄s. Et illa fiet in instanti.  
Ideo dr̄ Ap̄ls. In ictu oculi. i. in instanti.  
Quā fiet. Rūder. In nouissima tuba: que  
est illa vox terribilis. Surgite mortui z̄c  
vt dicā infra in. ij. pre. z̄ tūc omēs mortui re-  
surgēt ad modū filij q̄ exiit de ventre ma-  
tris. v̄li. Esa. vij. Quis audiuit vnq̄ tale:  
z̄ q̄s vidit huc sile. Nūq̄ parturiet terra  
in die vna aur̄ periet gens sil̄. Non partu-  
riet terra. Prop̄ hoc terra dicit mat̄ n̄ra:  
q̄ tenet omēs in ventre tam mortuos q̄ vi-  
uētēs z̄ nascituros. Prīmū filij eius sunt  
Adam: q̄ formati sunt de limo terre. z̄  
sic z̄c. Dic de h̄cūq̄ statu hoim̄: q̄ omēs de  
terra formati sūt: ideo dr̄ h̄ ab humo. Jo  
Eccl. xl. Occupatio māḡ creata ē in oibz  
hoibz: z̄ iugū graue sup̄ filios Adā a die  
exiit de ventre m̄ris. coz. v̄lq̄ in die sepul-  
ture in matrē eoz. Jo Job. j. And̄ egres-  
sus sum de utero m̄ris mee. nudus reue-  
tar̄ illuc. Terra q̄ in die iudicij pariet omēs  
mortuos in similitudinē m̄ris z̄c. Sed disse-  
rentia tūc erit. Prīmū m̄lier q̄n̄ parit clau-  
mat multū z̄ dr̄ m̄lta v̄ba: z̄ tū non parit:  
nisi vnū ȳ duos filios. Terra aut̄ ad vnā  
vocē tube pariet plūsq̄ mille milia in vna  
ventrata. Et q̄s possēt nūerare. Tūc m̄lier  
parit vnū filiū paruulū que postea nutrit̄  
cū labore: sed terra tūc pariet omēs filios o-  
ratis. xxx. vel. xxxiij. annoz. In tali ci erat̄  
te Adam sūt formati z̄ ibi resurrexit.  
Tūc etiā pueri in utero m̄ris mortui i tali  
estate resurgēt. Auctōritas. Ipe dedit h̄  
dā ap̄los q̄ dā aut̄ p̄bas. Alios q̄o euan-  
gelistas. Et. j. Donec occurrat omēs in  
v̄nitatē fidei: z̄ agnitōis filij dei in v̄ni-  
p̄fectū: in mensura etatis plenitudis ch̄i.  
Ep̄he. iij. Nec p̄ter h̄ erūt alia corp̄a licz̄  
sunt alia accidentia. Nā mutatio accidentiū  
nō mutat substantiam corp̄is: sicut pars in eo q̄  
crecit in magna q̄ntitate: cū tamē q̄n̄ erit  
uit de utero matr̄ erat̄ valde paruus. sic z̄  
in ifirmo postq̄ facti est sanus z̄c. Est tū  
notandū q̄ licz̄ omēs resurgēt in eadē estate:  
tū nō in eadē statura: sed in illa statura q̄  
liber resurgēt: ad quā natura si impedita  
nō fuisset h̄cūq̄ tpe p̄dūisset. De q̄ vide  
Aug. xxij. de ciui. dei. c. xiiij. z̄ sequēt. Ipe  
omēs resurgēt in sexu p̄prio. Tū Aug. v̄l  
sup̄. c. xvij. Delius m̄ibi sapere vidēt q̄  
v̄trūq̄ sexuz̄ resurrecturū esse nō dubitāt.  
nō em̄ libido ibi erit: q̄ p̄fusionis est causa  
Nā p̄uicq̄ peccassent nudi erāt: z̄ non cō-  
fundebant̄ vir̄ et femina. Corp̄oz q̄ illis  
v̄rta detrahent̄ natura seruabit. Non est  
aut̄ inritū sexus femine: sed natura. De  
Aug. Tertia p̄ditio resurrectionis erit:  
q̄ resurrectio erit copiosa: q̄ omēs creatu-  
ra hūana resurgēt: siue bona siue mala: cu-  
iulcūq̄ secte fuerit. Ideo dicit̄ terra claud̄  
sula. Omēs q̄ in monumentis sunt z̄c. Res-  
surgent. Sed p̄ra ps̄. j. Non resurgēt im-  
p̄y in iudicio: neq̄ peccatores in p̄silio im-  
stoz. Sed s̄m Glo. pōt̄ intelligi ille text̄  
de duplici resurrectione. scilicet z̄ corp̄oz.  
Que em̄ sunt resurrectiones. Vna ante in  
presenti qua resurgit a petis. de q̄ Ap̄ls  
Ep̄he. v. Surge q̄ dormis: exurge a moti-  
tuis z̄ illuminabit te ch̄is. Altera corp̄oz

In futuro. Potest ergo ille tertius intelligi de pma resurrectione anime: ideo dicitur. Non resurgunt impij in iudicio pma resurrectione qd est in fide. i. a peris: et hoc in iudicio. s. vt se iudicet et acculent penitendo et cōfitendo pccā. Nec pec. in concil. iustoz. Glo. vt voluntate dei suis pferant voluntarib: qd est pñtum iustoz. Vel aliter littera. In concilio. in pccōdi multitudine iustoz. Et est idem sensus cū prior: et accipit eosdē peccatores et impios. Scdo modo intelligit de resurrectione corpis in iudicio futuro. Et sic iterum dupliciter intelligit. Vno modo. Non resurgēt impij in iudicio. s. vt iudicent: neq; peccatores in concil. iustoz. i. in iudicio: quod concilium dicitur: et sic pro eodem accipimus impios et peccatores. Alio modo vt alios accipiamus impios: alios peccatores. Nam vt dicit Glo. impii sunt infideles/dolatre/apostate qd cū resurgēt nō iudicabunt: qz iam iudicati sunt. Jo. ij. Qui nō credit: iam iudicatus est. Peccatores sunt falsi chriani qd non resurgēt. s. vt iudicent: sed iudicabunt tantū. Vñ nota s; Glo. quattuor ordines in iudicio erunt. Alij nāq; erunt qui iudicabunt: et non iudicabunt. vt apli et alij pfectissimi. Alij qd nec iudicabunt nec iudicabunt: quia iam iudicati sunt. sententia em dānationis eoz totē eccleie nota est. vt infideles. Alij iudicabunt et saluabūt: vt inchoerit boni. Alij iudicabunt et dānabunt: vt mediorit mali. s; Glo. Resurgēt omnes mortui. et erit qui viuū reperient merent. Sed pōt hic qri qd beati et dānati resurgēt: iam hic sup pbatuz est: sed de pueris qd in originali tantuz mortui sunt: ad quid resurgēt: Non quidē ad bñitudinē nec ad dānationē: sed duplici resurgētione. Primo ad habendū naturā pfectaz. Pertinet em ad sapientiā dei pficere naturā: vt sup dicitur est in introitu. Scdo rōne ad accusandū parētes vñ illos quoz effectus mortui sunt ipsi sine baptismo. Dic pccatice: sicut scripsi in smōtib; de peccatōib; in genere articulo. ij. ser. iij. vbi agit de morte qd est pena originalis pei. in fine sermonis. Sed circa p̄dicta diceret aliquis. Vñ sunt mortui quoz corp; nūq; fuerunt in monumentis: quia fuerūt a bestijs deuorati. vt submersi. vt cōbusti. chris autē dicitur saluū de illis qd in monumentis sunt: qd

quid erit de alijs rē. P̄io declaratiōe nō tandū: qd impossibile est aliquē mori: qd cū qd modo quin sepeliat in aliquo monumentō. Vñ nota qd deus fecit quattuor monumenta generalia p corpib; humanis generādis et sepeliendis: et nullus est hō qui in aliquo istoz nō sepeliat. Ista quattuor monumenta sunt q̄tuor elementa: terra/aqua/ aer/ et ignis. Terra est monumentuz cōmune: sed nobilit; monumentū est aqua: Acet nō sit p̄uetuz: qz illi qui sepeliunt in aqua cōmedunt a piscibus: sed qui in terra a vermib; et serpentib;. Adhuc nobilit; est monumentū aer: in quo sepeliunt suspēsi: qz comedunt ab auibus. Alij sepeliuntur in igne s; cōburunt. Qui autē comeduntur a bestijs: tandē oportet qd resoluantur in elementa ex quib; fuerunt cōpositi. Nullus ergo est qui in aliquo istoz monumentoz nō sepeliatur vt in omib;. Qd autē elementa dicant monumenta pbat auctoritate: in ps. Audite hec oēs gentes. Et post Sepulchra eoz. s. hominū: domus illorū in eternū. Nota. In eternū. Nec monumenta ppli. nec regum. nec chri durabunt in eternū: quia ignis cōflagrationis destruet omnia. ergo necessario auctoritas intelligit de elementis: qz nullū aliud monumentuz in eternū durabit. Et de ist; elementis loq; chris: qñ dicit. Qēs qd in monumentis sūt. Quarta p̄ditio rē. qz erit timorosa resurrectio siue formidolosa. Ad oñdit euz dicit. Audiet vo. si. dei. Quidā docto. dicit qd erit illa vox chri. Ad pbat in p̄bis p̄ditis. Quidā pō dicit qd erit vox Michael archangeli. Et vtrūq; est verū. Vñ em p̄co clamat: vox ei; est qdē vox sua misterialit; et executiue: s; est vox reg; iudēt; impatiue. Sic i p̄posito rē. Jo qñq; dicit illa vox vox filij di. qñq; vero dicit vox Michaelis archangeli: vt h; i. The. iij. Ipse dñs i iustis et in voce archangeli: et in tuba dei dēscendet de celo: et mortui qd in chro sunt resurgēt p̄mi rē. Dic p̄ctice. Michael qd iustis chri clamabit ad q̄tuor pres mōi. s. orientē/ occidentē rē. altissima voce dēcedo. Surgite mortui venite ad iudiciū. Tunc subito et in instanti oēs aie qd sūt in p̄ditio: i purgatorio: et in inferno: et in limbo pueroz induet corpa sua. ps. Ecce da. v. sue vo. p̄. Qd qd terribilis vox erit illa dānatis. Da sicutudine de illis qd sunt in carcere p̄ alij

qd crimen capitale: qm̄ audist sententiam  
 vt suspēdant rē. Hora de illo q̄ cū esset in  
 carcerat? / audist ab illo dño qui eū dēstī  
 nebat. Confitere: qz factā te diuidi p̄ me  
 diū. quo audist cecidit in terrā sincopizā  
 do vt semimortu? / Cur nō timēt nunc istā  
 vocē: magis timebūt tunc: sed feci multuz  
 timebāt. **Uñ Hiero.** Siue inquit come  
 dā siue bibam / siue qd aliud faciā: semper  
 videt in meis auribz inronare illa vox ter  
 ribilis. **Surgite mortui: venite ad iudiciū**  
**Sic** r legit in vitaspatrū de duobz eremi  
 tis: q̄ tuerūt ad colligendā palmas: quoz  
 vnus timēs cecidit: r ad se reuersus dixit  
 socio querenti qd nam haberet. Fuit mihi  
 visum q̄ audierim illā vocem. **Surgite**  
**mortui rē.** Rogo te ducas me ad cellā vt  
 tibi me inuentat illa vox. **Et nos nō time**  
**mus: Vt illis q̄ nō timeant.** **Adam timu**  
**it vocē dei dicentis.** **Adā vbi es: Uñ dixit**  
**Vocē tuā de?** audisti in paradiso / r timu  
 it q̄ nud? essem: r abscondi me. **Gen. ij.**  
**Et tñ illa vox erat vt m̄scōdie: qz voca**  
**bat eū vt parceret ei si veniam postulasset:**  
 quāto magis plus timebūt illi q̄ audient  
 vocē in inferno? **Quāto etiā magis debe**  
**mus timere nos istā vocē: si vocē ei? audierit**  
**is q̄ est vox m̄scōdie. nolite obdurare corz**  
**da vestra: qz q̄ audit vocē dei nunc: non ti**  
**mebit tūc.** **Alioquin rē.** **Uñ Job. xxxvij.**  
**Conabit de? in voce sua mirabilē.** **Qui**  
**ta dicit rē: qz vniuersalis resurrectio erit**  
**gloriosa. r electi.** **Uñ dicit.** **Et p̄c. qui bo. se.**  
**in ref. vi. Corpa em̄ brōz reurget cū q̄ctu**  
**or: dotibz: de qbz hī supra fmoē primo: s̄**  
**yltra illas dores habebūt etiāz alia p̄mia**  
**in corpibz: qz oēs sensus corpis mirabili**  
**delectatiōe fruct. Nā p̄mo delectabit vis?**  
**in videndo mirabilem pulchritudinem**  
**celozum. Hora quārum delectatur visus**  
**hic. an videdo pulchrā ecclīaz et marmora**  
**r sculpturas auri r argēti rē. Itē d̄ p̄ano**  
**purpureo facto ab hoīe: qd erit d̄ cel qui**  
**fuerūt formati a tota scā trinitate cū to**  
**ro suo studio r prudētia r arte: s̄ rē. Uñ**  
**Etā. l. r. Tūc videbis r afflues r mirabit**  
**dilatabit cor tuū. Secdo satiabit audit?**  
**Si tantū delectat hō in audiedo sonū cū**  
**thare rē. qui son? resultat ex budellis seu**  
**visceribz bestie: qd erit tūc audiedo cant?**  
**angeloz. Hora miraculū de religioso sat**  
**erista q̄ trecentis annis stetit sine cibo / nec**  
**fuit antiquat? audiedo cantū angeli i focū**  
**ma a uicula rē. De isto cantu dicit Jo. Lā**  
**tabant canticū nouū an sedem dei: r ante**  
**q̄rtuoz aialia r seniores. Apoc. xij. Ante**  
**q̄rtuoz aialia. i. ante scōs noui testamētī**  
**r seniores. i. ante scōs veteris testamētī.**  
**Uñ sup illud. ps. Exultatiōes dei in gut**  
**ture eoz: dicit Augu. q̄ corda r lingue non**  
**desinent laudare deum. Tertio satiabit**  
**odorat? Quanta fragrantia erit de volu**  
**neribz chūsti r de corpe p̄ginis Marie et**  
**alioz scōz: Nō possēt cogitare. Si tan**  
**ta fragrantia erit de rosis r lilijz r violis**  
**rē. quāta erit ibi rē. Hora exemplū d̄ Ba**  
**lena quō comedit: qz trahit pilices ad os**  
**rem suū qui erit de suo ore: vt dicit b. Lābo.**  
**sup Job. Jo Lanta. j. Trabe me post te:**  
**r currem? in odorem ynguentoz tuozum.**  
**Quarto satiabit tactus. Hora q̄ sensus**  
**tactus magis delectatur q̄ alij sensus: vt**  
**dicit philosophi. Si tanta delectatiō erit**  
**in creaturis ex tactu: quid erit ex tactu cor**  
**poris chūsti quē omnes electi poterūt tā**  
**gere r amplecti r osculari? Unde ecclīa.**  
**Qui pacis inter lilia: septus choriz viri**  
**ginum: sponsus decoroz gloria: sponsus**  
**reddens premia. Quinto satiabit gustus**  
**ex cibo r potu: nō illo quem bestialis ma**  
**humercus p̄mittit. s̄ ex sumimbz lactis**  
**r mellis: quia nō est regnum dei esca r po**  
**tus: sed ex cibo qui propinatur ex men**  
**ta chūsti. Vide supra sermone p̄ximo parti**  
**te vltima. Unde dominus Luc. xij. Ego**  
**dispo. sicut dispo. mihi pater m. rē. Hora**  
**Sicut disposuit mihi pater m. quia sic**  
**chūstus ex p̄vidētia patris cū laboribz**  
**r tribulationibz ad illud regnum venit:**  
**iuxta illud Luc. vltimo. Nonne oportuit**  
**chūstū pati: r ita intrare in gloriāz suam?**  
**sic r nos: iuxta illd̄ Act. xij. Per m̄ltas**  
**tribulatiōes oportz nos introire in regnū**  
**dei. Itē Ro. vij. Non sunt cōdigne passi**  
**ones hui? temporis: ad futuram gloriāz**  
**que re. in nobis. ¶ Sexto dicit: qz re**  
**rectio vniuersalis erit dolorosa: s̄z malis.**  
**Uñ dicit. Qui vero ma. ege. in re. irrecti**  
**one iudicij: id est vānar. oīs. Uñ dicit.**  
**xij. Sic erit i p̄sumatiōe seclī. Et dicit. q̄**  
**li r sepabūt malos d̄ medio iustoz r m̄**

rent eos i caminu ignis ardēt: ibi erit fle  
tus & stridor dentiu. Sicut em corp<sup>o</sup> glo  
riofum erit ipassibile: subtile: agile: & claz  
Sic corp<sup>o</sup> dānari ecōtra passibile: valde  
grossum: graue: & obfcūz. Nota exemplū  
ad lēpt. j. sermone. p<sup>o</sup> pre. ij. i. si. Potes  
ctū h tūgere illud pūctū: quō erit possibi  
le q<sup>o</sup> corpa dānatoz sint passibilia & imoz  
ralia. Et de q<sup>o</sup> scripsi in sermōibz q<sup>o</sup>drage  
simalibz de puia. in fīnē de inferno. pre. v.

cultatio & manifestatio impio volutaris  
subdet. ideo chīs noluit manifestare disci  
pulis suis corporis claritate: quia eā non  
sustinuisset humanus atq; infirmus aspe  
ctus: quādo ille a suis ita debebat attendi  
vt posset cognosci. et hoc ait Aug. xxiij. de  
ciui. dei. c. xij. Et hec fides nra: de q<sup>o</sup> imp  
sentia fit fimo iuxta yba passūmpra &c.  
¶ Pro introductioe materie p<sup>o</sup>dicade: est  
notandū q<sup>o</sup> e conclusio vera in sacra theolo  
gia p<sup>o</sup> fidez catholica approbata: q<sup>o</sup> postq<sup>o</sup>  
resurrectio corpoz hūanoz erit facta: glo  
ria ipsi<sup>o</sup> anie quam ipsa consequit p<sup>o</sup>ncipa  
liter ex visione diuina (vt s. dictum est in  
sermone. xiiij.) redūdabit in corpus: ita q<sup>o</sup>  
corp<sup>o</sup> erit etiā glōsūm. sicut lumen redū  
dat in laternaz vitream vel crystallinam.  
Qualiter autē ipm corpus glōsiosum erit  
et quā glōriā consequit: declarat apls di  
cens. Saluatore expectamus dñm nostrū  
Jesum chistū: qui reformabit corp<sup>o</sup> hū  
militaris nostre configuratū corpi clarita  
tis sue. Phil. iij. Ex quo habemus q<sup>o</sup> illa  
glōria erunt dotata corpa beatoz post re  
surrectionē: quā & corpus chisti: vt mem  
bra capitū conformant. iuxta illd. Quos  
p<sup>o</sup>scit & p<sup>o</sup>destinavit cōfōrmes fieri ima  
ginis filij sui: vt sit ipse p<sup>o</sup>mogenit<sup>o</sup> i mul  
tis fratribus Rom. viij. Corpus chī autē  
habuit q<sup>o</sup>tuor dotes & habet post resurre  
ctionem. Sic q<sup>o</sup> & corpora beatoz habebunt  
q<sup>o</sup>tuor post resurrectionem ex redundantia  
glōrie anime: vt supra dixi. Que autē sine  
iste q<sup>o</sup>tuor dotes: adhuc exp<sup>o</sup>sius declarat  
apostol<sup>o</sup>. j. Cor. xv. dicens. Sic erit resur  
rectio mortuoz. seminaf corpus in corru  
ptione: resurget in incorruptione. semiaf in  
ignobilitate: surget in glōria. seminaf in sp<sup>o</sup>  
firmitate: surget in virtute. seminaf corp<sup>o</sup>  
animale: surget spūale corpus. Et nota q<sup>o</sup>  
bene compar. Ap<sup>o</sup>lus sepelire vel mori ad  
seminare. quia sicut granū vel semen aliō  
prius seminaf & corrūpit: postea germinat  
et facit fructū: iuxta illud Joan. xij. Nisi  
granū frumētī cadēs in terr. mortuū fuerit  
ipm so. ma. si autē mor. su. mul. fruc. affert.  
Sic & corp<sup>o</sup> hūanū non p<sup>o</sup> p<sup>o</sup>t resurgere  
ad vitā glōsiam: nisi prius corrūpat. 3do  
j. Cor. xv. Quod tu seminās non viuifis  
cat nisi prius moriat. Pōnit q<sup>o</sup> apostolus  
in p<sup>o</sup>dicata autoritate q<sup>o</sup>tuor dotes cor<sup>o</sup>

De qualitate corporū resuscitandozū Sermo XVI.

Fides tua te

saluū fecit. Luc. xviij. Dicto sup  
vix & quō corpa hūanoz re  
surrectio sit futura. 2do sequit p<sup>o</sup>dicare d  
clitate corpoz resuscitādoz: quod p<sup>o</sup>inet  
ctū ad eundē articulū septū fidei ad diu  
nitatē p<sup>o</sup>inetē. Saluaf ygo Maria &c.  
¶ Pro fundamēto sermōis q<sup>o</sup> e de q<sup>o</sup>litate  
corpoz resuscitādoz ouit theologice q<sup>o</sup>.  
¶ Querit q<sup>o</sup> corpa beatoz erunt clara:  
Et quis q<sup>o</sup> nō. Corporis claritas obiecta  
oculis de necessitate videt. Sed discipuli  
post resurrectionem viderunt chīm: nec tñ  
referē scriptura q<sup>o</sup> in corpe ei<sup>o</sup> aliqua clari  
tate viderit. igit. In oppositū Hart. xij.  
Lic fulgebūt iusti sic sol in reg<sup>o</sup> p<sup>o</sup>is cor.  
igit corpa beatoz erūt clara. Et lic q<sup>o</sup>stio ma  
nat p<sup>o</sup> ytraq; p<sup>o</sup> dubia. ¶ Ad q<sup>o</sup>stionē res  
pondendū est fm Rich. sup. iij. sen. dist.  
p<sup>o</sup>l. ar. ij. q. v. q<sup>o</sup> corpa beatoz erunt cla  
ra. quia vt ait ap<sup>o</sup>lus ad Phil. iij. Salua  
tore expectam<sup>o</sup> dñm nostrū Jesum chīm  
q<sup>o</sup> reformabit corp<sup>o</sup> hūilitatē nostre confu  
guratū corpi claritatis sue. Sed q<sup>o</sup> clari  
tas illa causabit a britudine anime: q<sup>o</sup> d<sup>o</sup> in  
qualiter bñ participat. ideo si corpa erūt  
clara: nō tñ erit egliter. nō tñ p<sup>o</sup> multiplicā  
tione corpi claritas causabit a claritate  
anime: sed p<sup>o</sup> hoc q<sup>o</sup> educit de potētia cor  
poris p<sup>o</sup> virtute beatitudinis anime. et hoc  
erit p<sup>o</sup> virtute supnaturalis agentis. Nō tñ  
erūt intelligendū q<sup>o</sup> oēs partes corpi eqli  
ter clare erunt: nisi fm p<sup>o</sup>portioem quā ma  
gis req<sup>o</sup>ret corpi pulchritudo. Et ad ar  
gumentū d<sup>o</sup>: q<sup>o</sup> claritas glōsiosi corporis  
est donū ex merito volūtatē. et ideo ei<sup>o</sup> oc



poris gloriosi. et pmo

Prima dos erit impassibilitas rigoro-  
sa: dum dicitur Semi. cor. in cor. surget in in-  
cor. Et ista ad qrit merito patientie.

Secunda dos erit claritas gloriosa: dicitur  
Semi. in igno. surget in gloria. Et ista ad q-  
rit merito continentie.

Tertia dos erit agilitas v'gorosa: dicitur  
Semi. in infir. surget in p'tute. Et ista  
ad qrit merito diligentie.

Quarta dos erit subtilitas p'ruosa: dicitur  
Semi. cor. aiale: surget cor. spi. Et  
ista ad qrit merito abstinentie.

Quis p'dicte dotes fuerit et sunt in corpe  
ch'i. et sic erit in nob: tñ diuersimode. qd  
ch'is ex potentia diuinitatis vsus est istis  
dortib: etiã an mortē. nos autē solū post re-  
surrectiōem. Et rō d'fferentie est: qd ania  
ch'i etiã dū viueret in carne mortali erat  
gl'iosa et frueb: dco ppter unione diuine et  
hūane nature in p'sona filij dei: que vnto  
fuit facta ab instanti cōceptiōis. et iō glo-  
ria anie debebat et poterat redūdare in cor-  
pus. sed q non redūdaret p'cedebat ex d'is-  
pensatione diuina: vt posset in corpe suo  
exercere mysteriū nostre redēptiōis: patie-  
do et moriēdo. Idez b. Tho. pte. iij. q. xlv.  
ar. ij. Quis tñ dotes corpi ondit dum vi-  
ueret: vt gl'iaz aie sue et potentia diuinita-  
tis manifestaret: vt infra dicet. Est tñ no-  
tandū q sicut dicit b. Tho. in. iij. sen. di. xlix.  
q. iij. ar. iij. ch'isto nō cōuenit ratio dōtis.  
vt nō ita p'p'te sicut alijs sanctis. ea tamen  
q dōtis dicitur excellētissime ei cōueniūt.

Prima q dos corpi gl'iosi est impassi-  
bilitas rigoroza: quã ondit ap'ls dū dicit:  
Seminat corpus in corruptiōe: surget in  
incorruptiōe. vnde nec mori poterūt. erunt  
em immortalia: sicut et ch'is resurrexit vt vl-  
tra nō moreret: s'm illud Ro. vi. Ch'is re-  
surgens ex mortuis iam non morit: mors  
illi vltra nō onabit. Qd em mortu' e p'co  
mortu' e semel: q aut viuit/ viuit dco. Et  
rō hui' est triplex. s. legalis: theological: et  
physicalis. Legalis est: qd q semel soluit  
debitū: nō tenet ampl' soluere. Regula.  
Bona fide: nō parit vt semel exactū iterū  
exigat. de re. iij. li. vj. Et. l. d. pent. l. Des-  
xij. q. ij. c. fi. rē. Quilibet autē est debitor  
mortis et passibilitat' ppter demeritū cul-  
pe originalis: iuxta illud Ro. v. Per vni-

uicem pec. in trauit in mōm rē. q semel  
mortu' est et passus: nō est ampl' passibi-  
lis et mortalis: nisi alia ratio faciat eū pas-  
sibilem: vtz culpa actualis. sic in damna-  
tis p'ringit. Et hec e p'ma rō. Sēda ratio  
est theologicalis. vtz vt p'formetur cum  
ch'is resur. gēre. Ro. vi. Ch'is resur. et mor-  
tuis tā nō morit rē. Vñ p' h. iij. Salua-  
torē expe. dñm n. telum ch'im q resor. cor-  
bu. n' e p'ri. cor. cla. lue. Rō p'physicalis e.  
Nā causa corruptiōis et generatiōis e mo-  
tus celi. tunc aut cessabit mot' celi. q cor-  
ruptio. qd cessante cā. cessat effect'. Hinc  
est qd dicitur Esa. lxxv. Precipitabit dñs mor-  
tē in sempiternū. et Apoca. xx. Mortis vlti-  
tra non erit. Alias rōnes vide ad p'p'tus  
in. iij. q. gen. ca. lxxxij. vbi agit q hōies red-  
surgent immortales. Sicut q non poterūt  
mori: sic etiam erūt impassibiles. vnde nec  
poterūt pati ab igne. et poterunt dēscēdē-  
re ad infernū: nec igne cōburent. sic i p'p-  
fundo maris nec submergunt: nec gladio nec  
lancea scindit: nec ali qua turpitudine inq-  
nari. sic et radi' solis rē. Contra autē dicitur  
mator' corpa erunt valde passibilia: et to-  
tum corpus erit pleni' doloribus a capite  
vsq' ad pedes. Vñ qlibet vānat' poterit  
dicere. Infelix ego hō: qd me liberabit de  
corpe mort' hui'. Ro. vii. Hac dote im-  
passibilitatis vsus est dñs ante passionē:  
qd nō potuit occidi/ nisi qn voluit. Fuit et  
quater in mortis piculo. Primo qn He-  
rodes voluit eum gladio occidere. Post  
ij. sed euasit. Secundo qn cōcūes sui vol-  
uerunt eum de mont' sup'p'lio precipitari.  
re. Iesus aut p' mediū illoz ibat. Luc. xij.  
Tertio p' lapidatiōem bis. Primo quōdo  
dixit iudeis. Amen amē dico vob' ante qd  
Abraā fieret ego sum. Tulerūt q lapides  
vt iacerent in eū. Iesus aut abscōdit se et  
exiuit de tēplo. Joā. viij. Sēdo p' qn d'it  
rit. Ego et p' vni' sū: vt dicit Jo. i. Quiri-  
to p' venenū. quia iudei voluerūt eū p'no-  
nare. De hoc p'pherauit Hierc. in persona  
ch'i. Tu demōstrasti mihi et cognouisti  
ostendisti mihi studia eoz. Cogitauerunt  
cōsilia q me diceret. Vitam lignū i pal-  
nē ei': et eradam' eū de terra viuentiu: et  
nomē ei' non memoret ampl' Hierc. q.  
Vide in sermone inuentionis scē crucis  
sed noluit ch'is mori nisi in cruce. Idez dicit

ipſe. Nemo toller animā meā a me: ego ponam eā a meipſo. poteſtatē habeo ponē diſtam meā z p̄tatem habeo itēz ſumēdi eam. **Joā. 1.** Hanc ḡ dōrē merebimur meo patiente. q̄z hō patienter recipit iniurias z oīa mala pene a deo vel a p̄mo ſibi illata. Ideo d̄r ſcriptura. Patientia vob̄ neceſſaria eſt vt volūtātē dei facientes reſpondeat. **repro miſſioem.** Heb. xj. Nota reſponſio. ſupple hui⁹ exceſſerit ſiue doct̄is ipſiſſilitatē. **Secda** dōs ē claritas gl̄oſa. de q̄ apl̄s. **Seminat corp⁹** in ignobilitate. ſurgit in gl̄ia. Nota in ignobilitate. **Ulder.** q̄ntū vile eſt corp⁹ hōis mortuum. q̄ lic̄ fuerit magn⁹ baro. comes. rex. vlt̄ p̄nceps multū in hac vita honoratus: t̄ poſtq̄ mortu⁹ ē z ſepult⁹. oēs iuppeditat̄ ipm̄. nō ſolū hōies. ſed etiā canes. Nota de ſepulchro regine Neapolitane z paſſe **Chariti** q̄ in terra ſit poſita. Et ſi q̄nāq̄ p̄ncipā caduera in ſepulchris aureis vel marmoreis ponunt (q̄ nō ſufficiūt mult⁹ pompe in vita. q̄d eis p̄deſt. cum a ſimib⁹ corrodant̄ z fetecant̄. zc. Ecce quāta ignobilitas. et ponunt in loco obſcuro. ſed poſtea ſurgent in magna claritate ſi fuerint inter electos. **Laz.** eſt auz z argenti. ſed clarior eſt cryſtallus. clarior ad huc eſt ignis. et clariffim⁹ eſt ſol z luna et ſtelle. et oēs doctores dicūt q̄ corp⁹ gl̄oſiſſim⁹ ſunt ſep̄tes erit clar⁹. **ſole.** qd etiā lumē ſolis ſep̄tes erit clar⁹. **q̄ nunc.** Ideo **Char.** p̄. **ſurgēbūt** iuſti ſic ſol in regno pa. mei **ſi** d̄r. **poneret loco ſolis corp⁹ gl̄oſiſſim⁹** magis illuminaret m̄dm̄ q̄ ſol. **Iſta** dōte vlt̄ eſt ch̄s q̄n̄ trāſfiguratur eſt in monte thabor. in q̄ trāſfiguratioe repleuit facieſ ſuas ſic ſol. veſtimēta autē ei⁹ facta ſunt alba ſicut nix. ſic legit **Mat.** xvij. z **Luc.** ix. **Iſta** dōte p̄ſequimur p̄ vturē p̄ncipie et caſtitatē. **Hā** ſic caſtitas facit hōiem claz in p̄cia. z mūdū in coipe: z etiā claz in fama. **vturē illud** q̄ ſp̄ulchra ē z caſta generatio cū claritate. als cū charitate. **Sa** p̄ncipie. **vturē** erit corp⁹ claritatē dōte inſignitū in gl̄ia. **Ecce** tra luxurioſi q̄ ſūt obſcuri h̄ z in ania: q̄a p̄uant claritate gratiē. z in coipe: q̄ aiterit corp⁹ z deſtruit p̄ luxuriā. z etiā denigrat fama: q̄ nullū vlt̄ erit qd̄ ita denigrat fama hōis ſic luxuriā. **Ita** erit vigeritū z feritiffimū: adeo

q̄ ſi ſentirem⁹ ferorē. oēs fugerem⁹. **Nota** h̄ miraculū de q̄dā malo hōie q̄ hēbar hōi nā vxorē z deuorā. q̄ inducebat ſep̄. vlt̄ ſuū ad p̄feſſōem: ipſe t̄n̄ nolebat diſcedere a ſibaldarijs ſuis. vxor t̄n̄ orabat p̄ coſtinue dices. **ſic.** ex q̄ ego nō poſſū iſm̄ corrigere: vos corrigat̄. eū ne pereat. **Ac** cidit ſel q̄ ipſe veniebat a lupanari z mutata eſt facies ei⁹ in horribilē z turpiſſimā figurā: adeo q̄ vxor ei⁹ vidēs eū: clauſa ſaſa aſcēdit ad fenestrā. nolēs ei apire. et oēs de vico fugiebant ei⁹. **aspectū** acū d̄r monē viderēt. **Qui** h̄ audies trāſiuit per apothecā barbitōſoris z in ſpeculo vidēs ſuā horribilē formā. horruit ſep̄. **Qui** ſtatim iuſt ad curatū vt p̄ſiteret. z curat⁹ ſurgēbat zc. **Tandē** p̄feſſus recuperat p̄ſtinam formā. **In** h̄ oſtendit qualē facie habebūt damnati zc. q̄ erunt horribiles ſic diabolus: cuius aspect⁹ ita terribilis ē q̄ hō ipm̄ ſuſtinere non poſſet. **Nota** exēplū de illo energumino p̄ cui⁹ os diabolus loq̄bat. **Unde** interrogat⁹ diabolus a q̄daz monacho de pena inferni: dicit q̄ nō poſſet enarrari. **Solus** em̄ aspect⁹ ſarbane ē ita horribil⁹ q̄ ſi haberē corp⁹ paſſibile ſic z vos: pot̄ eligerē trāſire de oſtēre ad occidēte p̄ mediū ignis q̄ ipſi⁹ ſuſtinere aſp̄e cētū. **Tertia** dōs corp̄is gl̄oſi eſt agilitas vigorosa: q̄ notat p̄ apl̄m̄: dum dicit **Semiat** corp⁹ in iſtimitate: ſurgit in vit̄tute. **Nota** In infirmitate. q̄libet noſtrū ſcit q̄ graue eſt corp⁹ mortuū: z qd̄ mirū: cū etiā viuū ſit graue. **ſi** h̄ ſiq̄s pedester i/cēdit: vix poſſet ire p̄ tria miliaria p̄ hōiā. **Sed** poſt reſurrexerit erit valde agile. **Magna** eſt agilitas equoz currētū. **ma**ior eſt autū volātū: maior ſagittaz: z maxima ſolis. ſed p̄ oib⁹ eſt agilitas corp̄is gl̄oſi ad inſtar humane cogitatiois: que i puncto tranſit ab oriente vlt̄ ad occidētē. **Et** qd̄ mirū: **Hā** habem⁹ i ſcriptura q̄ angelus dei portauit **Abacuc** cum prandio a **Iudea** in **Baldea**: vt ferret prandium **Danieli** q̄ erat in lacu leonū. ac reduxit eū ſubito in **Iudea**: ſicut legit **Dan.** vii. cum corp⁹ mortale haberet z graue. **Quid** erit go poterit anima gl̄oſa de corpore gl̄oſo de ſua natura agili z non graui: non dico p̄ gl̄iam informatā: ſicut etiā legit **Act.** viij. q̄ poſt baptizatiōē eunuchū





spiritus dñi p̄b̄l̄ip̄ū diaconē graue ad  
 huc corpe rapuit: et in Azoto subito iue-  
 nit. Sic et legif de aplis in legēda b̄c̄e vir-  
 ginitis: q̄ rapit a nubibz/subito añ ostium  
 b̄c̄e p̄ḡinis sunt portari. **D**ulro q̄ magis  
 hoc credendū est de corpe gl̄ioso. **H**ac do-  
 tem ostendit dñs in suo corpe ante passio-  
 nē qñ sup mare ambulauit. **M**ar. xiiij. etiā  
 post passionē: quādo subito de padiso ter-  
 restri ueniedo apparebat apl̄is. in quo pa-  
 radiso terrestri quidā opinant dñm p̄mā-  
 sisse postq̄ resurrexit ante ascensionem: iu-  
 xta illud ps̄. Si assumpsero pennas meas  
 diluculo etc. **I**tem in die ascensionis qñ in  
 momēto penetravit celos. ideo d̄r. Per ad-  
 mirabile ascensionē tuā etc. **H**anc excellen-  
 tiā habebūt oēs beati merito diligētē spū  
 alis: sic religiosi diligētēs trā vota et cert  
 monialia religiosi. Sic et clerici diligen-  
 ter dicētes officii: et castitatē diligētē ser-  
 uantes etc. Sic et laici. **D**ic vt expedit de  
 q̄libet statu. **I**deo d̄r scriptura. **A**gite dili-  
 genter et erit dñs vobiscum. **iij. Paral. xij.**  
**S**ed oppositū erit de negligentibz q̄ vir-  
 poterunt se mouere. **I**nde **I**ere. xlvij.  
**M**aledictus homo q̄ facit opus dei negligē-  
 ter. **Q**uarta dos est: subtilitas vir-  
 tuosa: que notat cū d̄r. **S**eminaf corpus  
 animale: surget corpus spūale. **S**piritua-  
 le dicit corpus gl̄iosum: non q̄ spūs: sed  
 quia hēbit conditōes spūs: q̄ erit valde  
 penetrabile et subtile. **N**ā vt vidētis sub-  
 tilis est aer siue vent⁹ trāsflens per parua  
 et stricta forania. subtilior est lux q̄ trāit  
 p̄ fenestrā vitreā et pannū de cera vbi ven-  
 tus nō posset trāsire. subtilior est vox hois  
 vel cāpane quā auditis in camera clausis  
 fenestris etc. **A**dhuc subtilius est corpe glo-  
 riosum quod de capsa etiā ferrea postq̄ exi-  
 re sine apertura: vñ nō exiret vent⁹: nec lux:  
 nec vox. **H**anc excellētā ostendit c̄b̄s i cor-  
 pore suo: qñ de vtero sacratissime p̄ḡinis  
 clauso exiuit. et post passionē siue resurre-  
 ctionē qñ exiuit clauso monumēto. et qñ  
 ianuis clausis intrauit ad locum vbi erāt  
 apl̄i. **J**oā. ij. **H**ac excellētā cōsequētur  
 electi post resurrectionem merito abstinen-  
 tē corporalis. **A**bstinentiā aut̄ dico non so-  
 lū a cibo et potu: s̄ ab oī vana delectatōe.  
 q̄ sicut nō solū gula peccat: s̄ oēs alij sen-  
 sus. sic nō solū gula comp̄mi d̄r: sed oēs

alij sensus exteriores et interiores. **A**bstine-  
 at oculus a visu etc. aur⁹ ab auditu: gust⁹  
 a crapula: tact⁹ ab amplexibz/ etiaz vicia  
 isto sacro tpe q̄dragesime. et sic oēs sensus  
 Quid p̄dest ieiunati si inebriat ira aut o-  
 dio aut auaritia siue iordimata cupiditate  
 lucri aut supbia. corpe abstinentia arcent:  
 antea vitorz crapla inebriat. **H**ec abstinen-  
 tia s̄c̄is ē abstinentie diaboli. ideo d̄r p̄tras.  
**A**ttēdite ne grauent corda v̄a crapula et  
 ebrietate. **L**u. xxi. **N**ota corda: nō d̄r cor-  
 pora. q̄ corda mag⁹ q̄ corpa custodienda  
 sunt. **I**n **P**rouerb. iij. **M**i custodia seruus  
 et custodi cor tuū. q̄ ex ip̄o vita p̄cedit sup-  
 ple et mors. **E**cōtra gulosi resurgēt cū cor-  
 poribz grossis etc. **R**ogen⁹ q̄ dñm vt sic et  
 nemur virtutibz in h̄ seculo infuls nob̄ ex  
 gra: vt i vita futura ornari mereamur cor-  
 poris donibus collatis nobis et gloria.  
**U**ltimo notandū q̄ sub h̄ articulo etiā  
 comprehendit dānatio c̄nalis p̄ctōibz ad  
 vna iustitia iustificata. **S**icut em̄ tenemur  
 credere q̄ de d̄ dabit bonis vita eternaz: vt  
 dicitur est: sic econtrā credere debem⁹ q̄ de-  
 mitret malos in igne eternū. **Q**uia vt d̄r  
 p̄b̄s: qui bñ diffinit/ cōtraria cōsignificat.  
 et cōtrarioz eadē est disciplina. **I**n malis  
 etiā et in corpe et in ania sunt cruciati: sic  
 boni et ania et corpe gl̄ificandi: iuxta illud  
 Venite b̄ndicti p̄ris mei etc. **E**t **I**re male-  
 dicti in igne eternū q̄ par⁹ est diabolo etc.  
**M**ar. xv. **S**i q̄ vis p̄dicare de inferno: vt  
 de in f̄monibz q̄dragesimalibz. ser. de p̄nia  
**H**el pores p̄dicare de corpe damnatoz  
 post resurrectionē: quō pot esse q̄ sint im-  
 mortalia/ cū sint passibilia etc. **I**de infer-  
 none vbi s̄. etc. **H**el pores p̄dicare illd̄ du-  
 bium: q̄ritur v̄z pena inferni ē c̄na: cū cul-  
 pa sit sp̄alis: **D**e q̄ vide quod sc̄p̄ in ser-  
 monibz q̄dragesimalibz de p̄ctis in genere  
 ar. iij. vbi agit d̄ p̄ctō mortali. sermone. **I**ij.  
 vbi agit de c̄nitate pene infernalis. **I**ij.  
 de ania separa quō pati possit ab igne c̄o-  
 poris. vide in sermonibz q̄dragesimalibz d̄  
 p̄ctis in genere. ar. iij. vbi agit de peccā-  
 to mortali. f̄mone. vij. s̄c̄. ar. iij. vbi agit  
 de vltimo effectu p̄cti mortalis: q̄ est dā-  
 natio infernalis etc.

**D**e incarnatione verbi dei  
**Sermo xvii**

Fides tua te

salu fecit. Luc. xviij. Dicitur est lup de ser articulis primetibus ad diuinitate: quoy fm est de ceptioe r na nitate chri: de qv vnus tm est articulo: fm illos qui ponit. rj. articulos fides. vñ dñ in simbolo. Qui cocept? est de spu scro nar? Maria ygine, que posuit d. Jaco bus maior: post q Andreas posuerat arti culu de psona filij: dices. Et i iesum chri sum filiu ei? vnica dñm nostr. Jacobus pscu? est incarnationem r natiuitate ei? di. Qui cept? est r. Quia po post sym bolum apliū multe sunt oze hereses cir ca diuinitate r diuinitate chri: Ideo scro spi susadente fuit Nicena synodus cōgre gata: in q mar? symbolū est ordinatū: In q dem symbolo lati? articulus diuinita tis r humanitas chri expmif. Vñ sic tbi dicit. Et in vñ dñm nr̄m iesum ch̄m fili um dei vnigenitū: r ex pte natum añ oia secula. Dei de deo: lumen de lumie: deuz vqz de deo vero. Be. nō fa. cōsub. pa. Per quem oia fa. sunt. Incusqz de diuinitate chri. Sequit de diuinitate eiusde. Qui p pte nos ho. r pp̄ no. sa. descendit d cel. Et incarnat? est de spu scro: Et Maria ygine r ho fact? est. Hora vngentū. et fm ver ba but? symboli istū articulu declarabim? Saluet ygo Maria r. Pro fuda mento sermonis q est de incarnatione s̄bi dei ois theologicis qstio.

Querit vtr diuina natura potuerit vniri cum natura hūana: Arguit q non. Vniri est pati: sicut vnire est agere. q qd impossibile est pati: impossibile est vniri. Sed diuina natura: impossibile est pati. q impossibile est eaz cū alia natura vniri. In spōsitū. Plus pōt de? facere q nos petere. si hō q potuit petere filiu dei incar nari. q ybus dei fieri carnē nō fuit deo im possibile. Et sic qstio manet p vtraqz pre dōbia. Ad qstionē rñdēdū est fm Bo vauē. sup. ij. sen. di. j. q. j. q diuina natura potuit vniri cū hūana natura. qd pbat erī pliciter. Primo: qñ duo sic se hñt q vnū ē materiale respectu alteri? r illi cōforme: possibile est vniri vnū alteri. sed aia plus habet de possibilitate respectu dī q̄ habet

at corpus respectu anie. plus etiā habet d ratione conformitatē: cum aia sit substā tia spūalis r imago dei. q̄ si de? aiampotu it vnire corpori: videt q s̄t possit substā tiam humanā vnire sibi. Scdo. pbat. De quod est alteri maxime intimū r amabile est ei vnibile vnione maria. sed de? est aie intimū r amabilissimū. igit. Tertio. pbat. Dia illa attribuēda sunt diuine potentie q sibi non derogant: et talia sunt q possibi le est posse. sed vnio diuine nature cū hūana in nullo derogat nobilitati diuine: ideo ē ei potentia tribuēda. q̄ diuina natura potuit vniri cū hūana. Et ad argumentū dī q istud s̄bum vnio: capis actiue r nō passi ue. r est sensus: diuina natura vnit sibi na turam humanā in p̄na p̄onaz sive hypostasi. i. carnē: q̄ caro fuit formata ex pu rissimo sanguine yginis Marie. r aniam rōnalē: q̄ aia de nouo in instanti fuit crea ta. Et hec fides nra de q̄ impresentiaz. sit sermo: iuxta s̄ba fides tua r. Pro de claratione materie p̄dicade et ei? introdu ctione est norandū: q fm q fides catholi ca in p̄dicz verbis expōsitis firmif tenet: filio dei assumente carnē humanā in vte ro virginali: deus factus est hō: iuxta illd Gerbū caro sc̄m. Jo. j. Caro. Glo. i. hō. Accipit em ps p toto p figurā synchdo chē. Sed p declaratiōe materie p̄di candē r eius introductiōe: est norandū q aliqd potest fieri aliud triplr.

Uno modo p cōuersionem, Secūdo modo p confusionem, Tertio modo p vnionem. Primo igit modo p cōuersionē: quādo vna res fm suā substātiā puerit r trās mutaf in altā: vt cū panis comest? fit ca ro comedentis: r vinū potariū fit sanguis potans: vel aq pluuiālis conuertit in vis nū. sic r terra fit lapis: r lapis fit es. iuxta illud Job. xviij. Ferrū de terra tollit: r la pis caloze solut? in es fit. Et isto mō de us nō est fact? hō. Ratio: q̄ isto modo p̄ ma res q̄ transmūrat in altā: p̄dit q̄ntū ad formā substātiā suā: r non est ampli? illa q̄ p̄ fuerat. sed illa in quā cōuertit. De? autē fact? hō non destituit esse de?: q̄ qd erat remansit: r qd non erat assūpit. Na tura em diuina inuertibilis est r incōmu tabilis. iuxta illd Boetij. Stabilisqz ma



mens dans cuncta moueri. Et Balach. ij. Ego deus et non mutor. Et per intelligendo modum quo remanens deus fuit factus homo: ponit Aug. illustrandam optimam in li. de doctrina christiana: sic dicit. Sicut cum loquimur: ut id quod animo gerimus in audientis animam per aures carneas illabitur: fit sonus per id quod cordis gestamus: et locutio vocatur, nec enim in eundem sonum cogitatio nostra conuertitur. sed apud se manens integra forma vocis qua se insinuat et auribus sine aliquo labe sue mutationis assumit: ita spiritum dei non commutat. Caro enim factus est ut habitaret in nobis. ¶ Secundo modo aliquid res fit alia per modum confusionis siue conuersionis: ut quando due res conuertiuntur et confunduntur simul: adeo quod nulla earum in sua natura remaneat: sed fiat quodam substantia siue res, sicut ex melle: cinnamomo et vino fit nectar. et sic aqua miscetur cum uiuo: et in electo aurum miscetur argento: et fit terra quodam substantia. Et hoc etiam modo non dicitur deus factus homo. quia natura diuina incorruptibilis est: ut supra diximus. Nam in christo remanet natura humana et diuina quilibet in sua natura: nec fuit confusa una cum altera. ¶ Tertio modo dicitur aliquid fieri aliud per unionem: remanente tamen utraque substantia. ut cum lana tingitur et fit rubra vel nigra etc. vel sicut cum homo fit frater: religiosum habitum assumit. vel cum homo fit miles. Et hoc modo dicitur deus factus homo per unionem personalem: manente utraque substantia diuina. scilicet humana naturaliter in sua perfectione: ita ut de se inuicem predicentur: deus et homo: et homo deus. Deus enim de nouo recipit aliquid quod non habebat, scilicet habitum humane nature. Phil. ij. Qui cum in forma dei esset: non ra. ar. esse esse equum. deo: sed se. ex. for. ser. acci. in se. hoim. fac. et habi. inuen. ut homo. Preterea uerba notant in simbolo Athanasij: ubi dicitur. Qui secundum hominem licet deus sit et homo: non duo tamen sed unus est christus. Unus autem non conuersione diuinitatis in carnem: sed assumptione humanitatis in deum. Ecce primum modus. Unus uero non confusione substantie. ecce secundus. sed unitate personae. ecce tertius. Sed declarat modum substantialem. Nam sicut anima rationalis et caro unus est homo: ita deus et homo unus est christus. Sicut enim anima rationalis remanet in sua substantia: et caro in sua: tamen unite/faciunt unum hominem. Sic in christo diuinitas et humanitas unite in personam filij dei/faciunt unum christum: remanente quilibet natura in sua substantia. Illud tamen aduerte quod anima et corpus in homine faciunt hominem unum, scilicet personam humanam: sed in christo non. quod solum fuit persona diuina. Est etiam notandum quod ista similitudo de unionem anime et corporis: non est uisquamquam similitudo unionem diuine et humane in persona filij dei. Primo: quod ut dicitur Theob. in ij. sen. di. v. q. j. ar. j. ad tertium. Anima et corpus sunt partes hominis proprie loquendo non due sunt nature: per in ipso de natura loquimur: sed utraque est pars nature: altera sicut forma: altera sicut materia. Secundo: quia compositus ex anima et corpore scilicet hic homo non predicatur de altera parte componentium. Non enim dicitur quod anima uel quod corpus sit homo: nec conuersionis. Sed scilicet unus est in christo. quia dicitur christus deus et christus homo. Et ratio est, quia compositus ex anima et corpore fit unum differens a partibus componentibus integralibus. Compositus enim ex anima et corpore sunt informationes: quod non est in hac compositione diuine et humane nature. quia quod componit sunt informationes non fit unum ex duobus actibus: nec ex duobus potentibus: sed ex actu et potentia. Diuina autem natura et humana utraque est ens actu. preterea deus non habet aliquid potentialitatis. nec etiam potest esse actus uenientis in compositione alicuius: cum sit esse primum infinitum per se subsistens: sicut dicitur Theob. Diuina ergo natura est unita humane nature in persona filij dei. Et licet (ut ait Aug. de pte. d. in c. xlii. ti.) indiuisa sunt opera trinitatis. unum in personis filij humane nature assumere erat persona patris et spiritus sanctus ratione essentie diuine. quod una est et in qua tres sunt personae: ita sicut dicitur Ioan. xlii. Non credis quod ego in patre et pater in me est. Et infra. Pater autem in me manens ipse facit opera. Abilominus? incarnatio solum filio dei appropriatur: et ipse solum factus est homo. Et non bene dicitur quod pater et spiritus sanctus factus est homo: quia omnes tres personae in incarnationem operatur sicut. Sicut cum spiritus descendit in specie columbe super christum baptizatum: non dicitur trinitas: sed spiritus solum in specie columbe uenisse. et sic in specie ignis in die Pentecostes: Sic et non dicitur trinitas descendit de celo: Sic et filius meus dilectus: siue cum christus baptizatus: siue cum transfiguratus in monte. sed tamen uocatus fuisse prius factus ad filium. Et sic etiam

cum vox sonuit dices. Et clarificauit et ite-  
rum clarificabo. Sic etiam nec dicitur pas-  
tre vel spūsanctū incarnatū: nec natū de  
uigine: nec passum sub pōtio Pilato: nec  
tertia die resurrexisse: nec ascendisse ad ce-  
los: sed solū filiū. licz als indiuisā sint opa  
trinitatis sūm Aug. vbi s. Eundē rex. Au-  
gustinus ponit magr sentē. in. ij. dist. j. Iste  
autē modus possibilis fuit deo facere: et hu-  
manā naturā recipere. nobis etiā p gratiaz  
dei factū est intelligibilis spūctō reuelāre.  
j. Cor. ij. Nobis autē reuelauit deus p spū-  
ritū suū. Hoc igitur p supposito est notandū:  
q ex verbis symboli Niceni dicitur: p que  
pens incarnationis et natiuitatis dñi ar-  
ticulus declarat: sex documēta debem ac-  
cipere quibz sex errores heretici confutan-  
tur: sicut nobis virtutum exempla nascū-  
tur et monstrant.

Primo magna dei charitas: ubi. Qui p-  
pter nos ho. et ppter nrān sa. Et p h dñi  
genis opinio reprobat.

Secūdo ostēdit magna dei humilitas:  
ubi. Descendit de ce. Et p hoc fortini posi-  
tio confutatur.

Tercio ostēdit nature hūane imensa  
sublimitas: ubi. Et incarnatus est. Et p h  
Daniebei falsitas demonstrat.

Quarto ostēdit incarnationis christi  
spūalitas: ubi. De spūctō. Et p hoc Ebio-  
nis bestialitas supat.

Quinto ostēdit incarnationis venerā-  
da cōmunitas. Als qnto ostēdit virginitas  
Marie ad chm vera maternitas: ubi. Et  
Maria p gine. Et per hoc Valēntini error  
subseruitur.

Sexto ostēdit incarnationis infallibilis  
veritas: ubi. Et hō factus est. Et p h Ari-  
nī stultitia conculcat.

Primo igitur circa nos magna dei charitas  
sonat: cui de q ppter nos hoies et ppter nos  
strā salutem voluit incarnari. Per qd pmo  
pntat opinio Origenis: q dicit q christus  
tam natū est vt saluaret etiā demones: qd  
tu sine mō dicit esse saluādos. Horū for-  
sitan illa autoritate David. Nunquid in et-  
num pgeret deus: aut nō apponeret vt cōpla-  
ctor sit ad huc: aut misericordiaz suā abscideret  
aut oblitisceret misereri deus: aut ptimebit in  
ira sua misericordias suas: Itē alibi. Miserere  
peccatoris tui p oia opa ei. Propter h dñi

mnat est Origenes tanq hereticus: vt hē  
xliij. q. ij. in si. Quare autē pctm angeli et  
pctm hoies p mortē sūt irremediabilia: s  
pctm hominis in vita est remediabile: vidē  
de b. Tho. in. ij. sen. q. j. ar. ij. et scps in fmo  
nibz festiuis in festo natiuitatis dñi. ser. q. in  
cipit. Hanc nob. et in introitu. Falsa ē  
opinio Origenis. Nā dicit in symbolo. Qui  
ppter nos hoies et ppter angelos. qd bo-  
ni nō iudigēt redēptōe. mali autē nō sūt redē-  
ptōis capaces: eo q sūt obstinati i malo  
In Damasc. dicit. Qd ē hoibz mors: h ē an-  
gelis calūs. In Dar. xxv. Itē maledicti  
in igne et nū q par est diabolo et āgel' ei.  
Et hoc igitur moralit' habem' exēplū maxime  
charitatis. De' em voluit incarnari et tor-  
penas et supplicia sustinere: vt nos a pte  
diaboli eriperet: et vitā nob gfe conferret: et  
tādē ad vitā glie exaltaret. iuxta illud Jo.  
ij. Sic de' dilexit mōm vt filiū suū vni-  
genitū daret: vt ois q cre. i. e. n. peat: s ha-  
vi. et nā. Itē Ro. v. Lōmēdat autē suā cha-  
ritatē de' i nob: qm cū adhuc peccatores esse-  
mus: chris p nob mortu' est. Itē Eph. ij.  
Propter nimā charitatē suā qua dilexit  
nos: cū essem' mortui pctis: cōiunctificauit  
nos in chris: cui' grā estis saluati: et cōred-  
suscitauit et p sedere fecit i celestibz. Quis  
hoiz hiet tāā charitatē: ita q p redēptōe  
sui traderet filiū: reputare' stultitia. et tū  
in deo hoc est sūma charitas. In ecclesia  
inextimabilis dilectio charitatis: vt  
seruum redimeres: filiū tradidisti. Ideo  
ex h habem' exēplū vt ad iuuicē charitatē  
habeam': iuxta illud Joā. xv. Hoc est p-  
ceptū m. vt dī. inui. sic dī. vos. Item alibi  
In h cognoscēt oēs qz m. est. dī. si. di. ba.  
ad inui. Joā. xij. Habem' igitur exēplū a deo  
vt ad iuuicē charitatē habeamus: vt toto  
corde: sbo et opere diligamus inuicē. non  
qdem dilectōe carnali: sed spūali: vt pri-  
mo gramus bonum et salutē anie primis:  
et postea corpis et rez spūalium. Sed hō-  
die non qruunt homies nisi ppiā vtilitatē:  
et qd illā oia cōuertūt. sed vitā esset spū-  
tualis vtilitas sicut est et carnalis et mala.  
Si homo diligit alium: ppter quid cū dī-  
gat nisi propter seipsum: vt ei saueat: vt ei  
beneficiat: vt ipsuz adiuuet. Ecce salus  
amor qui vocat' amor concupiscentie. Et  
hoc ostēdit: quia qn cessat causa ista: pu-  
n n uij

# De fide

ra qz non pot ei hñfacere: cessat amicitia  
eoz. **Uñ** sius. Lepore felici multi nume  
ranf amici. **Lū** fortuna perit: nulli amice  
erit. Sic z si qñr qñ vxo: nō qñr de pñu  
te: nō de pñone: nō de honestate pñone:  
nō de bonis moribz. sed de pecunia ad bo  
nū suuz vñle. sic de alijs. **Dic** yr expedit.  
**Uñ** etiam amor natural' hodie succūbit  
amoz pñio inordinato. Nam videm' q  
frater habet odio frēm ppter bona rpalia.  
sic z fili' matrē z pñem z c. **Jō** apłs. **Qñs**  
q̄ sua sunt q̄runt: nō q̄ Jesu ch̄i. **Pbil.** h.  
**Hora** ptra inq̄rere autū: q̄ qñ videt guer  
rā seu discordiā inter aliq̄s: nō q̄rit face  
re pacē z p̄cordiā: sed pot' gaudet de dis  
cordia eoz. z seminat discordiā inter eos:  
imitātes diaboli: sicut filij sui. **Lōra** q̄d  
dī: **Prover.** vj. **Ser** sūr q̄ odit dñs: z sept  
mū detestaf ania eius. **Oculos** sublimes:  
linguā mēdace: man' effundētes sangui  
nē innoxii: cor: machinās cogitātes pes  
simas: pedes veloces ad currendū in ma  
lū: pferentē mēdacia: testē fallacē: z euz q̄  
seminat inter fratres discordias. **Sedō**  
innuif magna dei humilitas: ibi **Descen**  
dit de celis: qz in incarnatiōe deus multū  
se humiliavit: q̄ cū esset p̄dines: factus est  
paup. cū impassibil': fact' est penosus. cuz  
esset immortal': fact' est mortalis. cū esset  
dñs: fact' est fuus. **Et** pl'. **Quia** fact' ē  
fuus vt fuiret fuus. **Nota** similitudinē d  
filio regis: q̄ cū videret fuos infirmos re  
gis mori fame: nec hñe cibos ad comeden  
dū: nec famulos ad fuiendū: tūc filius re  
gis mor' amore fuoz regis intravit i ca  
merā regis z deposuit vestimēta regalia:  
z induit vestē cuiusdā fut: z iuit z paravit  
cibos z mēsam seruis: z futebar eis i mē  
samōne magna est hui' humilitas: Sic i  
pposito. **Fili'** dei vidēs hoies indigere ci  
bis spūalibz z c. intravit in thalamū vteri  
p̄ginalis: z induit habitū fut. **Qui** cuz in  
forma dei esset nō rapinā arbitrar' ē se eē  
eq̄lem deo: sed semetipsum exinanī. for. fut  
accē i filij. ho. fac. z habi. inuē. vt hō. **Pbil.**  
lippen. ij. **Et** sic pavit cibos. s. corp' z san  
guinē suū z misit nob. **Mat.** xx. **Fili'**  
hois nō venit misitri sed misitrire. vñ et  
lauit pedes discipuloz. **Jō.** xij. **Et** cutus  
hūilitatis merito exaltat' ē. **Pbil.** ij. **Hu**  
militavit semet. fac. obe. **Et** ifra. **Propter**  
qd z de' exalta. illū: z vo. illi no. qd ē sup  
de nomē zc. Sic z nos hñc debem' humi  
liari: vt exaltemur in alta vita: ad illud  
nē statere siue bilac' zc. **Peccatores** aut nō  
lūc seq̄ ch̄im se humiliantē: sed diaboli se  
exaltantē. **Statiz** em qñ diabol' creatus  
fuit voluit exaltari: volēdo ascendere:  
**In** celū p̄cedā: sup astra celi exaltabo so  
liū meū. **Isa.** xliij. **Jō** descendit vsq̄ i infer  
nū. Sic faciūt p̄cōtes. ps. **Supbia** corū  
q̄ te oderūt ascē. sp. **Et** iō sūr ip̄ male p̄cēti  
qz semp appetūt ascendere: z tñ cū ascendit  
nihil restat eis nisi vt cadāt. coz' qdē ad  
sepultura: aia hō ad infernū. **Et** sic nec in  
h mōdo nec in alio hñc vñq̄ pacē nec qdē  
**Humilitas** aut est causa pacis z q̄tis p  
sentis z future. **In** pñti qdē. **Nihil** em est  
ppter qd male p̄cētar hō nisi viderēti al  
cuius ascendendi zc. **Dic** p̄cēte. **Per** humi  
litate aut tollit hō viderēti: q̄ zc. **In** futu  
ro hō imaginemur q̄ sim' in vno mōte z  
habeam' ascendere ad aliū montē z vallē p  
funda ste i medio: ppter fūus descendere in  
vallē illā anteq̄ ascendam' zc. **Sic** in p̄o  
sito. **De** clara. **Diabol'** hō q̄ voluit ascen  
dere: hñc anteq̄ descendere cecidit. **Isa.** xliij.  
**Quō** cecidisti zc. **Jō** apłs ad Ep̄h. iij. lo  
q̄ns d̄ ch̄io ait. **Quid** ē qd ascendit: nisi qz  
z descendit p̄mū zc. **Jō** **Mat.** xj. **Dis**  
cite a me qz mitis sum z hu. coz. **Per** hñc res  
probat positio fōtini: q̄ dixit q̄ ch̄is qdē  
de p̄gine ē: hñc fuit pur' hō: q̄nto multum  
secūs z magn' p̄pha. **Et** iō p̄fecte vñudo  
meruit fieri spūal' fili' dei p̄ gram sic ali  
sc̄ri. **Et** istū erroze secut' est **Dabumet'**  
z oēs saraceni. **Hic** aut erroze tollit p̄ hoc  
qd dī **Descendit** de cel. **Itē** ad reprobandū  
hūc erroze dī i simbolo **Aiceno.** **Et** i vñū  
dñm n̄m **Jesum** ch̄im filij dei vni. zc.  
vsq̄ p̄ que oia facta sūt. **Lōra** aut q̄ nō  
descendisset d̄ cel: nisi fuisset ibi. **Si** aut fuisset  
pur' hō: n̄ fuisset i celo. qz vt dī **Jō.** iij. **Pe**  
mo ascendit i celū nisi q̄ descendit de celo si  
li' hois q̄ ē i celo. **Dicit** aut descendisse d̄ ce  
lo: nō qz reliquit celū: qz de' est vsq̄. sed  
nouo mō cepit eē in terra: dū natura hūa  
nā assūpsit. fm quā et̄s dī ad celū ascendit  
se z mōm reliquit **Jō.** xvj. **Et** iō a p̄cēte  
venit i mōm: itēz relinq̄ mōm z vado ad  
p̄cem: **Sicut** etiā dī de' descendere qñ ma  
nifestat hoibz aliq̄d magnū op' iūū: iuxta

Mis Desceda z videbo vix clamores ope  
pleuerit. Gen. xvii. Tertio ostendit  
nature humane imētia sublimitas: dū dicit  
Et incarnat est. Et q habemus notare  
duo. Primo q verā carnē assūpsit: ppter qd  
reprobaf erro: Manichei: q dixit q fili  
dei nō habuit verā carnē: sed apparere: qd  
fallissimū ē. Nō em decebat doctores pira  
tis talē facere fictione: z ostendere qd nō erat  
Spūs em scētūs discipline effugiet fictū.  
vt dicit Sap. j. Scdo notare debem? subly  
mitatē nature hūane: qz nūq̄ āgelos ap  
phēdit: s; semē Abrae apphēdit. Heb. ij.  
Et q dicit q natura hūana ē magis exaltata  
q̄ angelica. Et tō angeli q̄ antiq̄ a ma  
gnis p̄bis p̄mirebāt se adorari p̄ chri  
stī incarnationē h̄ reuerūt. Et h̄: vt dēt  
intelligere naturā hūanā i ch̄o sup oēm na  
turā exaltatā: vt dēt glo. sup illd̄ p̄bū psal.  
Zerollite portas p̄ncipes vias. Tū Joā  
nī volētī angeli dīs adorare dixit. Ne fe  
cens: p̄terū? tu? sum z frat̄ tuoz. Apo  
cal. iij. z. iij. Peccatores āt de hac excel  
sētia nihil curat: z p̄ nihilo se vilitat dū  
p̄cā cōmittūt. Propter qd bestijs assimi  
lant. p̄. Hō cū in honore eēt nō intellex.  
cōpa. ē iumē. insi. z sūis fac. ē ill. Et ratio  
q̄ i nullo essentialr̄ differt hō a bestijs nī  
si rōne naturalr̄. q̄ sublara rōne: tollit dif  
ferētia hoīs ad bestias. Peccōres āt yuūt  
postposita rōne fm̄ imperū carnis: q̄ me  
ritō sūt bestiales: imo deteriorēs p̄t̄ dicit  
p̄ccōres bestijs: q̄ illis credulitas z ceterē  
passiōes nō imputant ad culpā v̄pote ra  
tione carētib: peccōrib: s; sic zc. Nota ad  
h̄ exēpla multa q̄b: p̄bat q̄ bestie etiā na  
tura crudelissime etiā scētis virtis obediūt  
Peccōres s; etiā deo rebelles sūt. Nota i  
v̄ra sp̄az de vno sc̄to patre Amone noie  
q̄ vt refert br̄s Hiero. cū frequē ventrēt  
ad eū latrones: z panē z cetera sibi necessa  
ria ad victū auferret. Quadaz die p̄cessit  
ad eremū: z inde rediēs duos oracōes in  
gēres scētū dixit. z p̄cepit eis vt ingressū cel  
lē ei? suarēt. Tū q̄ venissent de more la  
trones: z vidissent oracōes: velut mortuū  
cecidērūt. Nō vbi vir dei sensit: egressus  
inuenit eos semituios. Et increpans eos  
ait. Lemitis q̄ntū vos duriores estis be  
stij? Ille em nōb p̄pter deū obediūt: vos  
āt nec deū timētis: nec vitā suoz dei eru

belicēto. Gerūtū introducēs eos i mona  
steriū posuit eis mēsam: z iuber vt p̄cipe  
rēt cibū. Illi s; corde cōpūcti: z ab oīm  
mētis sue imanitate p̄uersi: multis q̄ p̄us  
fuire dño cepant: in h̄uēni meliores fiunt  
Hec ibi. Ad idē facit exēplū b̄i Martij  
nī q̄ iussit sp̄enti vt rediret ad flumē zc.  
Ad idē faciūt exēpla multa q̄ refert Gre.  
in dial. Ad idē: exēplū illi? scētī p̄ris q̄ du  
ctus a q̄dam lupa sanauit ei? canulos qui  
erant ceci: q̄ postea ex gratitudine detulit  
illi sc̄to p̄ri q̄ndā pelle. Sed qd mix d̄ pec  
catozib: hoīb: cū etiā demōes bestijs con  
formēt? Nota exēplū Greg. in. iij. dial. de  
Dacio ep̄o Mediolanēsi: q̄ dū Constatī  
nolim p̄geret deuenit Lorinbū: z ibi pa  
ri sibi iussit domū largā ad hospitādū quā  
demōes inhabitabāt. Cūq̄ de nocte ibi re  
q̄sēret: i subito itēpente noctis silētio d̄  
abolus cepit clamare imētis vocib: im̄  
tādō rugitū leonuz: balat? peccoz: rudir?  
astinoz: sibilos sp̄entū: porcozū stridorēs  
z murum. tunc repente Daci? tot bestia  
rū vocib: excitatus: surrexit vehementer  
irat? z p̄tra diabolu clamās dixit. Bene  
tibi p̄tingit miser. Tu es ille q̄ dixisti Do  
nā sed. ad aq̄lonē z ero siml̄ altissimo: ec  
ce p̄ supbia tuam porcis z murib: sillis fa  
ctus es. Et q̄ imitari deū indigne voluit  
str: ecce vt dign? es bestias imitar? ad quā  
eius vocē diabol? fugit: nec ibi vltra h̄a  
bitare p̄sūpsit. Sic igit p̄ peccū diabol? si  
mil̄ effect? ē bestijs. qd mix si h̄ p̄tingit i  
hoie: Tū p̄t̄ dicit q̄ hō supb: ē leo: guar?  
est vulpes: luxuriosus ē porc?: iracūd? est  
canis: gulosus ē v̄sus vl̄ lup?: inuidēs fer  
pēs. i. basilisc?: q̄ v̄su occidit hoimē: acidi  
osus ē asinus. Quarto innuīt incarnationi  
onis ch̄i sp̄ualitatis: dū dicit De sp̄sc̄to. Et  
q̄ notare debem? p̄mo q̄ nō hūano semie  
sed mystico spiramie p̄ceptus ē filius dei  
Et p̄ h̄ reprobaf bestialitatis Eb̄dis gene  
re lude?: q̄ dixit q̄ ch̄s est de br̄a p̄gine s;  
cōmixtōe viri: qd falsum est. Tū dicit: In  
carnat? est de sp̄sc̄to. i. p̄m̄icem: forma  
tionē corpōis z creatiōne anie facientez.  
quia hec p̄positio de: nō d̄t h̄ cām materi  
alē: sed efficiētē. Sicut dicitm? ille cōce  
ptus ē de Petro. i. a Petro. Tū z ange  
lus dixit Marie Sp̄sc̄tus supuēnt i  
te. Luc. j. Et Mart. j. dixit angelus Jo  
nn v

seph. Qd i ea natu e: de spu sco est. Scdo habem notare moralr q ad exēplū chri debem conari vt p gram spūscū picipia muri vtero ecclie. r in dei filios p gratiā renascamur. Semel sum? renati p aqua r spūscū: supra illud Jo. ij. Nūc qe re/ nat? fuerit ex aq r spūscō rē. Sz qz for/ tan multi nollz ceciderūt ab illa filiaro/ ne: debēt itēz p gram r adoprari siue rba pizari. Qd fuerit puiam egerint: p quaz chm p gram recipim?: r psequē filij dei efficiuntur. Joan. j. Quorū aut receptorū eū rē. Peccōes ē ita obcecati sunt a peccōe q nō curāt de filiarōe ista vicia: sz potē volūt esse filij imo sui diaboli. Joan. viij. Vos ex pte diabolo estis. Q admirādā cecitas. o magna stulticia: vult potē hō eē suus peccō q nihil vult. q filij dei: q ni bil excellēt. Nota exēpluz Diogenis qn dixit Alexander o magno q erat su? suoz suoz. Quinto innuit incarnatōis cōi tas: q nat? ex Maria vgie. Ex q duo no rāda sūt. Primū speculatiue q chris fuit ver? filij vgis Marie: qz ex sanguine et pceptus: r de vtero eius nat?. Per qd re/ probat stulticia Galēni: q dixit q spūscū scris attulit vnuz corpus celeste/ r po sūt illd in beata vginē: r h fuit corpus chri. Innitēs illi pbo apli. Primus hō de terra terren?. scds hō de celo celestis. Ad idēz Jo. iij. Qui de celo venit sup oēs ē. Sed dic q dē chris d celo venisse/ nō rōne natu re assume pte qū aia vel caro eius pū i ce lo fuerit assumpta: r postmodū p vteruz vgis ad nos puenerit: sz qn: ū ad psonā as sumēte: q qdēz ad nos de celo aduenisse dē nō loci mutatōe. sed vūibilis nature as sumptōe. Hec brūs Tho. in. ij. sen. dist. ij. Vel dē chris celestis hō qntū ad pte fōrmatuaz corpis: sicut dē Tho. pre. ij. q. xxx. ar. j. ad pmū. Qū fm dictū Galē ni/ nihil adopata est brā pzo in pceptio ne filij dei: nisi q fuit ei? loc?. Qū dixit q ita chris trāsīuit p eā: sicut aq trāsīt p ca/ nale vel aqductū. Hūc erroē dē b. Tho. in. iij. iniaz fuisse martiano. r habuit or tū forte ex optinōe platon: coz: q dicebāt anie coz? terrestre oino fugiendū esse vt britudine psequat. Nō em credebāt posse fieri/ vt aia cozpi terrestri vnita/ brā eēt: Ponebāt em aias cozporibz celestibz vni/

tas: vt soli/ lune r stellis brās eēt: vt Aug. refert i li. de ciui. dei. Et iō aiam chri q sū me brā fuit: nō terrestri sz celesti cozpi vni tā putauerūt. Sz hec opio vt dē b. Tho. vbi sup pitate hūanitatē tollit. qz qlibet fo: ma natural' determinatā materia reqi rit. Et iō aia humana nō ex aliq materia quā pfiat hōiem facit: sed inqntū est for ma tal' cozpis elemētati/ fm debita pport onē cōplexionati. vū si cozpi? terrestre nō habuit/ verus hō nō fuit. Et iō fides co/ tholica q chm vtz hōiem pfitet/ eum ba buisse cozpi? ex qruoz elemētis cōpōlituz sicut nos habem? firmis tenet. Hec brūs Tho. Scdo debem? notare q de? cōi cauit vnica filij suum vginē glōse. ita q idē filius dei esset filius vgis. Virgo aut Maria fuit i triplici statu. i. vginā: mari tal' r vidual'. Ex q ondē q oī statū filius dei se cōicac: r sic nos cōicacē bona nra de beimus. Primo bona nature/ bona foruz ne/ r bona gfe ad fines dei. Qū dē b. Tho. Erāt ill' oia cōia: r distribuebat vnica q sic cuiqz op? erat. Peccōes aut nihil volūt cōicacē: sz oia sibi appropiant etiā dicit oiones. interdū faciūt elynas/ ieiunā: r cō h faciūt ad hūc finē/ vt de? sibi pcedat bo na rgalia: q pl? se qz deū diligūt. Sz puer biū ē q q totū vult/ totū pdit. r sic tandē oia pdit. i. qz bona rgalia panguine: coz pus pmes: aiam diaboli rapit. Hec rōndē incarnatōis infallibil' pias: oū dē Et hō factus ē. Ex q duo sūt notāda. Pmū mū ē q facit filij? dei factus ē hō: qz vera cut aiam rōnalē r cozpi? passibile assūpit. qz ex his hō pfitat: vt pfitet ecclia in cle. d sum. trin. r si. carbo in p. vbi dē glo. sū per pbo Passibile. Intantū fuit passibile q vt dē Aug. oēs defect? nros assūpit filius dei pter ignorantiā r pccm. De hoc in. ij. iniaz dist. ky. Atz igit in assumptio ne sui ipius caro fuit a spūscō ab oibz re/ liquis peccō mūdara: vū angel? ad vginē dicit. Spūscū supuenet i te: r pms al tissimi obūba. tibi. Qd em ex te nate sū. vocabit filius dei. Tū vt dē Aug. si i cru ce mortu? nō fuisset: ad vltimū sentio dese cūsz. Frig? q calorē/ fame/ sūt r alias hūa nas penatitacō pati poterat: r sic habu it chris cozpus passibile. Sūt em pgrū vt nostros defect? assumeret: ppter iusticiam

facillitudo: qua p nobis facteda assumi  
pferat: vt p nobis pfecte iustificeret p pe  
nalitates carnis nostre. Itē ppter fidē in  
carnationis. Sine his em penalitatib hu  
mana natura hoib nota nō fuisset. Item  
ppter meritū patrie nobis pōde ad tole  
radas penalitates carnis humane. Hec  
Jo. an. Poterit tūctus dilatare materia  
ita: dicdo q iō chris voluit assumere co  
pus passibile vt daret nob exēplū oim vir  
tutū. theologicarū z cardinaliū: q omnes  
pferes relucet in vita z in morte ipi? zc.  
Vide qd notatū dñi: a pma post octauaz  
pasche fmo dñi: q incipit Sequimini ye  
lignia eius. Assumpit igit chris aiām ra  
tionale z corpus passibile: qd erro: qm  
dam reprobaf. qruz caput fuit Arius z  
Pollinaris: q dixerūt q chris nō habuit  
aniām: sed loco anie fuit deitas. Et ideo  
ad h tollendū dī: Et hō factus est. Quid  
ē hō nisi aniā rōnale: q habuit aniām rō  
nale. In ipe chris dixit Tristis est aniā  
mea vsq ad mortē. Mar. xvij. Et Jo. x.  
Potestare habeo ponēdi aiām meā: z itē  
rū sumēdi eā. Quid autē chris fuerit hō ver?  
pbat etiā auctoritate Joā. dicētis. Tres  
sūt q testimoniū dāt in terra: spūs aqua z  
sanguis. Jo. v. Nā ad esse hois duo pñ  
cipalē exigunt. scilicet corpus z aiā. ex qz iun  
ctōe verus hō subsistit. Itē z firmat h ra  
tiōe: qz motus corpāl nō est nisi p separati  
ōe corpis a pncipio vite. Si q chris nō fu  
it aliud pncipiū vite q ipa deitas: tū ca  
ro a diuinitate nunq fuit separata: nūq chris  
mortuus fuisset. sed h expōse dicit scriptu  
re. q. zc. Hāc rōne ponit beatus Tho. in. iij.  
māz dist. ij. q. j. arti. ij. Et in. ix. q. dlibet.  
Si iō diceret qz q caro fuit separata i ci  
te a diuinitate. eēt heresis. Itē pbat idēz  
qz in articulo mortis inclinatō capite tra  
didit spm. Joan. xix. de qua voce magna  
clamauerat. Pater in manus tuas cōmē  
do spm meū. Luc. xliij. Et sic manifeste  
p q ipe spm bebat nō solū vitale: sed etiā  
rōnale: de q p dixerat Tristis est aniā  
mea zc. Et potestare habeo ponēdi zc.  
Per h aut q vnus militum lancea latius  
eius aperuit: z cōtinuo exiuit sanguis et  
aqua. Joan. xix. pbat q chris verū corpus  
pbat. nā de phariseo corpe nec san

guis nec aqua potuisset exire: q fuit ver  
hō Predicta vide in c. In qdam. de cele  
sthol. Scdo aut moraliter notare debe  
mus: q sicut chris fuit verus hō: sic z nos  
debemus sicut veri homines viuere: z itē  
lectū sine rōne ad celū erigere: sicut z cor  
pus rectū est: z facies nra ad celū respicit.  
In Quid. Pronaqz cū spectēt aialia ce  
tera terrā Os homi sublimē dedit celūz  
videre. In. j. z erectos ad sidera tollere  
vultus. In. j. Heram. Et nā cetera oia  
sic dixisset. Per dōres aut destruit naturaz  
hois: qz cū sint recti corpe anio sūt obliq.  
Et cōperit eis illd ps. Humilitata est aia  
mea: z glutinat est in terra vter nra. ps.  
xliij. Dic vt expedit. zc.

De christi passione  
Sermo. xviii.

Fides tua te

saluū fecit. Luc. xvij. Sup. p. i  
mo sermone dictū est de pmo arti  
culo fidei pēnere ad chri humanitatem  
mō sequit de scdo articulo q i apostolico  
symbolo sic ponit. Passus sub pontio Pil  
lato crucifixus mortu z sepult. Et istū  
articulū posuit Joānes. In simbolo pō  
neceno sic depingit. Crucifixus etiā pro  
nobis sub pontio Pilato passus z sepul  
tus est. Et de hoc erit nobis sermo. Salu  
retur virgo Maria. zc. Pro fundamen  
to sermonis qui est de christi passione ori  
tur theologicis qstio

Querit: vtrum per christi passionem  
fiat remissio peccatorum: Arguitur q sic  
Apocal. i. Lauit nos a peccatis nostris i  
sanguine agni. sed peccata abluere nō est  
aliud q peccata remittere: sicut iustificari  
re. ergo a passione chri est peccatorū remi  
ssio z iustificatio. In oppositū Paul ad  
Rom. iij. Traditus est ppter delicta nra  
z resurrexit ppter iustificationēz nostram.  
q videt q iustificatio sit a resurrectione nō  
a passione. z sic questio manet pro vtraz  
parte dubia. Ad questioē respondendum  
est sū Bonauenturā super. ij. sentētiaz.



di. xix. ar. j. q. j. q. nostra iustificatio attri-  
 buit rā passioi q̄ resurrectioni: inq̄ntū pas-  
 sio r̄ resurrectio h̄nt aliquā causē p̄prietā  
 tē. attribuit em̄ iustificatio n̄ra p̄ modum  
 meriti iterueniēt: q̄d h̄z dispositōis rōnē:  
 et reduci h̄z ad causam materialē p̄ modū  
 exēpli puocāt: r̄ excitāt: q̄d q̄dē h̄z redu-  
 ct ad cām mouentē r̄ efficientē. p̄ modum  
 exemplar̄ regulant: q̄d q̄dē h̄z reduci ad  
 causam formale. p̄ modū termini q̄erantis:  
 q̄d q̄dem h̄z reduci ad cām finalem. et ita  
 h̄is duobz attribuit iustificatio fm̄ p̄prie-  
 tatē cuiuslibet cause gener̄. Rō tū merē-  
 di attribuit soli passioi ch̄i. Ratio p̄o ter-  
 minādi r̄ q̄eradi attribuit resurrectioni: ad  
 quā ordinat iustificatio. nō passioni. duo  
 p̄o intermedia. s. excitatio r̄ regulatio at-  
 tribuunt vtriq̄. Nā passio excitat nos ad  
 dei dilectiōem: r̄ nob̄ insinuat q̄liter mo-  
 ri debeam: ideo est exēplū puocās r̄ exē-  
 plū regulās. resurrectio ei puocat nos ad  
 iustitiā p̄ quā adq̄ram? illā gl̄iam quā cre-  
 ditus ch̄m habuisse in sua resurrectione:  
 vt talia sint corpa gratie q̄lia ch̄is i sua re-  
 surrectiōe mōstrauit. Et sic rā passio q̄ re-  
 surrectio h̄nt rōnem excitantis r̄ regulan-  
 tis respectu nostre iustificatiōis. Ablatio  
 mali appropriat passioni. collatio boni res-  
 surrectiōi. Et sic patet q̄ n̄ra iustificatio  
 siue delicti culpe est a passione ch̄i p̄ mo-  
 dū meriti r̄ p̄ modū exēplar̄ r̄ signi. a re-  
 surrectiōe p̄o p̄ modū exēpli puocantis  
 r̄ exemplar̄ dirigent̄. Et ad argumentū  
 d̄z q̄ intelligit p̄ modū meriti. et ad aliud  
 in oppositū q̄ intelligit p̄ modū exēpli pu-  
 uocant̄. Et hec ē fides n̄ra de q̄ sit sermo  
 iuxta v̄ba r̄c. ¶ Pro introductione mate-  
 rie p̄dicade/ sumo illō v̄bz p̄sc̄ptū in sym-  
 bolo Niceno: q̄d d̄t. Crucifix̄ etia p̄ nō  
 bis. s. p̄ n̄ra vtilitate. Pro cui⁹ euidētia ē  
 notandū: q̄ iesus ch̄is filius dei p̄ duplici  
 vtilitate n̄ra p̄ncipal̄ passus est r̄ crucifi-  
 xus. Prima p̄pter satisfactiōem generale  
 ad peccatōz p̄eritorū remissiōem. Sc̄da p̄  
 instructiōem v̄tualē/ ad peccatōz futuroz  
 p̄seruatiōem. Utrāq̄ cām assignat Ap̄l̄s  
 Pet̄r⁹: dicens. j. Pe. ij. Pet̄a n̄ra ip̄e. s. ch̄is  
 p̄tulit in corpe suo sup lignū: ecce p̄ma: vt  
 peccis mortui/ iustitie vltimamus: ecce sc̄da.  
 Prima ḡ causa est r̄c. quia totū p̄d̄ cul-  
 parū r̄ penaꝝ n̄raz ip̄e sup se portauit vt  
 nos alleuaret. Et. l̄ij. Vere languores  
 n̄ros ip̄e tulit: r̄ dolores n̄ros ip̄e portauit.  
 Itē ibidē. Propter scelus p̄l̄i mei p̄-  
 cussi eū. Nec poterat aliter satisfactio fieri  
 p̄ peccis: nisi ch̄is p̄deret i cruce r̄ ibi pe-  
 nā solueret moriendo. Ratio est duplex.  
 Una ē theologicalis. Altera legalis. Theo-  
 logicalis ē ista: q̄ culpa om̄nia ab Adā  
 fuit infinita. et ḡ q̄drupl̄. Pro q̄ fuit ḡ  
 finitū bonū. i. dei: vt. j. dicit. Sc̄do q̄ in-  
 finit̄ bonis nos puauit. Tertio q̄ infini-  
 tos inficere p̄o. Quarto q̄ infinit̄ mal  
 nos addiderat. Offensa autē mēsurat fm̄  
 q̄litate p̄one offense. vt offendere agrico-  
 lam vel laboratorē peccatū est. sed mai⁹ pec-  
 catū ē offendere milite: mai⁹ comite: mai⁹  
 ius regē r̄c. Lū ḡ de⁹ sit infinite dignitat̄  
 infinite excellētie r̄c. ḡ offensa cōmissa  
 eū est infinita. ḡ r̄ pena v̄z esse infinita. Si  
 cur em̄ offensa mēsurat fm̄ q̄litate p̄one  
 offense: vt dixi. sic r̄ pena mēsurat fm̄ q̄-  
 titate culpē. iuxta illō Deut. xxi. Pro me-  
 sura peccati erit r̄ plagaz mod⁹. Ap̄c. xvij.  
 Quāntū gl̄ificauit se r̄ in delictis fuerit  
 tā dare illi tormentū r̄ lucrū. Fiat ḡ sic  
 Offensa siue culpa infinita meret penam  
 infinitā. sed infinita penā nō potuit. creatu-  
 ra pura sustinere: penā dico satisfactioz  
 q̄ d̄natorū creatura sustinet penā infini-  
 nitā excēlue: licz n̄ intēlue. ḡ nulla crea-  
 tura pura poterat satisfaccere p̄ culpa ḡ  
 cōmissa. Fides fuit necē q̄ ch̄is morte sua  
 satisfaceret: q̄ satisfactio h̄z infinitatē q̄  
 dā p̄ p̄sonā filij d̄i: in q̄ v̄nto v̄nto r̄ h̄z  
 mane nature facta ē. Hinc est q̄d d̄t. Et.  
 De⁹ ip̄e veniet r̄ saluabit nos. Et. xxx.  
 Nota ip̄e veniet. q̄i dicat: nō mittet ager  
 lū: nō areb̄gelū r̄c. nō p̄iar ch̄ā: nō p̄pe-  
 tā r̄c. sed ip̄e veniet. s. in p̄sona filij dei. et  
 saluabit nos/ p̄ peccis satisfaccēdo. Nota b̄  
 ḡ iudeos. Sc̄da rō est legalis. Regula ē  
 legalis r̄ canonica: q̄ peccatū nō dimittit nisi  
 si restituat ablatū. Regula. Pet̄m. li. vj. et  
 xij. q. vj. Si res. V̄dō ad p̄positū. Adā  
 furat⁹ est fruct⁹ de arborē sc̄te boni r̄ mali  
 Dixit ḡ de⁹: nō dimittat peccatū nisi restitua-  
 at mibi fructus. nō potuit Adā nec alius  
 homo illū fructuz restituere. Dixit filij  
 dei ad patrē. Pater mi/ ego restituaui fru-  
 ctū ablatū. Videam⁹ quo. et ch̄is. Pater  
 videbis. Introiuit ergo ch̄is in v̄crū vt

gula? fact? e hō, ecce fruct? dulcissim? De q̄ dicit? ip̄i p̄gini. Bñdicit? fruct? v̄e tris rui. Luc. i. Deinde posuit se in cruce. z tūc fruct? iste pepēdit in arboze crucis: q̄ dicit arbor scētie boni z mali. tūc p̄p̄ chris flus q̄ cognouit malū pene. tūc expimētalit q̄dā cognitiōe. tūc etiā p̄pter nos: p̄pter q̄s dicitur arbor scēie bōi p̄p̄ fideles: z māḡis p̄pter infideles. Un̄ eccl̄ia. Crux fidel̄ inter oēs arbor vna nobis. Itē arbor deco ra fulgida: ornata regis purpura. Patz scē cūda rō. Jō dicit chris p̄ os David. Lōforz rari sūt q̄ p̄cūti sūt me: in i. mei in iuste. Que nō rapui tūc exolvebam. ps. lxxxvj. **S**ecūda causa p̄pter quā chris crucifig? z mortu? est: est p̄pter instructiōe p̄rua/ le zc. ut p̄tā futūra vident. Hāc rōne as/ signat Pet? dicit. Chis passus ē p̄ nob vo bis relinq̄s exēplū ut seq̄. ve. et. q̄ p̄tā nō fecit: nec inuenit? ē dolus in ore eius. Qui cū maledicef nō maledicebat: cū pa teret nō cōminabat. j. Pet. ii. Ad h̄ ḡ pal lus z mortu? est chis: ut p̄tā vincamus eius exēplo q̄ p̄tā nō fecit zc. z tādē me rito victorie gl̄ificemur cū chis victores: iuxta illud Apo. iiij. Qui vicerit dabo ei sedere meū in throno meo: sicut z ego vi ci z sedet cū p̄te meo in throno ei. **D**ia at p̄tā includunt z reducunt ad septēz p̄tā mortalia: q̄ sūt supbia zc. Et ideo chis se p̄tā opa fecit i cruce: z in q̄libet ope dedit nobis exēplū z instructiōe vitādī vitūz peccati mortalis. **P**rimū op? est sp̄inariū coronatio p̄tra p̄tā supbie. **S**cōm opus ē corpis denudatio cōtra p̄tā auaritiē. **T**ertū opus ē mēbroz pelauarō p̄tra p̄tā luxurie. **Q**uartū opus ē inimicōz p̄pitiatio/ cō tra p̄tā ire. **Q**uintū op? ē amara potatio/ p̄tra pec carum gula. **S**extū opus ē sp̄nalis occupatio/ p̄tra p̄tā acidie. **S**eptimū opus ē lateris lācatio/ p̄tra p̄tā inuidie. **P**rimū ḡ op? ē zc. Dicit quō iudet por/ tauerit coronā sp̄neā: quā sibi posuerit in domo. P̄lati i sūt ludibriū z vitup̄iū: di/ cetes. Ille dixit se eē regē ḡ ponam? ei co

ronā. Un̄ Jōā. xij. Milites plectētes ei coronā de ipinis: imposuerūt capiti ei? z veste purpurea circumdederūt eū. z venie/ bāt ad eū z dicebant: Ave rex iudeoz zc. **N**ota q̄ chis cū esset rex z h̄et ius regis: tñ noluit insignia regalia h̄re nisi i die ve neris scō. **Q**uē esset rex celi ostendit in sua natiuitate: qñ oza est stella. **Q**uē esset rex angeloz: ostendit etiā tūc qñ angeli can tauerūt B̄tia in excelsis deo. **Q**uē esset rex terre: ostendit qñ mortuos suscitauit. **Q**uē esset rex marz z aeris: ostendit qñ impauit vē tis z mari zc. sed hodie inuēlit? est de res gno z accepit insignia regalia: vīcz sceptz i manu: veste purpureā z coronā: z genu flexiōes zc. **S**ed q̄rit: q̄re chis voluit sic coronari? R̄s̄: ut nob daret exēplū fugie di p̄tā supbie: q̄ dicit coronā i scriptura. Un̄ Eia. xxvij. Ele coronē supbie: rebz effra im z flori deciderit gl̄ie z exultatiōis eius. **N**ota: ut corone supbie. Dicit br̄us Hiero. q̄ qñ scriptura dicit: ut denotat dānatio/ nē eterna. Et recte supbia dicit coronā. **S**icut em̄ coronā habz multos flores: sic sup bīa habz multos flores. **H**abz em̄ h̄ec co/ ronā supbie seprē flores p̄ncipales. **P**ri mus flos ē nobilitas parentūz siue generis zc. **S**z qd. p̄dest eis nobilitas parentū: s̄ ipsi filij sūt vitiosi z p̄ter ignobiles: Un̄ Quid. Nō celsus nec claz nomē auorum. **S**z p̄bitas magnos ingenuūz facit. li. i. de p̄oto. Un̄ Jō. viij. Si filij Abrae estis: opa Abrae facite. **Q**uid em̄ tibi p̄dest si pat̄ tuus fuit diues/ z tu mortuus famez. **S**cōs flos istius corone est honor siue di gnitas mūdāna: sed vērus est. **U**bi enim s̄ tot nobiles/ tot p̄clari/ tot p̄ncipes/ tot dñi zc. ps. Que vilitas i s̄. me. dñi dese ē dero in corruptionē: **T**ertū flos ē diuitie **S**z qd. p̄dest stulto h̄re diuitias: cū sapiē/ tiā emere nō possit. **P**rouer. xviij. **Q**uar/ tus flos ē scia: qz scia inflat/ charitas aut edificat. j. **L**oz. viij. **S**z diabol? plus scit q̄ aliq̄s hō mōdi q̄ fuit est z erit zc. **Q**uin/ tus flos est fortitudo corp̄alis. sed s̄m hoc magis esset honorand? leo vel taurus zc. **J**ō ps. Fortitudinē meā ad te custo. qz de us zc. **S**extus flos istius corone supbie est pulchritudo. p̄p̄ quā multi supbiūt: p̄fer/ tim mulieres. **S**ed fallax grā z yana est pulchritudo: mulier timēs deū ipa lauda

bitur. Propter. vlti. Septim? flos e dñuz  
 epale Sed talib deficit vn? clauus q fir  
 met rotam fortune: ne voluat z reuoluat  
 eos. Ecce qre supbia d: corona. Sz ve bu  
 te corone ebrijs effram: qd interpretat frat  
 crescens vel abudans: qz supb qrit temp  
 abudare in bonis rpalib: vt possit pōpōsi  
 us z abudanti? viuere: z qñ supb est pau  
 per: oia expedit in vanitatib: z ornamen  
 tis. Nota postea cū dr Flor: cadēti zē. qz  
 ois glia z fastus cadit cito. ps. Vidi im  
 piū super al. z elcua. sic cedros liba. z trā  
 ut: z ecce nō erat: z qñtū eū: z nō ē inuē  
 loc? ei?. Trez est cā casus hois. Nota exē  
 plū de Petro: qz ppe psumptionē q se exal  
 tauit di. Esti alij scādalizati fuerint in te  
 ego nunq scādalizabo: id postea detert?  
 alius cecidit. ¶ Scdm opus ē corpis de  
 nudatio: qz qñ debuit poni i cruce ipemer  
 voluit se denudare: qz null? poterat ipm  
 cogere si noluisz. Est h qd: qre sic nudus  
 voluit crucifigi: qz sicut videtis null? ma  
 lefactor: suspēdit totus nud?. cū qz chris el  
 ser nobil? hō de genere David: z h iudeis  
 erat notū: qre q denudari voluit: Rñr. qz  
 h fecit dñs vt daret nob exēplū z instru  
 ctioem vltādī z expellēdi a nob pctm aua  
 ritie. Voluit em denudari anteq se pone  
 ret in lecto crucis: dādo exēplū q si tene  
 ris aliqd p auaritiā/p furtū/p rapinā/per  
 ysurā. vel violentiā: sicut decimas/salarū:  
 sicut faciūt dñi ptra famulos. vel p frau  
 dē: vt faciūt mercatores: vel p calūniā: si  
 cur faciūt iuriste/iudices/assessores z ach  
 uocati z pcuratores: vel qñqz mō: sicut  
 faciūt exccutores testamētoz: z heredes  
 q nō exequunt voluntatē defuncti: vl re  
 tinēdo rē inuenta zē. Si vis saluari: fac  
 vt chris: qz anteq ponas te in lecto p infir  
 mitatē/denuda te vt chris: restituēdo z la  
 tificādo. Quāq instructio p ysurarijs  
 q dicit pffessor: Pater dimitte i testamē  
 to vt heredes satisfaciāt zē. p inde est ac si  
 diceret: retinebo de nec potero. post qz aut  
 nō potero plus retinere. dimitta: ne puer  
 ga. Vide in c. Quāqz. de vsu. li. vj. Tay  
 les cōiter faciūt malū finē. sepe desperant  
 se i morte. Nota exēplū de illo mercatore  
 q in extremis pstituit? cum exhortaret ab  
 aliquib: vt faceret testamētū z disponē  
 ret de ania sua: respōdit: Quid expedit zē.

Relinq bona mea pape Martino: z anā  
 mā diabolo. z sic obiit. Item nota de illo  
 ysurario i ciuitate Astensi: qui cū in extre  
 mis se videret despāti a medicis: nec pos  
 se pecunia vel dñitijs adiuari: desperā  
 ait. Post qz nec medicū nec dñitū adiuua  
 re me possunt zē. ideo o diabolo me tibi re  
 cōmēdo. Qui? qo erāt in camera audien  
 tes h pbiū/p timore exterrit extra: z itaqz  
 vltione diuina in ipm furētē absozpt? est  
 cum lecto in barabz inferni: z nullq fuit  
 ysus. qo restituitē in vita: z nullus pfi  
 dat de heredib: suis: qz nō facit vt ex  
 peritētia docemur. Restituere etem dñi  
 cillimū est: z h ex iusto dei iudicio. Si em  
 tu nō curas de ania tua: quomō credis q  
 heres tuus curabit de ea: q multo minus  
 eā diligit qz tu: Et ex h q dānat ysuros et  
 defunct? z heres. De dñitijs. h salū dñi  
 cit scptura. De mercedib: meretricis con  
 gregata sunt: z vsqz ad mercedē meretricis  
 reuertent. Sup h plangā z vltlabor: va  
 dā spoliatus z nudus. Debee. j. Nota d  
 mercedē meretricis. Dec meretriz est auar  
 ritia: q omib: se cōicat: z dñis rēpōtalib: z  
 plaris ecclesiasticis/z clericis z religiois:  
 z iudeis z saracenis: iuxta illd Hier. vj.  
 A minore qppe vsqz ad maiorē omēs auar  
 ritie studēt. z a pbeta vsqz ad sacerdotes  
 cūcti faciunt dolus. qo aplo Roma. vii.  
 Reddite omnib: debita: cui tribuū: em  
 burū: cui vectigal/ vectigal: cui timorē: q  
 mo: cui honorē/ honores. Remini qz q  
 debeatis nūi vt inuice diligat. Pecunie  
 q de malo questu de mercedib: meretricis  
 id est auaritie qregate: vel p rapinā vel  
 p simoniā: vel alto mō zē. Et vsqz ad mer  
 cedē meretricis reuertent: qz qñ moriunt  
 despānt ex auaritiā. Pūmo a scuttes? vt  
 amicus vel sanguinis: qz p candē viam  
 reuertunt p quā venerūt. Et ab heredu  
 bus male psumunt. Remediū est qz p  
 pbeta dr: iup h. i. malū qd feci cogregādo  
 pecunias. Plāgam sup pntione: z vltu  
 bo: p pffesioem. z vadā spoliat? z nudus  
 p satisfactioem. Si aliqd veltū ē in dñi  
 mala veste auaritie: dēne det se vt dñi  
 ne damnet. ¶ Tertiu opus ē yclauano.  
 Post qz em fuit nudat? dicit ubi iudēt.  
 Exēde te in cruce: z iclauabis? tibi ma  
 nus z pedes. Et sic fecit. Logitare cū qz

ty pena et dolore: iuxta illud ps. Foderunt man? me. et pe. me. etc. Est h? qd? qre h? cu oes doctores dicat qd? minim? dolor suus sufficit: Rur? qd? h? fecit vt daret nob? ex? plia vitia: p?m? luxurie: ad delectanda? cozpus. Logitare qd? debet luxuriosus dicens: H?c? tot dolores i cruce passus est: et ego delectati? opam dabo: Absit. H?c? Er? delectat sub capite spinoso m?bz? fieri delictu? catu? Hora h? qd? ch?c? i cruce in qnq? p?tib? sui coipis maxime sustinuit dolores. Pr?mo. In toto coipe: qn? iacuit pedes in cruce dura. Sec?do qn? i eleuati?e man? dextre Tertio sinistre. Quarto pedis dexteri. Quinto sinistri. Quare h? Rur? Ad h? vt vitem? qnq? sp?s luxurie. Prima d? sim? p?ter fornicati? inf? solutu? et soluta. Itaq? qdam insipientes m?nt? non esse p?m? dicitur. L?i facio iniuria? etc. Et de i? ser? m?bz? qdragesimalib? de dec? p?ceptis. in tertio p?cepto se?e tabule. N? mechaber? In Aug. xxxij. q. iij. in c. Dis mechab? Dicit qd? noie mechab? ois illicius p?cutus atq? illo? m?bz? n? legitim? vlt? p?bz? dicitur debet intelligi. Sec?da sp?s est adulteri? Tertia incest? qn? cu? sanguinea vlt? affine. Quarta sacrilegiu? qn? cleric? vlt? religiosus etc. vlt? montal? etc. Quinta ? natura. Et hec triplex. s. mollicies: s. d?mnia et cu? bestijs. Et h? est p?m? ? natura qd? e? p? oib? alijs. p? qd? venit ira dei in filios diffidentie. extra d? vi. et ho. cle. L?i decore. Et qnq? ciuitates fuerit c?buste. Genes? p?c? It? debem? carne crucifigere cu? ch?o iuxta illud apli. Qui s?nt ch?i carne su? crucifixerit cu? vitijs et pecu. Gal. v. Quarta? q? est etc. Postq? ch?c? fuit crucifixus crederit cruce. Logitare dolore? toti? cozpus qd? solu? in clauis p?debat. T?c? ch?c? vidit de? p?em paratu? ad v?ndic?a? suscipiend? de crucifixorib? filij? si filij? voluit ser. p? qd? ch?c? orauit di. P?c? dimitte illud etc. Luc. xxiij. Refert Hugo de prato Hieronymu? dicente: qd? h? vbu? tate pietat? no? efficacie fuit i aurib? audienti?: qd? fere qnq? multa boim hoc?bo audito ad ch?m pueri s?nt. Et qd? nota istructi?e: qd? n? solu? ois ipe noluit videt? recipe: s? nec sustinuit qd? al? s. recipet videt? p? eo. Quare h? Rur? vt daret nob? ex?plu? vitandi p?m? et qd? videt? qd? valde regnat i m?do dicit

do. N? p? caput? p? corp? ch?i ego me vin dicabo. Quid dices ch?o i iudicio qn? dicit tibi: Quare n? dimissisti etc? Si tu r?ndeb: qd? iniuste et malo m?o interfecit p?em me? Et ch?c? r?ndebit di. Et ego n? fui malo m?o et iuste p?denat? p? qd? aliq? latro qd? sine p?cessu etc? et t?n? p?eci etc. Et sic vit? go Maria p?eci?e crucifixorib? filij? sui: qd? tantu? valebat qn?u? filij? tu? etc. Et qn? videbat eos salutabat: di. D?ns sit vobisc? qd? diabol? erat cu? eis etc. Hora h? ex?plu? d? il? muliere qd? p?cepit occidit filij? sui: qd? post homicidiu? p?fugerat ad domu? m?ris occis? i?grat? etc. et qu?o libauit eu? etc. L?i? ch?c? ritat? merito aia filij? de nocte sequit? apparet ei: dicit sibi remissam penam p?cto? a d?no. Jo? Rom. xij. Vbi vindicta? et ego retribu?a. Et d?ns. Hora: et ego retribuam. Sic et ch?c? ostendit i cruce: qd? rog?s deu? p? suis inimic? reliq?e vindicta? deo: et deus retribuit: qd? inde ad. xl. annos venit Christus imperator? T?spasiani filius: et destruxit hierlm? et exterminauit p?m? illu? iuxta p?phetia? Daniel. ix. Et veniet p?ls? cu? duce v?cturo et destruet scram ciuitate? etc. Igit? qd?bz? n?m? p?cat? et remittat iniuria? als? etc. Jo? d?ns Mar. xviij. P? me? celestis tradet vos tortorib?: si n? remiseritis vnusq? fratri suo de cozdis? v?is. It? Eph. iij. Estote benigni: misericordes: donates in? uice: sicut et deus donauit vob?. Quintum opus amara potatio. quia existes in cruce propter effusi?em sanguinis. et propter malam nocte? qu? habuerat: et propter calorem. Habuit sitim: ideo clamauit dicit: Sitio. et t?n? h?n? sciebat qualis potus erat sibi dandus. Et licet peteret t?m? potu? tam? dederunt sibi et cibum. Mensa fuit arundo siue canna. mappa spongia: cibus fel: et potus acerum: aur? illud. Et dederunt in esca? mea fel: et in siti? mea potu? arundinis me acero. psal. lxxviij. Quare h? Rur? vt vitemus peccatu? gula? cogit?do. s. d?no Jesu ch?o fuit tale p?adiu? datu?. N? accipias nisi necessaria etc. Dicit contra fr?gentes ieiunia: p?ertim? p?tra? qd?dam dicentes. N? quod intrat per os coinqnat homine. Marth. xv. Sed resp?de talib?: qd? in obedientia coinqnat anima: n? aut? cibo ille: nisi per accidens. Alij dicunt. Et deus qd? est infinite miseric?e quom? e? v?rsimile qd?

dānet hoiem p vna cena: Sed videat isti q vno pomi est de dānauit totū gen<sup>o</sup> bu manū. Dic etiā ptra ebrios zc. sicut eppe dit. Jo de dñs Attendite ne gūent corda vā a crapula z ebrietate. Luc. xxi. ¶ Sc rtiū opus ē spūalis occupatio. qm̄ erns vt ius in cruce p̄tinue orauit. dr̄ Hiero. cui fuit reuelatū. q dixit decē psalmos. z ince pit a psal. De<sup>o</sup> deus me<sup>o</sup> respice i me zc. vsqz ad psal. In te dñe spaul. in versu In man<sup>o</sup> tuas dñe cō. spm̄ meū: qñ dixit He li heli lāma azabthani. Et sūt. cl. vsus ad cōmēdationē psalterij: vbi sunt. cl. psalmi. Nota hic quōd ecclia ab isto loco habuit intitū: vt in absolurōibz dicat alre P̄ n̄: deide s̄missē vsqz ad Et ne nos iducas i tērationē. Quare ḡ chūs voluit sic occu pari: Rñ. vt daret nob̄ exēplū vitādī pec carū acidiē: z vt si ociose expēdam<sup>o</sup> tps vi re nob̄ p̄cessū ad lucrādū tpatz z spūalit. Multī sūt q̄ tota die laborāt: sed tñ ocio/ si dicunt. Nota similitudinē de suo q̄ tūc dr̄ ociosus qñ de sero nihil lucri portat ad dñm: sed q̄ portat d̄: diligēs. Sic ḡ i sero mortis qñ p̄ntant coraz tribunalī ch̄i: dicit tpe nobis: Videam<sup>o</sup> qd portas zc. qd lucrāt<sup>o</sup> es: de q̄ viues h. Multī nihil portabūt. Et dicit Dñe nihil: qz sp̄ i labo ribz mūdantis me occupauit. p̄ totā ḡ no/ tē laborātes nihil cepim<sup>o</sup>. Tunc ḡ dicit ch̄i: qz paup̄ es z nudus z nihil portasti vñ viuas. Ecce vade ad hospitale misero/ roz. Michael trade istū in p̄tātē diaboli vt ducat eū ad hospitale suū. Ne tali zc. Sed qñ portat lucz meriti tūc secus zc. Dic vt expedit. Jo de scriptura. Qd cūqz p̄t man<sup>o</sup> tua facere instant opare: qz nec op<sup>o</sup>/ nec ratio nec scia/ nec sapia erūt ap̄d inferos: q̄ tu p̄peras. Eccl. ix. ¶ Septi/ mū ap̄d ch̄i in cruce fuit laccario. Dic q̄ modo post mortē ei<sup>o</sup> vñ<sup>o</sup> m̄llicū laccā la/ tus eius apuit: z p̄tinuo exiuit sanguis et aqua. Jo. xix. Quare voluit h̄ fieri: Rñ. vt daret nob̄ exēplū vitandi p̄tīm inuidie Alia vulnera voluit ch̄i recipē dū vitē/ rer: sed vuln<sup>o</sup> lateris post mortē. Ad desū gnandū q̄ alia oia p̄tā mortalia habent aliqd̄ boni saltē apparētis. Verbi gr̄a: de supbia. Delectabile est supbo qñ honora tur zc. Idē de alijs. Sz p̄tīm inuidie nul lā babz rōnē boni: totū ē mors. qz inuidia

nihil est aliō nisi tristitia siue dolo: de bo no alteri<sup>o</sup> q̄ in corde p̄sistit: lz etiā offēda tur exteri<sup>o</sup> i lingua: qz inuid<sup>o</sup> babz os dñi famās. Vñ si hō loquit inuid<sup>o</sup> de bona p̄ sona: statim dr̄: Nō cognofcitis eam sicut ego zc. Vñ vsus. Inuid<sup>o</sup> alteri<sup>o</sup> macred<sup>o</sup> sūt rebz optimis. Inre alibi. Inuidus inui dia cōburit intus z extra. z c. Horac<sup>o</sup> li. j. eplay. Jo caute ab inuidia sicut a mor te. Jo de scriptura. Deponētes oēm maliti am/ z oēm dolū/ z simulationē: sicut mō genitū infan tes lac p̄cupiscite: sicut in eo creatis in sab lute. j. Pet. ij. Hora: lac. sbaritatis z dñi lectionis. Amen.

De descensu chri ad inferos Sermo xix.

**F**ides tua te saluū fecit. Luc. xvij. P̄terea p̄za de sc̄do articulo fidei p̄nci te ad humanitatem ch̄i: vics de p̄allio z morte filij dei: sequit mō p̄dicare de ter tido articulo: vics de descēsu ad inferos: q̄ i simbolo ap̄lico sic p̄ponit. Descēdit ad i/ feros. In simbolo s̄o Niceno articulo p̄nci nō ponit. Luc<sup>o</sup> rō est duplex. Vna ē: qz il lud symbolū fuit editū p̄tra errores q̄ in surreperūt tūc. p̄tra aut̄ istū articulū mult us error insurrexerat. Alia est: quia illud symbolū fuit editū p̄ncipalī p̄tra Arriuz hereticū: vt habet in decre. xv. dist. c. La nones. q̄ dicebat ch̄m esse purā creaturā Et qz descensus ad inferos sup̄ficialit ma gis videt arguere defectuz humanitatis q̄ excellentia deitatis: ideo ibi nō fuit po situs. De h̄ articulo erit h̄ mane sermo noster. Pōnit at̄ hūc articulū b̄rius Ldo mas. Saluretur virgo Maria zc. P̄o fundamēto sermonis qui est de descēsu anime ch̄i. ad inferos oritur theologicay līs questio. Querit: vtrqz ania ch̄i descenderit ad inferos: Arguit q̄ nō. Optimo debetur optimus locus. sed ania ch̄i erat optima z infernus erat locus v̄ilissimus: ḡ iunōz fuit cōueniens q̄ ania ch̄i descēderet ad inferos. In oppositū ait Damascenus. Descēdit ad inferna anima deificata: vt

quodammodo de his q̄ i terra sūta z hīs q̄ in inferno sunt z in tenebris z in ymbra mortis sedent supluccat. q̄ descendit ad inferos. Et sic q̄stio manet p̄ ytraq̄ p̄e du/bia. Ad q̄stionē r̄idēdū est s̄m̄ Bonauē. sup. r̄ij. lē. dist. xij. q. iij. q. dupl. p̄r̄ int̄elligi q̄ aliq̄s dicat descendere ad inferos p̄mo modo: q̄ descendit ad penas. Et sic ad dubiū d̄r̄ q̄ ania ch̄i descendit ad inferos: q̄ in ea nō fuit pena dāni: nec pe/na lenius. S̄cō mō: q̄ descendit ad locū r̄c. Ad dubiū d̄r̄ q̄ ania ch̄i descendit ad inferos q̄ntū ad illā p̄em in q̄erant iusti q̄ ueritabant merito p̄ti p̄m̄ parenti: q̄ loc⁹ p̄uēit limbo appellari: z h̄ sua volū/tate p̄tate. et hoc fecit p̄pter p̄olatiōem vinctoz. z p̄pter p̄fusiōez aduersarioz. Et ad argumentū d̄r̄: q̄ intelligit de loco qui debet alicui p̄ remuneratiōe. q̄d nō p̄uenit ch̄i. Et hec ē fides n̄ra de q̄ fuit sermo iu/ra s̄ba passūpa r̄c. ¶ P̄o declaratiōe h̄ articuli: est notandū q̄ vera cōclusio est in sacra theologia p̄ fide catholicā ap̄t̄ probata: q̄ postq̄ ch̄i mortu⁹ est aia su/it separata a corp̄e: z corp⁹ fuit posit⁹ in sepulchro mortuū. ania p̄o descendit ad infernū. v̄nuitas aut̄ remansit vnita cū v̄ro/qs. q̄ p̄sona filij dei remāsit vnita cū cor/pore in sepulchro: z cū ania in limbo. Da/ct̄rudine de crystallo illūinato a sole: q̄d si frāgit in duas p̄es: ytraq̄ p̄s separata illūminat etiā a sole sic p̄r̄ totū p̄iunctū. De h̄ est p̄bia d̄i. in p̄sona ch̄i. Ne leter⁹ inimica mea sup me q̄: cecidi: cōsurgā cū sedero in tenebris d̄ns lux mea ē. Mich. vii. sunt s̄ba ch̄i ad synagogā d̄c̄eris. Ne leter⁹ inimica mea. i. synagoga: sup me. q̄ p̄ morte crucis cōsurgam: cum sedero in tenebr̄. i. in limbo patz: d̄ns lux mea est: q̄ d̄ni iras erat cum corp̄e i sepulchro: z aia in inferno. Vide. i. sermone p̄mo. p̄e. j. d̄ct̄ q̄ p̄t̄ q̄ tot⁹: ch̄i erat in sepulchro: sed nō totū. z tot⁹ ch̄i in limbo: sed nō totū. Rō: q̄ tot⁹ d̄r̄ p̄sonā: sed totū nat̄urā. S̄i v̄o dicendū est q̄ cū v̄nto aie cum corp̄e faciat diem: ideo ch̄i i illo triduo nō fuit h̄s: illz ania z caro tunc eēnt vnit̄a cū s̄bo. Hec habent in cōp̄d̄sio theolo/gice v̄t̄at̄. Et vide b. Tho. p̄e. iij. q. i. ar. u. r̄. ij. r̄. iij. Quare aut̄ fuit cōueniens q̄ ania d̄sc̄ederet ad inferos: assignat a docto

it̄o m̄ltiplex rō. sed t̄m̄ tres referā. P̄m̄a rō sumpta ex p̄e ch̄i: est tal̄. Nā d̄i ch̄i viueret in m̄do/ōndit̄ se ē d̄m̄ elem̄to/rū. Na exēplū de singulis: z sup illa se h̄ie p̄tate mōstrauit hoibz viuentibz. Cōueniens ē fuit vt p̄tatez suā etiā in inferno mōstraret: ip̄m̄ v̄s̄t̄eādo z illuminādo. Unde d̄r̄ in p̄s. z sunt s̄ba angelozū q̄ p̄cesserunt ch̄m̄ descendentez ad inferos: vt d̄r̄ Glo. Attollite portas p̄ncipes v̄tas. Glo. i. p̄ncipes inferni auferite p̄tatem v̄iam q̄ v̄lqz tunc hostes detinebatz in inferno. Et sic in noie t̄s̄u oē genu flectat̄: celest̄iter. z in infernoz: vt d̄r̄ Phil. ij. S̄cōda rō sumit̄ ex p̄e diaboli: vt ch̄i p̄ferte de ip̄o diabolo inimico h̄ant̄ gener⁹ triūpharet. Tūc ei q̄s d̄ hoste p̄ferte triūphat: q̄ nō solū v̄t̄at̄ euz in cāpo: sed v̄lqz ad domū v̄l regnū suū ip̄m̄ inuadit z ei accipit spolia z sedez regni. Ch̄i aut̄ vicerat diabolu in campo clauso. s̄m̄ crucezet etiā q̄ fuerat ab eo r̄t̄atus. Har. iij. v̄s̄ Aug. Manu ierim̄ et affixa cruce: bellauit aereas p̄tates. Nā diabolus venit ad brachiz crucis vt ch̄m̄ iterato r̄t̄aret. Et h̄ d̄r̄ Beda sup Har. sicut ch̄i p̄d̄t̄erat. Venit em̄ ad me p̄nceps m̄di hui⁹: z in me nō habet q̄c̄q̄. Ioan. xij. Hora: q̄d faciet diabolus nobis postq̄ ch̄m̄ mortentez tentare p̄sump̄t: Sed ch̄i ip̄m̄ deuicit z expulit. iuxta illō Ioan. xij. Nūc p̄nceps m̄di hui⁹: eijct̄et foras s̄. de m̄do isto. Vt igitur d̄ ip̄o p̄ferte triūpharet: voluit eū v̄lqz ad p̄p̄iā domuz id ē infernū inuadere: z p̄p̄iā spolia auferre. i. aias s̄ctoz patz q̄ in limbo erant: iuxta illud apl̄. Expoliās p̄ncipat⁹ z potē/ states traduxit p̄fidēter: palā triūphās illos in semetip̄o. Col. ij. Irē Sai. h̄. Tu q̄z in sanguie testamēti tui emisisti victos tuos d̄ lacu in q̄ nō est aq̄. Vide ifra in s̄. sermōis. Et videt̄ q̄ ch̄i nō soluz libauit aias s̄ctoz patz descendendo ad inferos: sed etiā ligauit diabolu: iuxta illud Apoc. xij. Vidi angelū descēdente d̄ celo r̄c. Hec p̄d̄icta de expoliatiōe inferni p̄d̄t̄it̄ d̄ns: d̄. Cū fort̄ armat⁹ eul. atri. s̄. i. pa. s̄. ea q̄ pol. Si at̄ for. eo sup. vi. eū: v̄ntuer. ar. erau. in q̄b⁹ p̄si. z ip̄o. dist. Lu. xij. Tertia rō ē ex p̄te n̄ri: vt nos liberaret a mal⁹ q̄ incurrim⁹ p̄pter p̄ctm̄. Ch̄i em̄ venerat in h̄c m̄n̄dū vt totā penā n̄raz portaret: z sic nos a



partis nris liberaret: luxta illud. Vere lan-  
guores nros ipe culte: z dolores nros ipe  
portavit. Et. j. Er dñs posuit i eo iniquita-  
tes oim nostrz. Esa. liij. Ex pctō aut ieur  
rebat hō nō solū mortē corpis: sed descēsus  
ad inferos. Et iō sic fuit pueniēs eū: mori  
vt nos liberet a morte: ita pueniēs fuit  
eū descēdere ad inferos: vt nos a descēsu  
ad inferos liberaret. Unde dicit. Osee. xij.  
Ero mors tua o mors: mortuus tu? ero in-  
ferne. Nota Ero mors tua o mors. i. cru-  
ce moriēdo. Dicitur tu? ero inferne. i. ad  
feros descēdēdo. Et dicit. mortuus. qz nō oēs  
de inferno eripuit: sed qñ moriēdit aliqñ  
liberādo. vt. j. dicitur est. Voluit qñ mori  
z ad inferos descēdere z ibi triduo pmane-  
re. s. p. xl. horas: vt hūana naturā a penis  
inferni eriperet. Patet rñsōes. Aliis qñ rō-  
nibz qñ fuit pueniēs eū ad inferos de-  
scēdere: mō videam? ad qñ inferos: siue ad  
quā pte inferni descēdit. qz eū dicit qñ fili-  
hois erit in corde terre. i. in inferno. Artū-  
cul? vo fidei dicit. Descēdit ad inferos: i. plu-  
rali nūero. Vñ notandū qz i corde terre. i.  
in inferno sunt qñtuor solaria siue qñtuor  
habitationes.

Prima est incipiendo ab inferno/cari-  
cer damnatorum.

Secda habitatio est limbus puerorū.

Tertia habitatio est loc? purgatorū.

Quarta habitatio est sinus pfectorū.

¶ Sicut dicitur Ad quē istoz locorū descē-  
dit aia eū? Est dicendū qñ sic dicit b. Tho.  
p. i. q. liij. ar. ij. dupl? dicit aliqd alicubi eē  
¶ Uno mō p suā essentia. et hō mō aia eū  
descēdit solū ad qñtā habitatiōem. i. ad si-  
nū pfectorū in qñ iusti dīnebant: qñ diceba-  
tur sin? Abrae. Sin? qñ dicit qz pōt? erat re-  
qñ. Abrae pō: qz reqñs illa daf merito fū-  
del: cui p? fuit Abraa. Vñ Gen. xv. Cre-  
didit Abraa deo z reputatū est ei ad iusti-  
tiā. Vñ z in signū fidei accepit circūcisio-  
nē: qñ est signaculū iusticie fidei: vt sic pas-  
oim credentiū: vt dicit Ro. iij. Alio mō dicit  
aliqd eē alicubi p suū effectū. z hō mō eū  
in quēlibet locū inferni descēdit: iuxta illud  
Eccl. xliij. (z sūr pba ex ore diuie sapie. p-  
lara) Penetrabo oēs iferiores pres terre:  
et inspiciā oēs dormitētes: et illuminabo oēs  
spantes i dño. Videam? qñ mō qñ effectū  
eū? pultit cūlibet pti inferni: z incipiam?

ab inferno. ¶ Prima qñ habitatio inferni  
est carcer dānatorū: in qñ iunt oēs dānati eē-  
naliter: z sunt ibi demones z ignis eū?  
Ps. Pluet sup pec. la. ignis sul. z spūs p-  
cel. ps ca. eoz. Ad hūc qñ infernū nō descē-  
dit aia eū? essentia: sed p effectū dupli-  
cē. Prio vt ligaret sathanā vsq ad finem  
mōi. Vñ angeli eū? comitātes dicitur  
demōibz. Tollite pō. pñ. v. z de. pō. et. z.  
intro. rex. glo. Et demones iudēt. Quis ē  
iste rex glie? Et illi. Dñs fōr. z ps. do. pō.  
in plio. s. cruce. Ps. Cōfiteant dño mīseri-  
cordie ei? z mirabilia eū? filijs hoim: qz rō-  
trūit portas ereas: z vectes ferreos pfre-  
git. Tūc qñ eū? portas ereas pfregit: vbi  
z ligauit insatiabile dōmīdā. z stabit sic  
ligat? vsq ad finē mōi. z veniēte anti dñi  
sto soluet: hō deo pmittere: in vltiōem iū-  
stissimā pctōz. De hō dicit Jo. i. Apoc. x. ca.  
Vidi angelū descē. de ce. hñc clauē aby-  
si z catenā magnā in manu sua: z appō-  
dit draconē serpenti anti quū qñ est diabō-  
lus z sathanas: z ligauit eū p annos mil-  
le: z misit eū in abyssum: z clauis: z ligat?  
sup illū: vt nō seducat ampl? gētes donec  
plument mille anni. z p? hō pōtūz illū sol-  
ui modico tpe. i. tribz annis eū dimidio. qz  
tāto tpe durabit seductio p fidi anti chisti-  
tate rō: qz aia eū? descēdit ad locū da-  
mnatorū p effectū: vt illos icreparet de istū  
delitare z malitia. Hoc ponit Petr? aplo-  
di. Eū? his qñ i carcere pchisti erāt spū ve-  
nicne p dicitur. i. Pet. ij. Sed quō? pō-  
practice. Prio icrepaunt magnates. i. Ale-  
xandriū magnū: Nabuchodonosor: celare  
Octavianū: z reliqñs dños: vi. Omīteris  
mi vos qñ erāt: in mō dō in tāta potentia eē-  
diuitijs: z nō credidistis i vñū deū: nec vñū  
gubernastis mōm: imo tyrānce oim iustū.  
stūtiā faciebat. Et tu Alexander qñ sic hōs  
uiter totaz Asiā possedisti: qñ p fuit rō-  
Faciebas moit piratas: z tu totū mūdū  
rape volebas. Si fecisset iustitiā: tā solū  
esset p passiōem z mortē meā z c. Deinde  
p fuit ie ad phos d. Aristoteles. o Ana-  
xagoras: Pythagoras: z alij. Omīferis  
mi qñe vos adorabāt: idola: eū cogitasset  
vñū deū: z hō demonstratū i sebolis vspū  
rātes p babat: z tñ nō sic deū glificauit  
sed euauit: i cogitatos vñū: z dicitis  
vos eē sapientes: stulti facti estis. Si vos

adorauerit, vnu deū z fruoſe viſſerit: mō ſaluaremi p mortē meā. Irē increpa-  
uit ſupboſ: anarōſ: luyurioſoſ: z ſic d' ali-  
ſo p'cōitū, zō d' ſcūſ Thō. in. ij. p. q. ij.  
ar. xxiij. q' aia ch'z deſcēdēſ ad iſeroſ p' ef-  
fecit: eōſ de ſua malitia cōſurauit z iere-  
dillitate. Q' q' dura increpatio fuit illa: et  
q'ntū terrore illiſ iuſſit: q'ſ poſſet cogita-  
re: Et iſta increpatio z trine durat in da-  
mnat: et iſta dicit p' vniū ſcie. Eſa. lxxij.  
Vermis eoz n' moriet. Ecce qd fecit i il-  
la p'ma habitatioe inferni. ¶ Scōda habi-  
tatio eſt limbo puuloz. In iſto ſolario ſūt  
oēs paruuli decedētē abiq' baptiſmo: ſi-  
ue fuerit filij ch'zianoz: ſiue filij iudeoz: ſi-  
ue paganoz. q' cū ſolo originali oēs mor-  
tū ſunt: nō h'nt aliqua penam ſenſuſ: nec  
vidēdo demōſ: nec d' igne zc. ſed t'm pe-  
nā dānt: q' puant vitiōe vna. de q' t'm non  
dolet. Sic tu agricola n' doleſ de h' q' tu n'  
eſ: q' n' p'inet ad te. ſed bñ fili' reg' do-  
leat. Irē nō dolet hō ſi n' volat. q' h' non  
p'inet nec cōuenit hōib: ſed auib. Sic z  
de puer' ibi poſit' zc. Hoc p'bat p' ſep'tu-  
m. vñ d' Job. iij. Quare n' in vulua mor-  
tū ſum: egreſſuſ d' vtero nō ſtatim perij:  
Cur excep' genibus: Cur lactat' vberib:  
bus: Nec enī dormiēſ ſilerē: z ſo mmo meo  
reſpicerē zc. Hora Reſpicerē. q' qui ſine  
grā mort' in p'cō originali t'm: non ſentit  
penā ſenſuſ: ſed bz ſerem. zō vocat taleſ  
dormiēteſ: cū de h'c em' dormiēſ ſilerē  
zc. Imo d' b. Thom. in. ij. ſen. vi. xxxij. q'  
ſpūſ pueri nō baptizati ſunt ſepati a deo  
q'ntū ad illā p'cōtōem q' eſt p' g'lam: non  
in ab eo penit' ſunt ſepati. imo ſibi p' ſigū-  
tur p' participatiōem naturalitū bonoz. et  
ita etiā de ipō gaudere poterunt naturali  
cognitiōe z delectatiōe. b. Thō. Ad iſtū g'  
locū aia ch'z deſcēdit p' effectum: nō q' deſ-  
cōſ rep' h' d' dō: ſed p' ſolādo. Nā illi ſtatiz  
cōg'uerūt aia ch'z deſcēdiſſe vnitā vni-  
uitatē: ſec' ſpām vnitatē nō viderūt: q' a-  
lioq' fuſſent h'i. Vñ poterat e'ſ dice-  
re ch'z. Laudate pueri dñm: laudate no-  
mī: q' nō eſt' in inferno inferioz dānari: ſ'  
ſi' p'cō. licz n' ſic' iuri ad pad' ſum: q' n'  
eſt' mād: z n' ſi' i' q'natū intrabit i illam  
gl'az. Et poterat ei r'ndere. Gl'ia tibi dñe  
q' n' eſt' p' hōie: cū pie z ſpūſerō in ſem-  
p'ua ſecta. Amē. Sed vi. aliq'ſ. q're ch'z

illos pueros nō libauit. Rñ. fm mēre dñi  
Thō. pre. ij. q. ij. ar. viij. Eſa ch'z q' libat  
hōieſ z ſaluat: iuxta illō Eſa deſ vira eſt  
na Ro. vi. venit i remediū p'cō. Ade. Sic  
aut' p'cō Ade ad eōſ t'm puenit q' p' ſem-  
nglem rōnem carnal' ab eo deſcēderūt: ſic  
grā ch'z ad eōſ t'm puenit q' ſpūali regene-  
ratiōe facti ſ' e' mēbia. De bz ar' ch'z ſic  
q'ſ p' fidē formā charitate: p' quā ſaluat.  
hō iuxta illō. Juſtificati gratis per grāz  
ipſi' z p' redēptiōem q' eſt in ch'z teſu: quē  
p'p'ſit de' p'p'itatorē p' fidem in ſanguine  
ipſi'. Ro. ij. Puert ar' q' cū ſolo originali  
deſcēderūt: nullo mō fuerūt p'cōp'et' fidet'  
Nec em' fidē p'p'ia h'c potuerūt. q' ſi ba-  
buerūt vltimū lib' arbitrij. nec q'ſ p' fidē pa-  
rentū: aut p' aliq'd fidet' ſacri' fuere a p'cō  
originali mūdari. Et iō deſcēſuſ ch'z iſt' ad  
inferoſ: hōſ pueroſ n' libauit a limbo: ſz  
ſmāz b. Thō. Et ſic p' ſcōda p'p' Terita  
bitatio inferni ē loc' purgādoz: in q' ſunt  
oēs q' cū p'cōſ venialib: hinc m'grauerūt  
vlt' reatu pene t'paliſ debite venialit' vel  
mortali h' remiſſo. De q' vide qd ſep'tū i ſer-  
monib: q'dragēſimalib: de p'cōſ i genere.  
arti. iij. vbi agit de p'cōſ venialit'. ſer. ij. vbi  
agit de purgātoz. pre. ij. Ad iſtū g' locū  
aia ch'z p' effectū etiā deſcēdit. Sed quō-  
eſt dubitatio. Nāz q'rit ſcūſ Thō. pre. ij.  
q. ij. ar. viij. Vñ ch'z ſuo deſcēſu ad iſe-  
roſ libauit aiaſ a purgātoz: vbi dicit q'  
deſcēſuſ ch'z ad inferoſ liberatoz' fuit in  
ſtute paſſiōis ipſi'. paſſiō aut' ei' nō habu-  
it t'pale ſtute z t'raſtōnā: ſed ſempit'nam.  
fm illō Heb. z. Vna oblatiōe p'ſūmauit  
ſcificatoſ i ſempit'na. Et ſic p'z q' n' habu-  
it tūc maiorē efficacā paſſiō ch'z q' habet  
at nunc. Et iō illi q' tūc fuere taleſ q' nunc  
ſūt q' in purgātoz detinent nō fuerunt a  
purgātoz libati p' deſcēſū ch'z ad iſeroſ.  
alioq' nulluſ mō eēt in purgātoz. q' il-  
liſ ſuffragareſ p' paſſiōis ch'z nunc: ſic z  
tūc. Si q' aut' inuert' ſ' iſt' taleſ q'leſ etiāz  
nūc: ſtute paſſiōis ch'z a purgātoz libe-  
rant: taleſ nihil phibet p' deſcēſū ch'z ad  
iſeroſ a purgātoz libatoſ eē: ſz b. Thō.  
vbi ſ. Inuent' t'm m'gr' n' Vincētū in q'dā  
ſer. dicere: q' dicitū b. Thō. eſt v'z de rigo-  
re tur' t'm de dulcedine mie z cōtar' q' cere  
z parib: ſualer rigoz. v'z notā legiſte i. l.  
Placuit. L. de iudi. p'cō p'cō credi q' oēs





de purgatorio fuerit p. uelatum ad inferos libati. Probat h. silitudie: auctoritate: rone. Silitudo est ista. Qm rex intrat nouit aliqua sua ciuitate in q. ad huc si fuerit: r. transiens p. curia/ uideri carceratos p. rones: r. clamantes. Dne mia r. rex interrogat: q. re s. ista carcerati: Si p. p. interesse p. r. no. dz. de rigore illos libare. sec. si sili. p. p. offensa reg. D. in purgatorio nullus p. p. ter interesse p. r. sed p. p. offensa dei. Cum ergo fuit i. tanua: ocs. clamauerunt: Dissidia dne mia. Pie g. p. d. credi q. o. r. tuc extraxit. Et videtur p. bart. auctoritate. Et dicitur i. gloria dei p. r. Dedi te i. fed. plus ut suscitares terraz: ut diceret hie q. vincit sunt: exite: r. hie q. in tenebris: reuelamini. Et dicitur. Nota ut suscitares terraz: s. p. missio. s. vice etno. p. d. cado: ad qua. ges. n. mis. dormieb. Sedam silitudine de papa nouiter creato: q. facit dar in indulgentias deuote petentib. Papa at. i. xpus est maioris m. die. Et illis de purgatorio deuote petentibus debuit p. ere. Ad h. facte auctoritas. Et dicitur. Sp. s. d. n. sup. me. eo. q. v. n. t. r. me: ad ann. d. d. u. m. s. u. e. r. i. o. m. i. t. t. me: ut meder. p. r. i. t. e. c. o. i. d. e. r. p. d. i. c. a. r. e. e. a. p. r. i. u. i. s. i. n. d. u. l. g. e. n. t. i. a. r. clausis a. p. t. i. o. e. z. Nota sup. me. i. n. q. u. i. d. o. s. a. h. r. e. c. e. d. e. s. c. e. t. s. u. p. e. u. m. s. p. u. s. d. n. i. r. e. c. e. o. q. v. n. p. e. r. i. t. m. e. Na. scis q. res vnct. e. moll. Gerat vnc. v. e. s. s. m. o. l. l. i. s. z. m. i. s. e. r. i. c. o. r. s. Et p. d. i. c. a. r. e. s. l. post. sine. v. i. r. e. c. a. p. t. i. u. i. s. s. e. r. i. t. i. b. i. n. p. u. r. g. a. t. o. r. i. o. i. n. d. u. l. g. e. n. t. i. a. r. e. R. o. a. u. r. q. u. a. a. l. l. e. g. a. t. e. i. s. t. a. Na. legif. q. erat q. dam religiozus qui defunct. appuit cuidaz. s. o. c. t. o. r. e. l. i. g. i. o. s. o. d. i. q. in purgatorio erat p. d. e. n. a. t. u. s. r. d. e. b. e. a. r. s. t. a. r. e. i. b. i. p. r. y. a. n. o. s. r. p. e. r. i. t. a. b. e. o. a. l. i. q. s. u. f. f. r. a. g. i. a. z. i. l. l. e. d. i. c. i. t. p. e. o. v. n. a. m. i. s. s. a. m. z. s. t. a. t. i. a. s. c. e. d. i. t. a. d. c. e. l. u. m. s. i. c. i. p. e. p. o. s. t. m. o. d. u. z. r. e. u. e. l. a. u. i. t. Hoc. e. x. e. p. l. u. s. l. e. g. i. f. d. e. v. i. r. a. f. r. a. t. r. n. o. z. Dic. late. totu. e. x. e. p. l. u. s. F. i. a. t. g. a. r. g. u. m. e. n. t. u. s. a. m. a. i. o. r. i. Si. m. i. s. s. a. i. l. l. a. l. i. b. a. u. i. t. a. n. i. m. a. m. i. l. l. a. a. p. u. r. g. a. t. o. r. i. o. i. n. q. u. a. m. a. g. s. h. d. i. c. e. d. u. i. e. d. m. i. s. s. a. s. o. l. e. n. t. i. q. u. a. c. h. i. s. c. a. t. a. u. i. t. i. a. r. a. c. r. u. c. e. s. p. o. i. b. u. s. v. i. u. i. s. z. d. e. f. u. e. r. u. s. No. t. a. r. e. p. o. t. e. s. h. q. u. o. c. h. i. s. t. u. s. d. i. c. i. t. d. u. a. s. m. i. s. s. a. s. s. p. u. a. r. a. i. n. v. l. t. i. a. c. e. n. a. z. a. l. t. e. r. a. p. u. b. l. i. c. a. z. s. o. l. e. n. t. i. n. a. r. a. c. r. u. c. e. s. Vide. i. n. o. c. t. a. u. a. c. o. r. p. o. r. i. s. c. h. i. s. s. e. r. m. o. d. e. q. i. n. c. i. p. i. t. A. c. c. i. p. i. t. e. z. m. a. p. r. e. i. j. z. i. s. e. r. r. x. i. j. p. i. j. Q. u. a. r. t. a. b. i. t. a. t. i. o. i. n. f. e. r. n. i. e. s. t. l. i. n. p. r. e. c. e. t. o. r. i. u. i. n. q. u. e. r. a. t. a. n. i. a. G. o. l. i. t. A. b. i. a. a. I. s. a. a. c. z. c.

De gloriosissima christi resurrectione  
Sermo xx

Fides tua te

saluum fecit. Luc. xvij. Sequit hodie predicare de qro articulo si dei prineere ad chm huanitate. vics de ei? glissima resurrectione. Qui sic in symbo/ lo aplico pponitur. Tertia die resurgetur a mortuis. Et huc posuit b. Bartholome? In simbolo aut Niceno sic descript. Et resur. ter. die fm sep. Et de h erit fmo nr. Salutes vgo Maria. Pro fundamen to fmonis q est de resurrectione chsi/ orit theologiais questio.

Querit vtrq chis resurrectionem suaz manifestauerit sufficientib argumentis. Arguit q no. Nihil em post resurrectionez chis discipul ondit qd angeli i corpib ap parates ondere n pnt. qz se in effigie hua na ostenderit: z comederunt: loqndo. z n no habuerit vera corpa. igit. In oppositu: Illa argumeta fuerunt sufficientia qbz me/ diantib discipuli chm ipm chm p resur/ rectione vere cognouerit. sed mediantib argumentis q chis demonstrauit post resur rectionem chm discipuli coguerunt chustuz esse chm. igit chis resurrectionem suaz ma nifestauit sufficientib argumentis. Et sic q fito manet p vtraz pre dubia. Ad qsti one rinde ndu est fm Tho. in. q. lv. arti. vj. Cu chis sua resurrectionem duplr manife/ stauerit. s. in testimonio z argumeto seu li gno. Vtraz manifestatio i genere suo suf fices fuit. Prima qde: qz vltus e testimo/ nio duplita: q ncurz refelli potuit. s. ange loz: qm mterib apparuerit: vt h Lu. vi. Sca: qz ostendit sua resurrectionez fuisse vera qz pre cogitis: qz palpabile pbuit. pa/ ter de Tho. ostendit fuisse humanu qz vide runt: ostendit ipm esse: ostendedo ei/ carnes vulnez: et dicit Tho. Infer zc. Et pre aie nutritie: qz comedit. sensitue: ad interrogata n debebat. intellectiue: qz discer nebat de se: pntu: ondit seipm hie diuinaz natura. qz vidensib discipulis ascendit i ce/ lu. Jo. ij. Nemo ascendit i ce. nisi q desc. de celo fuit: qd est i celo. Qndit etia resur/ rectionis gliam p h q iandis clausis intra/ uit ad discipulos. z p h q statim euanuit. Lu. vl. Ad argumentu dz q angeli non allecebant se boies qe vt chis. Et alif h d/

bat corp angel: aliter chis. aliter comede bant angeli: aliter chis. ideo no sequit qn chis sufficientib argumentis sua resurrectio ne manifestauerit. Et hoc est fides nra de q fit sermo supra pba zc. Pro introdu ctione materie pdicande qd dz in symbo/ lo Niceno: fm septuras: qro/ qre istd veru bu/ Scdm septuras: ponit in h articulo plus qz in alijs: Pro cui? solutione qstiois est notandū: q qnto aliqd est magis diffi cile ad intelligendū vel credēdū: tato ma/ ior declaratioe z firmatioe indiget. In ter ceteros aut articulos fidei/ null? ali? fu it difficilior ad credendū qz articu? resur/ rectionis. In aplis pdicantib fide chisti p mōm: valde difficulter fides resurrectiq onte ingredi poterat in corda audientiu. sic patz de pbis audientib Paulū pdicare Athenas zc. sic legit Act. xvij. et sepsi s. ser. xv. de resurrectione corpoz huanaz. U de ibi pre. j. Et qd miz d pbis: cu etia ipi apli cu mag difficultate h crediderūt: Un legit Lu. xxij. q tres Parte a monumē to regresse nūciauerūt aplis chm resurre xisse. et vna st an illos qm deliramēta pba ista: z no credebāt illis. Un z Tho. apls q dixerat Lam? z mortuam cu illo Joā. xj. qn apli dixerūt ei: Quidim? dnm: n cred idit eis. Posat ar dicere. Quid me vulo tis trufare: qn chis erat i cruce et iudel. p mittebant ei se credituros in eu: si descen deret de cruce: no potuit descendere. et nūc dicit q resurrexit a mortuis: No credo: qz nisi videro in ei? manib fixurā clauoz: et mittā digitū meū in locū clauoz: z mittā manū meā in lar? ei? no credā. Jo. xx. vū Dar. vl. Recubētib illis vndeci appuit illis ielus: z exprobrauit incredulitatē illoz rū z duritiā cordis: qz his q viderant euz resurrexisse no crediderāt. vñ vt dz Amb. in li. de figib. etiā virgini asserēti chm re surrexisse: nolebāt apli credere. Qz igitur erat valde difficile ad credēdū chm resur rexisse: posuerit scilicet ptes in Niceno cōcilio pdicta pba: fm septuras. qst di. No solū h fides catholica tenet: sed et septuraz au/ sozitate firmat. Et suplerit istuz modū lo qndi ab aplo dicere. Tradidi vob i pms qd z accepti: qm chis mortu? e p pccis no/ stris: et qz sepul? est z resurrexit tertia die fm septuras. j. Coz. xv. Lū g z autoritas



Nicent cōcilij z apli Pauli dicat: q p scri-  
pturas resurrectio chri z firmat: Videam  
mus mō p q̄s scripturas z quō. Et q̄ sup  
sūū esset chri resurrectioem noui testi scri-  
ptur; astruere: restat vt videam? scripturas  
veter; testi: q̄b̄ h̄mōi resurrectio z firmat.  
Dupl; ar̄ scripturē sacre veter; testi iesu chri  
sūū dei resurrectioem futurā p̄mōstrab̄r.

Primo p̄ p̄phetalem p̄nūciationem.  
Secundo p̄ figurale significationem.  
Primo p̄ p̄phetale p̄nūciationē zc. Et  
licz m̄te p̄pheticē repiant in veteri testō de  
resurrectioe p̄nūciatō: tñ in p̄nti sermōe suf-  
ficiet tres allegare. P̄ia erit David. Se-  
cūda Dichee. Tertia Jacob. Prima ḡ  
p̄phia ē David: q̄ loq̄ns in p̄sona chri: sic  
ait. Prop̄ h̄ letatū est cor meuz: z exulta-  
uit lingua: in sup̄ z caro mea requiescet in  
spe: qm̄ nō derelinq̄s aiām meā in infer. nec  
da. san. t. vi. corruptioez. p̄. xv. Que h̄des  
p̄ba nō p̄nt ad s̄am intelligi de ipso Da-  
uid. Nulla em̄ scriptura docet q̄ corp̄ Da-  
uid nō fuerit corruptū. Vñ d̄r Petrus q̄  
David defunct? ē z sepult? z sepulchru;  
et ap̄d nos ē vsq̄ in hodiernū diē. Act. ii.  
Op̄oz ḡ intelligi p̄ba p̄dicta de ch̄o in  
cui? p̄sona ip̄e David loquit̄r. Propter  
hoc. i. p̄p̄ resurrectioez meā q̄ infra pontif:  
letatū est cor meū: quia resurrectio separa-  
erat cā leticie ordinate ip̄i ch̄o. Tertiu;  
do em̄ boni expectati est cā delectationis:  
qz p̄pter certitudinē obrinēdi bonū futurū  
iā ap̄ h̄c d̄it q̄s p̄ns. et sic est cā delectatio-  
nis: q̄ est de bono app̄hensio vt p̄nti. Hora  
q̄ h̄ in ch̄o n̄ fuerit spes. put̄ est virt? the-  
ologica: eoq̄ ab instanti p̄ceptōis frueba-  
tur deo fructioe b̄rā: et sic erat ibi tentio z  
visio: q̄ nō st̄t cū spe. iuxta illd̄ Rom. viij.  
Qd̄ vider̄ q̄s: qd̄ sp̄at: Spes ei h̄z deū nō  
habitu p̄ obiecto. tñ in ch̄o fuit spes gl̄ie  
corp̄is an̄ resurrectioez: quā a deo expecta-  
bat. Sequit̄: In sup̄ z caro mea req̄. i. spe.  
scz resurrectiois future. qm̄ n̄s vere. aiām  
meā in inferno. i. i limbo scōz. parz: vbi aīa  
chri fuit i triduo mortis. Nec dabis sc̄m̄  
tuū. i. corp̄ meū totat̄ impollutū: videre  
corruptioez. i. incineratioez v̄l putrefactio-  
nē. Fuit tñ ibi corruptio: accipiēdo p̄ mor-  
te. qz corp̄ chri fuit p̄ mortuū p̄ separatioez  
aīe. Horas mibi se. vias vite: accelerādo  
ip̄e resurrectiois mee. Adiplebis me leti-

ria cū vul. tuo. qz tūc gl̄ia aīe chri quā hab̄  
buit a p̄ncipio: z q̄ p̄stitit i vidēdo deū fa-  
cie ad facie: fuit derivata ad corp̄ in sua  
resurrectioe. qz tūc habuit corp̄ gl̄iosum.  
Delectatioes in dex. tua: qz chris affip̄e  
ad dextrā p̄ris: sic d̄r Bar. vi. Et d̄ns q̄  
d̄ iesus postq̄ locut? ē eis: affip̄e in celo  
lū z sedet ad dextrā dei zc. Nec expositio  
ē s̄m̄ Nicolaū d̄ Ly. p̄ maiori p̄re. Ad istē  
facit p̄phia David p̄. xxix. vbi sic ait i p̄so-  
na chri. Ad te d̄ne clamabo: z ad deū me-  
um des̄cabor. Que vtilitas i sanguem.  
cū descēdero i corruptioez: Nunq̄d p̄nti.  
pul. aut annū. p̄. i. Audiuit d̄ns z miser-  
tus ē mei. d̄ns facit? ē adiu. me? Conuer-  
plan. meū in gau. mibi: cōc. lac. me. z ar̄  
cūde. me leticia vt cā. tibi gl̄ia mea: nō  
cōpū. d̄ne de? me? i. ef. p̄. tibi. Ad istē p̄.  
iij. Ego dor. z sop̄. iij. z exur. qz do. sul. me  
Que p̄ allegās Aug. xvij. de ciu. di. ca.  
xvij. d̄r. An forte q̄s ita d̄ipit vt credat  
velut aliqd̄ magnū nob̄ idagare voluisse  
p̄pham q̄ dormient z surrexit: nisi somn?  
iste mors eēt. z eutgl̄atis resurrectio: quā  
de ch̄o sic opozuit p̄phari: Ad istē p̄.  
xl. Inimici mei d̄r. ma. mibi qm̄ mor. z pe-  
no. ei? zc. q̄ sequunt̄. Et. i. Nunq̄d q̄ dor.  
nō adij. vt resurgat: Qd̄ Aug. vbi d̄. expo-  
nit etiā de resurrectioe chri z morte quā  
sibi iudei intulerūt. Sed vt ait ibi Aug.  
ip̄os iudeos rā magnū nefas n̄ impune fa-  
cturos: p̄sequit̄r idicari p̄sbo d̄. Et em̄ h̄  
pac̄. m. in q̄ spe. q̄ ede. pa. m. Et. i. Tu d̄  
d̄ne mi. mei. z re. mer: z retribuā eis. Quis  
h̄ iā neget q̄ iudeos post passioez z resur-  
rectioem chri de sedib; suis bellica strage  
z excidio fundit? eraditatos videt: Quo-  
sus em̄ ab eis resurrexit: z reddidit eis in-  
terim tēporaneā disciplinā: excepto qd̄ nō  
correct̄. seruat qm̄ viuos z mortuos iudicā-  
bit. Nā d̄ns ip̄e iesus ip̄m traditōe suā  
p̄ panē porrectū ondes ap̄ste: h̄c etiā ver-  
sum p̄. but? cōmemorauit: z i se d̄xit. Iste  
tū. Quin edebat pa. me. amplauit sup̄ me  
calcaneū su. Qd̄ aut̄ ait: In q̄ sp̄a: non  
zgruit capiti. sed corp̄. nec qm̄ nefecibat  
eū ip̄e saluator de q̄ an̄ iā dixerat. Vñ? et  
vob̄ diabol? zc. Nec ille. Secūda auto-  
ritas h̄z a p̄pha Dichee: q̄ loq̄ns i p̄sona  
chri: sic ait. Ne letet? inimica mea sup̄ me  
qz cecidi: z iurgā: cū sedero in tenebr; d̄ne

lar mea e. dicitur vij. Et sicut yba chrl ad  
 synagoga dicitur. Ne letetis int. m. sup me  
 q. cecidi. s. p. morte. cōsurgā. s. tertia die. cū  
 sedero i tenebris. i. in limbo parz. dñs lux  
 mea e. q. dicitur erat cū corpe i sepulchro  
 z cū aia i limbo. Tertia auctoritas scrip-  
 turā Gen. xliij. de Jacob bñdicere filijs su-  
 is: inf q. cū loqret ad Judaz: sic ait inter  
 cetera. Latul? leonis Juda ad pdā ascen-  
 disti fili mi: regefcēs accubuiti vt leo z q  
 si leona. Quis suscitabit eū? Pro cui? itel-  
 lectu notādū: q. chris fuit d tribu Juda sic  
 pdat in genealogia q. terit Bar. j. Et sō  
 Jacob h pccies pphavit i psona Jude qd  
 futuz erat. Nota g. tria in ista prophetia.  
 Primo: q. Jacob vocat chm leonē: dū  
 dr. Latul? leonis Juda. z h pph pntē pso-  
 ne hie iunctibile. Cui pccidat etiā Jo. in  
 Apo. vi. Hic leo d tribu iuda radit da-  
 uid: apte libz z solvere septe signacla ei?  
 Apo. v. Secō ad pdā ascēdisti zc. h fu-  
 it iplēti in chō qñ ascēdit i cruce: z mō-  
 tu? dēscēdit i limbū: z ibi pdā inferni tu-  
 lit: q. inde teros ptes extraxit: z ad celum  
 ascēdit illas ad celū introduxit. iuxta illd  
 p. Ascēdisti i altū: cepisti captivitatē zc.  
 Tertio dr. Regefcēs accubuiti vt leo. Et  
 infra. Quis suscitabit euz? Dī de leone q  
 generat filios mortuos q. die tertio susci-  
 tat suo rugitu. Sic z de? iesum chm filiū  
 suū mortuum resuscitavit voce p. ruz sue.  
 Et iō chis affimilat in sua resurrectione le-  
 onē. iuxta illd. vicit leo d tribu iuda. Apo-  
 ca. vi. sic in sua passione agno. Joā. j. Ecce  
 agn? dī. Et sic p. q. p. septuag. pphetales  
 chm resurrectione p. signat. T. Secō p. figu-  
 ras scripturales chm resurrectione p. signat.  
 Et in mlt. qdē loc. hī de hac resurrectione  
 glosa figura. ied duas tm cā breuitat. res-  
 p. rā. Pna hī de Salone Judic. xvj. q. me-  
 dia nocte tulit portās Baze ciuitat. pbi-  
 lūm: z portavit eas ad p. ticez montis.  
 Salō feat chm. Baza q. interpretat mu-  
 nica iherū. Philitēi sūt ipi iudei zc. Glos-  
 deisti figura ter. p. p. vij. Et dic cā st  
 ibi eā nō recitasti: q. mag. h cōp. p. Se-  
 cūda figura hī de Jona q. sterit tribz die-  
 bus z tribz noctibz i vetre ceti. D. c. histo-  
 riā sic hī Jone. j. z. ij. ca. Dō nota ex posi-  
 tione figure. Nautis nō poterat evadere nī-  
 si Jona p. t. fuisset i mare. Quid p. na-

uem nisi hōana natura intelligit. Nō p. nō  
 cipiū navis. s. proza est stricta: in medio ē  
 lara: vbi stat arbor: z velū. puppis etiā est  
 stricta: sed nō tantū qñtū in proza. Ita natu-  
 ra hōana fuit in pncipio stricta. s. soluz in  
 Adā z Eva. postea p. i medio fuit āpla.  
 s. s. tpe romani imp. in q. tpe fuit āpla nu-  
 mero boim z honore tpali: vt p. in popu-  
 lo romano apd quē tunc erat monarchia  
 ton? mōi. et in hīpe. s. Liberij impatoris  
 successor. Octavianū anno. xv. fuit arbor  
 z velū. Arbor ē crux chm. Tñ cātat ecclia  
 Arbor decora fulgida ornata regz purpu-  
 ra: electa digno stipite rāctā mēbra rāge-  
 re. Itē alibi. Crux fidelis inter oēs arbor  
 vna nobilis: nulla filia talē p. fert fronde  
 flore germine: dulce lignū: dulce clauos  
 dulce pād? sustinēs. Itē Lanf. vij. Sub  
 arbore malo suscitavit te: ibi corrupta est  
 mī tua. ibi violata ē genitrix tua. Fuit ē  
 velū albū. s. caro chm alba in arbore crucis  
 posita. et cū alio velo z arbore nō pōt hō  
 nauigare ad portū padis. Post chm qd  
 incepit stringi: sicut nūc. q. sum? qñ i pup-  
 pi istī? navis: q. sum? in fine mōi. j. Cor.  
 x. Nos sum? in q. sines seculoz venērit  
 et sum? valde d. m. n. i. guerris: pestilēti-  
 zis zc. Nautis g. ista erat in magna fortu-  
 na: q. oēs picitabant naufragio infernali.  
 Ps. Quis ē hō q. vivit z nō vi. mor. e.  
 a. s. de ma. inferi: q. non potuit liberari nisi  
 Jona mitteret in mare. Jona interpretā-  
 tur colūba vel dolens: et feat chm q. fuit  
 colūba p. p. simplicitatē z puritatē vī-  
 tē z plenitudinē grē. iuxta illd. Plenū grē  
 z p. itat. Joā. j. Itē dolens in passione. iux-  
 ta illud Tren. j. O vos oēs q. trāstis per  
 viā: attendite z videte si est dolor sic dolor  
 meus. Fuit g. Jona. s. chis missus i ma-  
 re. s. amaritudinē mortis: et cer? siue bale-  
 na apuit os suū. s. infernus: z deglutit il-  
 lum tribz diebz z noctibz. z tandē ex impe-  
 rō dī patz p. ticez euomit euz. q. die ter-  
 tio resurrexit ex impio siue diuinitatis. et  
 postea p. ticeuit Amic. cuius predicatio-  
 ne saluata est illa ciuitas. Et quo signat  
 q. postq. chm? resurrexit predicavit per  
 apostolos mō: et sic mōs saluatus est. et  
 nautis. i. natura humana liberata ē a nau-  
 fragio infernali. Dinc est qd dicit saluator  
 Barthei. xij. Sicut fuit Jona propheta



In vltre ceti tribu dieb; z tribu noctib; sic  
ertit fili? hois i corde terre tribu dieb; z tri  
bus noctib;. Est aut; notandū q; i hac nar  
ratōe tridui ē figura qdā q; vocat synecho  
the. in q; accipit ps. p. toto. q; figura sepru  
ra frequē vtit. Nā i die veneris sc̄ta stetit  
ch̄s qdā pre diei i corde terre. sc̄a nona z  
vltia: q; accipit p. tota die cū pcedenti no  
cte. die s̄o sabbati cōplera cū nocte pcedē  
ti etiam stetit. In die s̄o dñica stetit tota  
nocte: cū q; accipit seqns dies: q; mō nox  
pcedit diē. z sic p. figurālē significatiōem  
ch̄i resurrectio p. mōstrat

De rōnib; q̄re ch̄s resurrex  
it Sermo. XXI.

Fides tua te

saluū fecit. Luc. xviij. Sup ser  
mōe p̄mo dicitū ē quō p. scri  
pturas veteris testamēti ch̄i resurrectio  
cōprobaf. mō intēdo p̄dicare de eodē arti  
culo: q̄re op̄uit ch̄m resurgere. Salutes  
s̄go Maria. zc. Pro fundamento s̄mo  
nis ouit theologicis q̄stio  
Querit: vtrū discipuli sicut post resur  
rectiōem ita z in p̄curo resurrectiōis des  
buerint ch̄m videre resurgētē? Arguitur  
q; sic. Ip̄t discipuli vidēt resurrectiōem  
Lazari/ q; fuit inditiū resurrectiōis ch̄i:  
igit a s̄li debuerūt videre resurrectiōem  
ch̄i. It̄ oppositū: ch̄m viuētē oculata fi  
de vidēt quē sc̄auerāt mortuū. Sed sicut  
ad v̄s̄iōem br̄am puenit p. audituz fidei:  
ita ad v̄s̄iōem ch̄i resurgētis pueniunt  
hoies p. audita ab angel. s̄ discipuli sicut  
post resurrectiōem ita z i p̄curo resurrecti  
ōis nō debuerūt videre ch̄m resurgētē.  
z sic questio manet p. vtraq; parte dubia.  
Ad questioē respōdendū ē s̄m Tho.  
ij. pre. q. lv. ar. ij. sc̄. Resurrectio ch̄i nō  
debit videri imediate ab hoib;: s; eis des  
buit nūciari ab angel. qd̄ p̄z. Nā q; s̄ sup  
hoies sūt eis p. angelos manifestada: q̄a  
talē ordinē de<sup>o</sup> in rebo instituit. Sed ch̄i  
stus resurgēs nō resurrexit ad v̄s̄ā cōiter  
oib; notā: sed ad imortalē z p̄formē deo:  
s̄m illō ad Roma. vj. Qd̄ em̄ viuūt viuūt  
deo. V̄s̄i d̄r Lazar? sup Dar. q; iō ange

lus p̄mus resurrectiōis ē index: yr qdā s̄ad  
mularu paternē volūtatē resurrectiō nū  
ciaret. igit. Ad argumentū d̄r. q; nō ē s̄i  
mule: q; Lazar? ē resuscitāt? ad v̄s̄ā talē  
q̄lem pus habuerat: q; cōem hoim netit  
am nō trāscēdit. z nō est sic dicēdū de ch̄i  
sto: z hec est fides n̄ra de q; fit s̄mo: iura  
s̄ba. Pro declaratiōe hui? materie et  
cōplemeto s̄mōis est notādū q; p̄to vera  
est i sc̄ā theologia q; necessariū fuit J̄sū  
ch̄m filiū dei resurgere octo rōnib;: q; v;  
aliq; tāgit b. Tho. pre. ij. q. liij. ar. j

Prima p̄t diuie iusticie cōmēdatiōem  
Sec̄da p̄t fidei n̄re instructiōem,  
Tertia p̄t sp̄ei n̄re subleuatōem  
Quarta p̄t v̄re n̄re i formatiōem  
Quita p̄t desolatoy p̄solatiōem  
Sexta p̄t sc̄pture sacre adimpletiōem  
Septima p̄t iudeoy p̄siliōem  
Octaua p̄t ianue ap̄tione  
Prima s̄ rō zc. Pertinet em̄ ad iustici  
am diuina exaltare illos q; p̄t deū se bo  
miliauerūt. Luc. j. Deposuit potētes de  
sede z exaltauit hūiles. Et Lu. xvij. Qui  
q; se humiliat exaltabit. Sicut etiā vido  
mus s̄m iustitiā hūanā q; illi q; multa ma  
la fuerūt p. republica palli/ vel p. suo v̄s̄o:  
p̄m̄tari merēt ab eis. V̄s̄ z qn aliq; vult  
petere a d̄no suo aliqua gr̄am vel b̄nificiū  
nihil p̄t meli? allegare q; d̄na z laboy  
res q; p. d̄no passus ē. Quia igit ch̄s p̄  
pter charitate z obediētiā dei se humiliat  
uit z exinanuit vsq; ad mortē: mortē autē  
crucis: iuxta illō Phil. ij. Humiliauit se  
metip̄m facē? obediēs vsq; ad mortē: mor  
tē autē crucis. It̄ oportuit s̄m diuina iustit  
iā vt ch̄s exaltaret vsq; ad gl̄iam resur  
rectiōis. Hec erat sufficiens exaltatio solū  
aia q; gl̄iam p̄secuta erat ab istāri cōcepti  
ōis. Nō solū em̄ ania s; totū cōpositū z  
p̄r etiā corp? fuerat p. h̄m̄itaz passiois  
afflictū: z iō debuit etiā corp? p. resurrecti  
ōis gl̄iam exaltari. V̄s̄i Luc. vi. Op̄uit  
ch̄m pati z ita itra. i gl̄iaz suā. Hāc rōnē  
affiqr̄ apls vbi s̄. Phil. ij. Quia postq;  
dixerat: hūiliauit semetip̄m fac. obe. vt. ad  
mortē. subdit Propter qd̄ de<sup>o</sup> extrauit illū:  
z dedit illi no. qd̄ ē sup oē no. vt i noie Je  
su zc. V̄s̄i ps. i p̄sona ch̄i sic ait. Dñe p̄  
basta me z cog. me tu co. sel. me. z re. mea.  
ps. cxxvij. Et loquit ch̄s p̄n s̄m q; h̄ōt

In die p̄ba. me. Glo. exp̄m̄ct̄is: vt  
 i passioe. r̄ cogit̄is mei resurrectioe. Ad  
 d̄c̄ eū nouisse tūc q̄ a n̄ nouer̄: s̄z alys  
 tūc noū fecit: que a n̄ nō fecer̄: ita r̄ p̄  
 banys alys oīdit. Tu cogit̄is. t. uoluit̄  
 approbare: qd̄ fm̄ uolūtate tuā factū est.  
 Sessioe meā. i. hūilitate in passioe. r̄ res  
 urrectioe meā. i. gl̄ificatiōem meā in re  
 surrectioe. ¶ Secda rō p̄p̄ fidei n̄re instru  
 ctioe siue p̄firmatiōe. Nā p̄ ei⁹ resurre  
 ctioem p̄firmata ē fides n̄ra circa diuina  
 te ch̄i. Si em̄ nō resurrexisset/ nulla yrili  
 tas p̄secuta fuisset ex morte ei⁹: sed pon⁹  
 scandalū r̄ p̄ditio fidei: vt p̄z i apl̄is/ qui  
 oēs i morte ch̄i p̄didit̄ fide: r̄ relicto co  
 fugerūt: iuxta illd̄ Sacha. xij. Percutiam  
 pastorē: r̄ dispergēt oues greḡ. Un̄ etiā  
 duo discipuli de q̄b̄ legit̄ in euāgelio Tu  
 cercor̄ebat. Nos at̄ sp̄bam⁹ q̄ ip̄e eēt re  
 deptur⁹. It̄. Lu. vi. Un̄ apl̄o. Si ch̄is nō  
 resurrexit inanis est p̄dicatio n̄ra: inanis ē  
 fides n̄ra. j. Cor. xv. Oportuit q̄ ch̄is re  
 surgere vt fides ch̄i q̄ mortua erat i cordi  
 bus apl̄oꝝ. Discipuloꝝ reuolueret in eis.  
 r̄ crederēt ip̄um eē uer⁹ deū r̄ uer⁹ hoīem:  
 r̄ resurrexisse in humanitate ex potentia  
 diuinitatis: nō sicut alij resuscitati sūt r̄c.  
 Hāc rōne ponit p̄s. loq̄ns i p̄sona ch̄risti.  
 ps. xix. di. Ad te dñe cla. r̄ ad deū meum  
 dep̄cabor. Que uir. i san. meo dñs descē. in  
 coi. Nunqd̄ p̄si. tibi pul. a. an. ye. t. Audi  
 uit. do. r̄ inf. ē me: dñs fac. ē ad me. Lō  
 ner. plac. me. i gau. mi. p̄ci. fac. me. r̄ circū  
 me leni. Hora q̄ uirilras i sanguie meo. i. i  
 effusioe sanguis mei: dñs descēdo q̄si p̄ q̄si  
 dñs grad. s. a captōe i sp̄ta. a sp̄tis r̄ coꝝ  
 lap̄is i dānatiōe. a dānatiōe i crucifixi  
 oē. a crucifixōe i corruptiōe. s. i mortis: i  
 corruptiōe. i. i morte. q̄si dīcar: nulla erga  
 uiuos: q̄uis yrilitas fuisset erga aīas san  
 ctos parz. Si em̄ statū nō resurgo/ corru  
 ptus fuerit corp⁹ meū: nemini annūctia  
 do: nullū lucrabor. r̄ ita patuit p̄fessio: vt  
 exponit Glo. Nunqd̄ p̄st̄ebl. tibi puluis  
 ¶ Tertia rō p̄p̄ ip̄e n̄re subleuatiōem. q̄  
 tu uidem⁹ ch̄is resurrexisse q̄ ē caput n̄m  
 sp̄m⁹ r̄ nos resurrecturos i uita gl̄iosam  
 cū q̄ntoz dotibz corp̄is. s. i impassibilitate/  
 subtilitate/ agilitate r̄ claritate: sic r̄ ch̄is  
 sus resurrexit. Hāc rōne ponit apl̄us di.  
 Si ubi p̄dicat q̄ resurrexit a mortuis:

quō qd̄ dīcūt i nob q̄ resurrectio mortu  
 oīū nō ē: Et infra. Nūc at̄ ch̄is resurrexit  
 a mortuis p̄mitte dormitū: qm̄ qd̄em p̄  
 hoīem mors: r̄ p̄ hoīem resurrectio mor  
 tuoz. Et sic i Adā oēs moriunt: ita r̄ in  
 ch̄io oēs uiuificabunt. j. Cor. xv. Quing  
 imo multo mag⁹ abūdat uita p̄ ch̄m q̄  
 abūdauit mors p̄ Adā. Un̄ Rom. v. S̄z  
 nō sicut delictū r̄ ita donū. Si em̄ yn̄tus  
 delicto multi mortui sūt: multo mag⁹ gr̄a  
 dei r̄ donū i gr̄a yn̄i⁹ hoīs Iesu ch̄i i plu  
 res abūdauit. Subleuat̄ sp̄s i nob ad  
 resurgēdū: ex h̄ q̄ ch̄is resurrexit a mortu  
 is. Un̄ Pil. ij. Saluatorē expectam⁹ do  
 minū n̄m Iesuz ch̄m: q̄ reformabit cor̄  
 pus hūilitatis n̄re: figuratū corpi clari  
 ue. Et sic ēt sp̄bat scribis Job: q̄z sciret  
 nōdū ch̄m resurrexisse: tñ credēs ip̄m re  
 surrectur⁹. Scio inq̄t q̄ redēptor me⁹ uir  
 uit r̄ i no. die de ter. sur. sum: r̄ i car. mea  
 vi. deū sal. me. Job. xix. Hora: scio. s. p̄ cer  
 titudinē fidei: q̄ redē. me⁹. vi. i. ch̄is uiuit  
 cēntialit̄ fm̄ diuinitatē: q̄ tūc nōdū erat  
 de⁹ h̄o. Videbo deū sal. meū: q̄si di. Ocul  
 carnis uidebo deū incarnatū/ q̄ntū ad hu  
 manitatē: quā etiā oēs dānati uidebunt:  
 iuxta illd̄ Apoc. j. Uidebūt i que pupu  
 gerūt. Uel. uidebo deū. s. oculo mēris fm̄  
 q̄ de⁹ ē. i. q̄ntū ad diuinitatē quā soli boni r̄  
 b̄i uidebūt: cui⁹ etiā uisioe mali i p̄petuū  
 puabunt. Eia. xvj. Tollat imp⁹ ne uide  
 ar gl̄iam dei. ¶ Quarta rō ē p̄p̄ uita n̄re  
 informatiōe. Debem⁹ em̄ uita n̄ram in  
 formare iuxta exēplar resurrectōis dñice.  
 r̄ h̄ q̄ntū ad trīa. Primo q̄ sicut ch̄is res  
 surrexit a mortuis: ita etiā nos resurgere  
 ab opibz mortuis debem⁹: ad uiuendū dō  
 uiuēt. Perā em̄ dīcūt opa mortua: r̄ pec  
 cator i ip̄is etiā d̄i mortu⁹. Rom. vi. S̄z i  
 p̄dia p̄cti mors. Pauat em̄ h̄o p̄ peccatū  
 mortale/ uita gr̄e. Secdo: q̄ sicut ch̄is  
 post resurrectioem habuit nouā uita: ita r̄  
 nos dimissa uita veteri p̄ctōꝝ q̄ inueterat  
 hoīem q̄ntū ad aīam: r̄ q̄nc̄ etiā q̄ntū ad  
 corp⁹: debem⁹ ambulare in nouitate uite  
 sc̄z p̄uote uiuēdo. q̄ nō sufficit abstinere  
 a malo/ nisi fiat qd̄ bonū est. ps. Declina  
 a malo r̄ fac bonū. Jō apl̄us. Roma. vj.  
 Quō ch̄is resurrexit a mortuis p̄ gl̄iā pa  
 tris: ita r̄ nos in nouitate uite abutem⁹.  
 ¶ Tertio q̄ sicut ch̄is resurgēs ex morz



## De fide

tuis tā nō mori: mors illi vltra nō dñabi  
tur. Rom. vj. Sic z nos postq̄ seſurre  
rim⁹ a morte pctōy: nō dēm⁹ itez mori:  
reuertēdo ad pctā. Rom. vj. Nō ſ regnet  
pctm̄ i vſo mortali corpe: vt obediam⁹ cō  
uſſicētis ei⁹. Nota p̄tra illos q̄ in q̄dra  
geſima p̄niam egerūt: obſuātes dōnes z  
ieiunia: ſ post p̄ſcha reuertunt ad vomitū.  
Cōtra q̄s dī. ij. Pe. ij. Veli⁹ erat eis  
nō cogſcere viā iuſtitię q̄ post agnitionez  
retroſum quertit ab eo qd̄ ill' traditū ē ſcō  
mādato. Cōtingit ei eis illd̄ veri puerbū  
Lantis reuerſus ad vomitū ſuū: z ſus lo  
ta i volutab: o lurt. Ad idē facit puerbiuz  
Turp' ejet q̄ nō admittit hoſpes. extra  
de iureiurā. Quēadmodū. z ē Quid. iij.  
d̄ triftib. ¶ Quia rō ē p̄ſ deſolatorz cō  
ſolatōem. Nā multi remaſcūt valde deſo  
lati p̄ſ ch̄i morte: ſicut p̄go gl'ioſa/apl/  
diſcipuli: z aliq̄ ſcē mulieres. Fuit ſcō  
uentēs ch̄m reſurgere: vt ipſi p̄ſolaret: au  
pta illd̄ p̄ſ. Scdm̄ i mltitudine doloꝝ me  
oz: i corde meo p̄ſo. tue leti. ani. me. Jo. xx  
Gauiſi ſūt ſ diſcipuli viſo dño. Et nota q̄  
ſicut. xl. ho: iſ fuit ch̄m mortu⁹: z apli deſ  
ſolati: ita. xl. dieb' ſtetit ch̄m in h̄mō p̄  
reſurrectionē: infra q̄s ſcpi' eos viſitās cō  
ſolabat eos. Hic potes notare quō in die  
p̄ſche ch̄m apparuit q̄ndes vt euāgeliste  
dicūt. Dic illas zc. Sed vt dī Am̄b. pie  
credi d̄z. p̄ſimo q̄ ch̄m apparuit p̄mo vt  
gint gl'io: e/ q̄ mī erat: q̄ p̄ſamabar. Uide  
in ſer. ſcī Vincēti in die p̄ſche: q̄ incipit  
Surrexit nō ē h. p̄te. ij. ¶ Sexta rō ē p̄ſ  
pter ſc̄pturaz ſacrāz adimpletōē. Vult  
tis em̄ ſc̄ptur' ſacris z p̄ſhaz oracut fue  
rat ch̄i reſurrectio p̄nūciata: ſicut p̄z ſu  
p̄ra p̄mo p̄mōe p̄ totū. Et iō vt ſc̄pture  
p̄ſhaz adiplerent fuit neceſſariū ch̄m re  
ſurgere a mortuis. vñ Luc. vi. Tūc apuit  
ill' ſenſum. i. intellectū: vt itelligeret ſc̄ptu  
ras. Et dixit eis Qm̄ ſc̄ptū ē: z ſic o p̄re  
bat ch̄m part' reſurgere a mortuis ter  
tia die: z p̄dicare i noie ei⁹ p̄niam z remis  
ſionē pctōy in oēs gētes zc. ¶ Septima  
rō p̄ſ iudeoz p̄ſuſionē: iuxta illd̄ Mich.  
vi. Ne leteris inimica mea zc. Uide ſup  
p̄mo ſer mōe parte. j. h. auctōritas p̄ſu.  
¶ Octava p̄ter tanue aptōem. Vbi no  
tandū q̄ tanua paradīſi tripli fuit aperta  
P̄mo q̄ntū ad gl'iam ante: z ſic i paſſiōe

ch̄i apra eſt. Vñ dicitū eſt latrōi: Hodie  
mecū eris i paradīſo. Luc. xxij. Scōs q̄n  
tū ad gl'iam corpiſ: z ſic apra ē in reſurre  
tōe: iuxta illd̄. j. Log. xv. Ch̄m reſurrexit  
a mortuis p̄mitte dormitiū. qm̄ dē p̄ ho  
minē mois: z p̄ hoim reſurrectione mortu  
o: ſ. Tertio q̄ntū ad locū gl'ie p̄gruentē: z  
ſic apra ē in aſcēſiōe. Jo. xij. Q̄do para  
re vobis locū: z ſi abiero z p̄parauero vob  
bis locum: itez venio z accipiam vos ad  
meipm̄: vt vbi ego ſum z vos ſitis

### De aſcēſiōe ch̄iſti Sermo. xxii.

**R**edes tua te  
ſaluuz fecit. Luc. xxij. Sequit  
d̄ q̄nto articulo fidei primē ad

humanitatē ch̄iſti. de aſcēſiōe dñi: q̄ ſp̄m  
bolo aplico ſic ponit. Aſcendit ad ce. ſe.  
ad dex. dei pa: oipōtē. Et h̄ic poſuit dñs  
P̄ſilip⁹. In ſymbolo ſo Niceno ſic po  
nit. Et aſcēdit i ce. ſe. ad dex. p̄ſis. Et d̄ h  
articulo erit nob' hodie p̄mo. Er̄t in h  
articulo duplex p̄ſideratio. Prima d̄ aſcē  
ſiōe ch̄i ad celos: dñi d̄ articulo? Aſcē ad  
ce. Secda de aſcēſiōe ch̄i ad dexterā p̄ſis:  
dñi d̄ Seder ad dex. dei p̄ſis oipō. De p̄  
ma erit p̄mo hodie. de ſcda i ſeq̄nti ſermo  
ne. Salutes v̄rgo ma. zc. P̄o fundamē  
to ſimonis q̄ eſt de aſcēſiōe oñiſ t̄buloſ  
gicalis queſtio.

¶ Queſt. vtz ſol⁹ ch̄m habeat aſcēde  
re i celū: Arguit q̄ ſic. Jo. ij. Nemo aſcē  
dit in celū niſi q̄ deſcēdit de celo. ſed ſolus  
ch̄m deſcēdit de celo: iſt. In oppoſituz.  
Si null⁹ aſcēdiſſet niſi ch̄m: ipe ſol⁹ eſſet  
in celo. ſed h̄ eſt falſum: iſt ſol⁹ ch̄m ſi ha  
bet aſcēdere i celū. z ſic q̄o manet p̄ p̄tra  
q̄ p̄te dubia. Ad q̄onem r̄ndendū ē ſu  
Bonauē. in. ij. diſt. xxv. in dubijs ſc̄alib⁹  
q̄ aſcēdere eſt dupl'. P̄mo mō ſc̄ure p̄  
p̄ria: z ſic cōpetit ſolū ch̄m. Scōs mō ſc̄ure p̄  
te aliena: z ſic cōpetit oib⁹ iuſtis. Itē ch̄m  
dē d̄ q̄ duplex eſt celuz. Vñū trinitatis:  
ad qd̄ nō eſt aſcēſus q̄i ad locū: ſed q̄i ad  
o'gnitatē. ad h̄ aſcēdit ſol⁹ ch̄m. p̄ſ. A ſi  
mo celo egreſſo ei⁹: z occuſus eius v̄rgo  
ad ſummū eius. Aliō d̄: empyreū ad qd̄

ascendit oēs electi: z sic sol<sup>o</sup> chris nō ascēdit. Et ad argumētū dicit: q̄ itelligit p̄rute p̄ntia z nō alicia, z h̄ ē fides n̄ra: d̄ q̄ sit ser. utroq̄ p̄ba p̄dicata zc. ¶ Pro p̄plemēto marie p̄dicade est notandū q̄ f̄m doctrinā theologoz p̄ueniēs fuit ch̄m post resur̄rectionem ad celū ascendere multiplici rōne. Et ponā i p̄nti f̄m octo rōnes.

Prima rō ē p̄r loci p̄portidē  
 Scda ē p̄r fidei cōmēdatōnē  
 Tertia ē p̄r sp̄i subleuatiōem  
 Quarta ē p̄r charitatē accēsiōez  
 Quinta est p̄pter maiorē reuerentiē ex d̄bitōnem.

Sexta ē p̄r gl̄ie n̄re p̄partidē  
 Septima ē p̄r n̄iam p̄pitiōnē  
 Octava ē p̄r gl̄iaz collatiōem

¶ Prima ḡ est p̄r loci p̄portidē. H̄c rōne tāgit d̄ctūs Tho. p̄e. ii. q. lviij. arti. i. vsi sic d̄r. Loc<sup>o</sup> debz esse p̄portinat<sup>o</sup> loca rō. Da ex p̄mpti de rege in solio regali, de doctore legēti in cathedra: de p̄dicatore in pulpore: de sacerdote i altari zc. Ch̄is autē p̄ resurrectionē vitā imortale z icorruptibile inchoauit: iuxta illō Ro. vj. Ch̄is resurgēs ex mortuis iā non morit. mors illi vitā nō d̄nabit zc. Loc<sup>o</sup> autē in q̄ nos habitam<sup>o</sup> ē loc<sup>o</sup> generatiōis z corruptōis. h̄ loc<sup>o</sup> celestis ē loc<sup>o</sup> icorruptōis. tū rōne materie q̄ nō est in potētia ad aliā formā: nō est cōposita ex p̄rtarijs. tū rōne forme q̄ implet oēm potentialitatē materie. Et rō nō fuit p̄ueniēs q̄ post resurrectionem ch̄is remaneret in terris: sed p̄ueniēs fuit q̄ ascenderet in celū. b. Tho. Si autē q̄ntē rō: Quare ḡ nō statim ascendit ad celos. Multiplex est rō. Prima vt p̄itas resurrectionis p̄bare. Difficili<sup>o</sup> em erat p̄bare venerationē resurrectionis q̄ mortis. Et iō sufficē d̄curus horaz. xl. ad p̄bandū mortē. sed ad p̄bandū resurrectionē / oportuit d̄currere dies. xl. ¶ In d̄r Actū. j. Quibz. si ap̄los p̄bit seipm̄ viuū post passiōem suam in multis argumētis p̄ dies. xl. apparrens eis: z loq̄ns de regno dei. Scda vt p̄solaret ap̄los q̄ fuerant desolati de mortē eius: iuxta illud ps̄. Scdm̄ multitudinē dolor meoz in corde meo p̄solatio. r̄ue l̄cist. aniam meā. ¶ In q̄. xl. h̄us mortu<sup>o</sup> fuerat: z ap̄li desolati: voluit. xl. diebus vnum se austruere z ap̄los p̄solari. Hoc vīc

glo. sup Actū. j. ¶ In ap̄ls. Sicut abūdāt passiones ch̄i in nobis: ita z p̄ ch̄m abūdāt p̄solatio nostra. ij. Cor. j. Et nota q̄ hec compatio sicut z ista: accipit f̄m p̄ortidē: q̄ absolute magis abūdāt cōsolationes q̄ passiones p̄ ch̄o assumpti: vt hic p̄bat. Et est etiam tertia ratio moralis: vt daret intelligi q̄ nō ante possumus ascendere in celū: nisi p̄fectam p̄niam pagam<sup>o</sup> que p̄ numez quadragenariū designatur. Figura habet de filijs israel q̄ anteq̄ in 70. arēt terram p̄missiōis q̄draginta annis in deserto steterunt. ¶ Scda rō est p̄pter fidei p̄firmatiōem siue augmētatiōem. Et h̄ em q̄ ch̄is ascendit ad celos / fides ē magis meritoria z etiā magis oporata. Vnde rōna q̄dem: q̄ magis meremur credere nō vidēdo / q̄ vidēdo. Fides em ē substātia rez sperādaz z argumētū n̄ apparētū vt d̄r Heb. ij. ¶ In lucz in vidētibz humanitatē ch̄i eēt fides: nō q̄dē de h̄ūanitate quā videbāt: sed de diuitate quā nō videbāt z credebāt. tū maior fides ē credere z diuitatē z h̄ūanitatē ch̄i nō vīdaz q̄ solā diuitatē. ¶ In audact̄ dico q̄ isto respectu maior est fides n̄ra q̄ ap̄loz cretēnie. h̄ in tē siue fides ap̄loz fuerit incōpabilē excelētior n̄ra. ¶ In Roma. viij. sup illō: Nos ip̄i p̄mitias sp̄s h̄ntes: d̄r glo. tpe pus. z cerentis abūdāt. ¶ In Joan. ix. dixit d̄ns Thome. Quia vidisti me Thoma credidisti. B̄ti q̄ nō viderūt z crediderūt. ¶ In p̄r h̄ fides latronis laudabilior fuit q̄ fides Petri: q̄ Petri viderat mirabilia: audierat f̄mōnē ch̄i: p̄spererat vitā: oīs p̄rute cōspiciūt: ideo credidit ip̄m esse ch̄i: sū corde z ore cōfessus est: vi. Luc. xvj. z Joā. vj. Sed latro nec miracula ch̄i vidisse legit nec p̄dicatiōes audisse: nec vitā ei<sup>o</sup> sc̄ntissimā: q̄n pon<sup>o</sup> p̄sumere poterat ip̄m ch̄i: sū esse malefactorē: ex quo sic damnatus erat ad mortem crucis. p̄pter q̄d z cū iniquis deputatus est vt p̄dicerat Esa. liij. ¶ In scripturaz erat in lege. Valedict<sup>o</sup> oīs q̄ pender in ligno. Deut. xxi. Et Gala. ij. Quamē credidit ip̄m esse deū z h̄oem di. Vemento mei d̄ne zc. O mirāda fides. Ap̄li tūc p̄diderūt fidem: z tpe tūc fidem adquisiuit. Et iō auduit merito fidei sue: Hodie mecū eris i paradiso. Luc. xxiij. Pa



tet q̄ melior et utilior est fideonſa poſt  
 aſcenſionē ch̄i q̄ an̄ q̄n̄ hūanitas appebat  
 fuit et p̄uoſior fides ad opandū p̄ aſcen  
 ſionē q̄ an̄. Nā fides ē illa p̄p̄ quā b̄n̄ agi  
 mus. Tolle fidē ab hoīe et nihil curat: nec  
 b̄n̄ opari: nec vitā fugere. Et iō diabol⁹  
 a corde hoīs tot⁹ vitib⁹ n̄tū fidē auferre:  
 vt abſq̄ timore ip̄os p̄cipitet i petā. Nam  
 ex h̄ ē q̄ hodie videm⁹ hoīes ribaldos: vi  
 rtoſos: aduſos: auaros: ſcleratos et c. q̄  
 nō h̄nt fidē. Propt̄ timorē regie poteſtat⁹  
 multū cōpeſcunt a malo: q̄ credunt ſe p̄  
 n̄ēdos opari. q̄nto ḡ magis cōpeſcerent ſi  
 vere crederēt ſe eternalr̄ p̄niedos: Pro  
 p̄ter ſanitatē corp̄is quaz credūt et p̄ant p̄  
 abſtinentiā vel medicinā adq̄rere: multū  
 ieiunāt. ſed n̄ p̄p̄ vitā eternā. q̄ nō firmi  
 ter credūt. Ps. Et p̄ nihilo habuere terrā  
 deſiderabilē. Fides ḡ ē illa q̄ p̄ dilectionē  
 opat: vt d̄r Gal. v. ḡ q̄nto maior eſt fides:  
 tāto mag⁹ facit hoīez b̄n̄ opari. ſed maior  
 eſt fides poſt aſcenſionē ch̄i q̄ an̄: vt d̄r  
 cr̄i eſt s̄. ḡ mag⁹ opat. Et h̄ eſt q̄d d̄r d̄ns  
 Joā. xij. Qui credit in me: opa q̄ ego fa  
 cio: et ip̄e faciet: et maiora horū faciet: quia  
 ego ad patrē vado. Nota maiora et c. ſicut  
 patz i ap̄t̄s: ſpecialr̄ in Petro q̄ plā m̄tra  
 cula fecit q̄ ch̄i: et plures quertit ad fidē  
 ch̄i q̄ ip̄e ch̄i. et ſic d̄ mltz alijs ſeris le  
 ḡi: ſpecialr̄ de b̄n̄o d̄nico: de q̄ vel legi vt  
 audiat q̄ quertit d̄ heretic⁹ ad fidem: et de  
 pet̄oib⁹ ad p̄niaz centū ſilia circū hoīm.  
 In d̄r. xix. Si creditis: oīa poſſibilia ſc̄  
 edēti. Et q̄re h̄: Subdit rōnē vi. q̄ ego  
 ad patrē vado et c. Tertia ratio eſt p̄p̄  
 ſpei ſubtleuarōnem. Propter h̄ em̄ q̄ ch̄i  
 hūanā naturā aſſūptaz in celo collocant:  
 dedit nob̄ ſpem̄ illuc pueniendī. q̄ vbi fu  
 erit corp⁹: illuc cōgregabunt et aq̄le: vt d̄r  
 d̄r. xliij. Et hanc rōnēz ip̄e ch̄i oſten  
 dit vi. Si abiero et p̄p̄auero vob̄ locū: ite  
 rū veniā et accipiā vos ad meip̄m: vt vbi  
 ſum ego: et vos ſit. Jo. xliij. Nota ḡ quō  
 debem⁹ illā p̄tiaz celeſtē deſiderare arden  
 ter: ex q̄ b̄m̄ ſpem̄ illuc aſcēdēdi. Nota  
 ſilitudinē de filijs regis: q̄z vn⁹ expulſus  
 eēt a regno p̄pter delictuz ſuū: ſi diceret ſi  
 b̄ a q̄dā intimo reg⁹: q̄ ſi ſupplicauerit regi  
 ḡ: nequeſt regnū et c. quō mitteret ſibi nū  
 cios et c. Sic nūc q̄ n̄r̄ ſunt ſuſpiria et deſi  
 deria ſc̄a et c. Quarta cā eſt p̄pter chari

tatis accenſionē Nā ſc̄it⁹ q̄ amor eſt vicu  
 lum q̄ddā trabēs amantē ad amari. Tra  
 bit em̄ cor ad cogitādū de re amata: ad  
 loq̄ndū: oculos ad videndū: aures ad au  
 diendū. Ideo d̄ns Lu. xij. et d̄r. vi. Ubi  
 eſt theſaur⁹ tu⁹: ubi et cor tuū. Et q̄n̄ tor⁹  
 mēt⁹ affect⁹ intēdit i vniū: nō p̄r̄r̄r̄r̄  
 ad aliū. Ap̄t̄ aut̄ toto corde tardēſſima  
 amabāt ch̄m. Nec m̄tz p̄p̄ dulciſſimam  
 quertatiōem ſuā et ſc̄a dulciſſima. Jo ſc̄  
 mel cū mlti diſcip̄oz receſſiſſent a biſop  
 p̄ter ſb̄ū q̄d dixerat: Nūc māducaueritis  
 car. ſi. ho. et bi. et ſan. n̄ ba. vi. i. vob̄. Jo. vij.  
 dixit ch̄i ad diſcip̄os. Nunq̄d vos vult⁹  
 abire: R̄ſidit ei ſimō Pet⁹. N̄ne ad quez  
 ibim⁹? Herba vite et̄ne h̄c et c. vbi s̄. In  
 d̄r. xlv. audiedo ſc̄a dei. angeli glo  
 riā dei i mōte ſinai: tāta dulcedine reſc̄e  
 bat: q̄. xl. diebz et c. noctib⁹ nō māducauit  
 neq̄ bibit: q̄nto ḡ mag⁹ reſc̄ebant ap̄t̄i d̄  
 ſc̄is dei incarnati: ps. Quā dulcia fauicib⁹  
 meis eloq̄a tua ſup̄ mel ori meo. In q̄ ſc̄  
 q̄bant ch̄m q̄n̄q̄ ſtabat p̄. tridū q̄ n̄ mā  
 ducabāt: vt d̄r d̄r. vij. Et iō d̄r. S. p̄.  
 vij. Nō em̄ h̄z amaritudinē quertatiō illi  
 us: nec rediū quertit illi. ſed lectiā et gau  
 diū. Et h̄ ḡ ap̄t̄i trabebant tanta vi amor  
 ris ad ch̄i p̄ntiam corp̄alez q̄ donec ch̄i  
 erat in terra: n̄ afficiebant ad celū. D̄r.  
 ḡ ch̄i. Ego faciam vos eleuari a terra et  
 deſiderare celeſtia: q̄ aſcēdā ad celū. Non  
 em̄ pōt hō adq̄rere celū: niſi illud amet et  
 deſideret. q̄ amor eſt q̄dā ambulatio ſpiri  
 tualis anie ad rē amari. Nā rōnēz p̄m̄  
 ip̄emer d̄ns: vi. Ego ſitacē dico vob̄: expe  
 dit vob̄ vt ego vadā. Si em̄ nō abiero: pa  
 racter⁹ nō veniet ad vos. Si autē abiero:  
 m̄tra eū ad vos. Jo. xvj. vbi d̄r d̄r. Be  
 de. Expedit vob̄: vt forma ſerui a veſtris  
 abſtrahat aſpectib⁹: q̄n̄? amor diuinitatis  
 veſtr⁹ cordib⁹ iſtigat. Et ex h̄ nota moralr̄  
 p̄ locū a maior. Si em̄ amor p̄ntie corp̄  
 lis ch̄i licz bon⁹ eēt: retrahēbat ap̄t̄os ad  
 amore celeſtium: q̄nto mag⁹ amor rep̄tā  
 poraliū trahit anias n̄as ab amore rerū  
 celeſtium: Ideo hodie pauca ſunt q̄  
 amāt celeſtia: q̄ multū afficiuntur ad ter  
 rena. Non inuenit hodie in hominib⁹ niſi  
 amor diuinitaz: h̄noq̄ m̄ltē et ſc̄oq̄ iſti  
 dinar⁹: nō q̄dem p̄uoſus. Nota quōd bea  
 tie parētes n̄ curant d̄ filijs circa p̄uocati

sciam etc. Jre d fuis z ancillis baptizã  
 dis etc. Jre de vrozibz qz multi viri nō p  
 mitit vroz ad audiedum fñdes z mly  
 sam i dieb festiuis z in dieb dñctis. Jre  
 sūt crudelēs erga spās etc. Duo em amoz  
 res pparari sūt. amor dei z amor mudi. et  
 o3 q altero amore aia viuat. Vita ei aie  
 amor est. Quāto g magis hō amat mun  
 dū tāto pl' elogat ab amore dei. Un qā  
 auar' amat diuitias mūdanas nō potest  
 amare deū. Dar. vj. Nemo p' duobz do.  
 fuire: aut em vni odio hēbit z aliez dili  
 get: aut vni sustinebit z aliez p'ener. Sic  
 lūgo q diligit honozes z dignitates z of  
 ficia: quō hic pōr diligere celestia libere.  
 Dicitis paciferef cū deo vt alter aliez  
 nō molestare: nec alē de altero se impedi  
 re etc. Jō dō. Jac. iij. Quicūqz voluerit  
 emi? cē seculi hui? / inuicē dei p'stuet.  
 Jre. j. Jo. ij. Nolite diliger mōm neqz ea  
 q in mō sūt. Siquē diligit mōm nō ē cha  
 ritas dei in illo: qm oē qd est i mō: zcu  
 p'sticia carnis est: z ceupia oculo3 z sup  
 bia vite. Ad idē facit exēpluz de Crate:  
 de q Hieron. xij. q. ij. Crates. etc. Qui  
 tāto ē p' maioris reuerētie exhibitiōne  
 Et h' dupl' intelligit. Primo vt maiorē  
 reuerētia exhibeam' chō. Nō em in tāta  
 reuerētia ipm haberem' si nobiscū in mū  
 do puerlarēf: qz nimia familiaritas parit  
 p'cipū: sicut z expmēto p'z de aplis / qui  
 scū comedebāt: bibebāt etc. Tūc em nō i  
 tāta reuerētia eū habebāt. Hūc aut postz  
 q' ascēdit ad celū / i maiorē reuerētia ipm  
 habebāt: quē nō existimabāt sicut hoiem  
 terrenū tm: sed sicut deū celestē. Un ap'le  
 v. Cor. v. Et si cognouim' fm carnē chri  
 stū: sed nūc tā nō nouim'. Nota: fm carnē  
 i. mortalē: p qd p'cauim' eū tm hoiem.  
 Alio mō intelligit: vt maior reuerētia et  
 dignitas nra augetēf. Quādoqdē natura  
 humana vsqz ad dextera dēi exaltata ē: nec  
 potat exaltari ad celos nisi chīs p'us ascē  
 deret. Un Jōs. xij. Si exaltat' fuero a  
 terra: oia trabā ad meipm. i. si exaltat' fu  
 ero in celū ascēdēdo / trabā hoiem: q' qdā  
 mō ē oia ad excellētiā diuinā vt sup celos  
 ascēdat. Declara qd ē vsqz ad dextera dēi  
 Un z angeli dignitate hāc i hoi3 p'sidef  
 rāre: p'cep' p'hibuerūt se ab hoi3 ado  
 rari. Un Apoc. xij. Lecti añ pedes an

geli vt adorare eū. z dixit mibi: Vide ne  
 feceris: p'seru' em tu' sum z frat' tuozū.  
 Ubi d' glo. In veteri lege nō p'hibuit se  
 adorari: s' post ascēsiōem vidēs sup se exē  
 altari hoiem ab homine renuit adorari.  
 Serra ē p'p' glie nre p'paratiōne. Hāc  
 ronez assignat dñs di. In domo p'is mef  
 māiōes multe sūt. Si q' min' dixisset vo  
 bis: qz vado p'parare vob locū. z si abiero  
 z p'parauero vobis locū: itez vento z acci  
 pio vos ad meipm: vt vbi sum ego z vos  
 eris. Jo. xij. Nota: māiōes multe sunt.  
 id est diuersa p'mia merito3: fm diuersos  
 ordines angeloz p'stituta: q's Jōā. vocat  
 plateas. Apoc. xij. Et platee ciuitat' au  
 rā mūdā / tanqz vitruū p'ucidū. Prim' or  
 do siue p'ma platea ē ordo angeloz: scōs  
 archāgeloz: terti' p'ncipatū: q'rt' p'tatū:  
 q'nt' p'tutū: sext' dñationū: septim' thro  
 noz: octauus cherubin: nonus seraphin.  
 Istas māiōes nob chīs p'parauit. Jō d'it  
 it: Vado pare vob locū Nota maximaz  
 chīs hūilitatē. Reges cōiter mittūt scuti3  
 ferol vt p'parēt. s' chīs rex glie ipemet vo  
 luit ire ad parādū nob locū. Possit h' q'rt  
 ab aliq: cū chīs dicat Venite bñdicti pa.  
 mel pos. pa. vob reg. a p'stitu. mōi. Dar.  
 xxy. quō g d' Vado pare vob locū: Rñ.  
 q' h' p' dupl' intelligit: eo q duplex ē p'pa  
 riō. Prima ē p'destinatiōis. Secda ē execu  
 tiōis. Pa silitudine de rege p'cipite vt or  
 dināte p'uuiū aliqd fieri: z loca mēsaruz  
 singul' p'pari fm p'ditiōem p'lonaz ad cō  
 iuiū iurataz. tāde fit executio. Quātū  
 g ad p'mū. s. ad p'destinatiōne: a p'stiturōe  
 mōi iam paratū erat: iuxta auctoritatē di  
 ctā Dar. xxy. Venite bñdicti etc. s' p' rea  
 le possessionē z executionē i die ascēsiōis:  
 p'auit locū p' reale distributiōem z executi  
 onē scō3 q' cum chō ascēderūt i ordinibz  
 angeloz: iuxta meritū yniuscuiusqz. qz nū  
 q' aliq's hō illuc intrauit v'qz in illā diem  
 Sic g nota q' glia eterna tripl' p'siderari  
 pōr. Uno mō qntum ad p'destinatiōne: z  
 sic ab eterno fuit glia para electz. Sic lo3  
 quif auctoritas Dar. xxy. tam alle gara.  
 Secdo mō qntū ad meritū: z sic in passiōe  
 fuit data electis. qz chīs p' passiōe suam  
 amouit oia impedimēta / z meruit nobis  
 oia bona. s. gliaz aie z corpis etc. q' ad glo  
 riā p'tinet. Tertio mō qntū ad reale posses

fides. et tunc dicitur in b. Tho. i. ij. sen. vi.  
 xij. q. bona glie i tribu pstitit. Prio i diu  
 na visioe qe bctudo aie: z h p effectū cō  
 tulit delectādo ad iferos. Scdm est glia  
 corpis: z h ichoavit i resurrectōe sua. Ter  
 tiū ē loc? agru? z h pstitit in sua ascēsiōe.  
 In baptismo at celi apri sit: in signū q p  
 baptisimū quē tūc ichoabat: in q passio ei?  
 opaf plenarie celi adit? parēt nob: fm b.  
 Tho. lvi. Die pccice: quō qm fuit i celo cū  
 scris pzb mltibz z mltibz zc. Ipe colloca  
 uit i pma platea angeloz / illos q in h mē  
 do sibi fuerūt i pnia: quēlibz i sua carbe  
 dra pstitūdo. in q ill? nomē erat septuz  
 ab etno: z cūlibz coronā glie capiti impo  
 nēdo. Secdo in ordie ar. hāgeloz colloca  
 uit eos q sibi fuerūt i opibz spūalibz. In  
 tertio ordie. s. pncipatuū collocauit illos  
 q sibi fuerūt i opibz mēdie. In qro ordie  
 dine pccitū illos q sibi fuerūt i mag? parie  
 ta i aduersitatibz. In qnto ordie pccitū il  
 los q sibi fuerūt i pacificatōe: nō habēd  
 do malā volūtātē z aliqū pccitū. In se  
 xto ordie dñationū. collocauit dñs spales  
 rectozel z iudices / q cū iustitia mag? regūt  
 ciuitates z reg? zc. In septio ordie throno  
 rū illos q amore sui fuauerūt volūariam  
 paupratē. In octauo. s. cherubinoz ptem  
 placiuos q habuerūt sapiētā diuinā. In  
 nono. s. seraphinoz collocauit charitatē  
 uos ardētes i dei amore. Ecce quō intel  
 ligat Gado pare vob locū. s. qntū ad rale  
 possessiōe: chīs fo sup ordies āgeloz se  
 det i folio suo ad dexterā pīs: sicut de arti  
 cul? fidei. Et post chīs ascēsiōem inde ad  
 xij. ānos fm hāda. vl fm alios ide ad. xij.  
 ānos pgo Maria assūpta ē i celū: z sedet  
 ad dexterā filij sui: iuxta illd ps. Assitit re  
 gina a dex. tu. i ve. de au. cir. varie. Itē. ij  
 Reg. ij. Positus ē thron? mri reg: q se  
 ad dexterā ei? Septima rō p p hūanā  
 pccitū. s. vt in curia celi vbi oia facta  
 nra examinant z iudicant: aduocatū ppi  
 tū hēm? Hā an chīs ascēsiōe in celo iu  
 dicē solū nō at aduocatū hēbam? z tō ri  
 gorōe z acit? puntebamur: h postq chīs  
 ascēdit i celū: aduocatū maximū hēm? co  
 rā deo. Un. ij. Joā. ij. Aduocatū habem?  
 apd pccm Je. chīm iustu: z ipe ē ppi. pro  
 pec. nris. Itē Rom. vij. Quis accusabit  
 aduer? electos di: de? q iustificat. Quis

est q pccet: chīs iel? q mortu? ē: tmo q r  
 resurrexit: q ē ad dexterā dei: q etiā in pel  
 lar. p nob. Nota pccice quō pgo maria ad  
 uocat. p nob: z chīs ad pcces āgis zc. Un  
 Bern. Secuz accessum hēs ad deū o bō:  
 vbi habes filiū an pccm: z an filiū mrem  
 fili? oñdit pccit? z vulnēra: m? oñdit fi  
 lio pccit? z vbera. nlla h ibi pccit? ē repul  
 sa: vbi tot pccit? charitat? ināgnia. No  
 ta h de aduocatū qnta eis reuerētia exibi  
 bet a clientulis: z q muna z exētia sibi  
 mittunt: quō eis sollicitē obedīt ab his q  
 hnt apd ipos cās: maxime sicut potētēs  
 i curia. Sic z nos chīs aduocatū nro face  
 re debem?. Sz bodie qntis chīs aduocē  
 p nob i celo: tū null? p eo aduocat in terra  
 Octaua rō ē p p gīaz collatiōe. yr. s.  
 nos gratijs z donis maris dicitur. Epib.  
 iij. Ascēdes i altū captiua dicit capti. de  
 dit dōa boibo. Ecclpū si rep obtinet regnū  
 cū intrat possessiōe regni obrēti magna  
 dona dat militibz. Sic z chīs dū celū m  
 trauit dona maria ē largit? nā staz suis  
 discipul? spm scitū mltū: p que z i q oia do  
 na donant. Ro. vij. Dñs p nob oibz trau  
 didit illū. s. chīm: quō nō etiā cū illo omnia  
 nob donauit. Rogem? gōcū vr sim? pcc  
 ticipes ipoz donoz Amen.

**Q** chīs sedet ad dexterā pa  
 tris Sermo xxxiii.

**H**ides tua te  
 saluū fecit. Luc. xvij. Prolegū  
 do materiā nram seqt bodie p  
 dicare de eodē qnto articulo. s. ascēsiōe. s.  
 qntū ad sessiōe chīs ad dexterā pīs: q hē  
 i simbolo aplico ponit Sedet ad dex. dēi  
 pīs oipotentis. In simbolo. s. hō hōmō  
 dī. Sedet ad dex. pa. Salutes virgo zc.  
 Pro fundamēto finonis ouf rboolog  
 calis questio  
**Q**uerit: vry fuerit quēnīs chīm sup  
 oēs celos ascēdere: Arguit q nō. q qntū  
 ad diuinitatem ibi erat. quantum adhu  
 manitate erat sūme glificā? abiq? ascē  
 siōe in celū: qnt. In oppositū ait pcc. iij.  
 Phyl. Loc? debz pccitū locari. sed  
 mōs iste nō erat ap? loc? chīs post redit  
 rectionē: igit fuit quēnīs chīm ascēdere

sup oēs celos. et sic qd manet p vtracq pte  
dubia. Ad qdnt rñdendū ē fm Tho. iij  
pre. q. vii. ar. vii. q. puentēs fuit chm sup  
oēs celos ascēdere: h ppe qtuor  
Primo ppe nre fidei pfirmatiōem  
Secundo ppe charitatē pnotōem  
Tercio ppe triūphale ascēsiōne.  
Quarto ppe nram ppiratiōem.  
Primo chm ascēdere fuit puentēs p  
pfer fidei pfirmatiōem. Est em celo do  
croz q plus est meriti apd deū credere et  
bie fide de nō yif q de vñis. de qb est cō  
eluso Greg. fides nō hz meriti vbi hāa  
narō pber expimentū. Ad ppositū. et h q  
chis celū ascēdit fides nra magis est meri  
totia q si nō ascēditet quā habem? crede  
do. Jo. xi. Quia vidisti me Thoma cre  
didisti. hri q nō viderit et credide. S  
cūdo ppe charitatē pnotōem et celo Dio  
my q amor est vis vñitiua. Ad ppositū.  
Applū toto corde chm amabā: et h ppe et  
dulcē pferatiōem: et eius sba suauissima.  
et vi amoris apli trahēbant ex chm pñtia  
q de celestib nō curabāt. sic em non pos  
sent frui sua pñtia. vt q celestia appetēt  
debut ascēdere. et h est qd d: Jo. xvi. Et  
pedis vt ego vadā. sed pñem. Si em non  
vade. para. nō ye. ad vos. igif. Tercio p  
pfer triūphale ascēsiōem: vt celos apiret  
scris patrib: et pñiam nram diu clausam.  
Quarto ppe nram ppiratiōem: vt esset  
adnocat? n apd pñes. Jo. ij. Adnocatū  
habem? apd pñem Jesum chm: et ipe ē p  
pñi. p pñis nris. igif. Et ad argumētū d:  
q ppe h nō seqtur qn chis debuit ascēde  
re ppe cās pñctas. et h est fides nra: de q  
fuit pmo: iuxta sba rē. Pro declaratiōe  
pbe p rēmar: et introductiōe materie est  
norandū: q vbi ppositū habz difficultatē  
magnā i scā theo logia. Et est duplex dif  
ficultas. Una est. q: d: Ad dex. pñis: cuz  
in deo nō sit dextra neq sinistra. Alia ē: q:  
de in singulari. cu Har. vi. dicat i plura  
li. pñia difficultas erit. p introductiōe  
pñis. S cūda p pñctōe. Pro cui? decla  
ratiōe ē scēdi: q in iusticijs spūalib in  
qo pñcipale locū tenet de. Jo. iij. De?  
spū est rē. nō inuenit pars dextra vel si  
nistra. nā dextra et sinistra dicunt in co: pa  
lito: co q vna ps. dextra est fortior q si  
nistra. Quia et? sub capite meo: et dextra

illi? amplexabit me. Cas. ij. Sed substan  
tie spūales sūt indivisibiles et incorporee.  
Dextra aut et sinistra sūt relatiōes corpo  
ree et diuisibiles. Preterea si chis sedet ad  
dexterā pñis: q p est ad sinistras filij: qd ē  
incōueniēs: q: sic maior honor daret filio  
q patri. Preterea: si chis est ad dexteram  
pñis: vbi spūscūs est: Quidaz dicit q  
ad sinistrā: vñ faciūt sibi cruce et ponūt spī  
ritūscm ad sinistrā. Erro: magn? ē: q: ad  
sinistrā dei dicunt esse dānari. Har. xxy.  
Statuet qdē oues a dextris: he qos aut a  
sinistris. Vñ d: s. Tho. in. ij. pre. q. lviij.  
ar. ij. ad tertū. q spūscūs ē ita ad dexte  
rā pñis sicut fili? Docet q quō debet sic  
ri crux. Pro rñsiōne q norandū: q in deo  
dextra sumit similitudinane siue metay  
phorice. Nam ad dexterā ponere aliquez  
est honorare pñā: sicut legit d mē Sa  
lomōis. ij. Reg. ij. Postus est thron? ma  
tri regis: que sedet ad dexterā eius: q: post  
regem erat pñona excellentior. Sic q se  
dere ad dexterā dei/ est esse in gloria et ho  
nore eius. Potest autē intelligi tripliciter  
Uno mō habendo glām diuinitatis et es  
se in equali gloria cu deo patre. et sic pue  
nit chro fm q deus. Filius em dei fm di  
uinitatē est eqūis patri: et consequer est in  
equali gloria cum patre. q: mō sicut est  
eadem substantia et natura omnium tri  
um pñonaz: sic eadem est glā. quia qdqd  
est in deo est deus. Alio mō pōt intelligi  
sedere ad dexterā patris esse in excellenti  
gradu glie i pñis dei patris: et sic soli chro  
couent fm q hō: q: ipe est in maiori glā  
q omnes sancti et singulariter et collecti  
ue. Vñ maior est glā chm soli? fm q hō:  
q glōria oim angeloz/ archangelozum et  
omniū alioz ordinū: et q glā pñinū/ do  
croz/ pñefoz/ martyz/ aploz/ pphetaruz/  
et patriarcharum: simul et pñis Harie  
Vnde Heb. vii. sup illud: Excelsoz cere  
nis face? d: glo. ibi. Di rōnati. Itē ps. Di  
lexisti iusti. et odi. Int. ppe. vn. te de. tu.  
ole. le. p cō. tu. Itē Heb. j. Qui cū sit spū  
dor glie figura sube eius. Et. j. Sedet ad  
dexterā maiestatz ei? i excel: tāto melioz  
angel? effect? q: nō different? p ill? nomē  
hereditauit. Da similitudinē de lumine sol:  
quod est mar? q lumē lune et omniū stel  
larū simul. Vñ Heb. j. Ad que autē an?

geloz dixit: sede a dextris meis donec po  
 na in tu. ka. pe. tu. Tertio mo pr intelli  
 gi sedere ad dexteram dei. i. ee i bñtudine z  
 glia dei: z sic uenit vnicuiqz bñtudine z  
 lud Har. xv. Statuer oues a dextris z c  
 Et fm h oes bñ angeli z aie sūt i dextera  
 dei. sed pcpue dgo maria: de q dr: Asitit  
 regina a dextris. Dicunt at sedere a dextris  
 dei: eo q dēscāt a dextris. i. i glia dei. Pz  
 declaratio difficultat. Sz remāer qdā  
 dubitatio: qz articulo dr: ad dextrā dei in  
 singulari. Quāgelista aut dr a dextris in  
 plurali. In Har. xl. Et dñs hde Jesus  
 postq locut⁹ ē eis assump⁹ ē in celū z se  
 der a dextris dei. ps. Dixit dñs do. me. se.  
 s. dex. me. Jre Act. vii. Ecce video celos  
 apertos: z filiū hois stā. a dex. scu. dei. Jre  
 Har. xvi. Videbit⁹ filiū hois se dēre a de  
 xtris sicut⁹ dei: z uenientē in nubibz celi.  
 Cur h bec varietas? Rñ. sicut dictū ē su  
 pra: sedere ad dextrā dei: denotat: excellē  
 re gradū glie dei: q uenit soli chro fm q  
 hō. Pōt autem ista iessio pñderari duplr.  
 Vno mo qntū ad gradū ipm z excellētia  
 iessiois siue glie. z sic vna est iessio siue se  
 des. sic z cuiuslibet scij vna ē sedes: q als  
 noiat dom⁹: iuxta illd In domo patris m.  
 māsio. mul. sūt. Jo. xii. qz vn⁹ qdus vna  
 excellētia sūma ē. Et h respectu dr articu  
 lus: ad dextrā i singulari. Alio mo pñ  
 derari qntū ad effectū hui⁹ excellētie siue  
 qdus: z sic ē multiplex effect⁹ hui⁹ iessio  
 nis siue excellētie. Et h respectu dr: Har.  
 vlti. Seder a dextris: i pli. Est at triplex  
 hmoi effectus  
 Prim⁹ ē effect⁹ mactit⁹ impiat  
 Sedes ē effectus dignitatis sacerdotal  
 siue pōtificalis  
 Tertio ē effect⁹ auctis iudicial  
 Prim⁹ ē effect⁹ z c. qz impator est dñs  
 tot⁹ mō. l. De pcano. ff. ad. l. ro. de iac.  
 vbi dicit rex. Ego impator dñs tot⁹ mudi  
 sum. Rō. qz ppls ro. trāstulit ei z i eū oem  
 prāte suā plegē regā. ff. de pñt. pñci. l. j.  
 Sic impator nō ē chis Apoc. xix. Hñs i  
 vestimēto z i femore suo se pñt: rex regū et  
 dñs dñantū. Nota: i vestimēto. Vestimē  
 tū chū q dicitur fuit coopra: ē hñantitas  
 sua. Pbil. ij. Qui cū i forma dicit nō ra.  
 ar. ē ee se eq. deo: s; semet. ext. for. ser. ac. in  
 sū. ho. fac. z ba. in. vt hō. Istā ē excellētia

dñij z pñtis sup oēs creaturas hñt chis  
 i sua ascēsiōe. Tūc em oēs creature tā spū  
 ales qz corpales subiecte sūt sub eo manū  
 festatue. f. z executiue dde ruc. hñ an etiaz  
 viū? chis i carne mortali dicit ius domi  
 nij sup oem creaturā: iuxta illd Joā. xv.  
 Oia tua mea sūt: s; executio ius: fuit factū  
 i die ascēsiōis: qñ pñtū? ē ad dextrā dei  
 vbi sic i thronizat⁹ ē hodie i throno impia  
 li. i. i celo empyreo. sicut qñ papa stāt q ē  
 elect⁹ a duabz pñtibz cardinaliū i roman⁹  
 pōtifer: abiqz oī exceptionē: vt i c. l. de  
 elec. Postmodū hō i thronizat⁹ ē. Et dō  
 cātar ecclia: Scādes tribunal dextere pa  
 tris: pñtis oim collata teliu celi? q nō erat  
 hñant⁹? vt trina. rex. machina cele. terre.  
 z infer. cōdito. Rec. qz tā subdita. Pō oēs  
 post resurrectionē dicit aplos: Dara ē mi  
 hi oīs pñtis i ce. z i ter. Har. xl. z Eph. j.  
 Cōstitues ad dextrā suam i celestibz lup  
 oem pñcipatū z pñte z pñte z dñat⁹  
 Oia subiecit sub pedibz ei⁹. Hoc at impo  
 riū chis meruit ap hñilitatē suā. Regu  
 la em iuris diuini ē: q se hñilitatē ex  
 altabit: sic legit Luc. xvi. Ergo qnto ma  
 gis hō se hñiliat: tāto mag⁹ exaltabit: ad  
 sūltudinē statere. Chis at hñilitate se h  
 oibz creatur⁹. Sūt em oēs creature in tri  
 plici differētia siue loco. f. i celo: i terra: z  
 i inferno. In celo sūt nōē ordies angel  
 loz. f. angeli: archangeli z c. Dic oēs. sub oī  
 bus istis chis se hñilitat: qz nō assupit  
 naturā angelicā: s; hñāta: iuxta illd He  
 bre. ij. Nusqz em angelos ap hñitē: sed se  
 mē abrae app. In ps. In iussu ei⁹ pau  
 mi. ab an. z c. qz fuit passibil⁹ z mortat⁹ hō:  
 qd nō fuit in angel. Sed voluit hñilitari  
 sub creatur⁹ q sūt i fra. s. sub hoibz. qd pñ  
 i natiuitate: i vita: i morte: z post mortē.  
 In natiuitate dde: qz nat⁹ i loco hñili z c. d  
 hñili z paupclā mltiere. In baptismo qdā  
 voluit a suo baptizari. Har. h. ij. Sine  
 mō: sic em dez nos implere oem iustitiā.  
 Jre i doctoz inrogatōe. Luc. ij. In uene  
 rūt il. i me. doc. in fro. z c. In pentū subie  
 ctōe. Luc. ij. Et erat subdit⁹ ill. Et nota  
 q nō solū sub scis homibz voluit hñilitari  
 q nō solū sub mal⁹ z iniqs: qz ab iniqs  
 cap⁹ fuit z colaphizat⁹: flagellat⁹: cruci  
 fix⁹: z cū iniqs deputat⁹: z per⁹ q inid. qz  
 de iniqs nō fit pdenatio nisi fiat pcellē:

sed de chris nullus peccatus factus est. **Jo. vii.** Ego autem sum hominis filius et non homo: propterea et in morte. **3re p. morte:** quia in alieno se pulchro sepulchro: et latitans fuit laicea pforata. **Tertio** voluit humiliari sub creaturis: quia sunt in inferno. **4o** demeritis: quia permisit se tentari a diabolo. **Dar. iiij.** Et etiam in cruce: iuxta illud **Jo. xiiij.** Venit enim princeps mundi huius: et in me non habet quicquam. **Sicut** **3ro.** Humilitas est exaltatio. **4to** magis homo se humiliavit: quanto magis exaltari meretur. **5to** super omnes creaturas exaltari meretur. **Part. 3o.** Autoutas humiliavit semetipsum fac. ob. vsq. ad mortem: et in morte. **6to** propter quod de exalt. il. et do. il. no. qd. est sup. o. no. vt. in no. iesu. o. ge. **Acc.** **7to** et in infer. et ois li. **8to** quia dominus iesus christus in gloria dei patris. **Phil. ij.** **9to** volunt exaltari: oportet prius humiliari. **10to** saltem omnes debent obedire. **11to** omnes debent obedire. **12to** omnes debent obedire. **13to** omnes debent obedire. **14to** omnes debent obedire. **15to** omnes debent obedire. **16to** omnes debent obedire. **17to** omnes debent obedire. **18to** omnes debent obedire. **19to** omnes debent obedire. **20to** omnes debent obedire. **21to** omnes debent obedire. **22to** omnes debent obedire. **23to** omnes debent obedire. **24to** omnes debent obedire. **25to** omnes debent obedire. **26to** omnes debent obedire. **27to** omnes debent obedire. **28to** omnes debent obedire. **29to** omnes debent obedire. **30to** omnes debent obedire. **31to** omnes debent obedire. **32to** omnes debent obedire. **33to** omnes debent obedire. **34to** omnes debent obedire. **35to** omnes debent obedire. **36to** omnes debent obedire. **37to** omnes debent obedire. **38to** omnes debent obedire. **39to** omnes debent obedire. **40to** omnes debent obedire. **41to** omnes debent obedire. **42to** omnes debent obedire. **43to** omnes debent obedire. **44to** omnes debent obedire. **45to** omnes debent obedire. **46to** omnes debent obedire. **47to** omnes debent obedire. **48to** omnes debent obedire. **49to** omnes debent obedire. **50to** omnes debent obedire. **51to** omnes debent obedire. **52to** omnes debent obedire. **53to** omnes debent obedire. **54to** omnes debent obedire. **55to** omnes debent obedire. **56to** omnes debent obedire. **57to** omnes debent obedire. **58to** omnes debent obedire. **59to** omnes debent obedire. **60to** omnes debent obedire. **61to** omnes debent obedire. **62to** omnes debent obedire. **63to** omnes debent obedire. **64to** omnes debent obedire. **65to** omnes debent obedire. **66to** omnes debent obedire. **67to** omnes debent obedire. **68to** omnes debent obedire. **69to** omnes debent obedire. **70to** omnes debent obedire. **71to** omnes debent obedire. **72to** omnes debent obedire. **73to** omnes debent obedire. **74to** omnes debent obedire. **75to** omnes debent obedire. **76to** omnes debent obedire. **77to** omnes debent obedire. **78to** omnes debent obedire. **79to** omnes debent obedire. **80to** omnes debent obedire. **81to** omnes debent obedire. **82to** omnes debent obedire. **83to** omnes debent obedire. **84to** omnes debent obedire. **85to** omnes debent obedire. **86to** omnes debent obedire. **87to** omnes debent obedire. **88to** omnes debent obedire. **89to** omnes debent obedire. **90to** omnes debent obedire. **91to** omnes debent obedire. **92to** omnes debent obedire. **93to** omnes debent obedire. **94to** omnes debent obedire. **95to** omnes debent obedire. **96to** omnes debent obedire. **97to** omnes debent obedire. **98to** omnes debent obedire. **99to** omnes debent obedire. **100to** omnes debent obedire.

noze, et de pcel. pben. c. Proposuit nobis. **3ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **4ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **5ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **6ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **7ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **8ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **9ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **10ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **11ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **12ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **13ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **14ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **15ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **16ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **17ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **18ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **19ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **20ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **21ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **22ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **23ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **24ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **25ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **26ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **27ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **28ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **29ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **30ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **31ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **32ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **33ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **34ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **35ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **36ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **37ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **38ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **39ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **40ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **41ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **42ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **43ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **44ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **45ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **46ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **47ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **48ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **49ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **50ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **51ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **52ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **53ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **54ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **55ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **56ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **57ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **58ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **59ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **60ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **61ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **62ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **63ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **64ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **65ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **66ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **67ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **68ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **69ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **70ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **71ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **72ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **73ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **74ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **75ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **76ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **77ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **78ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **79ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **80ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **81ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **82ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **83ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **84ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **85ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **86ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **87ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **88ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **89ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **90ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **91ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **92ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **93ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **94ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **95ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **96ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **97ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **98ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **99ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb. **100ta** g dignitate etiaz habuit chris Heb.



rie. **U**lter ecce filius tuus. et discipulo: ecce mi tua. Quarto Hely hely etc. Qui to Sicio. Sexto Lohimacu est. Septio In man' tuas dñe comēdo spm meū. Et sic patz qre chīs dī sacerdos. Quantū pō ad scdm. f. quare dī ordine melchisedech: Rñ. Pro euidētia nota q' hz hebress melchisedech fuit fili' Noe. Signavit autēz chīm multiplr. Pmo nomie: q' Melchisedech iterptat rex iust'. Melchis em rex: sedech iust'. Chīs aut dī sol iusticie. Dalach. iij. Quēf nob timētibz nomē tuum sol iusticie. Et dī rex. P's. De' iudicium tuū regi da. Itē Hier. xxiij. Ecce dies ve nīūt dē dño: z su. dauid germē iu. z regna. rex: z sa. e. z fa. iu. z iust. in terra. Secdo in h' q' sine pīe z sine mīe et sine genealogia ponit melchisedech i seprura. i. nō nomiat pī et' nec mī: nec filiū. sic ponit apłs Hebr. vij. Sic chīs fuit sine pīe fm q' hō: z sine mīe fm q' dē: z sine filijs carnalibus. Ela. liij. Generationem ei' q's enarrabit. Tertio in sacrificio. q' melchisedech panē z vini offerēbat i sacrificiū: sic legit Gen. xiiij. Sic z chīs. Joā. vj. Panis que ego dabo caro mea ē p' mōi vita. Et h' q' dī fit: fm ordinē Melchisedech: z nō fm ordinē Aarō: māifeste pbat q' sacerdotiū Aaron erat mutandū aduentēte chīs. et cōse/ qnt etiā mutāda erat lex Moysi qntū ad certimonialia z iudicialia pcepta. qz trāsla to sacerdotie: necesse est vt z legis trāsla/ rō fiat: sic dē apłs Heb. vij. z hī i c. Trāsl/ lato. de p'stitu. Chīs autē sacerdotiū nō est yllō ynqz tpe mutādū. iō dī. Tu es sacer/ dos i etnū etc. Moraliter pō: qnta scritas debet esse in sacerdote q' est sacerdos sic et chīs: cui' lingua clausi celi facta ē: g' san/ cti estote qz ego sanc' sum: dī dñs exerci/ tuū. ¶ Tert' effect' est autoritas iudici/ alis: ppter quā dī sedere ad dextram pās. Hāc autē pīatem iudicialē accepit chīs. p/ prerea qz fuit iudicat' iniuste. iuxta illud Job. xxxvj. Causa tua qst impij iudicata est. Glo. a Pilato. iō iudiciū causamqz re/ cipit. Glo. vt iuste iudices. Des autē pdi/ cti tres effect' hui' sessionis ad dextrā pa/ tris: noiant Dan. vij. Aspicebam donec throni positi sunt: z antiqui dīez. i. de' p'z sedit. Et. j. Et ecce euz nubibz celi qst fili' hōis veniebat: z vsqz ad antiquū dīez p/

uenit. z in cōspectu ei' obtulerūt eū: et dedi/ dit ei pīatem z honozē z regnū. Nota pōd restare. f. iudicialē. Ecce tert' effect'. Et honozē. f. pōntificalē. ecce scdo. Et regnū. f. impiale. ecce pmo. Et. j. Pās et' pās et' na q' nō auferef: z regnū ei' qd non corru/ pet etc. Hec autē pās iudicialis etiā inuit in historia festi alceiōis: cū dī. Viri galili/ lei qd stat' aspl. i ce. hic iesus q' af. e. a. vo. i ce. sic ve. quēad. vi. e. eun. i celū. Act. j. Et qz in iudicio iuder seder p tribunali qndo sniaz pfer: aks snia nō valeret: vt dī ter. i. c. vl. de re iudi. li. vj. Ideo chīs nūc rāqū iuder iustissim' seder: z etiā i die iudici vni/ uersal' sedebit. Har. rrv. Tūc sedebit sup sedē maiestatis sue etc. De h' vide ser. rrvj. vbi agit de finali iudicio. pre. ij.

De aduentu antichristi Sermo xxxiii

**F**ides tua te saluum fecit. Lu. xvij. Sequit' hodie p'dicare de vltio articulo fidei p'rinēte ad hōanitatē filij dei. viz de iudicio vniuersali: q' sic in apłico simbolo pponit. Inde vt. est iudi. vi. z mo: que pō suit b. Bartheus. In Aleco pō symbo/ lo sic hī Et itez vt. ē cū glia tu. vi. z mo. cui' reg. nō erit finis. Sed qz anteqz istō fi/ nale iudiciū pagat' duo maxia flagella/ a deo z mōm mittēda. iō de ist' duobz fla/ gellis pmo videam'. Sūt ar ista duo fla/ gella. Pmo antichrī hōis diaboli aduen/ tus: ad mōm puerēdū. Secdo mōi cōstā/ gratio p ignē ad mōm purgādū. Pmo lgi/ tur videam' de aduentu antichristi hodie. Secdo i sequenti ser. videbī' d mōi p'flagra/ tione. Salutes pgo etc. Pro fūdāmēto ser/ monis in q' agit de vltio articulo fidel. i. de iudicio vniuersali: oriz de ipō iudicio theol/ ologialis questio. ¶ Querit' Utr' sit futurz vniuersale iudici/ cū: Arguit q' nō. Nō adducunt in iudiciū nūi ad h' vt iuder certificet d cā. sed oia cer/ ta sūt iudici. g' nullū est futurz iudiciū. In oppositū. At Aug. r. d. et. dei. c. j. Tenet ois eccl'ia dī veri chīm eē vēturz ad viuos z mortuos iudicādos. g' futurz ē vltē iudici/ cū. Et sic qō manet p' vtraz pte dubia.

Ad q̄stionē r̄ndēdū est fm̄ Rich. d̄ me  
 ena villa sup. iij. sen. di. xlvij. ar. j. q. j. q. ad  
 h̄c oib̄ clare manifestet d̄iue iustitie p̄  
 fectio in oib̄ opib̄ suis: ordinauit d̄iua p̄  
 uideria esse uerū v̄le iudiciū q̄d erit oib̄  
 manifestū: in q̄ electi sui p̄m̄j z reprobi sui  
 supplicij recipiēt cōplēntū. Tūc em̄ auge  
 bit supplicij reprobōz: z gaudiū electōz  
 augmētabit. Et ad argumētū d̄z q̄ maior  
 ē fālia. Imo etiā in iudicio humano iudice  
 certe certa ex cā vocant̄ hoies ad iudiciū  
 vt afflictiō cā manifestet p̄ q̄ est inia. p̄fe  
 rendo. et licz ch̄s sic cert̄ de petis oim̄: tñ  
 nō sequit̄ q̄n sic v̄le iudiciū vt reddat̄ cui  
 libet sui p̄m̄j z sui supplicij cōplēntū. an  
 q̄d iudiciū veniet antich̄s: de q̄ fit sermo  
 Et hec est fides n̄ra iusta. z sic de alijs.  
 Pro cōplēnto materie p̄dicāde: inue  
 ni q̄ndā auctoritatē Joānis apl̄i i Apoca.  
 in q̄ ip̄e p̄nūciat̄ p̄betando oēs varios et  
 dueros modos q̄b̄ ille maledict̄ hō an  
 tich̄s p̄uertet mōm. Dicit̄ ḡ sic Apoc. vj  
 Tūc erit̄ terre motus: fac. ē mag. z sol fa  
 c̄ niger tanq̄ fac. ci. z luna facta ē tota sic  
 sag. z stelle cec̄i. su. ter. sic sic? mitt. grossos  
 su. cū a v̄to maḡ mouet. z celū recessit sic  
 lib̄ inuolūt. In q̄ d̄de auctare ist̄ q̄ncz clau  
 sule: in q̄b̄ notant̄ q̄ncz modi q̄bus anti  
 ch̄s subuertet mōm: q̄ sunt isti. v̄icz  
 Prim̄? modus erit p̄ arma potētia. ibi  
 Ecce terre. fac. est magn̄?  
 Sec̄do modus erit p̄ mirac̄la appetit̄a  
 Jbi. Et sol. fac. est niger tā. fac. cl.  
 Tert̄? modus est p̄ tormēta terrentia.  
 ibi. Et luna fac. ē. sic. sic. sang.  
 Quart̄? modus erit p̄ argumēta insolū  
 bilita. ibi. Et stel. ce. sup. ter. v̄icz. mouet.  
 Quint̄? modus erit p̄ dona placabilia  
 Jbi. Et celū re. sic. lib̄ inuolūt.  
 Primo modo hēbit p̄ncipes z ptātes.  
 Sec̄do mō hēbit rudes z ignozantes.  
 Tertio mō hēbit fortes z cōstantes.  
 Quarto habebit doctozes z scientes.  
 Quinto mō hēbit quaros z cupiscētes.  
 Prim̄? ḡ modus. p̄ arma potētia: no  
 tat̄ ibi. Ecce terremot̄? zc. loquit̄ in p̄teri  
 to p̄ certitudinē p̄p̄ie. q̄ sic p̄teritū nō  
 pot̄ ee nō p̄teritū: ne istud impossibile est  
 nō euentire. Per terremotū ḡ notat̄ q̄ an  
 tich̄s subiugabit sibi oēs nationes m̄di  
 et sic oēs homies mouebunt̄ ad sui impē

riū z subiectiōem. Primo em̄ subiugabit  
 sibi oēs iudeos: nō p̄ armoz potētia: sed p̄  
 legalū obseruatōez. q̄s decipiet: di. q̄ ip̄e  
 ē messias. p̄missus i lege: z recipiet circū  
 cisionē. statim iudei sequēt̄ eū. q̄ sicut cec̄?  
 postq̄ amiserit burdonē adberz cuiusq̄ ret:  
 sic iudei ceci postq̄ amiserūt ch̄m/negā  
 do eū ee v̄ez messia. De q̄ de? p̄z d̄t. Ecce  
 testē dedi eū ducē ac p̄ceptorē gētib̄. Die  
 re. lv. Nota: testē. s. de secretis fidei/ducey  
 ac p̄ceptorē: q̄ cepit̄ Zelus facere z doce  
 re Act. j. Et iudei hēbāt ip̄m i manib̄: q̄  
 inf̄ ip̄os fuit nat̄/nutrit̄? z p̄uerfat̄: sed  
 amiserūt eū eoz culpa non ch̄i: dicentes  
 corā Pilato Nō habem̄? regē nisi cesarē. z  
 petētes Barrabā latronē sibi dari. iō offe  
 rūt mō se sicut cec̄i ad oēs q̄ venerit z veni  
 unt: vt p̄z de Barcoina: quē receperūt i  
 messia: z regnauit. l. annis. J̄c de Hēia/  
 m̄m incātorē. J̄c de diabolo i forma  
 Doyti i insula Ladie: vt p̄z in legēda fe  
 sti ad vincula sc̄i Petri. J̄dē de Taberla  
 no. Auctas. Ambulabunt vt cec̄i: q̄ oīo  
 peccauerūt. Soph. j. J̄ō tūc statim recipi  
 ent antich̄m: q̄ tūc fraudulens z coopro  
 mō reci. circūci. z fuabit sabbm/z alta ce  
 ritmō alia legis antiq̄. fuabit ēt diē d̄sticū  
 Nā vt ait H̄e. de p̄e. di. iij. Peruēt. An  
 tich̄s venēs diē sabbati atq̄ d̄sticū ab oī  
 ope faciet custodiri. q̄ em̄ mozi se z resurg  
 gere simulat: h̄i in veneratiōe vult d̄sticū  
 diē: q̄ p̄lm̄ iudicare cōpeller: vt exerto  
 rē r̄sū legis reuocet: z sibi iudeoz p̄fidiaz  
 subdar: coli vult sabbatū. Hec ille. Iudei  
 ḡ ip̄m recipiēt. Propter h̄ d̄t ch̄s iudeis.  
 Ego veni in noie p̄is mei: z nō accepist̄  
 me: si ali? venerit i noie suo illi accipietis  
 Jo. v. Si ali? antich̄s. Sec̄do subiu  
 gabit sibi oēs agarēos/thurcos/tartaros  
 z oēs infideles: nō occulte, sed manifeste.  
 p̄ violētā cū multis milib̄ hoim̄ armato  
 rū. q̄ d̄t sc̄ptura: q̄ habebit magnum thes  
 sauz p̄mittēte d̄iuno iudicio in penā pec  
 caroz furta illud Daniel. xj. D̄nabit em̄  
 thesauroz: auri z argēti in oīmb̄ p̄ciosis  
 egypti. Nota. egypti z etiā totū mundi.  
 Cū his ḡ thesauris p̄gregabit oēs gētes  
 armorum totus mūci ad pugnanū con  
 tra oēs sibi p̄tradictēs. Dic̄ practice quō  
 faciet p̄conizari q̄ dabit cui libet armige  
 ro centum florenos in mense vel aliquid.  
 pp 4



# De fide

magnū: vt faciat guerram p̄tra infideles  
Et faciet p̄conizari q̄ nullus noiet tesum  
ch̄m neq̄ br̄as p̄gine sub pena mortis. Et  
sic statim oēs armigeri de Fr̄acia: Italia  
de Hispania r̄c. erūt cū eo: r̄ cū illis subiu-  
gabit oēs aduersarios. Auctoritas. Solu-  
uet sathanas de carcere suo r̄ eribit r̄ se-  
ducat gēres q̄ sunt sup̄ q̄rtuor angulos ter-  
re gog r̄ magog. r̄ p̄gregabit eos ad plū:  
q̄z nuer? ē sic arena maris: r̄ ascēderūt sup̄  
altitudine terre. r̄ circūerūt castra sc̄d̄m  
r̄ ciuitate dilectā. Apoc. xx. Nota Hog. i.  
rectū. magog. i. detectū: q̄z tā recti q̄z dete-  
cti. i. occulti mali r̄ manifesti erūt cum eo  
Uel dic: p̄ gog r̄ magog itelligit antichri-  
stus q̄ occulte r̄ manifeste trahet ad se gē-  
tes. Occulte q̄dez p̄ specie sc̄itar̄ extiorē  
celādo puerficate iteriorē. Manifeste p̄o  
p̄ potētia armoz. vt dictū est. De q̄ Eze.  
xxxvij. Fili bois. i. Ade/ pone facie q̄ gog  
r̄ magog: r̄ terrā. i. gēres terrenas. licz q̄  
d̄i doctores nō q̄de defm̄tatiue sed opina-  
tiue dicūt p̄ gog r̄ magog itelligi decē tri-  
bus q̄ s̄t vltra mōres caspios q̄ p̄clusi sunt  
ad orōnez Alexandri ipatoris: p̄m q̄ referē  
m̄ḡ in historijs. Aug. xx. d̄ ci. dei. c. xij. ex-  
ponēs illō Apoc. xx. Soluēt sathanas d̄  
custodia sua: r̄ eribit ad seducēdas natio-  
nes q̄ sunt sup̄ q̄rtuor angulos terre gog r̄  
magog r̄c. sic dr̄. Gētes q̄ppe iste q̄s appel-  
lat gog r̄ magog: nō sic sunt accipiēde tan-  
q̄ sint aliq̄ in aliq̄ pte terraz barbari cōsti-  
tuti: siue quos q̄dez suspicamur gerbas r̄  
massage: has: p̄pter lras hoz noim p̄mas  
siue aliq̄s alios alienigenas r̄ a romāo tu-  
re seruictos. Toto nāq̄ orbe terraz signifi-  
cati sunt isti esse: cū dictū est Harōes q̄ sūt  
sup̄ q̄rtuor angulis terre easq̄ subiecit esse  
gog r̄ magog. q̄z interpretatiōes noim esse  
copim? gog rectū: magog de recto: tanq̄  
dom? r̄ ipse q̄ p̄cedit de domo. Gēres q̄ sūt  
in q̄bo velut diabolū in abyssō sup̄? intel-  
ligēdam? inclusum: r̄ ipse d̄ illis q̄dāmo-  
do sese efferēs r̄ p̄cedēs: vt ille sint rectū:  
ipse de recto. Si aut̄ vtrūq̄ referat ad gē-  
tes nō vnū hoz ad illas: aliez ad diabolū  
et rectū ipse s̄t: q̄z in eis tūc includit r̄ q̄dā-  
mō regit inimic? at̄qu? r̄ d̄ recto ipse erūt  
q̄n̄ in agrū odium de opto erupture sunt.  
¶ Tertio subiugabit sibi ch̄ianos: s̄z nō  
oēs: q̄ postq̄ hēbit p̄ se oēs infideles: tunc

bellabit q̄ ch̄ianos: q̄ faciūt sibi m̄sorez  
resistētiā q̄ infideles: eo q̄ sum? iā auizati  
p̄ spērā sc̄tām r̄ p̄ p̄dicatiōes ch̄i. Et p̄  
p̄tea d̄ antich̄is ab anti q̄d ē p̄tra: r̄ ch̄i-  
stus: q̄z erit q̄ ch̄im r̄ ch̄ianos. Ecce quō  
hic p̄mo mō subiugabit totū penē mūdū.  
De Had̄ ifram dr̄ Daniel. p̄m q̄ doctores  
exponūt. Ingredeiet terras r̄ p̄teret: r̄ p̄-  
trāset r̄ introibit i terrā gl̄ioz: r̄ multe  
corruēt. Et aut̄ sole saluabunt de manu  
ei? edom r̄ moab: r̄ p̄ncipes filioz amon  
Dan. x. Nota: ingrediet terras. i. infideli-  
um: r̄ p̄teret r̄ p̄trāset r̄ introibit terraz  
gl̄iosam. i. ch̄ianitatis seu eccle. r̄ multe  
s̄z gēres ch̄iane corruēt: s̄z nō oēs. Et it̄  
sole saluabunt edom: q̄d̄ iter p̄raf sangui-  
nolera: q̄z gēres sanguine saluabunt. i. q̄  
pot? eligūt mort q̄ ch̄im negare. r̄ moab  
q̄d̄ inter p̄raf de patre vel ex patre innoce-  
tes: q̄ sūt ex patre deo facti filij ipi? p̄ rege-  
neratiōem sp̄calem in vtero fontis bapti-  
smalis: iuxta ill d̄ Joā. j. Quotq̄ ar̄ rece-  
perūt eū dedit eis patrem filios vel fieri.  
Hi nō negabūt fidē ch̄i. Et p̄ncipes filij  
ozū amon: q̄d̄ inter p̄raf p̄ls meroris. Ec-  
ce hic penitētes p̄ncipes. i. p̄ncipes peni-  
tētiā faciētes. Uel iō dr̄ p̄ncipes: q̄z peni-  
tētes p̄ncipant r̄ dominant corpono su-  
is: subiugado corpa r̄ passiōes suas impo-  
rio volūtat̄ r̄ romis: r̄ ibūt d̄sp̄t p̄ncipio  
ra r̄ cauernas r̄c. Itē Apoc. xij. Danz  
ē illi bellū facere cū sc̄tis r̄ vincere illos:  
r̄ data ē ei pt̄as i oēm tribū r̄ pplm r̄ lin-  
guā r̄ gentē: r̄ adorabūt eū oēs q̄ in habi-  
tat̄ terrā: q̄z nō sūt sc̄pta nomia i libro vi-  
te r̄c. Ecce q̄re dr̄ Terremor? fact? ē ma-  
gnus. Sc̄d̄s mod? erit p̄ miracula ap̄-  
parētia: q̄ notat̄ ibi Et sol fac? ē niger tā  
q̄z face? ciliū? q̄z ex fallis miracul anti-  
ch̄i r̄ suoz discipuloz oēs ch̄iani pau-  
exceptis p̄dent fidē. r̄ ch̄ius q̄ est ver? sol  
iusticie obscurabit i mētib? eoz tanq̄z fac-  
cus ciliū? Quia sicut face? nō pot? retri-  
nere aquā: sic ch̄iani nō retinebūt aquaz  
baptismale: imo negabūt fidē ch̄i. Et il-  
luc ciliū est aspey r̄ durz: sic fides ch̄ia-  
na videbit̄ aspa r̄ dura p̄tentiō ea. De  
h̄ habet̄ auēras apl̄. ij. Def. ij. Reuelat̄  
bif ille iniqu? cur? ē aduent? fm opatiō  
nē sathane in oi p̄tuce r̄ signis r̄ p̄digis  
mēdactib?: r̄ in oi seductiōe iniq̄ r̄ r̄c

q̄ pereit. **H.** Aug. dicit q̄ opa antichristi p̄nt esse signa mēdaciū. vel q̄ morales sensus p̄ pharasma deceptur? sit: vt qd̄ nō fac̄ facere videat: v̄l q̄ si sint vera p̄digia ad mēdaciū tñ p̄rabēt credituros. **Concordat b. Tho. in. j. p. q. cxiij. ar. iij. i. r̄s. ad p̄mū. 7. q. arg. Nā vt ait b. Aug. r̄. d. ci. u. dicit. Nihil h̄ difficile t̄git. Non em̄ qñ ignis de celo cecidit z tantā familiā cum tantis gregibz pecorū sc̄i Job ipetu Num p̄lit. z turbo irruēs z domū deijctens: fili os ei? occidit pharasma fuerūt: q̄ tñ fuerūt opa sathane: cui de? oederat h̄c potes tate zc. **Videam? ḡ practica. P̄rio nangz faciet ignē descendere de celo. i. de sphaera ignis in terrā opatiōe diaboli. q̄ h̄ p̄t̄ facere deo nō ip̄dicte. sic fecit ad cōburēdū ḡialta Job. Job. j. Et viso h̄ miraculo: o q̄c̄ boies z gētes cadent in erroze. **Auroz nas. Quid aliā bestia ascendētes de terra z fecit signa magna: vt etiaz faceret ignē de celo descendere in terram in p̄spectu hoim Apoc. xij. Hora de celo. i. d̄ sphaera ignis vt dicitur: q̄ in celo nō est ignis. **S̄cdo faciet loq̄ imagines: vt p̄bat Apoc. xij. Et p̄ueros q̄s introgabūt dicētes. Dicat? nobis p̄tate de isto dño q̄ venit nouissimus an sit saluator. et diabol? mouebit labia et formabit s̄ba dicēdo: q̄ iste est ver? saluator m̄di. Et h̄ cadent multi in erroze. **Christiani aut nullū faciet miraculū. **Tertio ostendet q̄ mortuos suscitabit. Itēz p̄ arte magica simulabit se mortuū z teret a demonibz in aera qñ ascēdat i celum. z sic putabit ab hoibz resurrexisse q̄ prius putabatur mortu? **Et sic tūc mirabūt ppli z adorabūt atqz laudabūt. **In sup illd̄ Apoc. xij. Et plaga mort? ei? curata ē: dicit Glo. **Arte magica ascēdet antich? i aera ferēs tūc eū demōibz. **Faciet etiā antich? subitō arbores flozere: arefcere: mare turbari: naturas in diuersas figuras mutari. h̄ tñ non existente: sed appente. qz q̄ vna res in aliā mutet sine misterio nature cōperit lo h̄ do: vt. r̄. q. v. **Ep̄i. et c. **Rec̄ m̄z. **Nota de virgibz magoz **Pharaonis quēris i colubres zc. **Dic̄ practice: q̄ christiani mlti vidēt q̄ p̄dicatores antich? faciet ignē de celo descendere z imagines zifantes lo q̄: vt dicitū est: dicēt eis. **Nō ista sunt falsa miracula: sed suscitare mortuos sic christ?********************************

fecit. **Et illi dicēt: placet. Quem vult? vt suscitē vob: patrē v̄l matrē zc. **Sic. **Tūc apta sepultura: veniet demōes inuisibilit̄ et i corpibz simulac̄ p̄is z m̄ris appēbūt filijs z osculabunt zc. **Q̄ cadēt. **Q̄ n̄d̄ tus erro: tūc regnabit i m̄do. **Ideo d̄ his falsis miracul? z p̄digijs ausauit nos christus d̄. **Surgent pseudoch? z pseudop̄phete z dabūt signa mag? z p̄digia: ita vt in erroze iducant etiā fieri p̄t electi. **Ecce p̄dixi vob **Mat. xxiij. **Sed h̄ q̄rit: q̄re h̄ p̄mitter de? **Vide s̄. **Vel dicit q̄ rō est p̄ regula s̄pture dicit: **Per q̄ q̄s peccat: per hec z torquet. **Sap. r̄j. **Et quia hodie vt plimū christiani credūt mēdacijs z fallacijs demonū: recurrēdo ad diuinos: magos z sortilegos: ideo de? p̄mitter vt mendacijs credāt. **Dic̄ practice: quō qñ aliquis p̄dit aliquā rē vel h̄z s̄tū infirmū: recurrit ad magos zc. **H̄c rōnem ponit apls d̄. **Reuelabit ille iniqu? cui? e aduent? s̄m opatiōe sathane in oi p̄tore z signis z prodigijs mēdacijs: z in oi seductiōe iniquitatis his q̄ pereūt coq̄ charitatē p̄itaz nō receperūt vt salui fierent. et tō mitter illis de? opatiōem errozū vt credāt mēdaciō zc. **Thes. ij. **Tertio modus erit p̄ tormēta terrētia: q̄ notant cū d̄. **Et luna facta ē rota sic sanguis. **Per lunā denotat ecclesia. **Et rō: qz luna illuminat a sole: sic ecclesia a ch̄o z ei? aplis: qz doctrina fulget ecclesia vt sole luna. **Hec luna. s̄ ecclesia vniuersal̄ fiet sic sanguis. qz sanguis ch̄ianoz effūdet p̄ tormēta terrētia: q̄ inferet eis p̄fūdus antich?is. **Erunt em̄ mlti ch̄iani sc̄i et deuoti q̄ nō credent illis falsis miraculis: de q̄b̄ s̄ dicitū est. **imo stabūt fortes i fide ch̄i. **Extra istos ḡ antich?is insurget cū mults p̄cursionibz. **P̄mo nangz faciet p̄onizari q̄ nullus ch̄ian? possit v̄dere aut emere aliqd̄ zc. **Et vñ m̄di h̄ suabūt q̄a oēs sequit̄ antich?m: adeo q̄ nullus aut debet ch̄im vel s̄ginē **Marīa nosare sub pena mort?. **Auroz itas. **Et faciet oēs puillos z magnos: z diuites z paupes: z liberos z seruos h̄c caracterē in dextera manu aut in frōtibz suis: ne q̄s possit v̄dere aut emere nisi q̄ habeat caracterē aut nō/ men bestie: aut nūez nois ei?. **Apoc. xij. **Nota caracterē. i. signū aliqd̄: ad s̄am: vt obediētes sibi cogitant z aliq̄ interficiant.**



# De fide

aut nome bestie. i. p̄fessionem oris. aut nūc  
rū nois ei? i. multiplicatōez opey. sic expo  
nit in cōpēditō theologie. Et eriget idoluz  
imponēs ei nomē maosim. i. p̄fidū. et po  
ner edictū q̄ qlibet malefactor fugiens ad  
ip̄s sit secur? et ipunit? De q̄ idolo h̄i Da  
niel. xj. Deū parz suoz nō repurabit: deū  
autē maosim i loco suo venerabit. q̄d p̄buz  
cōuenit tā Antiocho q̄ antich̄o: vt dicit  
ibi mgr̄ historiaz. Maosim em̄ p̄fidū so  
nar. et Antioch? in hierl'm p̄fidū posuit et  
idolū iouis. Antich̄is p̄o diaboli vt deū  
p̄fidē suū venerabit. Heulle. Sed h̄i vi  
det: q̄ vt d̄i. ij. Theb. ij. ip̄e faciet se adora  
ri: ostēdens se tanq̄ sic de? Quō q̄ adora  
bit ip̄e diaboli: nisi dicat q̄ ip̄e occite ado  
rabit diaboli. sed manifeste se faciet ado  
rari. Scdō faciet ch̄ianos q̄s tūc iueniet  
fortes tormētari incāti: q̄ tormēta p̄moz  
martyr. i. Bartholomei et Laurentij et c.  
qua fuerit respectu ip̄oz. q̄ durabūt mlro  
tpe/ scindēdo mēbrum corpis p̄ articulos  
successiuē et c. Tertio inferet martyriū cor  
dis. q̄ corā p̄te et m̄re faciet filios capti. et  
inrogabit: q̄s ē ver? messias: Si dicēt q̄  
Iesus ch̄is et c. tūc coraz parentibz occidet  
filios et c. Ecce q̄nta tribulatio. De q̄ d̄ns  
p̄nūciauit d̄i. Erit tūc tribulatio maḡ q̄lis  
nunq̄ fuit ab initio m̄di vsq̄ mō: neq̄ fi  
er. et nisi breuiari fuissent dies illi: n̄ fieret  
salua ois caro. sed p̄ electos breuiabunt  
dies illi. Dar. xxiij. Nota Breuiabunt.  
q̄ sic legit Dan. viij. et xj. Itē Apoc. viij. et  
xj. et xij. antich̄is soluz regibit tribz annis  
cū dimidio. ¶ Quart? mod? erit p̄ argu  
mēta insolubilia: q̄d notat cū d̄i. Stelle ce  
li ceciderūt sup̄ terrā: sic sic? emittit grossos  
suos cū a v̄eto mouet. ecce q̄nt? modus. scz  
disputatiōnū: q̄ p̄ba n̄ sunt nisi v̄et? Dic  
practica disputatiōis. Dicēt ei p̄dicatores  
antich̄i toti p̄lo p̄gregato ad audien. sū.  
Bone gētes vt sciatz q̄ n̄ra doctria ē p̄a:  
q̄ p̄itas nō h̄z angulos. idō arguo sic. Et  
faciet argumēta maxia q̄bz ch̄iani docto  
res nescient r̄ndere: duplici rōne. Prima  
q̄ diaboli loquet p̄ ora eoz: et ligabunt  
ora ch̄ianoz p̄mittēte deo: p̄pter malā vi  
tā ifatoz: q̄ nō q̄rūt nisi gl̄iam m̄di. q̄ em̄  
pōt ligare leenā. i. aiaz: bñ p̄t ligare ouē. i.  
linguā: q̄ nō est nisi frustū carnis. Scdō  
rō est: q̄ iste disputatiōes vt p̄limū erunt

de biblia sup̄ textu sc̄pture et p̄p̄az: de q̄  
bus magna ē ignōrātia inf̄ doctores ch̄i  
anos nūc. tā hodie mgr̄ in theologia aut  
p̄az aut nihil sciūt: sed vadūt p̄ cisternas  
aridas p̄hoz et poetaz. et q̄n incipiunt stu  
dere: incipiūt ab Aristotele. Et iō matia  
ignōrātia de biblia erit tunc tpe antich̄i  
ap̄d tales doctores et mgr̄os. Idō stelle. i.  
doctores ecclie cadent sup̄ terrā. q̄ p̄dent  
fidē et adherēbūt desiderijs terrenoz. Au  
roritas de h̄. Et eleuabit et magnificabit  
aduersus oēm deū. et aduersus deū deoz  
loquet magnifica Dan. xj. Nota Magni  
fica. i. insolubilia argumēta q̄ntū ad ho  
mines. Nota Deū deoz. i. angeloz. Itē  
Dan. vij. Sermones q̄ excelsus loquet: et  
sc̄tōs altissimi p̄teret et c. Et sic nota q̄ per  
defectū scie sc̄pturaz p̄ls ch̄ian? p̄ maḡ  
p̄te p̄det. iuxta illd. Eia. v. Propterea cap  
p̄riu? ducet? ē p̄ls mē? q̄ n̄ habuit sciam  
Remediū est q̄ vt nō q̄ram? cū eis de f̄i  
de: q̄ p̄ vna rōne quā p̄ fide adducim? ip̄i  
adducēt. et. sed fundem? fidē n̄ram i autō  
ritate ch̄i et ap̄loz. et ecclie: dicēdo. Nolo  
disputare p̄ rōnes: s̄ ita credo: q̄ ita ch̄is  
reuelauit et c. Un. j. Loz. ij. fides n̄ra nō  
sit in sapia hoim: sed in p̄tore d̄i. Proptea  
debem? symbolū ap̄licū dicere qlibet ma  
ne et sero. Un. Ro. x. Si p̄fitearis in ore  
tuo d̄m̄ telum ch̄im et in corde tuo credi  
deris q̄ de? excitauit illū a mortuis: salu  
eris. Corde em̄ credis ad iustitiā: ore autē  
p̄fessio fit ad salutē. Sic faciebat Dauid  
dicēdo. Credidi p̄ter q̄d locut? sum: ego  
autē h̄uiliat? sum nimis. Nota Credidit  
in corde. p̄ter q̄d locut? sum. i. ore p̄fite  
do. Ego autē h̄uiliat? sum nimis. i. valde p̄  
opationē: sine q̄ fides mortua est. Jaco. ij.  
Vel d̄r. Ego autē humili. sum n̄i. q̄ ad h̄ v̄e  
hō vere credat: oportz h̄uiliare intellectu  
Iuxta illd. ij. Loz. x. In captiuitatē redi  
gentes oēm intellectu in obsequiū. Et sic  
patet quart? modus. ¶ Quint? mod? erit  
p̄ dona placabilia: q̄ notat ibi. Et celū ne  
cessit sicut lib̄ inuoluit. i. v̄sq̄ternat? q̄ p̄  
p̄missiōes tpales et dona ab antich̄i f̄a  
cta/ celum recedet. q̄ pauci curabunt de ce  
lo. i. de p̄missiōibz celestibz a ch̄o factis. s̄  
de p̄missiōibz antich̄i. Dic practice: quō  
antich̄is m̄tret discipulos suos p̄ mundū  
q̄ predicabūt aliquas veritates. s̄ q̄ sumū

mundi instar: ideo pparent se singularit p  
ega mit die z pteratis/que multu placet  
vos: et vt credatis nobis/non solum pbo  
sed etia ope pdicamus. Si inter vos sine  
aliquo pnone indigentes: veniant ad nos  
et faciemus eis misericordiam et elemosynas.  
De practice: quod mulieres vidue dicent  
ad inuicem. Comater audistis: vos istos san-  
ctos boies: Ideo eam ad eos: z non solu  
vidue: sed etia milites z scutiferi paupe-  
res qui omnia expdunt in vanitatib: ve-  
niant ad eos: qui dabunt eis denarios i co-  
pia: tunc dicent gentes: Et isti sunt boni  
pdicatores q dant nobis: z non illi q sem-  
p petunt: in tantu q tunc gentes nolent au-  
dire sermões fratru pdicatoru: imo deride-  
bunt respectu illoru. Tunc dicet vxor vi-  
ro: qre vos non vaditis ad istos sanctos  
homies: vt dent vobis: sicut vicin? vester  
suir: z dabit tantu ab eis: z mo iam ma-  
ritauit filiam suam: et est etia diues cum  
ante fuerit paup zc. Isti mo hebent omnes  
auaros. Item dabit honores: platiões: et  
pates: amonedo reges z pncipes sibi i  
obedientes: z alios sibi obedientes pstitue-  
do. Et isto modo hebent oes supbos. Dan. xij.  
penult. Multiplicabit gliaz z dabit illis  
potestatem. Vide infra. In Apoc. xij. U-  
bi bestiam ascendentem de terra. i. antichri-  
sti hnt capita. vij. i. pncipes vniuersos: z  
comua. r. i. eos q impugnant decalogum.  
Item dabit abundantia ciboz: z escarum  
vi. Comedat z bibat. Dugre snt facte  
escie iste? Vester Iesus christ? paup z me-  
dicus pbituit ne comederet zc. qz no po-  
terat hie ralia. De anno amouebit qdra-  
gesima: de mensib qtuor repora: de heb-  
domada die veneris: de festis vigiliis. et  
sic habebit sub se oes gulosos. Item dabit  
delectationes carnis: nam z ipse luxurio-  
sissim? erit: iuxta illud Dan. ij. Et erit in  
pceptiscentijs feminaz: quis dicat magis  
hnt histoziaz: q illud de antiocho tm itel-  
ligendu est. Na antichrist? castus erit ad  
ritudine religiois. Sz in copendio theo-  
logie dr q erit luxuriosus: sz ostendit se ca-  
stum exrenus. Item franger oem matrimo-  
ni legē. licentia bit clericos et religiosos  
vt vocat vxores. Q dicent mali cleri z re-  
ligiosi: iste est bon? dñs: viuat. Deu qru  
tardabit: vti n ante venisset. Et ipse pu-

debit oib de pecunijs. et isto mo habebit  
oes luxuriosos. Deu dolor. Et qd reman-  
nebit cu chio. De h bz ppheta: vi. Mult-  
plicabit gliaz z dabit eis pte in multis  
terra oluider gratuito. Et infra. Dñabil-  
thesauror: auri z argenti. Dan. xij. Tade  
in tanta supbia eleuabit in malu sui z mu-  
di q faciet edificari templu in hierusalez.  
z ibi faciet se adorari sic deu. In apls. ij.  
Thef. ij. Reuelat aut ho peccati fili? p-  
tionis q aduersat z extollit supra oē qd dz  
deus aut colit: ita vt in templo dei sedeat  
ostendens se tanq sit de? Item deueniet  
ad tanta demencia q supra monte oliueti  
ri ascendet: z suu tabernaculu eriget z pro-  
deo faciet se adorari. Dan. xij. Veniet in  
militudie magna vt pterat z inficiat plu-  
rimos: z figat tabernaculu suu inter duo  
maria. i. in mare mortuu z adiaceta z su-  
p monte inclutu z lctm. i. in mote oliueti:  
z veniet vtz ad sumitatem ei. i. ad locu vti  
dñs ascendit. Durabit aut pfectio anti-  
christi tribz annis cum dimidio: iuxta illud  
Dan. xij. Usqz finis spoz terribilu. Et  
infra. In rep? z rpa z dimidiuz rps. In  
Apoc. xij. Lutratē scraz calcabunt mensibz  
qdraginta duobz. Tade puocabit istis p-  
uerissimis z diabolicz modis z se ira dei  
q occidet eu: iuxta illud Apl. ij. Thef. ij.  
Tuc id est i fine mdi: vel post discessionez  
getiu a plo romano: reuelabit ille iniqu?  
sez antichrist? que dñs Jez? interficiet spu  
oris sui z destruet illustratōe aduent? sui.  
Sup q textu de Gko. Spū oris sui. i. po-  
tentia vitijs sue siue p se siue p Dichac-  
le. Na fm mgrm in histozijs: qñ ipse anti-  
christ? sup thronu ab eo paratu. i. in mote  
oliueti sedebit vt eu oes tanq veru deum  
adorēt: audiet vox in aere siue sit vox chri-  
stie archangeli Dichacq dicit. Vore  
re z statim fulminabit antichris. ps. ij. In  
sidiat vt ra. pau. ra. pau. dñ attrahit eum.  
In la. suo humi. eu. inclt. se z ca. cum dñ a-  
su. pau. zc. pauperm. i. plm chriani. Ita  
q fm doctores tandē occidet in mote oli-  
ueti i illo loco supra que dñs ascendit ad ce-  
los. Illo interfecto nec statim veniet chris-  
t? sed vt ex Dan. itelligit: pcedent electi  
ad pniaz dies qdraginta qnoq. qntum aut  
post penit? i gntat. Hoc glo. De h aut vide  
infra ser. pxi. pre. i. Rogem? q dñm vt li-  
pp iij

mus fortes et firmos in fide: ut nulla aduersitate ab ea cadamus et auellamur: et nullis tentationibus a domino separemur. Prestate domino nostro Iesu Christo cum patre et spiritu sancto uiuere et regnare in unitate. Amen

De conflagratione mundi  
Sermo xxxv

**F**ides tua te

saluauit fecit. Luc. xviij. Sermo noster erit de eo quod erit post mortem antichristi. id est de conflagratione mundi etc. Pro declaratione etc. Sciendum quod in sacra scriptura inueniuntur duae generales conflagrationes huius mundi. Prima quae fuit per diluuium aquae tepidae. Hoc et haec facta est praeterita. Secunda est uentura: quae erit per diluuium ignis. Ratione assignat sanctus Thome in iiij. dist. xlvij. q. ij. art. j. q. ij. ad secundum. quod tunc praeterita fuit ardor carnalitatatis quae omnis caro corrumperet uiam suam: luxuriam inquantum quod homines dabat se ad peccandum cum mulieribus et demouibus succubis et fornicatione: et conuerso mulieres cum hominibus et demouibus incubis in forma uirorum: id quod diluuium debebat mittere ad purgationem infirmitatis peccati: congruum fuit ut praeter illud ardorem carnalitatatis mitteret diluuium per aquas: quod praeterita praeteritis curant. Non dicit scriptura Gen. vi. Quides autem deus quod multa malitia hominum esset in terra: et cuncta cogitatio eorum interea esset ad malum omni tempore: penituit eum quod hominem fecisset in terra. et peccatores in futurum: et tunc dolore cordis intrinsecus. Delebo inquit quod hominem quem creauit a facie terre: ab homine usque ad animantia: a reptilibus usque ad uolucres caeli: penitet ei me fecisse eos. Gen. vi. Nota: usque ad animantia. quae haec cum illa non peccauerunt: Respondeo ad tractatus de criminibus hominum quae facta fuerunt in terra: deleta sunt animalia quae habitabant in terra. et uolucres caeli quae accipiunt ibi pastum. et sic fit peccato committenti crimen lese maiestatis: quod non solum ipse peccator sed etiam domus sua tota destruit. Pisces et habitatores in aquis non sunt mortui per diluuium: quod peccata hominum non fuerunt facta in aquis secundum Hieronymum de lyf. Nota: penitet enim me etc. Sicut in Apoc. xxiij. Non est deus qui homo ut merita: neque ut filii hominis ut merita. Respondeo. secundum Hieronymum in Apoc. d. ly. ibi. Pnia et dolor et ceterae passionibus nullo

modo sunt in deo secundum rationem: sed secundum modum. id est secundum similitudinem. Et sic dicitur: penituit ille: quod ad modum penitentis se habuit: uolens dissipare quod per uis fecerat. Et sic etiam dicitur: Tunc dolere cordis intrinsecus etc. quod ad modum dolentis se habuit: delendo homines quem fecerat ad imaginem suam secundum eum. Concordat beatus Thome. j. pre. q. xix. ar. vij. ad secundum. Diluuium autem ignis quod expectamus erit propter aliam causam: quod licet in fine mundi regnatura sit uirtus luxurie: tamen deo reputabit se magis offensus et magis iniuriatus: quod ipse tantum dilexit nos quam amore nihil sit incarnatus et passus etc. et nos non diligimus eum praesertim in fine mundi in quo regnat maxime uirtus repudiatas. Quia modo iam senescere. Sicut dicitur. xxiij. Quia supradabit iniquitas: refrigeret charitas multorum. id est tunc conuenient purgatio fiet per ignem. Et haec est quod dicitur beatus Thome. xxiij. post quod enim dicitur. Quia in pabulis. in. refr. cha. mul. subditur. Qui homo seuerus. usque in fine sal. erit. et praedicabit in uentura regni in uenturo orbe et testimonio omnium gentibus. et tunc ueniet summatio. Dat. xxiij. Nota quod iste textus multipliciter habet declarationem: luxuria multiplice generali praedicatione euangelii in uenturo mundo. Haec praedicationum fuit per apostolos omni creaturae: iuxta praedictum Christi dicitur. xl. quod praedictum tempore apostolorum fuit factum et adimpletum: ut patet per L. i. iuxta praedictum: ubi dicitur. Verbum uirtus euangelii uenit ad uos sicut in uenturo mundo: et fructificat et crescit. Et ibidem iuxta finem capituli. Euangelium audistis quod praedictum est in uentura creatura quae sub celo est. Item Rom. x. In omnem terram exiit sonus eorum. Et tunc ueniet summatio gentis iudaicae: et destructio hierusalem per Titum et Vespasianum. Secundo fuit praedictum euangelium et adhuc praedictum continetur per ordines sanctorum Dominici et Fratrum in uenturo mundo. Et post istam praedicationem uentura est statim summatio et destructio huius mundi per antichristum et suos. Tertio praedictum euangelium Christi in uenturo mundo post mortem antichristi per fideles aliquos qui uenientem gentem erunt mirabiliter seruati a deo ad uenturam alterationem. et tunc ueniet ultima mundi summatio. Et de ista mundi summatione et conflagratione dicitur beatus Thomas in Apoc. d. ly. Nota: inuenit quia David declarat: cui fuit reuelatum. d. ps. lxxij. In gentes autem ipsae praedecet: ista inuenit.

Alluxerit fulgura ei? orbi fre: vi. z co mo. e terra. Dñs sic ee. flu. a fa. do. a fa. do. ois terra. Sūt tres pñsus: z qlbz pñsus pñner duas clausulas

Primo ignis cruciatio. Ignis añ ipm pceder.

Secdo hoim pflagratio. Et ista. in cñr cñ. in. eius

Tertio fulgur coruscatio. Alluxerunt vbi terre.

Quarto terre comotio seu hoim pcur batio. Lomo. e z ptre. ter.

Quinto montiu liqfactio. Montes li cur ce. sur.

Sexto electoy renouatio. A facie dñi mora est. ter.

Prima clausula de Ignis añ ipm pceder. Anteqz veniat ad iudiciu. Practice: Postqz dñm mors antichri erit p mdm denūciata z divulgata: mds durabit. xly. dieb; h; chris dabit i spaciu pnie. Tūc iu dei agarem. theuq; tartari z mali chria ni decepti: z oēs ifideles puerent ad chri stū dñe: Pro certo nō alī saluator est. S; tot erit diuitie z delitē p. atichri stū dimisse q pauca puerent ad bonā vi tā: h; puerant ad bonā credentiā. Logita te quo religiosus q hēbit tres vel qrtuoz vxoies tot filios z filias: mille vl duomi lia ducaoz i reditib; poterit redire ad claustr; ad comedēdum caules z silla sine oleo zc. Imo dicit. dñi stam? Si iste dñs nō fecit malū sine. etiā chris fuit crucif; zc. z veniet chriam fideles q latuerit i mō tib; z dñer; clamādo z pñciādo. Querti muni zc. z dñebāt eos di. S; isti pñciāt vt faciam? eis pte bonoz nroz. S; post xly. dies pñger mdo sicut dñs nñ. Iesus chris dixit Luca. xvij. Sic factū ē i dieb; Noe: ita erit i dieb; filij hois. Edebāt/bi bebāt. vxoies dicebāt: z dabāt ad nupri as vsq; i die q irruit Noe i arcā: z venit colluui z pñdit oēs. Sicut sic factū ē i dieb; Loth. Edebāt z bibeāt: emebāt z vē debāt: platabāt z edificabāt. q die ar erit iuit Loth a sodomit; pluit ignē z sulphur de celo: z oīs pñdit. Scdm hec erit: q die fil; hois reuelabit. In illa hora q fue rit i tecto z vasa ei? i domo nec descēdat tollere illa. z q i agro sistr nō redeat retro. mē moies estote vxoies Loth. Ite apls. j.

Thef. v. De r pib; ar z momēt; frēs nñ diget; vt scribā vob: ipi em diligent scit; qz dies dñi sic fur ita i nocte veni. Cū ac dire. par z secu. tūc repē. eis fugue. ite. sic dolozi i vtero hñt; z nō effugiet. Igit post xl. dies (s; qntū post nescit) ignis accēdet i qrtuoz pñbz mdi. s; i oriēte/occidēte/septe tride z meridie: z curret subito vt fluuius aq. Dicit doctores q ille ignis veniet ad purificādū mdm pñ iudiciū futur; Da si mltitudinē de magna domo corruptaz fe rida pñ habitatiōne bestiaz zc. in q pñi lū gñale dz i mdo tenent: i q erit papa tes sus chris/cū cardinalib; z epis. z impator idē Iesus cū regib; z ducib; barōib; z re gina celi erit in isto pñcio zc. Hiere. xxiij. Ecce dies veni. dr dñs: z sus. dd ger. iij. z faciet iudi. z iusti. i fra. Hora: i fra. iō pu rificabit p ignem zc. Hora suscitabo. Nū qd dormit mō chris: Videt q sic: qz mltā petā sūt q nō punit mō: z iō videt dormi res: h; tūc punit. z iō dr: suscitabo. Qua re ar sit ne carū q terra purificet p ignē: rō ē. qz ē imūda: qz i ea habitauerit z habi tāt bestie. s; porci/leōes/vrsi zc. Nam q vt nūt fm rōnē sūt hoies: q pō vtiūt fm sen/ sualitate s; bestie. aliq leōes/vt supbi. ali qui vulpes/vt auari. aliq porci/vt luturi osi. aliq basilisci z vipere/vt inuidi. aliq lupi/vt gulosi. aliq canes/vt iracūdi. aliq asini/vt acidiosi. ps. Nō cū i ho. eēt nō in tel. cō. ē iu. iū z sillis fac. ē ill. Propf h; qz dom? h; mdi ē corrupta/imūda z fetida necē ē q vt mūdet z purificet p ignē. Ec ce q quo terra purgabit p ignē. De h; ppe tia Dal. iij. Ecce veniet dr dñs exercitu um: z qz pñt cogitare die aduer? ei? z qz stabit ad vidēdū eū: Ipse em qst ignis pñs z qst herba fullonu z sedebit pñs z emūdas zc. Ecce pma clausula. Se cūdo: pflagratio hoim zc. Dicit doct. q ille ignis accēdet ad qrtuoz pres mdi: nō nālit/ s; dei pñte. z vniēt siml ignis q ac cēdet i oriēte cū igne q accēdet ad meri die zc. z sic de alijs pñbz. Etā inflāmabit iñ circuitu inimicos dei. Quēsto ē hic: q sūt inimici dei: S; cito poterim? scire vi/ so q sūt amici: qz pñarioz eadē ē discipli/ na. Qui ar sūt amici dei: declarat ipse chri stus de? z hō Joā. xv. di. Vos amici mei estis si fecerit; q ego pñpio vob. g; a ptra



# De fide

rio inimici dei sūt oēs illi q̄ faciūt q̄ diuina  
p̄cepta: sicut sūt illi q̄ recurrūt ad diuina  
res. Item illi q̄ p̄iurāt i iudicio vel extra.  
Itē q̄ nō fuāt festa zc. Itē d̄ alijs p̄ceptis  
Luc. xij. Inimicos meos dico illos q̄ nō  
lūt me r̄gnare sup se. Tales s̄ inflāmabūt  
illo igne. S̄z dices tu: nōne etiam boni z  
amici dei illo igne inflāmabunt zc. Rñ.  
Alis inia docto p̄ ē/q̄ rā boni q̄ mali: tā  
iusti q̄ pctōres occident illo igne: s̄z diuer  
simode: q̄ iusti z amici dei sine dolore mo  
rient p̄ ignē: sicut legit de ill' q̄nq̄gita rbe  
torib' i legēda bre Lactantie. dr tñ De. de  
palu. i. iij. dis. p̄ly. ar. iij. i fine. q̄ boni nō  
affligent illo igne: nisi forte q̄ntuz p̄ pctō  
originali/ etiā mozs nālīs aliq̄e dolore z  
bz sensibīle. vel si affligent p̄ sicut marty  
res: p̄derit eis ad p̄mū: s̄m eū. S̄z inimi  
ci dei occident ab illo igne: z cū maria pe  
na z dolore punient. q̄ tā hic incipiet eis  
pena dānatois et̄ne: iuxta illd̄ Deut. xxx  
ij. Ignis succēsus ē in furore meo: z arde  
dit vsq̄ ad infern' nouissima. Illi s̄o q̄ ha  
bebūt aliq̄ venialia v' imp̄fectioēs: v' de  
mortalib' nōdū i toto sanstecerūt occidēt  
illo igne. z de' dabit eis tantā penā q̄ntā  
hēnt sustinere i purgatorio p̄ cētū vel xx.  
vel xxx. annos. De hauctoritate p̄phetia  
Mal. vi. Ecce dies veniet succēta q̄ntā  
mīn': z erūt oēs supbi z oēs faciētes im  
pietate stipula: z inflāmabit eos dies ve  
niēs: dr dñs exercitū. q̄ nō derelinq̄t eis  
radicē z germē: z oriet vobis timētib' nō  
mē meū sol sustine: z sanitas i pēnis eius  
zc. Hora: stipula. i. palea: q̄ q̄n ardet strū  
det. sic tūc peccatores strūdebūt clamādo  
emittētes fumū nigz maledicēdo veū pa  
trē: z infem zc. Germina sunt filij filie z  
amici. Radices s̄o bona spalia: q̄ oia il  
lo igne pburent. Job ar timē. nō. me. ori.  
sol iustitie. q̄ sicut ori' sol' dat p̄solatōem  
sic ch̄s i illa die p̄solabit bonos z amicos  
suos. Tercio fulgur coruscatio zc. q̄  
q̄n ignis ille incipiet inflāmari: tūc fulgu  
ra erūbūt z discurrēt ab vno capite m̄di v' v'  
q̄: ad aliō: occidēdo oēs hoies z destrue  
do ciuitates/ castra/ villas zc. Q̄ntis fe  
stinātia erit tūc ad emēdādū vitā: sed ni  
hil p̄derit: q̄ timore fuit fieri zc. Dic p̄ct  
cā: quō multi barōes z ali' q̄rēt inimicos  
suos ad faciēdū pacē. Itē vsurari' tot' pa  
uid' z tremēs dicit. Vidistis talē zc. Et  
qd̄ vultis facere de illo: Volo restituere  
zc. Et portabit buriam plēnā zc. Ne gra  
ne gra: q̄ tūc auz z argerūt nihil valebūt.  
q̄ oia cōburent zc. Itē ep̄s z cleric' q̄n  
res bñficiū vel p̄iurā simoniacē q̄rēt ill  
lud resignare. Itē mulieres tūc deponēt  
vanitates: s̄z paz valebit: q̄ timore faci  
ent zc. Dic p̄ctice: quō accipient forfices  
vt icidant caudas. Itē religiosus q̄ nō ser  
uauit regulā zc. tūc diligēt q̄rēt regulā z  
p̄stitūdoēs vt sciat ad q̄ obligat zc. Itē z  
sacerdos z cleric' q̄ nō dr officii: nec hab  
bet breuiariū zc. s̄z hñ h̄z balistā zc. q̄rēt  
breuiariū emere zc. Itē de luxurioso vt re  
linq̄t p̄cubinā zc. Lucras de h. Pugna  
bit cū illo oib' terraz: z infensatos. Itē  
directe emissioēs fulgur: z tāq̄ a bñcur  
uato arcu nubū extermiābunt zc. Sap.  
v. Hora: z infensatos. i. pctōres q̄ nō sequū  
tur sensum. i. intellectū z rōnē: s̄z z rōnem  
vitiū sine sensu. Sapientes s̄ dicit: nihil  
z nos. Hora q̄ sūt multi infensati q̄ putāt  
se eē sapientes zc. p̄ter h̄ dr: pugna bit z in  
fensatos. z declarat q̄ntis pugna erit: dum  
dr: Itē zc. Quarto terre cōmotio s̄o.  
ue hoim p̄curbario zc. Et loquit in p̄cti  
to p̄ certitudinē p̄betie. S̄z q̄rēt: Ecce  
tūc gēres erūt i delitijs comedēdo z bibē  
do z luxuriādo dicētes Paz pacē nūq̄ ita  
bñ fuit nob zc. z subito erūpēt vn' terrū  
bit' z maxim' sonit': ita q̄ oēs terre bunt.  
sicut vna bōbarda. Auētas Hart. xxiij.  
Sicut aut' i dieb' Noe: ita erit aduent' s̄i  
lij hois. Sicut em' erāt i dieb' an' diluuiū  
comedētes z bibētes: nubētes z nuptias  
tradētes vsq̄ ad eū diē q̄ intrauit in arcū  
Noe: z nō cōfuer' donec venit diluuiū  
z tulit oēs: ita erit aduent' filij homis zc.  
Tūc respiciēt z videbūt torū mōm cōbu  
ri z ardere. Ecce quō p̄mota ē terra. Tūc  
erūt signa i sole z luna z stell. Luc. xij. q̄  
sol/ luna z stelle nō poterūt videri p̄t' fū  
mū nigz. q̄ si nubes h̄ ipediūt: q̄nto mag  
gis fum' nigerrim'. Tūc i terr' erit p̄stū  
ra gētū. Mare etiaz ardebit bullicēdo ad  
instar caldare bulliētis. Itē dr. Pie p̄stū  
one maris. s̄ bulliētis. z fluctū. i. vndaz  
Boni s̄o nō timebūt timore seruill' timo  
gaudebūt: q̄ timor filiā z reuerētia p̄  
manet i seculū seculi: etiā i angel. Gaude

boni: sicut si rex vel imperator transiret  
in magno exercitu ad agarenos etc. agari  
renti multum timeret etc. Sic christiani captivi  
gaudent: quia expectant liberationem etc. Sic boni  
sunt quasi captivi in hoc mundo: quia non curant de mu-  
do etc. si mali transibunt et timebunt quod habi-  
tate terminos a signis tuis: erit? matutini  
et vesperae dicitur. ps. lxxv. Hora: erit? ma-  
tu. et ves. dele. qz boni dicitur ut erit  
matutini: et vesperae: quia illa dies erit pncipi-  
um diei alteri? mdo: et vesperae. i. finis huius  
mudi: quia tunc finietur. ¶ Quid mudi liqfa-  
ctio etc. Sic modica cera statim liquefit post  
ta in magno igne. sic tunc omnes mores lique-  
fiant. mores a fundamentis movebunt  
causae: et perre sic cera liquefit ante faciem tuam  
¶ Qui autem timeat te: magni erunt apud te populi.  
¶ Egredere in infernum super gentem meam. Judith  
v. Quid dicit tunc boies qui posuerunt totam  
speciem suam in hoc mundo: dicit tunc vno. Heu mi-  
serere ego edificavi domum. Et alii dicit: emi  
caelum et per paradiso nihil expediti etc. Dicit  
alii. O miserere tenebrae tot florenos in  
capite. Mulieres etiam plangentes dicent. O  
miserere ego habeo tunicas et sic de alijs  
vanitatis: et non totum comburitur: ita adeo quod  
etiam anima et corpus comburitur. et boni eorum  
ridebunt de duobus. Primo de impijs qui totam  
speciem posuerunt in hoc mundo: dicentes illud  
quod propheta ait ps. Ridebunt iusti et time-  
bunt et super eum ride. et dicit eccl. homo qui non posuit  
de. adu. suum: si spe. i. mlti. diu. sua. et pre. i.  
vani. sua. Secundo ridebunt de seipis gaudentes  
et dicentes: Dicit ego nihil perdidit: quia nihil  
habeo dicit: totum transiit in alio mundo per  
illas cambium. i. per manus pauperum etc. Auero-  
ritas. Tunc stabunt iusti in magna constantia  
aduersus eos qui se angustiauerunt: et qui  
abstulerunt labores eorum. Videntes turbas  
bunt timore horribili et mirabunt in mu-  
tatione imperate salutis: dicentes intra se:  
penitentia ageres. Glo. in fructuosas: et pre-  
angustia spiritus gemetes. Hi sunt quos ha-  
buit? alioquin in derisum i similitudine im-  
properum. nos inensari vitam illorum estimaba-  
mus saniam: et sine illoz sine honore. Ecce  
quod copulati sunt in filios dei et in sanctos  
illos illoz est. Ergo errauimus a via verita-  
tis et tustitiae lumē non luxit nobis: et sol intel-  
ligentiae non est ortus nobis. Lassati sumus  
in via iniquitatis et perditiois: et ambulauimus

vias difficiles: viam autem domini ignorauimus?  
Quid nobis profuit superbia: aut diuitiarum in-  
tractantia quod profuit nobis? Transierunt omnia illa  
tamquam ymbra: et tamquam nubes pertransiet. Et tam-  
quam nauis quae pertransit fluctuantem aquam cui?  
quae perierit non est vestigium inuenire: nec  
semita carinae illius in fluctibus: aut quis que  
transuolat in aere: cui? pullum inuenit argumē-  
tum itineris illius? si tantum sonitum? alax perberas  
leue ventum et scindens per vim aere comotis  
alix transuolans: et post se nullum signum inue-  
nit itineris illius? aut tamquam sagitta emissam in  
locum destinatum: diuisus aer retrinuit? in se re-  
clusus est: ut ignoret transire? illius? sic et nos  
nati perituro destinamus? et peritis quod nul-  
lum signum valuit? ostendere: in malignitate  
autem nostra peris sumus. Sap. v. ¶ Sexto ex  
lectorum renouatio etc. Non solum montes sed  
etiam tota terra mouebit: quia nihil elementa-  
rum remanebit. ij. Pe. ij. Adueniet dies domini  
ut fur: in quo celi magno impetu transierit. ele-  
menta vero in calore soluent: terra autem erit  
in ipsa sunt opera exurent. Questio est hic ali-  
quid ignoratum: quod est possibile quod deus  
struat totum mundum qui cum tanta sapientia ab eo  
creatus est. ps. Quam magnificata sunt opera  
tua domine: omnia in sapientia fecisti. R. u. p. euidē-  
tia nota quod celum et omnia corpora caelestia nunquam  
destruentur quia ad formas subales: licet em-  
habuerint principium per creationem: tamen non habe-  
bunt finem etc. ¶ In die David loquens de celo / so-  
le / luna / et stellis. Dr. Staruit ea in eternum  
et in seculum seculi etc. De terra dr. Eccl. j.  
Generatio perierit et generatio aduenit: terra au-  
tem in eternum stat. Sed quoniam ad similitudines ac-  
cidentalibus mutabuntur. ¶ In celum non moue-  
bitur sol vero luna / stelle / etiam non mouebuntur  
sed septem planete magis lucebunt. Ela. xxx.  
Et erit lux lune sicut lux solis. et lux solis sicut  
preplexit sicut lux septem dierum: in die qui alligauit  
uerit dominus vuln? per li sui: et percussuram plage  
ei? sanauerit. Terra etiam et alia elementa re-  
nouabuntur quia ad perditiois et operationes  
accidentales: quia terra non producit arbores et  
plantas: sed erit pura et alba sicut farina. ¶ Et a  
qua non mouebit cessante motu primi mobilis  
lis: nec generabit pisces. Item aer etiam non  
erit tepidus / nec nebulosus / nec mitis  
et amplius gradines / nec pluuia. ¶ Et dicit  
christus. Celum et terra transibunt. s. quia ad per-  
ditiois accidentales Lu. xxj. Et sic etiam stellae



git illd ps. In tunc tu dñe terrā sun. z opa  
ma. r. sunt celi: ipsi pl. tu at pma. z o. sic ve  
sti. ve. z sic op. mu. e. z mu. zc. Lopa g ce  
lestia z elementa renouabunt. De q reno  
uatiōe de septura. Ecce ego creo celos no  
uos z terrā nouā: z nō erūt i memoria po  
ra. Esa. lxx. Itē alia autoritas in nouo te  
sta. Uidi celū nouū z terrā nouā. p mū ei  
celū z pma terra abijt: z mare iā n̄ ē. Apo  
cal. xij. Elementa aut oia destruent etiam  
qntus ad formas subales p ignē zc. yr di  
ctū ē. Dō ad q̄tione r̄ides: qñ de? faciet  
h̄. Da similitudinē de rege q̄ obsidet ciuita  
tē z instruit mltas machinas z muros ad  
capiendū illā zc. cū maḡ diligētia z sapia  
Et postea p̄o capta ciuitate destruit ma  
chinas illas zc. Dices tu. q̄ez Rñ. q̄a nō  
erant ad aliū finē nisi ad capiendū ciuita  
tē zc. ḡ deficiēte cā destruit effect? zc. Sic  
in pposito Ciuitas glōsa quā oblidemus  
est yta eterna. Ps. Glōsa die. sūt de te ci  
ui. del. Et alibi. Hierlm q̄ edificat yr ei  
ui. zc. De aut creauit istū mōm tanq̄ lo  
cū obsidionis: in q̄ se machine z bōbarde  
partitionū: sagitte ordnū ad capiendū ciuit  
tate illā. Dat. rj. Regnū celoz vim pati  
tur: z vīo. ra. illd. Capta ḡ ciuitate. s. com  
pleto nūero electoz q̄ se scripti in libro di  
carta alba: dānati p̄o in carta nigra: non  
erit necesse eē elementa z alias q̄itates ac  
cidentales mōi. s. generatiōes z corruptio  
nes zc. yr s. sed remanebit mōs purior: si  
ad bellādū ciuitatē istā: sed ad dandā leti  
tiā b̄tis in opibus dei. iuxta illd Esa. lxx.  
postq̄ dixit. Ecce ego creo celos z trā no  
uā: subdit. Nō erūt i memoria p̄ora z non  
ascēdet sup̄ cor. sed gaudebit: z exultabit  
vsq̄ i sempitnū in his q̄ ego creo zc. Cōsi  
litū ḡ do vob: Si de? certissime reuelaret  
tibi q̄ dom? tua esset cito cōburēda: qd̄ fa  
ceres tu? Nunq̄d festinans mutares robā  
z alta bona i aliā domū? Certe sic. Ita in  
pposito. De? nob reuelauit q̄ dom? hui?  
mōi ē cito cōburēda p̄ ignē vlez: tōo p̄siliū  
accipe: muta bona tua i aliā domū. s. alte  
ri? mōi q̄ cōburi n̄ p̄or. Durat aut p̄ ele  
mosynas z cetera bona opa mie zc. Istō cō  
siliū dedit ch̄s d. Nolite thesaurizare vo  
thesau. i trā vbi erugo z rinea demo. z vbi  
fures effo. z fu. Theaurizare vob thesau. i  
celo: vbi neq̄ erugo neq̄ rinea. demolit: z fu

res nō effo. nec furant. Dat. vj. z Lu. xij  
Fures. i. anticl̄is et sui seq̄es. Erugo. i.  
ignis cōflagrationis.

**De iudicio vniuersali**  
**Sermo xxvi**

**I**des tua te  
saluū fecit. Lu. xviij. Dico sup̄  
de duabz tribulariōibz seu flagel  
lis q̄ sunt p̄cessura iudicij: nūc seq̄ videte  
de ip̄o vlt iudicio: qd̄ magnū nob timores  
icutare dz. sic articul? de natiuitate magnus  
amorē: z articul? de morte magnā cōpāssi  
onē: z articul? de resurrectione magnā exul  
tatiōem: z articul? de ascēsiōe magnā p̄siden  
tiā z iustitiam. z sō articul? iudicij mltā  
cogitare dēm? vñ Hiero. Sine comēdiā  
sue bibā: siue qd̄ aliū faciā: p̄ videt meis  
auribz intonare vox illa terribil. Surgite  
mortui z venite ad iudicij. Iudicij ei co  
gitādo magn? r̄ioz ḡnāf i nob: q̄ que vult  
nam? z cōpescimur a malo. Itē Eccl. viij.  
Deozare nouissima r. z i et. n̄ pec. Salu  
tes p̄mo h̄go zc. P̄o itro ductioe mare  
rie p̄dicāde ē notādū: q̄ i sacra theologia  
fit qd̄ Quis erit iudex i iudicio vlt et vlti  
scultas ē. p̄f aliq̄s seppure auēitatos q̄ pl  
uersa vident inuere. Nā qd̄ seppure dicit  
q̄ de? ē iudex: iuxta illd ps. De? iudex iul  
for. z pa. Item Deut. xxxij. Si auero yr  
fulgur gladiū meū z arripuerit iudicium  
mā? mea: reddā vltōez hostibz meis: z bis  
q̄ odefe me retribuā. Quedā dicit q̄ d̄is  
sim q̄ hō erit iudex: iuxta illd Act. i. Hic  
ē q̄ p̄stitur? ē a deo iu. vi. z mor. Quedā vi  
cūt q̄ iudices est oēs sc̄i. iuxta illd Sap.  
ij. Iudicabit sc̄i narōes: z d̄nabunt pop  
pulis. Itē. j. Cor. vj. An nescit? qm̄ sc̄i d  
h̄ mōdo iudicabūt. Pro declaratione ḡp̄  
q̄ōnis ē notādū: q̄ p̄as iudicādi sine iudic  
care p̄or cōpetere alicui q̄ntupl.

Primo p̄ modū p̄ncipalis vendicatiois  
Secdo p̄ modū p̄marie delegatiois.  
Tertio p̄ modū p̄affionis.  
Quarto p̄ modū approbatiois.  
Quinto p̄ modū comparatiois.

Primo ḡ modo iudicare competit soli  
deo sc̄e trinitati Ps. De? iudex iul? itez  
p̄ q̄ndam appropriationem iudicaria po  
testas attribuitur p̄one filij: Iuxta illud

Jo. v. Hic de iudicio dedit filio. Et Act. r  
 de deo. Hic est qd pfiti. est a deo iu. vi. r  
 mor. Quo ar fit vide be. Tho. pre. iij. q.  
 lxx. ar. j. vbi assignat rone qre prās iudicia  
 ria attribuit filio dei: qz pprie ipa forma r  
 rō iudicij ē lex sapie vī pītatīs fm quā iu  
 dicat. r qz filij ē sapia genita r pītas a pa  
 tre pcedēs r ipm pfecte repñtans. iō pprie  
 iudiciaria prās attribuit filio dei. ¶ Se  
 cūdo mō p modū dmarie delegatōis iudi  
 care ppetit. sōi chzo fm qz hō: vt exp̄sse dī  
 Dan. viij. Aspicebā doct throni positi sē  
 r antiq̄ diep. i. de? pī ledit. infra. Et ec  
 ce cū nubibz celi q̄tū fili? hoīs veniebat: r  
 vīqz ad antiquū diep puenit: r i cōspectu  
 edōbrulerit eū: r dedit ei prāte r honore  
 r regnū. In q̄ inuūit potestas iudiciaria.  
 Sic Joā. v. Sicut em pat hz vitā i semet  
 ipō sic dedit r filio vitā hīe in semet ipō.  
 Et prāte dedit ei iudiciū facere: qz filius  
 hoīs ē. ¶ In Apoc. j. dī: qz ex ore ei? pcedit  
 gladi? bīa acut?. Gladi? hī ē iudicial? prās  
 cōiū ad pdenādū alias r corpa reproboz.  
 Inuūit q̄tū i hīs pdictis auctibz prās iu  
 diciaria hōi chzo ēē delegata: qz hz pīnear  
 ad mez iperū: qd nihil aliū ē qz hīe gla  
 di? prāte ad aiaduerrēdū i facinorosos ho  
 mīes. ff. de iuris. om. iu. l. j. mptū. qd de iu  
 re ciuili delegari nō p̄t: vt in. l. j. ff. de offi.  
 ei? cui mā. ē iurisdictio. Nihilomin? d iure  
 dīuīo fec? r: etiaz de iure canonico: vt i. c.  
 In archiep̄atu: d raptore. Et i. c. Lps. ne  
 cle. vī mo. li. vj. ¶ In istud p̄tebat David  
 dī. dī iudiciū tuū regi da: r iu. tu. fi. re.  
 Et hīc delegatio iustissima rōne facta ē.  
 qz chzo iniuste iudicatus ē r pdenat?: iō  
 meret inq̄ntum hō ēē iudex: vt alios iuste  
 iudicet. Et hī pbauit Job dīcēs ad chzm  
 La tua q̄tū ipij iudicata ē. iō iudiciū cām  
 qz recipies. Job. xxxvj. Nota: q̄tū impij iu  
 dicata ē. glo. A pilato. Et pei? q̄tū ipij. qz  
 si latro vel homicida a curia capit: nō alit  
 pdenat nisi plus fiat p̄cessus ordinari? da  
 nis termino r dilatoribz ad pbādū r repro  
 bādū. hī chzō abiqz p̄cessu r sine p̄silio p̄de  
 mnat? fuit. nec appellauit ipē: nec aliq̄s  
 p̄ eo: q̄tū de iure ciuili i eā capitali ali?  
 p̄ dānato etiā iniuste appellare p̄t. ff. d ap  
 pel. l. p̄o rātū. Jo iudiciū cām qz recipies.  
 Glo. vt iuste iudices. Qui ei iniuste iudi  
 cat ab aliq̄ illū iudicare meret. Pro q̄ fac

qd de iure ciuili statutū ē. vt qd q̄sqz iuris  
 i alium statuit: ipē eodē iure vtat: vt pbaf  
 qd q̄sqz iur? in rubro r i nigro. Qm̄ q̄tū  
 dex iudicat aliq̄n iuste/meret ab alio iu  
 dicari. Sap. xi. Per q̄ q̄s peccat: p̄ hec r  
 toz q̄. Nota exēplū qd refert Gre. d The  
 odorico ipatore: q̄ Joāne papa r Sima  
 chū patriciū iuste iudicauit r occidi fec?  
 r post morte vīsus ē a q̄dā eremita i insu  
 la lipparis habitare: ab eisdē q̄s iniuste dā  
 mnauerat duci r p̄ici i infernū. ¶ Tertio  
 mō iudicare cōpetit scīs p̄fectis. q̄ fuerūt  
 paupes volūtarij i statu p̄fectōis exītes:  
 sicut fuerūt apli r eoz vitā p̄fecte imitan  
 tes: sicut Dni? r Frācī? r Bndict? r He  
 ronym? Anton? r hmoī. Dat. xix. Amē  
 dico vob: qz vos q̄ reliq̄st? oīa r secuti est?  
 me: i regnātōe cū s̄deret fil? hoīs i sede  
 maie. s̄ue sede. r vos sup se. xij. iud. xij. tri  
 bus ist. Nota: relq̄st? nō soluz exītoz: r  
 etiā infītoz. i. affectū ad bōa rpalia. In re  
 generatōe. Nota qz duplex ē regeneratō:  
 sicut duplex ē gnātio. i. aie r corpis. Gnā  
 tio aie ē p creatōem ad eē nāe: regnātio ē  
 p baptisimū ad eē grē. Jo. iij. Nisi q̄s rena  
 tus fue. ex aq̄ r spūā. nō p̄t itra. i. reg. det.  
 Gnātio qz corpis ē in vtero mris p̄ p̄ce  
 ptōem: regnātio qz corpis erit i fine mōi  
 p̄ resurrectōz. Dicit q̄ i regnātōe. i. i resur  
 rectōe vniuet salū. Nota: iudicātes nō dīc  
 iudicādū. Et iō isti tales sedebunt cū chzo  
 tanq̄ sui assessores ad iudicādū. Et idē dī  
 cēdū de martyribz p̄ chzo iudicātes: q̄ asse  
 debūt chzo i iudicio tanq̄ assessores: iuxta  
 illd Apoc. iij. Qui viciat: dabo ei sedere  
 meū i reḡ meo: sic r ego vi. r se. cū p̄te m.  
 i reg. ei?. Sz quō oēs pdicti scīi sedebūt  
 cū chzo i iudicio cū tūc erūt. xij. tū sedes?  
 Sz dicēdum qz hīc difficultatez explicat  
 Aug. xx. de ci. det. c. v. vbi sic ait. Nec qm̄  
 sup. xij. sedes scīuros ēē ait. r q̄ solū hoīs  
 cū illos iudicatos putare debem?. Duo/  
 denario q̄pe nūero vniuersa q̄dā scata ē  
 iudicātū multitudine: p̄t duas pres nūez  
 rī septenarij: q̄ scat p̄ter unqz vniuersitas.  
 Que due pres. i. tria r q̄truo: alta p̄ alte  
 rā mltiplicata. xij. faciūt. Nā r q̄truo: ter  
 r tria q̄ter. xij. sūt. Et si q̄ alia huius duo/  
 denarij nūeri q̄ ad huc valeat rō rep̄it. alto  
 qn qm̄ i locū traditōz? In de aplm̄ Dat  
 tbiā legit? ordinatū. Ap̄ls Paul? q̄ pl?

# De fide

Ill' oib' laborauit. vbi ad iudicadū sedeat  
nō hēbit q' pfecto cū alijs sc̄tis ad nūerū  
iudicū se p̄tinere demōstrat cū d̄r' Nescit  
q'z āgelos iudicabim'. De ip̄is q'z iudicā  
dis in h' nūero duodenario filis cā ē. Non  
ei q' dicitū ē iudicātes. xij. trib' i' p' trib' le  
ut q' tertiadecima ē ab eis iudicāda n̄ erit  
Aut solū illū pplm nō etiā gentes ceteras  
iudicabūt. **Q.** At ait i' generatōe. p̄cul du  
bio resurrexerit mortuoz noie voluit re  
generatōis itelligi. Sic em' caro n̄ a rege  
nerabit p' icorruptōem quē admodū ē aia  
n̄ a regnāta p' fidē. **Hec Aug'.** vbi s̄. Et  
sic p̄z tertiū. **¶ Quarto mō. s̄. p' modum**  
**app'obatis iudicabūt oēs: iuxta illō Sa**  
**ptē. iij. Iudicabūt sc̄ti natiōes z d̄nabunt**  
**p̄lis zc.** **¶ Quinto mō p' modū cōp̄atio**  
**n̄is. Iudicabūt v' d̄icunt iudicare: nō so**  
**lū boni z sc̄ti: s̄ etiā min' mali mag' ma**  
**los: inq̄ntū eoz p̄parōe p̄dēnabiliores ap**  
**parebūt. Et h̄ d̄r' d̄ns Mar. xij. Qui n̄**  
**nituit surgēt i iudicio cū gn̄atōe hac z cō**  
**dēnabūt eā: q' p̄niam egerūt in p̄dicatōe**  
**zōne: z ecce plus q̄s iona hic zc.** **¶ Istō mō**  
**p̄dēnabūt casti oēs luxuriosos. Itē q' re**  
**mitit iurā/ oēs ydicatūos. Itē elemo**  
**synarij auaros zc. Sic s̄ s̄ i' v̄be aliq' cle**  
**rici nō p̄cubinarij p̄dēnabūt alios p̄cubi**  
**narios. Nota p̄ctice q̄n aia p̄ntat' ch̄io: z**  
**infrōgat' q̄re nō fuauit castitatē: R̄nde**  
**bit: D̄ne q'z erā iuuenis zc. Et ch̄is dicit**  
**Et tales nōne fuerūt iuuenes z fuauerūt**  
**castitatē: Sic de auaris z alijs p̄cōnib' p**  
**ut expedit. Itē: q̄re nō ieiunastis: R̄nde**  
**būt D̄ne: q'z eram' d̄icari. R̄ndebit ch̄is**  
**stus: Nōne tales z tales erāt delicati zc.**  
**Nota exēpluz de illo monacho q' dicebat**  
**abbati q' puelle exercitabāt eū zc. Sic d̄ oi**  
**stari h̄bit diuina p̄uidētia electos vt ex**  
**ip̄is p̄dēner alios q' eiusdē stat' fuerūt: pu**  
**ta milites/ iudices/ notarios/ barones/ re**  
**ges/ impatores/ ep̄os/ papas zc. Videā**  
**mus s̄ mō q̄nt' ch̄is iudicabit mōm i vni**  
**uersali iudicio. Null' ār potuit de h' nos**  
**meli' istruere q̄ ip̄e fili' dei Iesus ch̄is**  
**q' oia sc̄it/ z nob' modū iudicij reuelauit: s̄**  
**ch̄is noluerit reuelare diē. Q̄n sic ait ip̄e**  
**Mar. xxy. Lū venerit fili' hominis i maie**  
**state sua: z oēs angeli eius cū eō: tūc sede**  
**bit sup' sedē maiestatis sue: z cōgregabunt**  
**ān eū oēs gentes, z sepabit eos ab inuicem**

sicut pastor segregat oues ab hēdis: z sta  
tuat oues q̄dē a dextris suis: hēdos autē a  
sinistris. Tūc dicit rex his q' a dextris e'  
erūt. Venite b̄ndicti p̄ris mei zc. vsq' ad  
Justi ān i vitā eternā. **¶ Vbi ponit d̄ns lex**  
**clausulas. i q̄b' notant' sex circūstātie s̄m**  
**p̄ditōes q' erūt in vniuersali iudicio**  
**Prima ē iudicāris apparitō: ibi. Lū**  
**ve. fili. ho. in maie. sua**  
**Sec̄da ē v̄nērabīl' afforciatō: ibi. Et o.**  
**ange. ei' cū eo.**  
**Tertia est iudicial' sessio: ibi. Tūc sede**  
**sup' se. maie. sue.**  
**Quarta ē iudicādoz posttatio: ibi. Et**  
**zgre. ān eū oēs gentes**  
**Quinta s̄nial' diffinitio: ibi. Tūc d̄i. rex**  
**his q' a dex. ei' erūt**  
**Sexta ē effectual' executio: ibi. z ibit**  
**in supplicij eter.**  
**¶ Prima s̄ circūstātia ē iudicāris aparitō:**  
**q' notat' ibi d̄i d̄r'. Lū venerit fili' ho**  
**mis. i. vsq'is. Nos dicimur filij hominū. pa**  
**tris z matris. sol' autē ch̄is d̄i fili' hominis**  
**q'z de m̄re sine p̄re. In maiestate sua. non**  
**d̄r' i hūilitate/ paup̄rate z simplicitate cū**  
**q̄b' venit in p̄mo aduētū: intantū q' Joā**  
**nes baptista vidēs eū dixit: Ecce agn' d̄i**  
**Et iudei vidēs eū despererūt eū d̄icēti**  
**tes Holūm' hūc regnāt sup' nos. Lū. xij.**  
**Jo. Eia. liij. In humilitate iudicij ei' iud**  
**larū est. Sic p̄pheta uerac' de eo Sacha. z**  
**Ecce filia s̄aris filia sion: tubila filia b̄rlin**  
**Ecce rex tu' venit tibi iustus z saluator:**  
**ip̄e paup̄: z ascēdēs sup' asinā z sup' pullū**  
**filij asine. Sed in aduētū ad iudicij veni**  
**et cū tāta maiestate: q' tot' m̄ds rimēbit.**  
**Nota similitudinē de amiculis cātātib' z**  
**gaudētib' i arbore: sed supuentēre falcōe:**  
**oēs pauēbūt z silent zc. Sic p̄siderate q'**  
**iste m̄ds: s̄it q̄dā arbor: facies fructū digni**  
**tatis zc. Dic totū istud vt b̄i in p̄ma d̄o**  
**minica aduent' fundē. s̄. q' incipit. B̄ndict**  
**ctus q' venit in noie d̄ni. Amen.**  
**¶ F̄inis sermonū de fide: s̄ue d̄**  
**ry. articulis fidei: cōgesti a fr̄e**  
**Petro Hieremia panormitano**  
**ex sicilia: ord̄is p̄dicatoz: boie**  
**eruditōnis cōp̄ofitissime: v̄l**  
**3d' Sept. Anno. Mo. r̄ij.**



